

Dobrovnik (Dobronak) község
 Dobrovnik (Dobronak) 297
 9223 Dobrovnik (Dobronak)

Szám:
 Dátum:

TÁRGY: DOBROVNIK (DOBRONAK) KÖZSÉG ALAPSZABÁLYA - MÁSODIK OLVASAT

JOGALAP: A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 64. cikke (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 94/07. szám - egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 76/08., 79/09., 51/10., 40/12. - ZUJF, 11/14. szám - módosított, 14/15. - ZUUJFO, 11/18. - ZSPDSLS-1, 30/18., 61/20. - ZIUZEOP-A, 80/20. - ZIUOOPE, 62/24. - alkotmánybíróági határozat, 102/24. - ZLV-K, 83/25 - ZOUL, 10/26), A normatív tevékenységről szóló határozat /ReNDej/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 95/09. sz.)

INDÍTVÁNYOZÓ: Marjan Kardinar, polgármester

ELŐKÉSZÍTŐK: Dobrovnik (Dobronak) Község Községi Hivatala
 Ester Povše, a községi hivatal igazgatója

Maribori Helyi Önkormányzati Intézet
 prof. dr. Boštjan Brezovnik, egy. dipl. jogász

JELENTÉSTEVŐK: Dobrovnik (Dobronak) Község Községi Hivatala
 Ester Povše, a községi hivatal igazgatója

Maribori Helyi Önkormányzati Intézet
 prof. dr. Boštjan Brezovnik, egy. dipl. jogász

INDOKOLÁS:

1 Helyzetleírás

Dobrovnik (Dobronak) Község Tanácsa 2007-ben fogadta el Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabályát (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 35/07., 2/09., 66/10. szám, Dobrovnik (Dobronak) Község Hivatalos Közlönye, 2/16. szám), amely meghatározza a község szervezetének és működésének alapelveit, a községi szervek - kivéve a községi hivatal szervei - megalakítását és hatásköreit, a polgárok községi döntéshozatalban való részvételének módját, valamint a község egyéb közérdekű kérdéseit, amelyeket az alapszabály elfogadásakor hatályos jogszabályok határoztak meg. Ezen a ponton kell emlékeztetnünk arra, hogy A helyi önkormányzatokról szóló törvényt /ZLS/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 94/07. szám - egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 76/08., 79/09., 51/10., 40/12. - ZUJF, 11/14. - jav., 14/15. - ZUUJFO, 11/18. - ZSPDSLS-1, 30/18., 61/20. - ZIUZEOP-A, 80/20. - ZIUOOPE, 62/24. - alkotmánybíróági határozat és 102/24 - ZLV-K) az alapszabály 2007-es hatálybalépése óta többször módosították és kiegészítették, és a község alapszabály szerinti berendezkedését szabályozó jogszabályok is módosultak. A fentiek figyelembevételével, valamint a Szlovén Köztársaság Alkotmánya /U RS/ 153. cikkének harmadik bekezdésében foglalt rendelkezése szerint, amely kimondja, hogy az alacsonyabb szintű jogszabályoknak és az egyéb általános jogi aktusoknak összhangban kell lenniük az Alkotmánnyal és a törvényekkel, Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabályát mindenképpen össze kell hangolni a vonatkozó jogszabályokkal.

2 A község alapszabály szerinti berendezkedése

A Szlovén Köztársaság Alkotmánya /U RS/ a helyi önkormányzatok szabályozásával kapcsolatos általános rendelkezéseiben (a 9. cikkben kimondja: „Szlovéniában garantált a helyi önkormányzat”),

s különösen a „Helyi önkormányzat” című külön alfejezetben, ahol 7 cikk utal a helyi önkormányzatra, nevezetesen:

- a 138. cikk kimondja, hogy Szlovénia lakosai számára a községekben és más helyi közösségekben biztosított a helyi önkormányzat;
- a 139. cikk rendelkezései szerint a község önkormányzati helyi közösség, amelynek területe egy vagy több olyan települést foglal magában, amelyeket lakosaik közös szükségletei és érdekei kötnek össze. Községet az adott terület lakosainak akaratát megállapító, előzetesen megtartott népszavazás megtartását követően, törvénnyel lehet létrehozni. A törvény meghatározza a község területét is;
- a 140. cikk meghatározza az önkormányzati helyi közösségek hatásköreit. A község hatáskörébe tartoznak azok a helyi ügyek, amelyeket a község önállóan szabályozhat, és amelyek csak a község lakosait érintik. Az állam törvényben átruházhatja a községre az állami hatáskörbe tartozó egyes feladatok ellátását, feltéve, hogy biztosítja az ehhez a szükséges forrásokat is. Az állam által a helyi közösségi szervekre átruházott ügyekben az állami szervek ellenőrzést gyakorolnak munkájuk megfelelősége és szakszerűsége felett is;
- A 141. cikk a városi községgel foglalkozik. Egy város a törvényben meghatározott eljárás szerint és az abban rögzített feltételek mellett kaphatja meg a városi község státuszt. A városi község az állam hatáskörébe tartozó, törvényben meghatározott, városfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat is ellát;
- A 142. cikk kimondja, hogy a község finanszírozása saját forrásokból történik. Az államnak - a törvényben meghatározott elveknek és kritériumoknak megfelelően - kiegészítő forrásokat kell biztosítani azon községeknek, amelyek gyenge gazdasági fejlettségük miatt nem tudják teljes mértékben ellátni feladataikat;
- A 143. cikk meghatározza a régió fogalmát. A régió egy önkormányzati helyi közösség, amely regionális jelentőségű ügyeket és a törvény által meghatározott nagyobb jelentőségű helyi ügyeket intézi. A régiókat törvénnyel hozzák létre, amely meghatározza azok területét, székhelyüket és nevüket. A törvényt az Országgyűlés a jelenlévő képviselők kétharmados szavazattöbbségével fogadja el. A törvény elfogadásának folyamatában biztosítani kell a községek részvételét. Az állam törvényi úton ruházza át a régiókra az állami hatáskörbe tartozó egyes feladatok ellátását, de ehhez biztosítani kell számukra a szükséges erőforrásokat;
- a 144. cikk rendelkezései szerint az állami szervek ellenőrzik a helyi közösségi szervek munkájának törvényességét.

Érdemes hozzátenni, hogy a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 160. cikk 1. bekezdésének negyedik és hetedik pontjai kimondják, hogy a Szlovén Köztársaság Alkotmánybírósága dönt a helyi közösségi jogszabályok alkotmánnyal és törvényekkel való összhangjáról, valamint az állam és a helyi közösségek közötti, illetve maguk a helyi közösségek közötti joghatósági vitákról.

A szlovéniai helyi önkormányzatot szabályozó legfontosabb törvények a következők:

- A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 94/07. szám - egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 76/08., 79/09., 51/10., 40/12. - ZUJF, 11/14. - jav., 14/15. - ZUUJFO, 11/18. - ZSPDLS-1, 30/18., 61/20. - ZIUZEOP-A, 80/20. - ZIUOOPE, 62/24. - alkotmánybírósági határozat, 102/24. - ZLV-K, 83/25 - ZOUL, 10/26);
- A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 94/07. - egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 45/08., 83/12., 68/17., 93/20. - alkotmánybírósági határozat, 102/24., 10/26. szám);
- A községek finanszírozásáról szóló törvény /ZFO-1/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 123/06., 57/08., 36/11., 14/15. - ZUUJFO, 71/17., 21/18. - jav., 80/20. - ZIUOOPE, 189/20. - ZFRO, 207/21., 44/22. - ZVO-2, 17/25., 93/25. - ZNUZJV, 14/26. szám);
- A községek létrehozásáról és területük meghatározásáról szóló törvény /ZUODNO/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 108/06. - egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 11/09., 2018/31. és 2021/181. szám).

A helyi önkormányzatok szempontjából különösen fontos nemzetközi dokumentumok közé tartozik a Helyi Önkormányzatok Európai Chartája, amelyet Szlovénia 1996-ban ratifikált (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye - Nemzetközi Szerződések, 15/96. szám, a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 57/96. szám), valamint a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájához fűzött, a helyi községi ügyekben

való részvétel jogáról szóló kiegészítő jegyzőkönyv, amelyet Szlovénia 2011-ben ratifikált (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye - Nemzetközi Szerződések, 2/11. szám).

Az említett törvényeket ki kell egészíteni mindazokkal az ágazati törvényekkel, amelyek rendelkezéseket tartalmaznak a községek munkaterületeire és hatásköreire vonatkozóan az egyes területeken (mint például A közszolgáltatásokról szóló törvény /ZGJS/, A környezetvédelmi törvény /ZVO-2/, A területrendezési törvény /ZUreP-3/ stb.). Hozzá kell tenni, hogy a községek működésével kapcsolatos törvényeket és alacsonyabb szintű (állami) jogszabályokat egyértelműen felsorolják és tartalom szerint bontják a "Szlovén községek hatásköreinek katalógusában".

2.1 Község

Az alkotmányos rendelkezések alapján a hatályos A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ általános rendelkezéseiben bizonyos elveket határoz meg a szlovéniai községek szabályozására. Ezen rendelkezésekben a községet alapvető helyi önkormányzati közösségként kezelik, amely az alkotmány és a törvények keretein belül önállóan szabályozza és végzi ügyeit, illetve látja el a törvények által ráruházott feladatokat. A Szlovén Köztársaság Alkotmánya nem határozza meg a község jogi természetét, ám világos, hogy egy község vagy más helyi közösség nem tudja ellátni feladatait, ha nem rendelkezik megfelelő jogi felhatalmazással. A hatályos A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ már általános rendelkezéseiben is kimondja, hogy a község közjogi jogi személy, amely jogosult mindenféle vagyon birtoklására, megszerzésére és az azzal való rendelkezésre. A község tehát, akárcsak az állam, közjogi jogi személy a saját területén (Kaučič & Grad, 2008: 361-362.).

2.2 A községek típusai és területi alegységei

A hatályos A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ szerint háromféle község létezik: • „közönséges vagy falusi községek” (a törvényben nem ezt a terminológiát használják), • „városi községek” és • „különleges státuszú községek”.

A hatályos A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ meglehetősen kiterjedt rendelkezéseket tartalmaz a község területi alegységeire - helyi, falusi vagy kerületi közösségekre - vonatkozóan. A belső felosztást, azaz azt, hogy a községen belül létrejönnek-e területi alegységek, a községi tanács határozza meg az alapszabályban (amely meghatározza a község területi alegységének nevét és területét), figyelembe véve a lakosok érdekeit, a terület történelmi, gazdasági, közigazgatási, kulturális és egyéb jellegzetességeit.¹

A község területi alegységének szerve a tanács, amely tagjainak számát a községi tanács határozza meg, tagjait pedig a község területi alegysége területén állandó lakhellyel rendelkező polgárok (a választásra jogosult polgárok) választják meg. A tanács olyan feladatokat lát el, amelyek elsősorban a község területi alegységének lakosait érintik, és amelyeket a község alapszabályának végrehajtásra ráruház (ezen feladatokat részletesebben rendelet határozza meg). A község területi alegysége tanácsának elnöke van, akit a község területi alegysége tanácsának tagjai közül választanak meg. Ha az alapszabály nem határozza meg a község területi alegységeit, vagy ha az alapszabály meghatározza, hogy ezeknek a részeknek nincs tanácsuk, a községi tanács munkaterületeiként bizottságokat (helyi, községi, kerületi) hozhat létre. Fontos megjegyezni, hogy a község alapszabálya meghatározhatja a község tanáccsal rendelkező területi alegységeinek feladatait, és a következőkre vonatkozhat:

- területrendezés;
- kötelező helyi környezetvédelmi közszolgáltatások biztosítása;
- utak és egyéb közterületek építése és karbantartása;
- a helyi lakosság igényeit szolgáló vagyon kezelése, illetve

¹A község területi alegységeinek létrehozására vagy területük megváltoztatására irányuló kezdeményezést a helyi lakosok közgyűlése vagy a község egy részének alapszabályban meghatározott számú lakosa nyújthat be. A községi tanácsnak azonban kötelezően tárgyalnia kell a kezdeményezésről. Mielőtt egy község létrehozna területi alegységeit, vagy megváltoztatná azok területeit, a községi tanácsnak helyi közgyűléseket vagy népszavazást kell tartania azon a területen, ahol létrehozna a község területi alegységét, ilyen módon megállapítva az egyes községek lakosainak érdekeit.

- kulturális, sport- és egyéb társadalmi tevékenységek előmozdítása (a ZLS 19b. cikke).

A község területi alegységének tanácsa a község területi alegységére vonatkozó döntésekkel kapcsolatos javaslatot tehet a községi tanácsnak. Ha a község alapszabálya így rendelkezik, a községi tanácsnak a területi alegységeit érintő döntés meghozatala előtt tájékozódnia kell a község területi alegységét képviselő tanács álláspontjáról. A község alapszabálya előírhatja, hogy a község területi alegysége tanácsának egyedi határozatai akkor érvényesek, ha azokat a községi tanács jóváhagyja (a ZLS 19a. cikke).

Megjegyzendő, hogy az egyes községeken belüli belső tagozódás jelentős eltéréseket mutat - egyes helyeken egyáltalán nem léteznek, míg máshol a község területi alegységei fontos hatáskörökkel, sőt közjogi jogi személy státusszal is rendelkeznek, ha a községi alapszabály így rendelkezik. Ha egy község területi alegysége jogi személy, akkor a jogügyletekben a község alapszabálya vagy rendelete által meghatározott feladatok keretében jár el. Tanácsa képviseli (a község alapszabálya előírhatja, hogy a tanács elnöke képviseli)², és kötelezettségeiért teljes vagyonával felel (a területi alegység kötelezettségeiért szubszidiárius módon a község felel). A község területi alegysége működését a községi költségvetésből, természetes és jogi személyek önkéntes hozzájárulásaiból, szolgáltatásokért fizetett összegekből, önerőből, valamint a község területi alegysége vagyonából származó bevételekből finanszírozzák.³ A község területi alegysége bevételeit és kiadásait a pénzügyi tervében kell feltüntetni, amely a községi költségvetés szerves részét képezi. A törvény azt is előírja, hogy a község területi alegysége nem vehet fel hitelt (Graffenauer és Brezovnik, 2006: 179-180.).

2.3 A község feladatai

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 140. cikke kimondja, hogy a község hatáskörébe a helyi ügyek tartoznak, amelyeket a község önállóan szabályozhat, és amelyek csak a község lakosait érintik. Az állam törvényben átruházhatja az állami hatáskörbe tartozó egyes feladatok ellátását a községekre, feltéve, hogy biztosítja az ehhez szükséges forrásokat is. Az állam által a helyi közösségi szervekre átruházott ügyekben a munka megfelelőségét és szakszerűségét állami szervek ellenőrzik.

Az alkotmány fent említett cikkét 2006-ban módosították, és a módosításokkal nagyobb lehetőségeket biztosítottak az egyes feladatok állami hatáskörből a községekhez való átruházásra.⁴ Az a tény, hogy Szlovéniában a községek jelenleg csak eredeti feladataikat látják el, és semmilyen, az államtól átruházott feladatot vagy hatáskört nem, azt mutatja, hogy meglehetősen éles különbség volt az állami hatóság és a helyi önkormányzat között (ellentétben azon európai országok berendezkedéseivel, ahol az állami és a helyi önkormányzati feladatok különböző módokon összefonódnak).

Az elméletben is ismert a községek feladatainak, illetve munkaterületeinek sajátokra (eredeti) és átruházottakra (rátruházott, delegált) választása. Azt mondhatjuk, hogy ez a felosztás tükrözi a történelmi fejlődést, illetve az elméletet, amely szerint az önkormányzati testületeknek van meghatározott eredeti és önálló joga. E tekintetben igaz, hogy az átruházott munkaterülettel rendelkező önkormányzati közösségek (egységek, testületek) akár „új” hatásköröket is szereznek, amelyeket „hozzáadnak” azokhoz a szokásos (konvencionális) hatáskörökhöz, amelyekkel

² A község területi alegysége által a polgármester előzetes hozzájárulása nélkül kötött jogi ügyletek semmiek, ám a községi költségvetés végrehajtásához szükséges községi jogszabály meghatározhatja, hogy a község területi alegységei által megkötött jogi ügyletek közül melyek és milyen mértékben érvényesek a polgármester előzetes hozzájárulása nélkül.

³ Még ha a területi alegysége nem is jogi személy, a községi alapszabály meghatározhatja azokat a feladatokat és költségvetési forrásokat, amelyekkel kapcsolatosan a községet a község területi alegysége tanácsa vagy annak elnöke képviseli (ebben az esetben is a polgármesternek kell hozzájárulását adnia a jogi ügylet megkötéséhez, a községi jogszabály pedig meghatározhatja, hogy mely esetekben nem szükséges ez).

Ha a község területi alegysége nem jogi személy, működése finanszírozásának módját a községi alapszabály határozza meg, a feladatok végrehajtásához szükséges forrásokat pedig a községi költségvetésből biztosítják.

⁴ Ezzel a módosítással némileg enyhült az az alkotmányos elképzelés, amely szerint a községek kizárólag helyi ügyeket intéznek, míg az állam átruházhat a községekre bizonyos állami hatásköröket, ha biztosítja az azokhoz szükséges forrásokat is. A korábbi alkotmányos rendelkezés szerint a feladatok községekre történő átruházásához szükség volt az egyes községek beleegyezésére is.

önkormányzati közösségként rendelkeznek. Így egy önkormányzati közösség bizonyos (saját) feladatokat saját nevében és saját felelősségére, más, azaz átruházott feladatokat pedig az állam nevében és annak költségére lát el. Egyébként a község saját és átruházott jogainak gondolata a helyi közösségek eredeti és átruházott feladatai közötti különbségtételben fejeződik ki, ami szinte minden európai országban megvalósul - ez vonatkozik alkotmányunkra és jogszabályainkra is.

A hatályos A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ kimondja (a 21. cikkben), hogy a község önállóan látja el a közérdekű helyi ügyeket (eredeti feladatokat), amelyeket a község általános jogi aktusa vagy törvény határoz meg. A lakosok igényeinek kielégítése érdekében a község különösen a következő feladatokat látja el:

- kezeli a községi vagyont;
- biztosítja a község gazdasági fejlődésének feltételeit, és a törvényeknek megfelelően feladatokat lát el a vendéglátás, a turizmus és a mezőgazdaság területén;
- területfejlesztést tervez, a törvényeknek megfelelően feladatokat lát el a területi beavatkozások és az épületek építése területén, valamint közszolgáltatásokat nyújt az építési telkek kezeléséhez;
- megteremti a lakásépítés feltételeit és biztosítja a szociális lakásbérleti alap növelését;
- hatáskörén belül szabályozza, irányítja és gondoskodik a helyi közszolgáltatásokról;
- előmozdítja a szociális jóléti szolgáltatásokat, az óvodai gondozást, az alapvető gyermek- és családgondozást, a szociálisan rászorulókat, a fogyatékkal élők és az idősek számára;
- gondoskodik a levegő, a talaj, a vízkészlet védelméről, a zajvédelemről, a hulladékgyűjtésről és -ártalmatlanításról, illetve egyéb környezetvédelmi tevékenységeket végez;
- szabályozza és karbantartja a víz- és energiaszolgáltató létesítményeket;
- megteremti a felnőttképzés feltételeit, ami fontos a község fejlődése és lakosainak életminősége szempontjából;
- elősegíti a területén zajló oktatási, információs, dokumentációs, társadalmi és egyéb tevékenységeket;
- elősegíti a sport és a rekreáció fejlesztését;
- elősegíti a kulturális és művészeti alkotást, lehetővé teszi a kulturális programokhoz való hozzáférést, általános műveltségi könyvtári tevékenységeket biztosít, illetve a törvényeknek megfelelően védelmezi a területén található kulturális örökséget;
- helyi utakat, közutakat, rekreációs és egyéb közterületeket épít, tart fenn és rendez;
- szabályozza a forgalmat a községben, és a törvényeknek megfelelően ellátja a községi rendfenntartási feladatokat;
- ellenőrzi a helyi rendezvényeket;
- megszervezi a községi közszolgáltatási és rendfenntartó szolgálatot és biztosítja a rendet a községben;
- biztosítja a tűzvédelmet és megszervezi a mentést;
- természeti és egyéb katasztrófák esetén megszervezi a segítségnyújtást és a mentést;
- megszervezi a temetői és temetési szolgáltatásokat;
- megállapítja a községi jogszabályokat sértő szabálysértéseket és bírságokat, valamint ellenőrzi a községi jogszabályok és a hatáskörébe tartozó ügyeket szabályozó egyéb aktusok végrehajtását, amennyiben a törvény másként nem rendelkezik;
- elfogadja a község alapszabályát és egyéb általános aktusokat;
- megszervezi a községi hivatalt;
- szabályozza az egyéb közérdekű helyi ügyeket.

Kiemelendő, hogy a községek konkrét feladatait és felelősségét elsősorban az egyes területeket szabályozó törvények és a községi alapszabályok határozzák meg. A községek feladatai az egyes szervek (községi tanács, polgármester, községi hivatal) között oszlanak meg, amiről áttekintést ad a www.lex-localis.info weboldalon megtalálható "Szlovén községek hatásköreinek katalógusa".

A község feladatai és hatáskörei közül külön ki kell emelni a község azon kötelezettségét, hogy biztosítsa az általa meghatározott közszolgáltatások, valamint az általa törvényben meghatározott közszolgáltatások (helyi közszolgáltatások) ellátását. A községben elsősorban gazdasági és egyéb

közzolgáltatások nyújtásáról van szó, amelyek anyagi és egyéb közjavakat biztosítanak, az egyes ágazati törvények által meghatározottak szerint.

A hatályos A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 61. cikke például kimondja, hogy a község biztosítja a helyi közzolgáltatások ellátását:

- közvetlenül a községi hivatal kereteiben;
- közintézmények és közvállalatok létrehozásával;
- koncessziók adásával;
- a törvénnyel összhangban meghatározott más módon.

Két vagy több község a közzolgáltatások gazdaságosabb és hatékonyabb ellátása érdekében létrehozhat közös közintézményt vagy közvállalatot. A hatályos A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ (50b. cikk) kifejezetten kimondja, hogy községi jogszabállyal, a község eredeti hatáskörébe tartozó egyes igazgatási feladatok ellátására közhatalmi jogkörrel ruházható fel közvállalat, közintézmény, közhivatal, közalapítvány, más jogi személy vagy magánszemély is, ha ez a feladatok hatékonyabb és eredményesebb ellátását teszi lehetővé, különösen, ha azokat teljes egészében vagy főként felhasználói befizetésekből finanszírozzák (ha a közhatalmi jogkör megszerzésére több pályázó is van, a kiválasztás nyilvános pályázat útján történik).

Amint azt már említettük, a „saját” - eredeti feladatai vagy hatáskörei mellett a község „átruházott”, azaz olyan állami hatáskörből származó egyedi feladatokat is elláthat, amelyeket az állam törvény útján átruház(hat) a községre. Az átruházott feladatokhoz az állam megfelelő forrásokat is biztosít a község számára azok ellátásához, és az állami hatóságok ellenőrizhetik a munka megfelelőségét és szakszerűségét is.

2.4 A község szervei

A helyi önkormányzatokról szóló törvény kimondja, hogy a község szervei: a községi tanács, a polgármester és az ellenőrző bizottság.

2.4.1 Községi tanács

A helyi önkormányzat központi szerve a községi tanács, amely a község jogainak és kötelezettségeinek keretében minden ügyben a legfőbb döntéshozó szerv. A községi tanács tagjainak mandátuma négyéves.

Hatáskörében a községi tanács:

- fogadja el a község alapszabályát;
- fogad el rendeleteket és egyéb községi jogi aktusokat;
- fogadja el a község területrendezési és egyéb fejlesztési terveit;
- elfogadja a községi költségvetést és a zárszámadást;
- kinevezi és felmenti az ellenőrző bizottság tagjait, valamint a községi tanács bizottságainak és testületeinek tagjait;
- ellenőrzi a polgármester, az alpolgármester és a községi hivatal községi tanács határozatainak végrehajtásával kapcsolatos munkáját;
- kinevezi és felmenti a község képviselőit a közigazgatási egység vezetőjének tanácsában.
- dönt a községi vagyon megszerzéséről és elidegenítéséről, amennyiben a törvény másként nem rendelkezik;
- kinevezi és felmenti a közjavak felhasználóinak védelméért felelős tanács tagjait;
- dönt az állami hatáskorból a törvény által a községre átruházott ügyekben, kivéve, ha a törvény szerint ezen ügyekben más községi szerv dönt;
- dönt a törvény és a község alapszabálya által meghatározott egyéb ügyekben.

A községi tanács által elfogadott legfontosabb általános jogi aktus az alapszabály, amely meghatározza a község szervezetének és működésének alapelveit, a községi szervek - kivéve a községi hivatal szervei - megalakítását és hatásköreit, a polgárok községi döntéshozatalban való részvételének módját, valamint a község egyéb közérdekű kérdéseit.

Az alapszabályon kívül a község a hatáskörébe tartozó ügyeket elsősorban rendeletekkel, utasításokkal, szabályzatokkal és útmutatókkal szabályozza. A fenti jogi aktusok közül a legfontosabbak és leggyakoribbak a községi rendeletek (lásd Grafenauer, 2005: 1-22.).

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ követi a rendeletek közzétételére vonatkozó alkotmányos rendelkezéseket, és kimondja, hogy a község alapszabályát és egyéb rendeleteit a hivatalos közlönyben kell közzétenni, és azok - hacsak azokban másként nem rendelkeznek - a közzétételt követő tizenötödik napon lépnek hatályba.

A községi tanács tagsága 7 és 45 fő közötti. A községi tanács tagjainak számát a községi alapszabály határozza meg (az egyes községek megalakulása utáni első községi tanács tagjainak számát törvény határozza meg, a község lakosainak száma alapján).

A községi tanács a munkáját az alapszabállyal és az ügyrenddel szabályozza (utóbbit a jelenlévő községi tanácstagok kétharmados többségével fogadják el). A községi tanács akkor hozhat érvényes határozatot, ha az ülésen a tanács tagjainak többsége jelen van, döntést pedig a jelenlévő tagok meghatározott szavazatainak többségével hozhatnak. A polgármester nem tagja a községi tanácsnak, ezért nincs szavazati joga.

A községi tanácsot a polgármester képviseli, aki összehívja és vezeti annak üléseit is. A polgármester az ügyek intézésére felhatalmazhatja az alpolgármestert vagy a községi tanács más tagját. A polgármesternek a községi tanács ülését évente legalább négy alkalommal össze kell hívnia. A polgármesternek 15 napon belül össze kell hívnia a községi tanács ülését, ha azt a községi tanács tagjainak legalább 1/4-e kérelmezi - amennyiben az ülést az írásos kérelem kézhezvételétől számított 7 napon belül nem hívják össze, azt a községi tanács kérelmet benyújtó tagjai is összehívhatják.

A törvény előír bizonyos szerveket, amelyekkel a községi tanácsnak rendelkeznie kell, vagy amelyeket ki kell neveznie (például: • választási bizottság; • a mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottság; • polgári védelmi stáb...), a községi tanács más bizottságokat és

testületeket is kinevezhet munkatestületeiként (a tagokat a községi tanács tagjai közül, legfeljebb a felét más polgárok közül nevezi ki, az elnöknek pedig a községi tanács tagjának kell lennie), amelyek a községi tanács hatáskörébe tartozó ügyekkel foglalkoznak, és véleményeket, javaslatokat tesznek számára. Fakultatív szervekről van szó, amelyek létrehozása és száma az egyes konkrét községek községi tanácsainak döntésétől függ. A bizottságok és testületek a saját munkaterületükön belül a községi tanács hatáskörébe tartozó ügyeket tárgyalják, és véleményeket és javaslatokat adnak a községi tanácsnak.

2.4.2 A polgármester

A polgármester alapvető feladatai különösen a község nevében való eljárás és annak képviselete, a költségvetés és a zárszámadás, a rendeletek és a községi tanács hatáskörébe tartozó egyéb jogi aktusok elfogadására irányuló javaslattétele a községi tanács számára, valamint a községi tanács határozatai végrehajtásának biztosítása és az azért való felelősségvállalás. A polgármester képviseli a községi tanácsot, összehívja és elnököl a községi tanács ülésein, de szavazati joggal nem rendelkezik. A polgármester irányítja és ellenőrzi a községi hivatalt, amelynek munkáját a városi titkár (a községi hivatal igazgatója) vezeti, akit a polgármester nevez ki és ment fel. A községi titkár a közalkalmazottak jogállását szabályozó törvény értelmében tisztviselő. A polgármester határozza meg a községi hivatalban a munkakörök rendszerezését, és dönt a községi hivatalban dolgozók kinevezéséről, illetve munkaviszonyuk létesítéséről.

A polgármester felelős a község alapszabálya, rendeletei és egyéb általános jogi aktusai közzétételéért. A munka törvényességével kapcsolatos felügyelete részeként joga van megtagadni a községi tanács általános jogi aktusának közzétételét,⁵ amennyiben azt alkotmány- vagy törvényellenesnek tartja, majd javasolnia kell a községi tanácsnak, hogy az a következő első ülésén arról ismét döntsön (a polgármesternek meg kell indokolnia az elutasítást). Ha a községi tanács ragaszkodik a döntéséhez, az általános jogi aktust kihirdetik, és a polgármester kérvényezheti az Alkotmánybíróságnál, hogy vizsgálja meg annak alkotmánnyal és törvényekkel való összhangját.

A községnek legalább egy alpolgármestere van, akit a községi tanács tagjai közül a polgármester nevez ki (és ment fel). Az alpolgármester segíti a polgármester munkáját, és ellátja a polgármester hatáskörébe tartozó egyes feladatokat, amelyekre a polgármester felhatalmazza. A polgármestert annak távolléte vagy akadályoztatása esetén az alpolgármester helyettesíti.⁶ A polgármester megbízatásának idő előtti megszűnése esetén az alpolgármester látja el a polgármesteri feladatokat a pótválasztás kitűzéséig.

Tegyük hozzá, hogy - a község többi szervéhez hasonlóan - a polgármester tisztségét, hatáskörét, kötelességeit, jogait, felhatalmazásait, felelősségét, stb. részletesebben a község alapszabálya szabályozza. A polgármester pozícióját jelentős mértékben az határozza meg, hogy közvetlenül a polgárok választják meg, ami fontos összekötő szerepet ad és egyben „felelősséget” is jelent a választók felé.

A községi tanács tagjai, a polgármester és az alpolgármester községi tisztségviselők, és nem hivatásszerűen látják el tisztségüket. A törvény szerint a polgármester dönthet úgy, hogy hivatásszerűen látja el tisztségét, az alpolgármester pedig a polgármester beleegyezésével dönthet így, ám a döntést el kell fogadnia, illetve meg kell erősítenie a községi tanácsnak is. A polgármester fizetésének összegét törvény, illetve külön kormányrendelet határozza meg, és az a község lakosainak számától függ. A feladat nem hivatásszerű ellátása esetén a polgármester a feladat hivatásszerű ellátása esetén járó fizetés 50%-ára jogosult. A polgármesterek minden városi községben hivatásszerűen látják el feladatukat, illetve más községek polgármesterei is gyakran döntenek úgy, hogy hivatásszerűen látják el ezt a feladatot.

2.4.3 Ellenőrző Bizottság

⁵ Az általános jogi aktus közzétételének visszatartása mellett a törvény lehetővé teszi a községi tanács más döntésének visszatartását is. A polgármester felfüggeszti a községi tanács határozatának végrehajtását, ha azt jogellenesnek vagy a község alapszabályával vagy más általános jogi aktusával ellentétesnek tartja, és javasolja a községi tanácsnak, hogy arról a következő ülésén döntsön újra, megjelölve az elutasítás okait. A polgármesternek a tanács határozata végrehajtásának felfüggesztésekor a határozat törvényellenességére figyelmeztetnie kell az illetékes minisztériumot is. Ha a községi tanács ismét ugyanilyen döntést hoz, a polgármester közigazgatási bírósághoz fordulhat.

⁶ Ha a községnek több alpolgármestere van, a polgármestert a polgármester által kinevezett alpolgármester, vagy ha a polgármester nem nevez ki ilyet, akkor a legidősebb alpolgármester helyettesíti. A helyettesítés ideje alatt az alpolgármester ellátja a polgármester hatáskörébe tartozó aktuális feladatokat, valamint azokat a feladatokat, amelyekre a polgármester felhatalmazza.

A község közpénzek felhasználója, ezért köteles gondoskodni arról, hogy a forrásokat a szabályoknak megfelelően és hatékonyan használja fel. Erre rendeletek, elsősorban A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/, A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/, A községek finanszírozásáról szóló törvény /ZFO-1/ és alacsonyabb szintű jogszabályok, valamint maga a községi költségvetés kötelezik. Emellett lakói, mint adófizetők, hiteles tájékoztatást követelnek a községi pénzeszközök felhasználásáról. Ezért - akárcsak állami szinten - községi szinten is szükséges volt felügyeleti szerveket létrehozni a községi költségvetési források felhasználásának ellenőrzésére. A jogszabályi rendelkezések alapján felügyeleti szerveket hoztak létre, amelyeknek be kell számolniuk a költségvetési források felhasználásáról. A legfontosabbak: a számvevőszék ellenőrei, a községek ellenőrző bizottságai és a belső ellenőrzési szolgálatok ellenőrei, akik - hatásköreik keretein belül - ellenőrzik a községek működését és a községi költségvetési források felhasználását (Korpič, 2005: 137).

A hatályos A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ rendelkezéseivel összhangban az ellenőrző bizottság a legfőbb szerv, amely a községi költségvetési pénzeszközök felhasználásának ellenőrzéséért felelős. Hatáskörén belül:

- ellenőrzi a községi vagyon kezelését;
- ellenőrzi a költségvetési források felhasználásának célirányosságát és hatékonyságát;
- ellenőrzi a költségvetési források felhasználóinak pénzügyi műveleteit.

Az ellenőrzés magában foglalja a községi költségvetést felhasználó illetékes hatóságok, szervek és szervezetek, valamint a községi közpénzekkel és a községi közvagyonnal foglalkozó felhatalmazott személyek működése jogszerűségének és szabályszerűségének megállapítását, valamint a községi költségvetési források felhasználása hatékonyságának és gazdaságosságának értékelését.

Az ilyen módon meghatározott hatáskör alapján több kérdés vetődik fel. Az első az egyes fogalmak jelentésének vizsgálata, mint például: a jogszerűség, a szabályszerűség, a célszerűség, az eredményesség, a gazdaságosság, a hatékonyság, valamint a felhatalmazott személyek és mások tevékenysége. A hatályos A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ nem határozza meg a fenti fogalmakat, ami bizonytalanságokhoz és következetlen alkalmazáshoz vezethet.

A hatályos A helyi önkormányzatokról szóló törvény/ZLS/ a 32. cikk nyolcadik bekezdésében kimondja, hogy az ellenőrző bizottság a községi alapszabállyal összhangban maga fogadja el ügyrendjét. Nem határozza meg az ügyrend tartalmát, azon kívül, hogy közvetve arra következtethetünk, hogy az ügyrendnek meg kell határoznia a súlyos szabálysértéseket vagy szabálytalanságokat, amelyeket, ha az ellenőrző bizottság munkája során felfedez, arról 15 napon belül értesítenie kell az illetékes minisztériumot és a Szlovén Köztársaság Számvevőszékét (a ZLS 32. cikkének harmadik bekezdése).

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ pontosan meghatározza a község alapszabályának az ellenőrző bizottság működésére vonatkozó tartalmát. Emellett A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének nyolcadik bekezdése kimondja, hogy a község alapszabálya határozza meg az ellenőrző bizottság feladatait. Ha figyelembe vesszük, hogy a feladatok fogalma szűkebb a hatáskörök fogalmánál, elfogadható az az értelmezés, miszerint itt a hatáskörök konkretizálásáról van szó, nem pedig az ellenőrző bizottság új feladatainak meghatározásáról.

A községnek az alapszabályban meg kell határoznia a következőket:

- az ellenőrző bizottság feladatai, eljárásai és munkamódszerei;
- az ellenőrző bizottság megalakítása;
- az ellenőrző bizottság munkájának megszervezésére vonatkozó elvek;
- az ellenőrző bizottság bemutatása;
- a községi hatóságok kötelezettségei és jogai az ellenőrző bizottság munkájával, ajánlásaival és javaslataival kapcsolatban, és
- az ellenőrző bizottság működésének nyilvánossága.

Ha figyelembe vesszük, hogy az ügyrend egy meghatározott szerv munkáját szabályozó aktus, akkor az alapszabály egyes elemei az ügyrend körébe tartoznának. Ez elsősorban az ellenőrző bizottság

működésére és bemutatására vonatkozik. Ezért felmerül a kérdés, hogy a súlyos szabálysértéseken és szabálytalanságokon túl, amelyekről az ellenőrző bizottság köteles tájékoztatni az illetékes minisztériumot és a Szlovén Köztársaság Számvevőszékét, mit kellene meghatározni az ellenőrző bizottság ügyrendjében. A súlyos jogsértéseken és szabálytalanságokon túl az ügyrend részletesebben szabályozhatja az ellenőrző bizottság tagjainak jogait és kötelességeit, míg más rendelkezések, mint említettük, A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ alapján a községi alapszabály hatálya alá tartoznak (Korpič, 2005: 147-148.).

2.5 Községi Hivatal

A hatályos A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ V. fejezetének rendelkezései alapján a községi (városi) hivatal igazgatási, szakmai, népszerűsítő és fejlesztési, valamint a közszolgáltatások ellátásával kapcsolatos feladatokat lát el a községi illetékességi körén belül. A polgármester javaslatára a községi tanács hozza létre általános jogi aktussal, amely meghatározza feladatait és belső szervezetét. A polgármester irányítja és ellenőrzi, munkáját pedig a községi titkár vagy a községi hivatal igazgatója vezeti, akit a polgármester nevez ki és ment fel.

Ahhoz, hogy átfogó áttekintést lehessen végezni a községi hivatal munkakörébe tartozó feladatokról, először átfogó felülvizsgálatnak kell alávetni a község hatásköreit, amelyeket az Alkotmány, az ágazati törvények és a község általános jogi aktusai határoznak meg.

A Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikkének első bekezdésével összhangban „A község hatáskörébe tartoznak azok az ügyek, amelyeket a község önállóan szabályozhat, és amelyek csak a község lakosait érintik. A fent említett rendelkezés hangsúlyozza a helyi közösség autonómiáját, de egyúttal korlátozza a jogalkotót is, aki nem avatkozhat be olyan ügyekbe, amelyek csak a község lakóit érintik. Ez azt jelenti, hogy a község egy autonóm közösség, amely a fent említett alkotmányos rendelkezéssel összhangban feladatait maga határozza meg.”

Az alkotmány és a törvények keretein belül a község önállóan szabályozza a közérdekű helyi ügyeket, amelyeket A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/, az ágazati törvények és a község általános aktusai (alapszabály, rendeletek), valamint az állam által rájuk ruházott állami feladatok határoznak meg. A községi hatáskör és az állam hatáskörébe tartozó kérdések meghatározásának alapvető kritériuma a fent említett alkotmányos rendelkezés, amely kimondja, hogy ezek mind olyan helyi ügyek, amelyeket a község önállóan szabályozhat, és amelyek kizárólag a község lakosaira vonatkoznak. Ezek elsősorban a normális életkörülmények meghatározására vagy biztosítására irányuló kérdések. A községek eredeti feladatai meghatározásának alapvető kritériuma a lakosok közös szükségleteinek és érdekeinek biztosítására vonatkozó kötelezettség. A község fontos eredeti hatásköreit már meghatározták vagy még meghatározzák, illetve szabályozzák az adott társadalmi élet területeit rendező anyagi jogi előírások (Šturm et al., 2002: 958-960.).

A megnevezett hatáskörök a község és szervei (községi tanács, polgármester és ellenőrző bizottság), valamint a községi hivatal működési területére terjednek ki. Utóbbi a fent említett hatásköröket adminisztratív feladatokon keresztül gyakorolja, amelyek a következő típusokba sorolhatók:

- **szabályozók**, amelyek magukban foglalják az önkormányzati helyi közösség (község) társadalmi kapcsolatokba való közvetlen beavatkozását a község területén. A községek így általános jogi aktusokkal, azaz rendeletekkel, utasításokkal, szabályzatokkal és útmutatókkal szabályozzák a hatáskörükbe tartozó ügyeket. Az átruházott hatáskörbe tartozó ügyeket a község rendeletekkel és egyéb törvényben előírt rendeletekkel szabályozza. A község szervezetének és működésének alapelveit, a községi szervek - kivéve a községi hivatal szervei - megalakítását és hatásköreit, a polgárok községi döntéshozatalban való részvételének módját, valamint a község egyéb közérdekű kérdéseit, amelyeket törvényben határoznak meg, minden község az alapszabályában határozza meg. A szabályozási feladatok fontosak és összetettek, végrehajtásuk az átfogó szakmai ismeretek mellett a tényleges helyzet alapos ismeretét is megköveteli, ami azt jelenti, hogy feladatcsoport közvetlenül kapcsolódik a **tanulmányi és elemző jellegű** feladatokhoz. A szabályozási feladatokat közvetlenül a községi (városi) tanács látja el általános jogi aktusok elfogadásával, azonban az általános jogi aktusok elfogadása szakmai alapja előkészítésének

szakaszában szükséges a községi (városi) hivatal és a község polgármesterének szakmai együttműködése.

- **tanulmányi-elemző jellegű** - a község saját igényeire tanulmányi, statisztikai, nyilvántartási és elemző jellegű feladatokat lát el, és ezen igények kielégítésére statisztikai és nyilvántartási adatokat szerez be a statisztikai és nyilvántartási adatok gyűjtésére jogosult szervektől. Ezen feladatok elvégzésének eredményei leggyakrabban különféle elemzések, információk, tanulmányok és egyéb szakmai anyagok, amelyek célja egy adott terület helyzetének bemutatása, a figyelem felhívása egy adott terület jogi és valós helyzetének esetleges elégtelenségére, valamint intézkedések javaslata a jogi és ebből következően a valós helyzet szabályozására és javítására. Ez magában foglalja például a társadalmi élet egyes területeinek állapotára és problémáira vonatkozó adatok és egyéb anyagok gyűjtését, szerkesztését és elemzését; az elvégzett elemzések alapján javaslatok és vélemények megfogalmazását, stb. A községben a tanulmányi és elemzési feladatokat a községi (városi) hivatal végzi. Ilyen módon a községi tanács, a polgármester és a községi ellenőrző bizottság igényei szerint tanulmányi, elemző jellegű és szakmai feladatokat lát el. Megállapításai és eredményei képezik az általános jogi aktusok elfogadásának alapját. Ezen a ponton meg kell jegyezni, hogy a jogi normák „minősége” és „tartóssága” az elvégzett tanulmányok és elemző jellegű feladatok minőségétől függ. A tanulmányi és elemző feladatok hiánya vagy gyenge minőségű végrehajtása nem megfelelő általános jogi aktusok elfogadásához, és így a társadalmi kapcsolatok nem megfelelő szabályozásához vezet. Ez utóbbi következménye az általános jogi aktusok folyamatos módosítása és kiegészítése.
- **operatív tevékenység** - elsősorban egyedi és konkrét közigazgatási aktusok kiadásából, valamint anyagi jellegű intézkedések végrehajtásából áll. Ezen feladatok magukban foglalják például a közigazgatási eljárásokban történő döntéshozatalt, a közigazgatási aktusok és a jogszabályok közvetlen végrehajtását, a polgári jogi ügyletek megkötését, a dokumentálást (különféle nyilvántartások, kimutatások, jegyzékek, cédulakatalógusok, könyvelési és anyagi nyilvántartások, valamint igazolások kiadása), nyilatkozatok és értesítések átvételét, irodai, kezelői és adminisztratív feladatokat, valamint minden egyéb anyagi jellegű intézkedést és anyagi-technikai műveletet. A községben az operatív feladatokat a községi (városi) hivatal látja el. Ilyen módon adminisztratív segítséget nyújt a polgármester, a községi tanács és az ellenőrző bizottság számára.
- **ellenőrzés - felügyelet**, ami azt jelenti, hogy ellenőrizni lehet, hogy az egyének és a szervezetek megfelelnek-e a társadalmi élet különböző területein alkalmazandó szabályozásoknak. A községi hivatal ellenőrzi a községi rendeletek és egyéb jogi aktusok végrehajtását, amelyekkel a község a hatáskörébe tartozó ügyeket szabályozza. Az ellenőrzés ellátására a községi (városi) közigazgatáson belül községi felügyelet hozható létre. Az ellenőrzési felügyeletet közvetlenül a községi felügyelők végzik mint különleges hatáskörrel és felelősséggel rendelkező tisztviselők az ellenőrzési felügyeletet szabályozó törvénnyel összhangban. Az ellenőrzési felügyelet tipikusan hatósági jellegű funkció, amely magában foglalja a következőket: a tényleges helyzet és a szabályok betartásának megállapítása, valamint azonosított szabálytalanságok esetén a szabálytalanságok kiküszöbölését célzó lehetőségek és módszerek meghatározása, illetve szankciók és intézkedések kiszabása vagy javaslata azonosított szabálysértések esetén. A községben az ellenőrzési és felügyeleti feladatokat a községi (városi) hivatal látja el.
- **represszív jellegű tevékenységek**, amelyek az egyes közigazgatási funkciók kényszerítő-represszív végrehajtását foglalják magukban. A represszív feladatok közvetlenül kapcsolódnak a községi (városi) hivatal által végzett ellenőrzési (felügyeleti) feladatokhoz. Ezen feladatok valójában a községi (városi) közigazgatás operatív tevékenységének részét képezik, amelyeket a hatósági és kényszerítő jellegű végrehajtás jellegzetességei határoznak meg (pl. parkoló járművek ellenőrzése a községben, környezetvédelem, stb.).

Tekintettel arra, hogy a jog nem állandó, és folyamatosan alkalmazkodik az új társadalmi körülményekhez, ami azt jelenti, hogy az állami és községi szabályozások gyakran változnak, ezáltal új hatásköröket és kötelezettségeket róva a községekre, egyértelmű, hogy időben lehetetlen meghatározni a községi hivatal által ellátandó összes közigazgatási feladatot. Értelmszerűen a községi hivatal munkaköre az Alkotmány, a törvények és a község általános jogi aktusai által meghatározott hatáskörökön belüli közigazgatási feladatok végrehajtásához kapcsolódik. Nagyobb probléma akkor merül fel, amikor a községi hivatal munkakörét „fel kell osztani” a községi hivatal

belső szervezeti egységei között, és meg kell határozni azok munkakörét. Alapvető fontosságú egy olyan szervezeti struktúra létrehozása a községi hivatalon belül, azaz egy olyan (személyek és erőforrások) kapcsolatait szabályozó rendszer és egy állandó feladatmegosztási terv létrehozása, amely biztosítja a község feladatainak állandó, zavartalan, magas színvonalú és racionális végrehajtását, és ezáltal a község igazgatási és politikai céljainak megvalósítását.

A községi hivatal munkakörét és szervezetét a községi tanács rendeletben határozza meg, ám ezen a ponton meg kell jegyezni, hogy a községi hivatal munkakörét, mint már említettük, a község hatáskörei és feladatai határozzák meg, amelyeket törvények és a község általános jogi aktusai szabályoznak (Brezovnik, 2005: 149-154.).

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 49. cikkének második bekezdésében foglaltaknak megfelelően a községi hivatalt a polgármester javaslatára a községi tanács hozza létre általános érvényű általános jogi aktussal, amely meghatározza annak feladatait és belső szervezetét. A belső szervezeti felépítésről szóló jogi aktus tartalmát, a közigazgatási és igazságszolgáltatási szervek belső szervezetéről, rendszerezéséről, munkaköreiről és beosztásairól szóló hatályos rendelet első bekezdésének harmadik pontjával összhangban, a fent említett rendelet szabályozza. Meg kell azonban jegyezni, hogy a fent említett rendelet csak az államigazgatási szervek belső szervezetének kiindulópontjait határozza meg, a községi hivatalok szervezetének kiindulópontjait nem.

2.6 A község általános jogi aktusai

Az egyes tevékenységek, kapcsolatok, kérdések... szabályozásának tartalmi feltételeit és korlátozásait illetően lehetetlen figyelmen kívül hagyni a község általános jogi aktusaiban található néhány alapvető elméleti kiindulópontot, illetve alapelvet. Ennek megfelelően alapvetően a jogi normák szintjeivel, illetve hierarchiájával kapcsolatos elméletből kell kiindulni, amely szerint a jogi normák meghatározzák a többi jogi norma létrehozásának módját és tartalmát, ami azt jelenti, hogy vannak „magasabb” és „alacsonyabb” normák, és közöttük hierarchikus vagy alá-fölé rendeltségi viszony áll fenn. A jogrend tehát olyan jogi normák összessége, amelyek egymással hierarchikus függőségi és kapcsolati viszonyban állnak.

Az alkotmány mint „alapvető” szabályozás mellett leggyakrabban a törvényekben foglalt normákat soroljuk azok közé a normák közé, amelyek eredetileg (eredeti módon) szabályoznak egy adott területet, illetve állapítanak meg magatartási szabályokat. A törvény a törvényhozó szerv által kiadott jogi aktus alapvető formája, amelyet formai értelemben az jellemez, hogy törvényhozó szerv adja ki, különleges (törvényhozási) eljárásban fogadják el, és törvénynek nevezik. A törvények számos területet szabályoznak, és különösen fontos, hogy az állampolgárok és más személyek jogait és kötelezettségeit csak törvény állapíthatja meg (a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 87. cikke).

A tipikus „függő” jogi normák, azaz azok a normák, amelyek egy magasabb rendű jogi normától függenek (de mégis elvont és általános jellegűek), magukban foglalják azokat a jogi normákat, amelyek más általános jogi aktusokban (alárendelt jogszabályokban, községi általános jogi aktusokban, illetve más általános aktusokban, valamint a közhatalom gyakorlására kiadott általános aktusokban) szerepelnek. Ez a „függőség” valójában kettős: formai értelemben, azaz, hogy egy jogi normának képessé kell tennie az egyes szerveket rendelet vagy általános jogi aktus kibocsátására, és tartalmi értelemben, ami azt jelenti, hogy az ilyen rendelet vagy jogi aktus csak olyan normákat tartalmazhat, amelyek összhangban vannak az alkotmányos és jogi normákkal, illetve legalábbis nem ütköznek azokkal.

Tekintettel arra, hogy a mai ülés célja a törvényben előírt községi általános jogi aktusok - elsősorban a község alapszabálya és ügyrendje - munkatervezeteinek bemutatása, az alábbiakban a községek normatív tevékenységének néhány kérdését emeljük ki.

A községek feladatainak és felelősségének végrehajtása az egyes községek különböző szervei és szervezetei részéről számos tevékenységet igényel - azaz a legkülönbözőbb döntések meghozatalát (beleértve az általános jogi aktusok elfogadását), törvények, alacsonyabb szintű jogszabályok, általános jogi aktusok és egyéb határozatok végrehajtását, közigazgatási eljárások lefolytatását és

konkrét közigazgatási ügyekben való döntéshozatalt, tanulmányi és elemző tevékenységeket, az elfogadott jogszabályok és egyéb döntések ellenőrzését, az állampolgárok érdekeinek és szükségleteinek kielégítését szolgáló egyes tevékenységek közvetlen (operatív) végrehajtását, stb.

Az alkotmányos rendelkezések végrehajtása, amelyek kimondják, hogy Szlovéniában garantált a helyi önkormányzat (a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 7. cikke), hogy Szlovénia lakosai helyi önkormányzatot gyakorolnak a községekben és más helyi közösségekben (a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 138. cikke), hogy a község hatáskörébe tartoznak azok a helyi ügyek, amelyeket a község önállóan szabályozhat, és amelyek csak a község lakosait érintik (a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 140. cikke)... megköveteli, hogy a községekben - minden más tevékenység mellett - az egyes kérdéseket általános jogi aktusokkal szabályozzák⁷, azaz olyan jogszabályokat fogadjanak el és bocsássanak ki, amelyek általános és absztrakt módon szabályozzák azokat a kérdéseket, amelyekben a községek vagy szerveik illetékesek. A helyi közügyek szabályozásának keretében a községnek tehát joga van olyan jogszabályok kibocsátani, amelyekkel normatív módon szabályozza a jogviszonyokat.

A Szlovén Köztársaság Alkotmánya ezen aktusokról közvetett rendelkezéseket tartalmaz, nevezetesen:

- amikor az alkotmányosságról és törvényességről szóló fejezetben (a 153. cikkben) kimondja: hogy a törvényeknek, az alacsonyabb szintű jogszabályoknak és az egyéb általános jogi aktusoknak összhangban kell lenniük az Alkotmánnyal; hogy az alacsonyabb szintű jogszabályoknak és az egyéb általános jogi aktusoknak összhangban kell lenniük a nemzetközi jog általánosan alkalmazandó elveivel és az érvényes vagy megerősített nemzetközi szerződésekkel; hogy az alacsonyabb szintű jogszabályoknak és az egyéb általános jogi aktusoknak összhangban kell lenniük az Alkotmánnyal és a törvényekkel;
- amikor a 154. cikk kimondja, hogy az állami jogszabályokat az állami hivatalos közlönyben, a helyi közösségi jogszabályokat pedig a helyi közösség által meghatározott hivatalos közlönyben teszik közzé;
- amikor a 155. cikk első bekezdésében kimondja, hogy a törvények, egyéb jogszabályok és általános jogi aktusok nem lehetnek visszaható hatályúak;
- amikor az Alkotmánybíróság hatásköreiről (a 160. cikkben) kimondja, hogy többek között az dönt a helyi közösségi jogszabályok Alkotmánnyal és a törvényekkel való összhangjáról;
- amikor az Alkotmánybíróság hatásköreiről kimondja, hogy az dönt az állam és a helyi közösségek, illetve az egyes helyi közösségek közötti joghatósági vitákban (160. cikk);
- amikor a 161. cikkben kimondja, hogy az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezheti vagy semmissé nyilváníthatja az alkotmányellenes vagy jogellenes jogszabályokat vagy általános aktusokat;
- amikor a 148. cikkben kimondja, hogy a helyi közösségek közkiadások finanszírozására szolgáló összes bevételeit és kiadását bele kell foglalni a költségvetésükbe.

Az alkotmányos rendelkezésekkel kapcsolatosan megállapíthatjuk, hogy a „helyi közösségi szabályozások” kifejezést az önkormányzati helyi közösségek általános aktusainak minden formájára, gyűjtőfogalomként használja, így községek esetében községi szabályozásokról beszélhetünk. A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ főként a „község általános jogi aktusai” kifejezést használja (egyes esetekben még „alapszabály és egyéb általános jogi aktusok”, „alapszabály és egyéb jogszabályok”, „rendeletek és egyéb jogszabályok”, „rendeletek és egyéb községi jogi aktusok” ...). Az általános jogi aktusok (jogszabályok) egyes típusait elsősorban A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 21., 29., 31., 32., 36., 64. és 65. cikke határozza meg.

A község normatív tevékenységének alapját egyébként már A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 2. cikkében megadják, kimondva, hogy a község az alkotmány és a törvények keretein belül önállóan szabályozza és végzi ügyeit, valamint látja el a törvény által ráruházott feladatokat.

⁷ Általános jogi aktusok alatt minden olyan formát értünk, amelyben az általános jogi normák szerepelnek (kifejeződnek), azaz olyan normát, amely általános és absztrakt módon szabályozza az egyes területeket és viszonyokat. Minden ilyen típusú jogi aktusra gyűjtőfogalomként gyakran a jogszabályok kifejezést használjuk.

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 64. cikke az alapszabályt a község alapvető általános jogi aktusaként határozza meg, míg ugyanezen törvény 65. cikke kimondja, hogy a község a hatáskörébe tartozó ügyeket rendeletekkel, utasításokkal, szabályzatokkal és útmutatókkal szabályozza. Tegyük hozzá, hogy A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ felsorolja a községi tanács ügyrendjét, az ellenőrző bizottság ügyrendjét, a területrendezési terveket, a községi költségvetést és a zárszámadást is. Ez utóbbiakat A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ és A községek finanszírozásáról szóló törvény /ZFO-1/ is kötelező érvényű általános jogi aktusként írja elő a községek számára.

2.6.1 Közzétételi kötelezettségek és a községi általános jogi aktusok hatályba lépése

A jogszabályok megfelelő közzététele a hatálybalépésük feltétele. Ezért ez az alkotmány hatáskörébe tartozó kérdésnek számít. A Szlovén Köztársaság Alkotmánya (154. cikkében) kimondja, hogy a jogszabály a kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba, hacsak abban másként nem rendelkezik. Az állami jogszabályokat az állami hivatalos közlönyben, míg a helyi közösségi jogszabályokat a helyi közösség által meghatározott hivatalos közlönyben teszik közzé. A fent említett közzétételi kötelezettséget A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 66. cikke is összefoglalja, amely kimondja: „A község alapszabályát és egyéb jogszabályait ki kell hirdetni, és azok a közzétételt követő tizenötödik napon lépnek hatályba, hacsak azokban másként nem rendelkeznek. A község alapszabályát és egyéb jogszabályait a hivatalos közlönyben kell közzétenni.”

Azáltal, hogy a helyi közösség (község) által meghatározott hivatalos közlönyben kell közzétenni a községi jogszabályokat, biztosított a polgárok jogbiztonsága, mivel előre tájékoztatják őket arról, hogy a községi jogszabályok melyik közlönyben jelennek meg. A községi jogszabályt ezért a hivatalos közlönyben kell közzétenni, amit a községben általános jogi aktus határoz meg (ezt általában az alapszabály határozza meg).⁸ A más közlönyben vagy más formában (a világhálón) történő közzététel nem helyettesíti az előírt hivatalos közlönyben történő közzétételt. Az alkotmányos és törvényi rendelkezések értelmében hivatalos közzétételnek csak a hivatalos közlönyben történő közzététel minősül, amelyet a község általános jogi aktusban határoz meg.⁹

Tegyük hozzá, hogy minden község köteles - A közérdekű adatokhoz való hozzáférésről szóló törvény /ZDIJZ/ értelmében - rendelkezni közérdekű információk katalógusával, amelynek tartalmára vonatkozóan kötelező a helyi jogszabályi nyilvántartásra való hivatkozás is. Ezen túlmenően a fent említett törvény 10. cikke, amely a közérdekű információk világhálón történő közzétételével foglalkozik, konkrétan előírja, hogy a községi rendeletek egységes szerkezetbe foglalt szövegeinek, valamint a rendeletekre, programokra, stratégiákra és más hasonló dokumentumokra vonatkozó javaslatoknak is hozzáférhetőeknek kell lenniük a világhálón.

Egy rendelet hatálybalépésével összefüggésben fel kell hívni a figyelmet a „vacatio legis” intézményére, amely abból áll, hogy a polgároknak a közzétételétől számított időt biztosítanak a rendelet megismerésére. Ezt az alkotmány azon rendelkezésének figyelembevételével kell meghatározni, amely szerint a jogszabály - hacsak abban másként nem rendelkeznek - a kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba. Az alapvető szabálytól, illetve iránymutatástól, miszerint a jogszabály a közzétételt követő tizenötödik napon lép hatályba, restriktív módon és csak valóban kivételes esetekben kell „eltérni”. Tegyük hozzá, hogy a községi rendeletek gyakran meglehetősen homályosan fogalmazzák meg hatálybalépésüket - például: a rendelet azonnal alkalmazandó, és a

⁸ A Szlovén Köztársaság Alkotmánybíróságának gyakorlatából: Egy község alapszabálya ellentétes az Alkotmánnyal, ha nem határozza meg a községi jogszabályok közzétételének módját, s mivel ezt a kérdést általában nem szabályozza a községi közgyűlés más jogszabálya - alkotmánybírósági határozat: U-I-216/93., 1994. július 14.

⁹ A két vitatott jogszabályt nem tették közzé a község alapszabályában, azaz maga a község által meghatározott hivatalos közlönyben. Az Alkotmánybíróság ezért ebben az ügyben úgy határozott, hogy a két vitatott rendeletet, amelyeket a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönyében tettek közzé, ezáltal jogszabályi státuszt nyertek, de ellentétesek az Alkotmány 154. cikkének második bekezdésével, mivel nem kerültek közzétételre a hivatalos közlönyben, ahogyan azt a község 107. cikke előírja. A község a rendeletek jelen határozat közzétételétől számított három hónapon belüli megfelelő közzétételével köteles megszüntetni a megállapított ellentmondást - alkotmánybírósági határozat: U-I-17/97 (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 35/2000. szám).

hivatalos közlönyben való megjelenés napjától érvényes; jelen határozat az óvodai programok árainak évre vonatkozó első elszámolásával lép hatályba ...

Az egyes aktusok esetében gyakran felmerül a kérdés, hogy azok jogszabályok - általános jogi aktusok-e. Formális szempontból általános jogi aktusnak minősül, ha azt így nevezik el és az előírt módon teszik közzé. Anyagi szempontból azonban általános jogi aktusról van szó, ha általános és absztrakt normákat tartalmaz, amelyek jogokat és kötelezettségeket szabályoznak, vagy a címzettek jogi helyzetét érintik - azaz ha „külső” hatást fejt ki (anyagi szempontból elsősorban a tartalom és a hatás a fontos, nem pedig a jogi aktus elnevezése). Példaként említhetünk a vizsgált ügyel kapcsolatos néhány alkotmánybíróági határozatot.¹⁰

Különösen ki kell emelni az alkotmányos rendelkezés (az Alkotmány 155. cikke) gyakori figyelmen kívül hagyását, amely tiltja a jogi aktusok visszaható hatályát. A községek általános jogi aktusai semmilyen körülmények között sem lehetnek visszaható hatályúak.¹¹ A községi aktusokban szereplő ilyen jellegű előírások alkotmányellenesek, és az Alkotmánybíróság gyakorlatából egyértelműen kiderül, hogy következetesen megszünteti az ilyen aktusok visszaható hatályát.¹²

2.6.2 A község alapszabálya és egyéb általános jogi aktusai

¹⁰ A Szlovén Köztársaság Alkotmánybíróságának gyakorlatából:

„A valorizációról szóló határozat, amellyel minden adóalany adófizetési kötelezettségének mértékét határozzák meg, általános aktusnak minősül, és a hatályba lépés előtt közzé kell tenni a hivatalos közlönyben. Ha a valorizációról szóló határozatot nem tették előzetesen közzé az előírt módon, az nem lépett hatályba, és nem alkalmazható (alkotmánybíróági határozat: U-I-43/98., a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 17/2001. sz.).”

„Az a határozat, amely tartalmában a rendelet módosítását vagy kiegészítését képezi (például a kötelező kukabérlés szabályozását...), nem lép hatályba, és nem alkalmazható, mivel azt az előírt módon nem tették közzé (alkotmánybíróági határozat: U-I-78/00, a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 54/2002. sz.).”

„A helyi közösségi szervek rendelet formájában kiadott jogi aktusainak (a községi tanács határozata egy telek köztulajdonból való kivételéről) jogszerűségét, amennyiben azok egyéni viszonyokat szabályoznak, közigazgatási vitában bírálják el (U-I-42/02 alkotmánybíróági határozat)”

¹¹ A Szlovén Köztársaság Alkotmánybíróságának gyakorlatából:

A visszaható hatály tilalma az alkotmányos jogállamiság elvének (az Alkotmány 2. cikke) egyik alapvető konkrét megfogalmazása. Nincs jogbiztonság, ha nem lehet megbízni a hatályos jogban, és ha nem lehet támaszkodni a hatályos előírásokra. Mindenkinek joga van megbízni a hatályos jogban, és ennek megfelelően alakítani magatartását és elvárásait. Egy olyan szabályozás, amely visszaható módon növeli a kötelezettségeket, gyengíti ezt a bizalmat, és ezáltal csökkenti a jogbiztonságot. A visszaható hatály kivételesen megengedett, de csak törvény által, ha abban megállapítják, hogy egyes rendelkezéseinek visszaható hatálya van, és csak akkor, ha ezt közérdek követeli meg, és ha az nem sérti a szerzett jogokat (az Alkotmány 155. cikkének második bekezdése). Egy helyi közösségi jogszabálynak ezért semmilyen körülmények között nem lehet visszaható hatálya (alkotmánybíróági határozat: U-I-322/96., Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 1997/11. sz.).

¹² A Szlovén Köztársaság Alkotmánybíróságának gyakorlatából:

„A községi határozat azon rendelkezése, amely alapján az ingatlanadó összege az adózó állandó lakóhelyétől függ, önkényessége miatt ellentétes az Alkotmány 14. cikk 2. bekezdésében foglalt egyenlőség elvével (alkotmánybíróági határozat: U-I-306/97, a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 59/1999. sz.).”

„Az a községi határozat, amely a hatálybalépése előtti időszakra vonatkozóan határozza meg az építési telek használatáért járó kártérítés kiszámításához használt pont értékét, ellentétes az Alkotmány 155. cikke szerinti, a jogi aktusok visszaható hatályának tilalmával (alkotmánybíróági határozat: U-I-395/96, a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 23/1997. sz.).

„A visszaható hatály tilalmának alkotmányos elvével ellentétesek a helyi közösségi rendeletek azon rendelkezései, amelyek a hatálybalépésüket megelőző időszakra is kiterjednek. (alkotmánybíróági határozat: U-I-178/00., a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 5/2003. sz.).

„A helyi közösségi szabályozás ebben a tekintetben ellentétes az Alkotmány 155. cikkével, amennyiben a hatálybalépését megelőző időszakra is kiterjed. A helyi közösség valorizációs döntése, amely meghatározza az összes adófizető adókötelezettségének összegét, általános jogi aktus, amelyet a helyi közösség által meghatározott hivatalos közlönyben kell közzétenni, mielőtt az hatályba lépne. Mivel a valorizációról szóló határozatot korábban nem tették közzé az Alkotmány 154. cikkének előírásaival ellentétben, az nem lépett hatályba, és nem volt alkalmazható (alkotmánybíróági határozat: U-I-43/98., a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 12/2001. sz.).”

A község hatáskörei (21. cikk) szerint a községi tanács fogadja el a község alapszabályát és más általános jogi aktusokat. A községi tanács hatáskörei (a 29. cikkben) kimondják, hogy az:

- fogadja el a község alapszabályát;
- fogad el rendeleteket és egyéb községi jogi aktusokat;
- fogadja el a község területrendezési és egyéb fejlesztési terveit;
- fogadja el a községi költségvetést és a zárszámadást.

Az alapszabály alapvető tartalmát, amelyet a községi tanács fogad el az összes tag kétharmados többségével¹³, A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 64. cikke határozza meg, amely szerint az alapszabály határozza meg a község szervezetének és működésének alapelveit, a községi szervek - kivéve a községi hivatal szervei - megalakítását és hatásköreit, a polgárok községi döntéshozatalban való részvételének módját, valamint a község egyéb közérdekű kérdéseit, a törvényben meghatározottak szerint.

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 64. cikkének fent említett, a község alapszabályának tartalmát meghatározó rendelkezésén túl A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ több helyen is utal az alapszabály szerinti rendelkezések tartalmára. Így meghatározza, hogy az alapszabályban mit kell meghatározni vagy előírni (egyes kérdéseket szabályozni kell - pl. a községi tanács tagjainak száma ...; egyes kérdések szabályozhatók - pl. a község területi alegységekre való felosztása...).

Ilyen módon A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ előírja a következő szabályozást a község alapszabályában:

- a község területi alegységének neve és területe; • a község területi alegységének megszüntetése vagy területének megváltoztatása; • a község területi alegysége létrehozását kezdeményező lakosok száma (18. cikk); • hogy a község területi alegységének nincs tanácsa (19. cikk); • hogy a községi tanácsnak a község területi alegységeire vonatkozó döntés meghozatala előtt be kell szereznie a község területi alegysége tanácsának véleményét; • hogy a község területi alegysége tanácsának egyedi határozatai akkor érvényesek, ha azokat a községi tanács jóváhagyja (19a. cikk); • a község területi alegységeire átruházható feladatok - ezeket a feladatokat rendelet határozza meg részletesebben (19b. cikk); a törvény előírhatja, hogy a község területi alegysége közjogi jogi személy - ebben az esetben a község alapszabálya vagy rendelet által meghatározott feladatok keretében jár el jogügyletekben; • a község alapszabálya előírhatja, hogy a község területi alegységét tanácsának elnöke képviseli... (19c. cikk); • a község területi alegysége finanszírozásának módja, amennyiben az nem jogi személy (19. cikk);
- a községi tanácsnak van egy mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottsága; • a községi tanács munkatestületeiként bizottságokat és testületeket hozhat létre; • az alapszabály vagy rendelet előírhatja, hogy a bizottságok tagjait a lakosok nevezik ki és mentik fel gyűléseiken; • az alapszabály vagy rendelet előírhatja, hogy a helyi, falusi vagy kerületi bizottságok jogosultak a községi tanácsnak olyan döntéseket javasolni, amelyek a község területi alegységeit érintik; • ha az alapszabály vagy rendelet úgy rendelkezik, a községi tanácsnak a község területi alegységeit érintő döntések meghozatala előtt be kell szereznie a bizottság véleményét (30. cikk);
- A községi tanács bizottságai és testületei munkájuk keretében, a község alapszabályával és a községi tanács ügyrendjével összhangban, a községi tanács hatáskörébe tartozó ügyekkel foglalkoznak, és véleményt, javaslatot tesznek a községi tanácsnak (31. cikk);
- A község alapszabálya meghatározza az ellenőrző bizottság feladatait, eljárásait és munkamódszereit, az ellenőrző bizottság megalakítását, a munkaszervezés és a képviselő elveit, a községi szervek kötelezettségeit és jogait az ellenőrző bizottság munkájával, ajánlásaival és javaslataival kapcsolatban, valamint az ellenőrző bizottság működésének nyilvánosságát (32. cikk);

¹³ Az alapszabályban határozza meg az elfogadásának vagy módosításának eljárását, és az alapvető rendelkezéseket tartalmaz a rendeletek és más általános jogi aktusok elfogadására vonatkozóan is. A községi tanács döntéshozatalhoz szükséges szavazatszámát illetően iránymutató az Alkotmánybíróság U-I-112/00. számú határozata (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 43/2001. sz.).

- A község alapszabálya és a községi tanács ügyrendje (35. cikk) rendelkezéseivel összhangban a községi tanács üléseit a polgármester hívja össze;
- az alapszabály határozza meg a községi szervek munkájának átláthatóságát biztosító módszert (36. cikk);
- a községi tanácsnak 7 és 45 közötti számú tagja van (38. cikk);
- a törvény által meghatározott, nemzetiségileg vegyesen lakott területeken, ahol olasz vagy magyar nemzeti közösségek élnek, a nemzeti közösségeknek legalább egy képviselőjük van a községi tanácsban; • az alapszabály meghatározza a nemzeti közösségek közvetlen képviselőtét más községi szervezetben; • a nemzetiségileg vegyesen lakott területeken nemzetiségi kérdésekkel foglalkozó bizottságot hoznak létre; • azokon a területeken, ahol őshonos roma közösség él, a romáknak legalább egy képviselőjük van a községi tanácsban (39. cikk);
- Az alapszabály vagy a község alapszabályával összhangban a polgárok a gyűlésen egyes ügyeket vitatnak meg, álláspontokat alakítanak ki, javaslatokat, kezdeményezéseket, véleményeket tesznek és döntéseket hoznak; a polgármesternek össze kell hívnia a lakossági gyűlést, ha a törvény vagy a község alapszabálya ezt előírja; • a község alapszabálya előírja: a polgárok által a gyűlésen megvitandó ügyeket..., a kérelem benyújtásának módját..., az összehívás módját..., a gyűlésen részt vevő választópolgárok számát..., a polgárok gyűlésének lebonyolítása, valamint álláspontjaik, javaslataik, kezdeményezéseik, véleményeik és határozataik végrehajtása szempontjából fontos egyéb kérdéseket (45. cikk);
- a községi tanácsnak népszavazást kell kiírnia, ha ezt a község választópolgárainak legalább öt százaléka kéri, és ha ezt törvény vagy a község alapszabálya előírja (46. cikk);
- a községi alapszabály előírhatja, hogy a kezdeményezést meghatározott számú választópolgár aláírásával kell támogatni... (47. cikk);
- a népszavazást kiíró jogi aktust a községi alapszabály község általános jogi aktusainak közzétételére vonatkozó részében meghatározott módon kell közzétenni (47a. cikk);
- A községi törvény részletesebben határozza meg a népszavazás törvény szerinti lebonyolításának eljárását (47b. cikk);
- az a szerv, amelyhez általános jogi aktus vagy egyéb határozat kibocsátása vagy hatályon kívül helyezése iránti kérelmet intéznek, köteles a kérelemről a község alapszabályában meghatározott határidő leteltéig, de legkésőbb három hónapon belül döntenet (48. cikk);
- általános jogi aktusok rendelkezhetnek úgy, hogy a községi jegyzői tisztség megnevezése a községi hivatal igazgatója (igazgatónöje) legyen (49. cikk);
- A helyi közszolgáltatások nyújtásának módját és feltételeit - hacsak törvény másként nem rendelkezik (62. cikk) - a község határozza meg.

A község alapszabálya a község alapvető általános jogi aktusa. Az alapszabály tartalmát A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 64. cikke határozza meg, amely szerint az alapszabály megállapítja:

- a község szervezésének és működésének alapelveit;
- a községi szervek megalakítását és hatásköreit, kivéve a községi hivatallal kapcsolatosan;
- azt, hogyan a polgárok miként vesznek részt a községi döntéshozatalban és
- a község egyéb közérdekű kérdéseit, a törvényben meghatározottak szerint.

Az alapszabályban történő szabályozás terjedelme tekintetében elvileg többféle megközelítés lehetséges. A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) hatálybalépése után Szlovéniában az a megközelítés alakult ki, hogy az alapszabály szabályoz mindent, amit a jogszabályok írnak elő vagy követelnek meg, és ami egy község szervezetének és működésének alapvető jellegzetességeit képviseli. Amellett, hogy a község alapszabályában szabályozni kell a kötelezően előírt kérdést, a normatív megközelítés átfogó jellege miatt az alapszabály leggyakrabban összefoglalja a vonatkozó jogszabályokat is (elsősorban A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/, A helyi választásokról szóló törvényt /ZLV/, A községek finanszírozásáról szóló törvényt /ZFO-1/). Ezáltal a község alapszabálya jogilag teljes és átlátható, és bárki, akinek meg kell vagy meg akar ismerkedni a község jogi szabályozásának bármely kérdésével, nem mindig kell az adott területre vonatkozó jogszabályokat megvizsgálnia, mivel magából a község alapszabályából már megismerheti a szervezet és a működés minden alapvető jellegzetességét. Ez különösen üdvözlendő azoknak a polgároknak, akik meg kívánnak ismerkedni az alapszabállyal, mivel így lehetőségük nyílik részt venni a közügyek

intézésében, valamint gyakorolni jogait és kötelezettségeiket a községben. Az alapszabály integritása érdekében ezért szükséges a törvényi rendelkezéseket a megfelelő (minimális) mértékben összefoglalni. Természetesen ezt nem kell túlzásba vinni, mert a normák nagy számában és terjedelmében „elvesznének” azok, amelyek egy adott község szervezetét és működését határozzák meg.

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ felsorolja a község egyéb általános jogi aktusait. Ilyen módon a 65. cikk kimondja, hogy a község rendeletekkel, utasításokkal, szabályzatokkal és útmutatókkal szabályozza a hatáskörébe tartozó ügyeket. Az átruházott hatáskörbe tartozó ügyeket a község rendeletekkel és egyéb törvényben előírt szabályokkal szabályozza.

Rendelet. A rendelet egy általános jogi aktus, amellyel a község a „szabályozási” hatásköreinek nagy részét gyakorolja. Az állami szabályozásokkal összehasonlítva a községi rendelet egyfajta községi törvény, amelyben a község általános módon szabályozza a hatáskörébe tartozó ügyeket. A polgárok vonatkozásában a rendeletek a legfontosabb általános jogi aktusok a községekben, mivel ezek határozzák meg a jogviszonyokat, valamint az állampolgárok jogait és kötelezettségeit a községi szabályozás egyes területein. Tipikus helyi ügyeket szabályoznak, amelyek szabályozási alapja leggyakrabban törvényekben található - ezért a bevezetőben az elfogadásuk jogi alapját a leggyakrabban megemlítik. A rendeletek tehát a leggyakoribb általános jogi aktusok a községekben, és ezekkel a községi tanács általában szabályozza a hatáskörébe tartozó legfontosabb ügyeket, létrehozza a közigazgatási szerveket és meghatározza azok működését, létrehozza a közzolgáltatások nyújtásának területén működő szervezeteket... A rendeleteknek összhangban kell lenniük az alkotmánnyal, a törvényekkel és a községi alapszabállyal.

Ügyrend. A községi tanács ügyrendje, amelyet a jelenlévő tagok kétharmados többségével fogadnak el, szabályozza a községi tanács szervezetét és munkáját, a községi tanács tagjai jogainak és kötelezettségeinek gyakorlását, valamint a rendeletek és egyéb általános jogi aktusok elfogadásának eljárását. Tegyük hozzá, hogy A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 31. cikke szerint az ellenőrző bizottság a törvényben foglaltaknak megfelelően saját ügyrendjét is elfogadja.

Szabályzat. A szabályzattal az alapszabály vagy a rendeletek végrehajtásának folyamatában azok egyes rendelkezéseit - az alapszabályban, illetve a rendeletekben meghatározott célokkal és kritériumokkal összhangban - részletesebben szabályozzák, illetve bontják ki.

Rendelkezés. A rendelkezés meghatározott helyzeteket rendez, meghatározza az eljárás módját, intézkedéseket állapít meg, illetve a község számára általános jelentőségű egyes kérdéseket szabályoz.

Útmutató. Az útmutatóval elsősorban a község szerveinek eljárását és munkáját írja elő a rendelet vagy más általános jogi aktus egyes rendelkezéseinek végrehajtása során (az útmutató elsősorban a döntések végrehajtásának „technikai” kérdéseit szabályozza). Az útmutató leggyakrabban „belső” jogi aktus jellegű, és nem rendelkezik egy általános jogi aktus jogi természetével (ez különösen igaz akkor, ha az útmutatót a polgármester fogadja el, és csak a községi hivatal munkájára vonatkozik, és ezért nincs külső hatása) (pl. alkotmánybírósági határozat: U-I-230/97).

A községi költségvetés (amely egy általános részből, egy különleges részből és egy fejlesztési programtervből áll) tartalmazza a költségvetési évre vonatkozó egyedi célú tervezett bevételeket és kiadásokat, míg a végleges költségvetési kimutatás az előző évre vonatkozó tervezett és realizált bevételeket és kiadásokat mutatja.

Az olyan döntések meghozatala során, amelyek nem rendelkeznek általános jogi aktusok jellegével, a községi szervek végzéseik elfogadásával hozzák meg döntéseiket. Közigazgatási ügyekben döntéshozatal esetén határozatokat és végzéseket hoznak.

2.7 A polgárok közvetlen részvételének formái a községi döntéshozatalban

A polgárok községi döntéshozatalban való közvetlen részvételének formái a következők:

- lakossági gyűlés;

- népszavazás;
- lakossági kezdeményezés.

A lakossági gyűlésen a polgárok egyéni ügyeket vitatnak meg, állást foglalnak, javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket tesznek, vagy egyéni kérdésekben döntenek. Lakossági gyűlést össze lehet hívni az egész községre vagy annak egy meghatározott részére. A polgármester szükség szerint hív össze lakossági gyűlést, ám ez kötelezettsége, ha ezt törvény vagy a község alapszabálya előírja, illetve ha a község vagy annak egy része választópolgárainak legalább öt százaléka kérelmezi azt.

A népszavazáson a polgárok a község általános jogi aktusainak tartalmát képező kérdésekben dönthetnek, kivéve a község költségvetését és zárszámadását, valamint azokat az általános jogi aktusokat, amelyek a törvénnyel összhangban községi adókat és egyéb közterheket írnak elő. A polgárok népszavazáson dönthetnek az önrészekről és egyéb kérdésekről, ha ezt törvény előírja. A népszavazást utólagos népszavazásként tartják, amelyen a polgárok megerősítik vagy elutasítják az elfogadott általános jogi aktust vagy annak egyes rendelkezéseit. A községi tanács a polgármester vagy a községi tanács tagja javaslatára népszavazást írhat ki, illetve ezt köteles megtenni, ha ezt a község választópolgárainak legalább öt százaléka kérelmezi, és ha ezt törvény vagy a község alapszabálya előírja. A népszavazás kiírására irányuló javaslat vagy kezdeményezés alapján (a törvény pontosan előírja a választói kezdeményezés esetén követendő eljárást, azaz elsősorban azt, hogy a polgárok hogyan támogatják a népszavazás kiírására irányuló kérelmet), amelyet az általános jogi aktus elfogadásától számított tizenöt napon belül kell benyújtani, a polgármester elhalasztja az általános jogi aktus közzétételét, amíg a javaslatról vagy kezdeményezésről nem döntenek, vagy amíg népszavazáson döntés nem születik. Ha a népszavazáson jóváhagyják az elfogadott általános jogi aktust, a polgármesternek azt a népszavazás eredményének bejelentésekor közzé kell tennie. Ha azonban az elfogadott általános jogi aktust a népszavazáson elutasítják, azt nem teszik közzé, és a választók népszavazáson hozott döntése a községi tanácsra mandátumának végéig kötelező érvényű.

Minden olyan állampolgárnak joga van szavazni a népszavazáson, akinek joga van a községi tanács tagjait megválasztani. A népszavazáson a döntés akkor elfogadott, ha a szavazók többsége megszavazza azt, és kifejezetten előírják, hogy az önrész bevezetéséről szóló döntés is akkor elfogadott, ha a szavazók többsége megszavazta azt.

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ véleménynyilvánító népszavazást is ismer. Ezzel a községi tanács felméri a polgárok akaratát, mielőtt döntene egy adott kérdésben. Az ilyen népszavazáson a választók döntése (jogilag) nem kötelező érvényű a községi szervekre nézve.

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 48. cikke kimondja, hogy a községben a választópolgárok legalább öt százaléka kérelmezheti a községi tanács vagy más községi szervek hatáskörébe tartozó általános jogi aktus vagy egyéb határozat kibocsátását vagy hatályon kívül helyezését. A szerv, amelyhez a kérelmet intézik, köteles a kérelemről a község alapszabályában meghatározott határidőn belül, de legkésőbb három hónapon belül dönteni.

2.8 A község vagyona és finanszírozása

Az alkotmányos és törvényi rendelkezéseknek megfelelően a községek saját forrásaikból finanszírozzák magukat, míg azokat a községeket, amelyek a gyenge gazdasági fejlettség miatt nem tudják teljes mértékben biztosítani a törvényben meghatározott feladatok végrehajtását, az állam pótlólagos forrásokkal látja el.

A község egy önálló gazdasági egységet képvisel, amelynek alapja a saját vagyona, amely a következőkből áll: ingatlanok, ingóságok, pénzügyi eszközök és jogok. Az ingatlanvagyon esetében a földterületek és épületek mellett különösen fontos az infrastrukturális létesítmények tulajdonjoga.

A község közkiadásainak finanszírozására szolgáló egyedi célú bevételeket és kiadásokat bele kell foglalni a községi költségvetésbe, amely a bevételi mérlegből (források és típusok szerint mutatja az összes bevételt) és a kiadási mérlegből (az egyes célok szerint teljes összegben mutatják ki őket),

valamint a finanszírozási számlából (a község adósságainak és hitelfelvételeinek visszafizetését mutatja) áll. A költségvetési kiadások között egy folyó költségvetési tartalék is szerepel olyan célok finanszírozására, amelyeket nem lehetett előre látni, vagy amelyekre nem volt előirányozva elegendő forrás. Az év végét követően a községi tanács elfogadja az előző évre vonatkozó zárszámadást, valamint a község mérlegét a zárszámadás évének december 31-én.

A község a folyó költségvetési évben a költségvetés végrehajtásához csak belföldi hitelfelvétellel adósodhat el a községi költségvetésben tervezett beruházásokhoz. Megjegyzendő, hogy az egységes államkincstári számlarendszerbe bevont község csak az egységes államkincstári számla pénzeszközeinek kezelőjétől vagy az állami költségvetésből vehet fel hitelt. Az Európai Unió költségvetéséből történő beruházások társfinanszírozásához a község a jóváhagyott források összegéig és a források kézhezvételéig terjedő maximális időtartamra vehet fel hitelt. A község által a községi költségvetés végrehajtásához felvehető hitelek körét az adott költségvetési évben a községi költségvetést elfogadó rendelet határozza meg, kivéve a beruházásokra felvehető hitelek körét, amelyek finanszírozását az Európai Unió költségvetése biztosítja (a ZFO-1 10. cikke). A községek finanszírozásáról szóló törvényben /ZFO-1/ foglaltak szerint egy község adósságot halmozhat fel a folyó költségvetési évben, ha a hitelből (tőke és kamat), pénzügyi lízingből és áruhitelből (részletek), valamint a közvetett költségvetési felhasználók és a község által alapított közvállalatok kötelezettségeinek teljesítésére kiadott garanciákból eredő potenciális kötelezettségek visszafizetése a visszafizetés adott évében nem haladja meg a hitelfelvétel évét megelőző évben a községi költségvetés bevételeinek és kiadásainak egyenlegéből származó realizált bevételek 10%-át, mindez csökkentve a kapott adományokkal, az állami költségvetésből beruházásokra szánt transzferbevételekkel és az Európai Unió költségvetéséből kapott forrásokkal, valamint az üzemeltetési egységek által generált bevételekkel (ZFO-1 10b. cikke).

A község a közérdekű helyi ügyeket a saját forrásaiból, állami alapokból és hitelfelvételből finanszírozza (a ZLS 8. cikke). A község saját forrásai az adók és egyéb illetékek, valamint a vagyonából származó bevételek. Az állam többletforrásokat biztosít azoknak a községeknek, amelyek nem tudják saját forrásaikból megfelelő mértékben finanszírozni a közérdekű helyi ügyeket. A község egyedi beruházásokhoz külön kiegészítő forrásokat is igényelhet az államtól.

Annak érdekében, hogy minden község számára megközelítőleg egyenlő esélyeket biztosítson, a törvény elismeri a „megfelelő felhasználás” intézményét - vagyis azt a forrásmennyiséget, amely feltétlenül szükséges a község alkotmányos és törvényi feladatainak ellátásához. A megfelelő egy főre jutó kiadásokat a Szlovén Köztársaság Országgyűlése határozza meg az adott költségvetési évre vonatkozó éves állami költségvetés elfogadásakor. A megadott összeget megszorozzák a község lakosainak számával, így megkapják a megfelelő felhasználás teljes összegét. A jogszabályi rendelkezések szerint az így kiszámított megfelelő felhasználást korrigálják (a törvény a számításhoz előírja a megfelelő „formulát”) az egyes községek bizonyos jellemzőinek figyelembevételével, mint például: a község egy főre jutó területe; a helyi utak hossza; a 15 év alatti és a 65 év feletti lakosok aránya; illetve, hogy városi községről van-e szó. Azon községek, amelyek bevételei nem érik el a megfelelő felhasználás kiszámított összegét, „pénzügyi kompenzációra” jogosultak (a megfelelő felhasználás összegéig), amit az állami költségvetés fedez.

2.9 A községek közötti együttműködés és kapcsolatépítés

Megállapíthatjuk, hogy a jogszabályok a községek közötti integráció és együttműködés számos formáját és típusát ismerik el. A törvény rendelkezik közös szervek (a közös községi hivatal szervei - például ellenőrzési felügyeletet ellátó szervek), alapok, közintézmények (pl. több község által alapított óvodák ...), közvállalatok (amikor több község közvállalatot hoz létre közszolgáltatások nyújtására...) létrehozásáról, valamint a községek (érdekszövetségeibe és társulásaiba való integrációról).

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ konkrétan meghatározza az érdekszövetségeket (amelyek lehetnek egycélúak vagy többcélúak), amelyeket két vagy több község hozhat létre az egyes igazgatási feladatok közös szabályozása és végrehajtása, valamint a közös fejlesztési és beruházási programok megvalósítása céljából. Az érdekszövetséget az alapító községek községi tanácsai által

elfogadott alapító okirattal hozzák létre. Az alapító okirat azon rendelet hatálybalépésének napján lép hatályba, amellyel a községi tanácsok jóváhagyták az alapító okiratot. Az érdekszövetség alapvető szerve a tanács, amely a községi tanácsok azon képviselőiből áll, akiket a községi társulását létrehozó törvény határoz meg. Az egyes községek a községek társulásának tanácsában annyi szavazattal rendelkeznek, amennyi a lakosságuk aránya a községek társulásában részt vevő összes község lakosainak számához viszonyítva, kivéve, ha a községek társulását létrehozó jogi aktus másként rendelkezik. A községek társulásának van egy végrehajtó testülete, amely az alapító községek polgármestereiből áll. A községek társulását az egyik polgármester képviseli. Kinevezésének módját és az egyes polgármesterek szavazatának értékét a községek társulásának végrehajtó testülete döntéseiben az alapítók határozzák meg a községek társulásának létesítő okiratában. Mindezek mellett emlékeztetnünk kell arra is, hogy a községi költségvetés közvetett felhasználóinak pénzügyi működését szabályozó törvény, valamint a községek finanszírozását szabályozó törvény - amely a községek által alapított közintézményekre vonatkozik - rendelkezései megfelelően alkalmazandók a községek pénzügyi működésére is.

A törvény meghatározza a községek közötti kapcsolatot a helyi önkormányzatok képviselete és érvényesítése, valamint érdekeik összehangolása és közös biztosítása céljából (pl. az állami szervekkel - az országgyűléssel, a kormánnyal - szemben; az EU és az Európa Tanács szerveivel szemben; más országok hasonló társulásaival szemben...) - erre a célra társulást hoznak létre. A társulás alapító okiratával az alapítók meghatározzák annak nevét és székhelyét, a társulás céljait és feladatait, jogait, kötelezettségeit és felelősségét jogügyletekben, képviseletét, a tagok jogait és kötelezettségeit, a tagsághoz való csatlakozás és megszűnés módját, a társulás szerveit, finanszírozását, a működés és a megszűnés felügyeletét¹⁴. A községek társulása közjogi jogi személy, amelynek jogait, kötelezettségeit és felelősségét törvény és az alapító okirat határozzák meg. Képviselet a társulás tagjainak érdekeit az állami hatóságok előtt, amikor azok olyan törvényeket vagy egyéb rendeleteket alkotnak vagy fogadnak el, amelyek meghatározzák a községek feladatait, jogait, kötelezettségeit és felelősségét, vagy amikor a rendeletek egyébként sértik az érdekeiket. Egy társulás megszerezheti a reprezentativitás minőségét - ezt az a társulás szerzi meg, amelyben a községek legalább 30%-a tag (erről a helyi önkormányzatokért felelős minisztérium dönt). Jelenleg két társulás működik Szlovéniában, nevezetesen: Szlovéniai Községek Közössége és a Szlovéniai Községek Társulása.

3 Az alapszabály céljai, alapelvei és főbb megoldásai

Az alapszabály elfogadásának célja, hogy azzal Dobrovnik (Dobronak) Község meghatározza a község szervezetének és működésének alapelveit, a községi szervek - kivéve a községi hivatal szervei - megalakítását és hatásköreit, a polgárok községi döntéshozatalban való részvételének módját, valamint a község egyéb közérdekű kérdéseit, amelyeket jogszabályok határoztak meg (ZLS 64. cikk).

Az alapszabály elkészítésekor figyelembe vették a törvényesség elvét: az alapszabály-tervezetet a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikkének harmadik bekezdésében foglalt rendelkezések betartásával készítették el, amelyek kimondják, hogy az alacsonyabb szintű jogszabályoknak és az egyéb általános jogi aktusoknak összhangban kell lenniük az Alkotmánnyal és a törvényekkel.

4 Az alapszabály-tervezet normatív megfelelése

A törvény szövege tartalmilag igazodik a hatályos A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ rendelkezéseivel, valamint a község alapszabály szerinti berendezkedését szabályozó jogszabályokhoz.

5 Beszámoló a nyilvánosság részvételéről az alapszabály-tervezet elkészítésében

¹⁴ A társulás alapító okiratát az alapítók a helyi önkormányzatokért felelős minisztériumnak letétbe helyezés céljából benyújtják, és mellékelik a társulás tagjaként való részvételt elrendelő községi tanácsi határozatokat, valamint a társulás alapszabályát. A minisztérium hoz döntést a letétbe helyezésről. A társulás alapító okiratát, a társulás alapszabályát és a letétbe helyezésről szóló határozat rendelkezését a társulás a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönyében teszi közzé - a közzététel napjától a társulás közjogi jogalanyként jogi személyiséget nyer.

Az elfogadott községi általános jogi aktusok nagyobb legitimitása, valamint a polgárok és azok szervezetei, illetve a szakmai és egyéb nyilvánosság községi általános jogi aktusokkal kapcsolatos javaslatok előkészítésébe való bevonása miatt az alapszabály-tervezet összhangban lesz a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájához csatolt, a helyi községi ügyekben való részvétel jogáról szóló kiegészítő jegyzőkönyv (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye - Nemzetközi Szerződések, 2/2011. sz.) rendelkezéseivel, a szakmai és egyéb érdekelt nyilvánossággal való együttműködésre vonatkozó irányelvekkel, amelyek szerves részét képezik A normatív tevékenységről szóló határozatnak (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 95/09. szám), A közérdekű adatokhoz való hozzáférésről szóló törvény /ZDIJZ/ 10. cikkével (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 51/06. szám - egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 117/06 - ZDavP-2, 23/14., 50/14., 19/15. sz. alkotmánybíróági határozat, 102/15., 7/18. és 141/22. szám) és A közérdekű információk továbbításáról és további felhasználásáról szóló rendelet (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 24/16. és 146/22. szám) 7. cikkének negyedik bekezdése értelmében az alapszabály-tervezetet a község honlapján és a közérdekű információk jegyzékében legkésőbb hét nappal a községi tanács azon ülése előtt közzétették, amelyen az általános vitát tartották, mégpedig azzal a felhívással, hogy a nyilvánosság a közzétételben meghatározott módon, 30 napon belül nyújtsa be észrevételeit és javaslatait.

A nyilvános vita során Dobronak Község előterjesztett alapszabály-tervezetével kapcsolatban a következő személyek tettek észrevételt, valamint javasoltak módosítást és kiegészítést:

1. Ladislav Solarič, 2025.10.24-én,
2. Klara Nađ Solarič, 2025.10.26-án,
3. Vass Vilmos, 2025.10.27-én.

ad.1) Ladislav Solarič (a továbbiakban: előterjesztő) Dobrovnik (Dobronak) község alapszabály-tervezetével kapcsolatban 2025. október 24-én a következő észrevételeket tette:

- Az előterjesztő felhívta a figyelmet arra, hogy az alapszabály-tervezetben a község neve csak szlovén nyelven szerepel, és javasolta, hogy Dobrovnik (Dobronak) község neve mindkét hivatalos nyelven - szlovénul és magyarul - szerepeljen a szövegben. Dobrovnik (Dobronak) község nevének kérdésében véleményt nyilvánított a Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség és a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség is.

Válasz és vélemény:

Az alapszabály-tervezet 2. cikk első bekezdésének szövegét, amelyben szerepel Dobrovnik (Dobronak) község hivatalos neve, a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdése alapján fogalmazták meg (jogszabályok harmonizációja), s az kimondja, hogy az alacsonyabb szintű jogszabályoknak és az egyéb általános jogi aktusoknak összhangban kell lenniük az alkotmánnyal és a törvényekkel. Ennek megfelelően megjegyzendő, hogy Dobrovnik (Dobronak) község hivatalos neve A községek létrehozásáról és területük meghatározásáról szóló törvény (ZUODNO) (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 108/06 sz. - egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 9/11., 31/18. és 181/21.) 2. cikkének 28. pontja szerint meghatározott, amely kimondja, hogy a Szlovén Köztársaság területén megalakul Dobrovnik (Dobronak) község. A ZUODNO szlovénul a Dobrovnik nevet határozza meg a község hivatalos elnevezéseként, magyar nyelvű községnevet azonban nem állapít meg.

Az előterjesztő javaslata bekerül az alapszabály javasolt szövegébe, amiről Dobrovnik (Dobronak) Község Községi Tanácsának kell döntenie.

- Az előterjesztő megjegyezte, hogy az alapszabály-tervezet 15. cikke kimondja, hogy a községi tanács kilenc (9) tagból áll, akik közül hat (6) tagot a választók választanak meg az általános és egyenlő választójog alapján, illetve A helyi önkormányzatokról szóló törvény által meghatározott külön választójog alapján további egy tagot a magyar nemzeti közösség képviselői, egyet a községben élő roma közösség képviselői, egyet pedig a szlovén nemzet képviselői választanak.

Az előterjesztő az alapszabály-tervezet 15. cikkének módosítását javasolja, a következők szerint: „(1) A községi tanács tíz (10) tagból áll, akik közül hét (7) tagot a választók az általános és egyenlő választójog alapján választanak meg, illetve A helyi önkormányzatokról szóló törvény által meghatározott külön választójog alapján további egy (1) tagot a magyar nemzeti közösség

képviselői, egy (1) tagot a községben élő roma közösség képviselői, egy (1) tagot pedig a szlovén nemzet képviselői választanak.

(2) A községi tanács valamennyi tagját a község egy választókerületként választja.

(3) A községi tanács tagjainak választását a helyi választásokat szabályozó törvény szerint kell megtartani.

A fentiek alapján az előterjesztő azt javasolja, hogy az alapszabály-tervezet 15. cikkének első bekezdésében a községi tanács tagjainak számát kilenc (9) főről tíz (10) főre módosítsák, és ezen túlmenően javasolja a 15. cikk második bekezdése azon rendelkezésének fenntartását, amely kimondja, hogy a községi tanács valamennyi tagját a község egy választókerületként választja.

Válasz és vélemény:

Az előterjesztő javaslata a Szlovén Köztársaság Alkotmánya (jogszabályok harmonizációja) 153. cikkének harmadik bekezdésébe ütközik, amely kimondja, hogy az alacsonyabb szintű jogszabályoknak és az egyéb általános jogi aktusoknak összhangban kell lenniük az alkotmánnyal és a törvényekkel, mivel A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ 19. cikk második bekezdésének rendelkezései értelmében a községi tanács valamennyi tagját a község egy választókerületként választja, amennyiben a községi tanács tagjainak száma hét (7) főnél nem több. Ezen a ponton szükséges felhívni a figyelmet A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ 9. cikkének negyedik bekezdésében foglaltakra, amelyek szerint a választókerületek és az egyes választókerületekben megválasztott községi tanács képviselői számának meghatározásakor - az olasz, illetve a magyar nemzeti közösség és a roma közösség képviselőinek számát nem kell figyelembe venni. A fentiekkel összhangban egy kilenc (9) tagú községi tanács esetén a választókerületek meghatározásakor 7 tagot vesznek figyelembe, ilyen módon teljesül A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ 19. cikkének második bekezdésében foglalt feltétel, amelynek rendelkezései alapján a községi tanács valamennyi tagját a község egy választókerületként választja. A fentiek alapján megjegyzendő, hogy A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ 23. cikkének rendelkezéseivel összhangban a községi tanács tagjainak - a magyar nemzeti közösség képviselőinek, valamint a községi tanács tagjainak - a roma közösség képviselőinek választókerülete a község területe. A fent említett rendelkezések ésszerű alkalmazásával, a fent említett, A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 40. cikke alapján, a szlovén nemzet képviselőjének - a községi tanács tagjának - választókerülete a község területe.

Az alapszabály-tervezet 15. cikk első bekezdésének módosítása esetén, amely a községi tanács tagjainak számát kilencről (9) tízre (10) változtatná, szükséges az alapszabály-tervezet 15. cikk második bekezdésében foglalt rendelkezések módosítása és a községben található választókerületek számának meghatározása is.

- Az előterjesztő kijelentette, hogy az alapszabály-tervezet 49. cikkében, A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 5. cikke szerint, helyesen mondják ki, hogy azokon a területeken, ahol a magyar nemzeti közösség tagjai élnek, a községeket úgy kell kialakítani, hogy biztosított legyen a nemzeti közösségek külön jogainak gyakorlása.

Az előterjesztő emellett úgy véli, hogy az alapszabály-tervezet túlzottan tömören írja le a magyar nemzeti közösség tagjainak külön jogait. Az előző (jelenleg hatályos) alapszabályban ezen jogokat részletesebben és átfogóbban írták le. Mivel veszélyeztetett kisebbségi közösségről van szó, amelynek jogi védelme elengedhetetlen, rendkívül fontos, hogy a magyar nemzeti közösség külön jogait szabályozó összes rendelkezés teljes mértékben megmaradjon.

Az előterjesztő Nađ Solarič Klarához, Vass Vilmoshoz, a Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösséghez (amely 2025. 10. 28-án véleményezte az alapszabály-tervezetet) és a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösséghez (amely 2025. 10. 22-én véleményezte az alapszabály-tervezetet) hasonlóan azt javasolja, hogy a hatályos alapszabály 82. cikkétől a 92. cikkig terjedő minden cikke változatlan formában kerüljön be az új alapszabályba, nevezetesen:

- Dobrovník (Dobronak) Község Alapszabályának

82. cikke, amely a következő:

»82. cikk

- (1) A község védi a magyar nemzeti közösség és annak tagjai nemzetiségi jellegét, biztosítja az egyenjogúságot és a külön jogokat, valamint gondoskodik a nemzeti közösség átfogó fejlődéséről.
- (2) A község nemzetiségileg vegyesen lakott területén a hivatalos nyelvek a szlovén és a magyar. A két nyelv egyenrangú.
- (3) A magyar nemzeti közösséghez tartozó polgárok számára biztosított az anyanyelvük használata a közelet és a társadalmi élet valamennyi területén.

Válasz és vélemény:

Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabálya 82. cikkének fent említett rendelkezéseit az alapszabály-tervezet 49. cikke határozza meg, nevezetesen:

- Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 5. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a magyar nemzeti közösség tagjai által lakott területeken a községeket úgy kell kialakítani, hogy biztosítsák a nemzeti közösségek külön jogainak gyakorlását.
- A második és harmadik bekezdés szövege a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovénia hivatalos nyelve a szlovén. Azon községek területén, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselői élnek, hivatalos nyelv az olasz, illetve a magyar is.
- Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabályának **83. cikke**, amely a következő:

»83. cikk

- (1) A község nemzetiségileg vegyesen lakott területén a község szervei és minden közszolgáltatás szlovén és magyar nyelven működik. Munkájuk során kötelesek figyelembe venni a hivatalos személyes adatokat és azok felhasználását.
- (2) A községi szervek, az állami hatóságok, az állami vállalatok és a közintézmények a nemzetiségileg vegyesen lakott területeken a törvénnyel összhangban kötelesek kétnyelvű feliratokat, bélyegzőket, sajtótermékeket és egyéb nyomtatványokat használni.
- (3) A nemzetiségileg vegyesen lakott területeken házasságot szlovén vagy magyar nyelven, illetve a házaspár tagjainak kérésére mindkét nyelven lehet kötni.

Válasz és vélemény:

Az első bekezdés első mondatának szövege tartalmilag homályos, mivel a „közszolgáltatás” gyűjtőfogalmat használja. A jogelméletben és a joggyakorlatban a „közszolgáltatás” kifejezés az állam vagy a helyi közösség által a közérdekű tevékenységre létrehozott különleges jogi rendszert jelenti. A közszolgáltatásokat a hatályos A közszolgáltatásokról szóló törvény /ZGJS/ és Az intézetekről szóló törvény /ZZ/, valamint az ágazati jogszabályok rendelkezései szerint gazdasági és nem gazdasági, továbbá állami és helyi szolgáltatásokra osztjuk. A Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikkének (az önkormányzati helyi közösségek hatásköre) rendelkezéseivel összhangban azok a helyi ügyek, amelyeket a község önállóan intézhet, és amelyek csak a község lakosait érintik, a község hatáskörébe tartoznak, ami azt jelenti, hogy az csak azokat az ügyeket intézheti önállóan, amelyekre vonatkozóan az ágazati jogszabályok így rendelkeznek, míg normatív módon nem avatkozhat be az állami hatáskörbe tartozó területekbe.

A fentiek alapján Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabálya 83. cikk első cikkének első bekezdése tartalmilag ellentmondásban áll a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikkének harmadik bekezdésével és a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikkének első bekezdésével, mivel a rendelkezések tartalma kiterjed az állami közszolgáltatások szolgáltatóira is.

Az említettek mellett fontos felhívni a figyelmet a második mondatra, amely a következő: „Munkájuk során kötelesek figyelembe venni a hivatalos személyes adatokat és azok felhasználását.” Ez a rész tartalmilag homályos és szükségtelen, mivel a személyes adatok védelméhez való emberi jog érvényesítését, a kötelezettségeket, elveket, jogosultságokat,

eljárásokat és intézkedéseket, amelyek biztosítják a magánéletbe, a méltóságba, a személyes adatok titkosságába, az adatokkal kapcsolatos önrendelkezési jogba, illetve az egyén más alapvető jogaiba történő beavatkozások alkotmányosságát, jogszerűségét, és megalapozottságát a személyes adatok kezelése során, valamint a személyes adatok szabad áramlására vonatkozó szabályokat az Európai Parlament és a Tanács 2016. április 27-i, (EU) 2016/679 rendeletének - a természetes személyek személyes adatainak kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (Általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4 . legutóbb a Helyesbítéssel (HL L 127., 2018.5.23. a további szövegben: Általános rendelet), továbbá a személyes adatok kezelésével és védelmével kapcsolatos egyéb kérdéseket a hatályos, A személyes adatok védelméről szóló törvény /ZVOP-2/ (Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 163/22., 40/25-ZInfV-1) szabályozza.

A második bekezdés rendelkezése az állami szervek, az (állam tulajdonában lévő) állami vállalatok és az (állam tulajdonában lévő) intézmények kötelezettségvállalásaira vonatkozó részével tartalmilag ellentmond a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikk fent említett harmadik bekezdésének rendelkezéseinek, összefüggésben a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikkének első bekezdésével, amely az önkormányzati helyi közösségek munkakörét határozza meg, mivel a fent említett szöveg megengedhetetlen módon avatkozik be az állam joghatóságába.

Az említetteken kívül emlékeztetnünk kell a harmadik bekezdés rendelkezésére, amely kimondja, hogy „A nemzetiségileg vegyesen lakott területen a házasságokat szlovén vagy magyar nyelven, vagy a friss házások kérésére mindkét nyelven kötik”. Ezen a ponton emlékeztetnünk kell arra, hogy a házasságkötést a Családjogi törvény /DZ/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 15/17., 21/18. sz. - ZNOrg, 22/19., 67/19. sz. - ZMatR-C, 200/20. szám - ZOOMTVI, 94/22. szám - sz. alkotmánybíróági határozat 94/22., 5/23. és 34/24. sz. alkotmánybíróági határozat) szabályozza, amelynek 33. cikke kimondja, hogy házasságot az anyakönyvvezető és a közigazgatási egység vezetője vagy az általa meghatalmazott személy előtt lehet kötni. A házasságkötés az anyakönyvvezető és annak a községnek a polgármestere előtt is megköthető, amelynek területén a házasságkötés történik.

A fentiek alapján a házasságkötés módjának meghatározása az állam hatáskörébe tartozik. Mindezek mellett fontos megjegyezni, hogy a magyar nyelv használatát a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkével szabályozza, amely kimondja, hogy Szlovénia hivatalos nyelve a szlovén. Azon községekben, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselői élnek, hivatalos nyelv az olasz, illetve a magyar is. A fentiekre való tekintettel emlékeztetnünk kell A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ (Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 86/04., 8/10., 32/24. sz.) 3. cikkének rendelkezéseire, amelyek kimondják, hogy azokban a községekben, ahol olasz vagy magyar nemzetiségi közösség él, az olasz vagy a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban, illetve olyan módon kell biztosítani, ahogyan A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJR/ a szlovén nyelv nyilvános használatáról rendelkezik.

A fentiekkel összhangban javasoljuk, hogy az alapszabály-tervezet egy új 84. cikkel egészüljön ki, amely a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezései alapján (amely kimondja, hogy „azon községekben, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség képviselői élnek, hivatalos nyelv az olasz, illetve a magyar is”), valamint a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikkének harmadik bekezdésével összhangban (amely kimondja, hogy „az alacsonyabb szintű jogszabályoknak és egyéb általános jogi aktusoknak összhangban kell lenniük az Alkotmánnyal és a törvényekkel”), továbbá figyelembe véve A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 3. cikkének rendelkezéseit (amelyek kimondják, hogy „azon községek területén, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség él, az olasz vagy a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ által szabályozott módon és az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban biztosítják”, a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát a következők szerint szabályozva:

»50. cikk

A község területén a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használata olyan módon biztosított, ahogyan A szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozó törvény és az egyes ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani úgy, ahogyan azok a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozzák.

Indokolás:

A szöveg A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 3. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy azon községek területén, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség él, az olasz vagy a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ által szabályozott módon és az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban biztosítják.

- Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabályának **84. cikke**, amely a következő:

»84. cikk

(1) A nemzetiségileg vegyesen lakott területeken a helység- és utcaneveket jelző tábláknak, hirdetéseknek, közleményeknek, figyelmeztetéseknek és egyéb közterületi jelzéseknek kétnyelvűeknek kell lenniük.

(2) A nemzetiségileg vegyesen lakott területen minden községi és állami hatóságnak, vállalatnak, gazdálkodó szervezetnek, magánszemélynek, közintézménynek, egyesületnek és egyéb szervezetnek, közösségnek kétnyelvű táblákat kell elhelyeznie.

(3) A kétnyelvű feliratok esetében mindkét nyelv használatánál azonos külső megjelenést kell biztosítani.

Válasz és vélemény:

A Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabálya 84. cikkének első bekezdésében foglalt rendelkezések tartalmát A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 3. cikke szabályozza, amely kimondja, hogy azon községekben, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség képviselői élnek, az olasz vagy a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát a jelen törvény és az egyes ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani úgy, ahogyan azok a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozzák". A fentiek alapján emlékeztetnünk kell A területkijelölésről, valamint a települések, utcák és épületek elnevezéséről és jelöléséről szóló törvény /ZDOIONUS/ (Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 25/08. szám) 20. cikkének ötödik bekezdésében foglaltakra, amelyek kimondják, hogy "az utcaneveknek szlovén nyelvűeknek kell lenniük". Azokban a községekben, ahol a szlovén nyelv mellett az olasz vagy a magyar is hivatalos nyelv, az utcaneveket szlovén és olasz vagy magyar nyelven határozzák meg.

Az említettek mellett emlékeztetnünk kell arra, hogy a közlekedési táblák feliratait és a közlekedési táblákon használt nyelveket Az utakról szóló törvény /ZCes-2/ 1 (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, sz. 132/22., 140/22. - ZSDH-1A, 29/23. és 78/23. - ZUNPEOVE) 2. cikkének rendelkezéseit alapul véve A közúti közlekedési táblákról és közlekedési berendezésekről szóló szabályzat (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 36/24., 30/24. szám - jav., 22/25.) 3. és 4. cikke határozza meg. A fentiekkel összhangban a kétnyelvű közlekedési táblák betűméretének azonosnak kell lennie, a táblák feliratait pedig perjellel kell elválasztani egymástól. Kétnyelvű területeken a táblák kétnyelvűek, az első helyen a szlovén, majd az idegen nyelvű változat szerepel.

Az utcák megjelölését, illetve a táblákon szereplő utcaneveket A területkijelölésről, valamint a települések, utcák és épületek elnevezéséről és jelöléséről szóló törvény /ZDOIONUS/ szabályozza. Utóbbi, a 23. cikk második bekezdésében előírja, hogy a táblákon az utca nevét szlovén nyelven kell feltüntetni. Azon községekben, ahol a szlovén mellett az olasz vagy a magyar is hivatalos nyelv, az utcákat szlovénul és olaszul vagy magyarul is jelölik. A jelzőtáblák tartalmára, elhelyezésére és a telepítés módjára, valamint méretére, alakjára és színére vonatkozó részletesebb szabályokat a környezetvédelemért és területrendezésért felelős miniszter határozta meg A községek területének meghatározásával, a házszámok és utcahálózat meghatározásával, valamint az utcák és épületek jelöléseivel kapcsolatos kérdések

szabályozásáról szóló szabályzattal (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 76/08. sz.), a ZDOIONUS 24. cikkének harmadik bekezdése alapján. A fent említett szabályzat második bekezdésének rendelkezéseivel összhangban, ha az utcanév szlovén és olasz vagy magyar nyelven van megadva, az utcanévet mindkét nyelven fel kell tüntetni. a szlovén nyelvű utcanévnek az olasz vagy magyar nyelvű utcanév felett kell szerepelnie. A két felirat azonos méretű.

A fentiekkel összhangban Dobrovník (Dobronak) Község Alapszabálya 84. cikkének első bekezdésében foglalt rendelkezések A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 3. cikkének, A területkijelölésről, valamint a települések, utcák és épületek elnevezéséről és jelöléséről szóló törvény /ZDOIONUS/ 20. cikkének, valamint az annak alapján elfogadott, A községi területek meghatározásával, a házszámok és az utcák nyomvonalának meghatározásával, valamint az utcák és épületek jelölésével kapcsolatos kérdések szabályozásáról szóló szabályzat (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 76/08. szám), a hatályos Az utakról szóló törvény /ZCes/ és az annak alapján elfogadott, A közúti közlekedési táblákról és közlekedési berendezésekről szóló szabályzat (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 36/24., 30/24. szám - jav., 22/25.) összeegyeztetésével tartalmilag szükségtelenek, és mint ilyenek, az alapszabályban hiányosak és tartalmilag nem egyértelműek, mivel a jogilag nem meghatározott „illetve egyéb nyilvános feliratok” kifejezést használják.

A második bekezdés szövege kimondja, hogy „minden községi és állami hatóságnak, vállalatnak, gazdasági szervezetnek, magánszemélynek, közintézménynek, egyesületnek és egyéb szervezetnek, közösségnek kétnyelvű táblákat kell elhelyeznie a nemzetiségileg vegyesen lakott területen”.

A fentiekkel kapcsolatban emlékeztetnünk kell arra, hogy az államigazgatási szervek épületeinek megjelölését Az igazgatási ügyvitelről szóló rendelet 105. cikke szabályozza (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 9/18., 14/20., 167/20., 172/21., 68/22., 89/22., 135/22., 77/23. és 24/24. szám), amelyet a Szlovén Köztársaság kormánya fogadott el a hatályos Államigazgatási törvény /ZDU-1/ 7. cikkének rendelkezései alapján. A fentiekkel összhangban, figyelembe véve a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikkének első bekezdését (az önkormányzati helyi közösségek hatásköre), amely kimondja, hogy „a község hatásköre magában foglalja azokat a helyi ügyeket, amelyeket a község önállóan szabályozhat, és amelyek csak a község lakosait érintik”, Dobrovník (Dobronak) Község Tanácsa a fent említett második bekezdés állami szervekre vonatkozó rendelkezéseivel beavatkozott az állam hatáskörébe, ami az Alkotmánnyal ellentétesnek minősül.

Ezzel kapcsolatban emlékeztetnünk kell arra a kötelezettségre is, hogy a nemzetiségileg vegyesen lakott területen a vállalatoknak, gazdasági szervezeteknek, magánszemélyeknek, egyesületeknek, illetve más szervezeteknek és közösségeknek is kétnyelvű táblákat kell alkalmazniuk. A fent említett rendelkezés alkotmányjogilag vitatható, mivel a gazdasági szervezetek esetében nem megengedhető módon avatkozik be a gazdasági kezdeményezés szabadságába (a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 74. cikke), illetve meg kell jegyeznünk, hogy a hatályos Cégtörvény /ZGD-1/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 65/09. - egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 33/11., 91/11., 32/12., 57/12., 44/13. sz. alkotmánybíróági határozat, 82/13., 55/15., 15/17., 22/19. - ZPosS, 158/20. - ZIntPK-C, 18/21., 18/23. - ZDU-10, 75/23., 102/24. és 77/25.) nem kötelezi a gazdasági társaságokat és az egyéni vállalkozókat arra, hogy a cégtábláikon a magyar nyelvet használják, ám a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezéseivel összhangban ehhez joguk van. Ezen a ponton fel kell hívnunk a figyelmet a Cégtörvény /ZGD-1/ 11. cikkének rendelkezéseire, amelynek hatodik bekezdése kimondja, hogy azokon a területeken, ahol olasz vagy magyar nemzeti közösség él, az olasz vagy a magyar nyelv is használható a cégiratokban.

A fentiek alapján javasoljuk, hogy a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 11. cikkével, a hatályos A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 24. cikkével, valamint az ezek alapján elfogadott ágazati törvényekkel és végrehajtási rendeletekkel összhangban, tiszteletben tartva a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének rendelkezéseit,

amely kimondja, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel, egészüljön ki egy új 51. cikkel, a következők szerint:

»51. cikk

(épületek megjelölése és kétnyelvű feliratok)

(1) A községi épület és a közjogi jogi személyek olyan épületeinek bejáratánál, amelyek alapítója a község, továbbá azon jogi vagy magánszemélyek épületeinek homlokzatán, amelyeknek a község közhatalmi felhatalmazást adott, táblát kell elhelyezni, amelyen szerepelnie kell a község címerének, a „Szlovén Köztársaság” feliratnak és a községi szerv vagy a közjogi jogi személy, illetve a közmegbízással rendelkező személy nevének, mégpedig mindkét hivatalos nyelven, először szlovénul, majd magyarul. A két felirat azonos méretű.

(2) A nemzetiségileg vegyesen lakott területen gazdasági vagy nem gazdasági tevékenységet végző magánjogi jogi személyek és természetes személyek használhatnak a két hivatalos nyelven írott táblákat. A két feliratnak azonos méretűnek kell lennie.

Indokolás:

A szöveg A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 3. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy azon községek területén, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség él, az olasz vagy a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ által szabályozott módon és az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban biztosítják.

- Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabályának **85. cikke**, amely a következő:

»85. cikk

A nemzetiségileg vegyesen lakott területen a lakossági gyűléseket, nyilvános rendezvényeket, összejöveteleket és minden egyéb rendezvényt szlovén és magyar nyelven tartanak. Észszerűségi okokból dönthetnek úgy, hogy bizonyos eseményeket vagy gyűléseket egy nyelven tartanak.

Válasz és vélemény:

A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 24. cikkének rendelkezéseivel összhangban a kulturális, szakmai, oktatási, gazdasági, sport, szórakoztató és egyéb nyilvános rendezvények, illetve programjuk egyes részeinek elnevezése, bejelentése és bemutatása szlovén nyelven történik, és kiegészítésképpen idegen nyelven is történhet, amennyiben elsősorban külföldi résztvevőknek szóló nemzetközi rendezvényekről van szó. Ezzel kapcsolatban meg kell jegyeznünk, hogy a kultúráért felelős miniszter A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 24. cikkének negyedik bekezdése alapján 2005-ben kiadta az Útmutató az olyan nyilvános rendezvények lebonyolítási módjáról, amelyeken idegen nyelvet is használnak (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 93/05. szám) nevű dokumentumot, amelynek 3. cikke kimondta, hogy az olasz vagy magyar nemzeti közösségek által lakott községek helyi lakosságának szánt nyilvános rendezvények lebonyolításakor a vonatkozó törvények rendelkezéseivel összhangban az ő nyelveiket is használni kell.

A fentiek alapján javasoljuk, hogy a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 11. cikkével, a hatályos A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 24. cikkével és az Útmutató az olyan nyilvános rendezvények lebonyolítási módjáról, amelyeken idegen nyelvet is használnak (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 93/05. szám) 3. cikkével összhangban, tiszteletben tartva a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének a rendelkezéseit (amelyek kimondják, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel), egy új 52. cikkel egészüljön ki, a következők szerint:

»52. cikk

(nyilvános rendezvények nemzetiségileg vegyesen lakott területen)

A község lakosságának szánt nyilvános rendezvények nemzetiségileg vegyesen lakott területen történő lebonyolításakor a szlovén és a magyar nyelvet használják.”

Indokolás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovénia hivatalos nyelve a szlovén. Azon községek területén, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselői élnek, hivatalos nyelv az olasz, illetve a magyar is. Ezen a ponton emlékeztetnünk kell A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ rendelkezéseire, amelynek a 3. cikke kimondja, hogy azokban a községekben, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösség él, az olasz, illetve a magyar nyelv mint hivatalos nyelv nyilvános használatát a törvény által a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozó módon, valamint az ágazati jogszabályok rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.

- Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabályának **86. cikke**, amely a következő:

»86. cikk

- (1) A község alapszabályát és egyéb jogi aktusait magyar nyelvre kell fordítani, és szlovén és magyar nyelven is ki kell hirdetni.
- (2) A magyar nemzeti közösség képviselőjének a helyi községi tanácsban és annak szerveiben végzett munkája során is joga van használni anyanyelvét.

Válasz és vélemény:

Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabálya 86. cikkének szövege összhangban van a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének és A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 3. cikkének rendelkezéseivel, ám A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 66. cikkének második bekezdésének rendelkezéseivel összhangban, amelyek kimondják, hogy "a község alapszabályát és egyéb jogszabályait a törvényben meghatározott hivatalos közlönyben kell közzétenni", a 86. cikk első bekezdését a következők szerint kell módosítani: „(1) A község alapszabályát és egyéb jogszabályait a község hivatalos közlönyében szlovén és magyar nyelven kell közzétenni.”

Az említettek mellett rá kell mutatnunk arra, hogy a 86. cikk második bekezdésének azon rendelkezése, amely kimondja, hogy „a magyar nemzeti közösség képviselője a községi tanácsban és annak szerveiben végzett munkájában...” tartalmilag nem áll összhangban A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 28. cikkében foglaltakkal, amelyek meghatározzák, hogy a község szervei a községi tanács, a polgármester és az ellenőrző bizottság. A fentiek figyelembevételével a községi tanácsnak saját szervei nincsenek, ám az A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 30. cikk második bekezdésének rendelkezései alapján tanácsadó testületként, saját munkatestületként bizottságokat és testületeket hozhat létre.

A fentiek alapján javasoljuk, hogy a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkével, a hatályos A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 3. cikkével, valamint A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 28. és 30. cikkével összhangban, tiszteletben tartva a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 153. cikk harmadik bekezdésének rendelkezéseit (amelyek kimondják, hogy az alacsonyabb szintű jogszabályoknak és az egyéb általános jogi aktusoknak összhangban kell lenniük az Alkotmánnyal és a törvényekkel), egy új 53. cikkel egészüljön ki, a következők szerint:

»53. cikk

(az alapszabály és egyéb jogszabályok magyar nyelven)

- (1) A község alapszabályát és egyéb jogszabályait a község hivatalos közlönyében szlovén és magyar nyelven kell közzétenni.
- (2) A Községi Tanács minden tagjának joga van használni a magyar nyelvet a községi tanácsban, a Mandátumvizsgáló, Választási és Kinevezési Bizottságban, valamint a községi tanács egyéb munkatestületeiben végzett munkája során.

Indokolás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovénia hivatalos nyelve a szlovén. Azon községek területén, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselői élnek, hivatalos nyelv az olasz, illetve a magyar is. Ezen a ponton fel kell idéznünk A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény 3. cikkének rendelkezéseit, amelyek kimondják, hogy az olasz és magyar nemzeti közösségek által lakott

községek területén az olasz vagy a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ által meghatározott módon és az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.

Mindezek mellett az első bekezdés szövegét A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 66. cikkének második bekezdésében foglaltak alapján fogalmazták meg, amelyben kimondják, hogy a község alapszabályát és egyéb jogszabályait a törvényben meghatározott hivatalos közlönyben kell közzétenni.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 30. cikkének első és második bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amely kimondja, hogy A községi tanács rendelkezik a mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottsággal, valamint egyéb bizottságokkal és testületekkel mint munkatestületeivel.

- Dobrovník (Dobronak) Község Alapszabályának **87. cikke**, amely a következő:

»87. cikk

(1) A nemzetiségileg vegyesen lakott területen a községnek különösen gondoskodnia kell a kétnyelvű közigazgatási intézmények fejlesztéséről és működéséről.

(2) A község az önkormányzati nemzeti közösség községi tanácsával együtt támogatja és ösztönzi a magyar nemzeti közösség kulturális tevékenységét, a sajtó-, televízió- és kiadói tevékenységet, a magyar nemzeti közösség igényeinek megfelelő káderek képzését, valamint támogatja a kapcsolatokat anyanemzetével és a Magyar Köztársaság határ menti vármegyéivel.

Válasz és vélemény:

Dobrovník (Dobronak) Község Alapszabálya 87. cikkének második bekezdése tartalmilag ellentmond a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikkének első bekezdésével, amely kimondja, hogy a község hatáskörébe tartoznak azok a helyi ügyek, amelyeket a község önállóan szabályozhat, és amelyek csak a község lakosait érintik. A fentiekkel összhangban emlékeztetnünk kell arra, hogy több mint 170 törvény szabályozza a szlovén községek hatásköreit és feladatait, amelyeket összegyűjtöttek a www.lex-localis.info weboldalon is megtalálható szlovén községek hatásköreinek katalógusában. A fentiekkel kapcsolatban emlékeztetnünk kell arra, hogy Dobrovník (Dobronak) a hatályos A közérdekű kulturális tevékenységek megvalósításáról szóló törvény /ZUJIK/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 77/07. - egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 56/08., 4/10., 20/11., 111/13., 68/16., 61/17., 21/18. - ZNORG, 3/22. - ZDeb, 105/22. - ZZNŠPP, 8/25. és 77/25.) rendelkezéseivel összhangban elősegíti a magyar nemzeti közösség kulturális tevékenységét, és erre a célra a községi költségvetésből is különít el forrásokat, azonban a hatályos jogszabályok értelmében nincs jogalapja a magyar önkormányzati nemzeti közösség kiadói és gazdasági tevékenységei (azaz a sajtó-, televízió- és kiadói tevékenység, valamint különösen a magyar nemzeti közösség igényei szerint zajló kádereképzés) előmozdítására, amelyek A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 4. cikk első pontjának rendelkezései szerint a magyar önkormányzati nemzeti közösség feladatai. A fentiekkel kapcsolatban emlékeztetnünk kell arra, hogy a helyi közösségi szervek azon egyedi aktusainak és intézkedéseinek, amelyek a hatályos A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ rendelkezései szerint pénzügyi támogatások alapját képezik, törvényen vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályon kell alapulniuk (a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikkének negyedik bekezdése).

A fentiekkel összhangban emlékeztetnünk kell a hatályos A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 10.b fejezetének (Költségvetési források a kiemelt és fejlesztési feladatok végrehajtásához) rendelkezéseire, valamint egyúttal a hatályos A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 106.f. cikkének első bekezdésében foglaltakra, amely kimondja, hogy a község elősegíti a fejlesztési programokat és végrehajtja a község kiemelt feladatait. A község erre a célra forrásokat biztosíthat tőkebefektetések, célvagyon, kezességvállalás, illetve a községi költségvetésből nyújtott támogatások és kölcsönök formájában. A közvetlen költségvetési felhasználó megkezdheti az eszközök odaítélésére irányuló eljárást, ha: 1. a pénzügyi tervében garantált szükséges összegű szabad felhasználási joggal rendelkezik, 2. teljesülnek a költségvetés

végrehajtását szabályozó törvényben vagy a községi költségvetést elfogadó rendeletben és egyéb jogszabályokban előírt kötelezettségvállalási feltételek, és 3. bizottságot neveztek ki azokban az esetekben, amikor forrásokat nyilvános pályázat alapján ítélnek meg (a ZJF 106g. cikke).

A fentiekkel összhangban és a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikkének harmadik bekezdésében (amely kimondja, hogy az alacsonyabb szintű jogszabályoknak és az egyéb általános jogi aktusoknak összhangban kell lenniük az Alkotmánnyal és a törvényekkel) foglaltak figyelembevételével javasoljuk egy új 54. cikkel való kiegészítést, a következők szerint:

»54. cikk

(a magyar nemzeti közösség támogatása)

- (1) A nemzetiségileg vegyesen lakott területen található község biztosítja a kétnyelvű közintézmények fejlesztését és működését, amelyek alapítója a község.
- (2) A község a közpénzügyeket szabályozó törvénnyel, az egyéb ágazati törvényekkel, valamint az az alapján elfogadott alacsonyabb szintű jogszabályokkal összhangban támogatja a magyar nemzeti közösség kulturális és egyéb tevékenységeit.
- (3) A község támogatja a magyar nemzeti közösség kapcsolatait az anyanemzettel, és együttműködik a helyi közösségekkel a Magyar Köztársaságban.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege a hatályos Az intézetekről szóló törvény /ZZ/ rendelkezésein alapszik, amely kimondja, hogy a közszolgáltatások ellátására közintézeteket kell létrehozni (a ZZ 3. cikke). A fentiekkel összhangban a szöveg kifejezetten hangsúlyozza, hogy a nemzetiségileg vegyesen lakott területen a község felelős a kétnyelvű közintézmények fejlesztéséért és működtetéséért, amelyek alapítója a község.

A második bekezdés szövege a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a község hatáskörébe tartoznak azok a helyi ügyek, amelyeket a község önállóan szabályozhat, és amelyek kizárólag a község lakosait érintik.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 6. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községek más országok helyi közösségeivel és a helyi közösségek nemzetközi szervezeteivel is együttműködhetnek.

- Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabályának **88. cikke**, amely a következő:

»88. cikk

- (1) A községi tanács és más önkormányzati helyi közösségek a lehetőségeikhez mérten biztosítják az önkormányzati nemzeti közösség számára a tevékenységéhez szükséges helyiségeket és egyéb anyagi feltételeket.
- (2) A község hatáskörén belül külön törvényekkel szabályozza a nemzeti közösség jogainak gyakorlásával és finanszírozásával kapcsolatos kérdéseket. Ezen jogszabályokhoz a nemzeti közösség tanácsa a nemzeti közösség képviselőjén keresztül, a községi tanácsban adja meg a hozzájárulását.
- (3) Amikor a községi szervek a nemzeti közösség külön jogainak gyakorlásával kapcsolatos egyéb kérdésekben döntenek, előzetesen meg kell kapniuk az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.

Válasz és vélemény:

A „községi tanács és más önkormányzati helyi közösségek...” szövegrész nyelvtani értelmezése alapján arra a következtetésre juthatunk, hogy a községi tanácsnak és 212 községnek mint helyi önkormányzati közösségnek „biztosítania kell az önkormányzati nemzeti közösségnek...”. A fentiek alapján az első bekezdés rendelkezését a következőképpen kell módosítani: „(1) A község az önkormányzati közösségek vagyonát szabályozó törvény és a pénzügyeket szabályozó törvény, valamint az ezek alapján elfogadott alacsonyabb szintű aktusok rendelkezéseivel összhangban biztosítja az önkormányzati nemzeti közösségnek a működéshez szükséges helyiségeket és egyéb erőforrásokat.”

A Dobronak Község Alapszabálya 88. cikkének második és harmadik bekezdésében szereplő szövegek tartalmilag összhangban állnak A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 39. cikkének második és harmadik bekezdésében foglalt rendelkezésekkel, amelyek kimondják, hogy a községek hatáskörükön belül külön aktusokkal szabályozzák a nemzeti közösségek jogainak érvényesítését és finanszírozását érintő kérdéseket. Az említett jogszabályokhoz a nemzeti közösséget képviselő megválasztott községi tanács tag útján a nemzeti közösség Tanácsa adja hozzájárulását. Amennyiben a község szervei a nemzeti közösség külön jogainak érvényesítését érintő egyéb kérdésekről döntenek, kötelesek előzetesen kikérni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.

A fentiekkel és a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikkének harmadik bekezdésével (amely kimondja, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel) összhangban, javasoljuk egy új 55. cikkel való kiegészítést, a következők szerint:

„55. cikk

(az önkormányzati nemzeti közösség működéséhez szükséges források és a külön jogokról való döntéshozatal)

- (1) A község biztosítja az önkormányzati nemzeti közösség munkájához szükséges helyiségeket és egyéb anyagi lehetőségeket.
- (2) Hatáskörén belül a község külön aktusokkal szabályozza a nemzeti közösség jogainak érvényesítésével és finanszírozásával kapcsolatos kérdéseket.
- (3) Az előző bekezdésben szereplő előírásokhoz a nemzeti közösség tanácsa a nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott tanács tagon keresztül adja hozzájárulását. Amennyiben a község szervei a nemzeti közösség külön jogainak érvényesítését érintő egyéb kérdésekről döntenek, kötelesek előzetesen kikérni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.”

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 14. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy az helyi önkormányzatoknak biztosítaniuk kell az önkormányzati nemzeti közösség munkájához szükséges helyiségeket és egyéb anyagi lehetőségeket.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke második bekezdésének a rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a községek saját hatáskörükön belül külön aktusokkal szabályozzák a nemzeti közösségek jogainak érvényesítését és finanszírozását.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke harmadik bekezdésének a rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ második cikkében szereplő előírásokhoz a nemzeti közösséget képviselő megválasztott községi tanács tag útján a nemzeti közösség Tanácsa adja hozzájárulását. Amennyiben a község szervei a nemzeti közösség külön jogainak érvényesítését érintő egyéb kérdésekről döntenek, kötelesek előzetesen kikérni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.

- Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabályának **90. cikke**, amely a következő:

»90. cikk

A községi tanács hatáskörén belül, a korábbi cikk harmadik bekezdésével összhangban, a községi tanács a magyar nemzeti közösség tagján keresztül - aki a községi tanácsban a magyar nemzeti közösséget képviseli - adja meg hozzájárulását a községi tanács által elfogadott következő aktusokhoz:

- a község alapszabálya és az alapszabály módosítása azon részeket illetően, amelyek kizárólag a nemzetiségileg vegyesen lakott területre vonatkoznak és a magyar kisebbség jogait érintik,
- a község jelképei,

- községek, falvak, utcák vagy a község más területeinek elnevezése vagy átnevezése a község nemzetiségileg vegyesen lakott területén,
- a meghatározott helyen elhelyezett táblák, valamint az olyan jelzések elrendezése és tartalma, amelyekből kétségtelenül megállapítható, hogy a község kétnyelvű területéről van szó,
- minden egyéb olyan kérdés, amely kifejezetten a magyar nemzeti közösség külön jogaira vonatkozik és azokat kifejezetten szabályozza.

Válasz és vélemény:

A szöveg tartalmilag nincs összhangban a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikke ötödik bekezdésének a rendelkezéseivel, amely kimondja, hogy azok a törvények, más előírások és általános okmányok, amelyek (hangsúlyozzuk) kizárólag a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak, nem fogadhatók el a nemzeti közösségek képviselőinek beleegyezése nélkül. A fenti rendelkezés abszolút vétőjogot biztosít a község általános jogi aktusaival szemben, amennyiben azok a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak; ez a vétő nem szavazható le. Ugyanakkor ez egy szűkített vétő, mivel kizárólag azokra a jogszabályokra terjed ki, amelyek kifejezetten a nemzeti közösségek helyzetét szabályozzák, illetve azokra az általános előírásokra, amelyek az ő alkotmányos jogait is érintik, de nem vonatkozik azokra a szabályozásokra, amelyek általános tárgykört rendeznek - még abban az esetben sem, ha azzal az érveléssel élnek, hogy jogait nem vették figyelembe. Az abszolút vétőjog - amely a fent leírtak szerint egyben szűkített vétőként is értelmezhető - az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselőjének megválasztott községi tanácsstagok legfontosabb hatásköre az olyan községi rendeletek és általános jogi aktusok elfogadásakor, amelyek kizárólag (csak) a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak. Ez a vétőjog azonban nem alkalmazható azokra a községi előírásokra és általános jogi aktusokra, amelyek általános tárgykört szabályoznak (mint például a község alapszabálya). Amint azt Orehar Ivanc megállapítja (Orehar Ivanc, 2010: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk), az alkotmányozási eljárás során a nemzeti közösségek is egyetértettek a vétőjog ilyen jellegű szűkítésével. Ezen a ponton fel kell hívni a figyelmet A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény 13. cikkének a rendelkezésére is, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségeket a községek tanácsaiban képviselő községi tanácsstagoknak a kisebbségi külön jogokat érintő ügyekben adandó jóváhagyásról szóló döntés előtt be kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösség hozzájárulását. A Szlovén Köztársaságban betöltött egyéb választott tisztségekkel ellentétben - ahol a mandátumok szabad (reprezentatív) jellegűek - ezek a mandátumok kötöttek (imperatív jellegűek) (Valentinčič, 2019: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk).

A fent leírtak alapján azt javasoljuk, hogy a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének (amely kimondja, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel), a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikke ötödik bekezdésének, valamint A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 13. cikke figyelembe vételével az Alapszabályt egy új 56. cikkel egészüljön ki, a következők szerint:

56. cikk

(hozzájárulás az önkormányzati nemzeti közösség külön jogaival kapcsolatos ügyekhez)

- (1) A magyar nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott képviselőjének a magyar nemzeti közösség tagjainak külön jogaival kapcsolatos kérdések jóváhagyásáról szóló döntés előtt meg kell szereznie az önkormányzati nemzeti közösség jóváhagyását.
- (2) Azok a községi előírások és általános jogi aktusok, amelyek kizárólag a nemzeti közösségek Alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak, nem fogadhatók el a magyar nemzeti közösséget képviselő megválasztott községi tanácsstag beleegyezése nélkül.

Indokolás:

Az első bekezdés szöveg A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 13. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy az önkormányzati helyi közösségek tanácsaiba megválasztott nemzeti közösségi képviselőknek a nemzeti közösségek külön jogaival

kapcsolatos kérdésekben való döntéshozatal előtt meg kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösségek hozzájárulását.

A második bekezdés szövege a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikkének ötödik bekezdésén alapul, amely kimondja, hogy azok a törvények, más előírások és általános aktusok, amelyek kizárólag a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak, nem fogadhatók el a nemzeti közösségek képviselőinek beleegyezése nélkül. A fenti rendelkezés abszolút vétójogot biztosít a község általános jogi aktusaival szemben, amennyiben azok a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak; ez a vétó nem szavazható le. Ugyanakkor ez egy szűkített vétó, mivel kizárólag azokra a jogszabályokra terjed ki, amelyek kifejezetten a nemzeti közösségek helyzetét szabályozzák, illetve azokra az általános előírásokra, amelyek az ő alkotmányos jogait is érintik, de nem vonatkozik azokra a szabályozásokra, amelyek általános tárgykört rendeznek - még abban az esetben sem, ha azzal az érveléssel élnek, hogy jogait nem vették figyelembe. Az abszolút vétójog - amely a fent leírtak szerint egyben szűkített vétóként is értelmezhető - az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselőjének megválasztott községi tanács tagok legfontosabb hatásköre az olyan községi rendeletek és általános jogi aktusok elfogadásakor, amelyek kizárólag (csak) a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak. Ez a vétójog azonban nem alkalmazható azokra a községi előírásokra és általános jogi aktusokra, amelyek általános tárgykört szabályoznak (mint például a község alapszabálya). Amint azt Orehar Ivanc megállapítja (Orehar Ivanc, 2010: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk), az alkotmányozási eljárás során a nemzeti közösségek is egyetértettek a vétójog ilyen jellegű szűkítésével. Ezen a ponton fel kell hívni a figyelmet A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény 13. cikkének a rendelkezésére is, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségeket a községek tanácsaiban képviselő községi tanács tagoknak a kisebbségi külön jogokat érintő ügyekben adandó jóváhagyásról szóló döntés előtt be kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösség hozzájárulását. A Szlovén Köztársaságban betöltött egyéb választott tisztségekkel ellentétben - ahol a mandátumok szabad (reprezentatív) jellegűek - ezek a mandátumok kötöttek (imperatív jellegűek) (Valentinčič, 2019: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk).

- Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabályának 91. cikke, amely a következő:

»91. cikk

A község önkormányzati nemzeti közösségének tanácsa előzetes véleményt nyilvánít a következőkről:

- a község fejlesztési terve,
- a község költségvetése,
- fejlesztési irányelvek a kultúra, az oktatás és a tájékoztatás terén,
- minden egyéb, a magyar nemzeti közösség külön jogainak gyakorlásával közvetlenül összefüggő kérdés.

Válasz és vélemény:

A szöveg tartalmi szempontból összhangban van A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke második és harmadik bekezdésének a rendelkezéseivel, és tartalmilag az alapszabály-tervezet 55. cikkének a második és harmadik bekezdésében kerül szabályozásra, amely így szól:

„55. cikk

(az önkormányzati nemzeti közösség működéséhez szükséges források és a külön jogokról való döntéshozatal)

- (1) A község biztosítja az önkormányzati nemzeti közösség munkájához szükséges helyiségeket és egyéb anyagi lehetőségeket.
- (2) Hatáskörén belül a község külön aktusokkal szabályozza a nemzeti közösség jogainak érvényesítésével és finanszírozásával kapcsolatos kérdéseket.
- (3) Az előző bekezdésben szereplő előírásokhoz a nemzeti közösség tanácsa a nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott tanács tagon keresztül adja hozzájárulását. Amennyiben a község

szervei a nemzeti közösség külön jogainak érvényesítését érintő egyéb kérdésekről döntenek, kötelesek előzetesen kikérni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 14. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy az helyi önkormányzatoknak biztosítaniuk kell az önkormányzati nemzeti közösség munkájához szükséges helyiségeket és egyéb anyagi lehetőségeket.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke második bekezdésének a rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a községek saját hatáskörükön belül külön aktusokkal szabályozzák a nemzeti közösségek jogainak érvényesítését és finanszírozását.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke harmadik bekezdésének a rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ második cikkében szereplő előírásokhoz a nemzeti közösséget képviselő megválasztott községi tanács tag útján a nemzeti közösség Tanácsa adja hozzájárulását. Amennyiben a község szervei a nemzeti közösség külön jogainak érvényesítését érintő egyéb kérdésekről döntenek, kötelesek előzetesen kikérni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.

- Dobrovník (Dobronak) Község Alapszabályának **92. cikke**, amely a következő:

„92. cikk

A nemzetiségi értelemben vevyes községekben nemzetiségi kérdésekkel foglalkozó bizottságot kell létrehozni. A bizottságban a magyar nemzeti közösség tagjai a tagság felét teszik ki.”

Válasz és vélemény:

A szöveg tartalmi szempontból összhangban van A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke negyedik bekezdésének a rendelkezéseivel, amely arról rendelkezik, hogy a nemzetiségileg vegyesen lakott területeken nemzetiségi ügyekkel foglalkozó bizottságot kell megalapítani. A bizottságban a magyar nemzeti közösség tagjai a tagság felét teszik ki. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a munkatestületek összetételét a községi tanács ügyrendje határozza meg. A fentiekkel összhangban javasoljuk Dobronak Község Tanácsának Ügyrendje 56. cikkének első bekezdésének módosítását, a következők szerint: A Nemzetiségi Ügyekkel Foglalkozó Bizottság öt tagból áll, akik közül legalább háromnak a magyar nemzeti közösség tagjai közül kell kikerülnie. A Községi Tanács bizottság elnökét és két tagját a Községi Tanács tagjai közül, két bizottsági tagot pedig a többi polgár közül nevez ki.”

6 A magyar nemzeti közösség véleménye

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke harmadik bekezdésének második mondata alapján, amely előírja, hogy amikor a község szervei a nemzeti közösségek külön jogainak érvényesítését érintő kérdésekben döntenek, kötelesek előzetesen beszerezni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét, Dobronak Község megkapta a magyar önkormányzati nemzeti közösség véleményeit, mégpedig:

- a Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Község 2025. 10. 28-án és 2026. 04. 02-án kelt véleményét, valamint
- a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Község 2025. 10. 22-én és 2026. 03. 11-én kelt véleményét.

A Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Község 2026. március 11-én véleményt nyújtott be Dobronak Község alapszabály-tervezetéhez. A Dobronak Község Alapszabálya a tervezetnek a második olvasatához fűzött véleményében az alábbi észrevételeket, illetve módosítási és kiegészítési javaslatokat tette az Alapszabály javasolt rendelkezéseire vonatkozóan:

- az Alapszabály elején, az általános rendelkezéseknél a pusztá megállapításon túl, miszerint a község területének azon része, ahol a magyar nemzeti közösség tagjai élnek, nemzetiségileg vegyesen lakott területnek minősül, a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Község hiányolja egy olyan rendelkezés beillesztését, amely kifejezi azt a tényt, hogy a község nemzetiségileg vegyesen lakott területen fekszik, és ennek keretében az ott élő őshonos magyar nemzeti közösség tagjai számára biztosítja az egyenlőséget, valamint minden alkotmányos és törvényben biztosított jogot. Egy ilyen megfogalmazás az általános rendelkezések között - és nem csupán az alapszabály későbbi részében - azt jelzi, hogy a község és működése szempontjából a magyar nemzeti közösség különleges jogainak tiszteletben tartása kiemelt jelentőséggel bír.

Válasz és vélemény:

A Muravidéki Magyar Nemzeti Község azon javaslata, miszerint „ a község nemzetiségileg vegyesen lakott területen fekszik, és ennek keretében az ott élő őshonos magyar nemzeti közösség tagjai számára biztosítja az egyenlőséget, valamint minden alkotmányos és törvényben biztosított jogot...”, tartalmilag nincs összhangban a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikkének az első bekezdésével, amely Ez kimondja, hogy a község hatáskörébe a helyi ügyek tartoznak, amelyeket a község önállóan rendezhet, és amelyek kizárólag a község lakosait érintik. A fenti rendelkezés beemelésével Dobronak Község Alapszabályába a Dobronak Község Községi Tanácsa jogellenesen túllépné a helyi önkormányzat autonómiáját, és beavatkozna az állam hatáskörébe. Az Alkotmány 5. cikke ugyanis kimondja, hogy az állam a saját területén védi az emberi jogokat és alapvető szabadságokat, valamint védi és biztosítja az őshonos olasz és magyar nemzeti közösség jogait. Ezzel az Alkotmány 5. cikke úgynevezett „pozitív kötelezettségeket” határoz meg az állam számára, vagyis az igazságszolgáltatás, a törvényhozás és a végrehajtó hatalom feladatait az emberi jogok és alapvető szabadságok védelme, valamint a (kifejezetten nevesített) őshonos olasz és magyar nemzeti közösségek jogainak biztosítása terén (Zupančič, 2022: az Alkotmány 5. cikkének első bekezdéséhez fűzött kommentár).

A fentiek kapcsán hangsúlyoznunk kell, hogy a község az Alkotmány és a törvények keretei között önállóan szabályozza amelyeket a helyi önkormányzatokról szóló hatályos törvény (ZLS), az ágazati jogszabályok, valamint a község általános jogi aktusai (alapszabály, rendeletek) által meghatározott helyi jelentőségű közügyeket. A község köteles olyan terjedelemben és módon védeni az emberi jogokat és alapvető szabadságokat, valamint az őshonos magyar és olasz nemzeti közösséget, ahogyan azt - a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikke első bekezdésének a figyelembevételével - az ágazati jogszabályok meghatározzák. A fentiekből következően a község csak azokat az úgynevezett „pozitív kötelezettségeket” vállalhatja az emberi jogok és alapvető szabadságok védelme, valamint az őshonos olasz és magyar nemzeti közösség jogainak védelme és biztosítása terén, amelyeket - a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 5. cikke első bekezdésének és 140. cikke első bekezdésének a tiszteletben tartásával - a jogalkotó az ágazati törvényben a község hatáskörébe utal.

A fentiek alapján, valamint a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének (a jogi aktusok összhangja) tiszteletben tartásával - amely kimondja, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel - a község nem köteles „... biztosítani az őshonos magyar nemzeti közösség tagjai számára az egyenlőséget és valamennyi alkotmányos és törvényben biztosított jogot ...”, mivel ez a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 5. cikke első bekezdésének a rendelkezései alapján az állam hatáskörébe és annak „pozitív kötelezettségei” közé tartozik. Ebbe a hatáskörbe a községnek az Alkotmány 153. cikke fenti rendelkezéseinek a tiszteletben tartása mellett nem szabad beavatkoznia, és nem is avatkozhat be.

- a bevezető rendelkezések között a Muravidéki Magyar Nemzeti Község hiányolja annak általános rögzítését, hogy a község és szervei a nemzetiségileg vegyesen lakott területen működésük során mindkét hivatalos nyelvet használják. Az Alapszabály szövegében ez jelenleg a magyar nemzeti közösség jogainak védelmére vonatkozó külön rendelkezések között szerepel, de a Muravidéki Magyar Nemzeti Község úgy véli, hogy ezt az új Alapszabályban is meg kell őrizni.

Válasz és vélemény:

A Muravidéki Magyar Nemzeti Község javaslata alapján indítványozzuk Dobronak Község alapszabály-tervezete 2. cikkének a kiegészítését az alábbi új, negyedik bekezdéssel:

„(4) A község nemzetiségileg vegyesen lakott területén a szlovén mellett a magyar is hivatalos nyelv”

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovéniában a szlovén a hivatalos nyelv. Azon községek területén, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség él, az olasz, illetve a magyar nyelv is hivatalos nyelv.

- Dobronak Község alapszabály-tervezetének az 52. cikke: a Muravidéki Magyar Nemzeti Közösség véleménye szerint a cikk szövege tartalmilag ugyan megfelelő, de az indokolás ezen a ponton nem helytálló, mivel a szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 24. cikkére hivatkozik, amely az idegen nyelvekre vonatkozik. A magyar nyelvet mint hivatalos nyelvet a térségben nem lehet és nem szabad idegen nyelvként kezelni. Ezért az indokolásban az alkotmányi rendelkezés mellett a szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény 3. cikkét kell megjelölni, amely kimondja: „Azokban a községekben, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösség él, az olasz, illetve a magyar nyelv mint hivatalos nyelv nyilvános használatát a törvény által a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozó módon, valamint az ágazati jogszabályok rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.”

Válasz és vélemény:

A Muravidéki Magyar Nemzeti Közösség javaslata alapján a Dobronak Község alapszabály-tervezetének az 52. cikkéhez fűzött indokolás az alábbiak szerint módosul:

„Indokolás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovénia hivatalos nyelve a szlovén. Azon községek területén, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselői élnek, hivatalos nyelv az olasz, illetve a magyar is. Ezen a ponton emlékeztetnünk kell A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ rendelkezéseire, amelynek a 3. cikke kimondja, hogy azokban a községekben, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösség él, az olasz, illetve a magyar nyelv mint hivatalos nyelv nyilvános használatát a törvény által a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozó módon, valamint az ágazati jogszabályok rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.”

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 53. cikkének a második bekezdése: abból kiindulva, hogy azon községek területén, ahol magyar nemzeti közösség él, a magyar nyelv is hivatalos nyelv, a Muravidéki Magyar Nemzeti Közösség javaslata szerint ezen a ponton rögzíteni kell, hogy az községi tanács munkájában minden egyes személynek joga van a magyar nyelv használatához, nem csupán a magyar nemzeti közösség képviselőjének. Ez az elv a Szlovén Köztársaság Alkotmányából, valamint a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájából, továbbá az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélezési gyakorlatából is következik.

Válasz és vélemény:

A Muravidéki Magyar Nemzeti Közösség javaslata alapján, valamint a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének figyelembevételével - amely kimondja, hogy azon községek területén, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség él, az olasz, illetve a magyar nyelv is hivatalos nyelv - javasoljuk, hogy Dobronak Község alapszabály-tervezetében az 53. cikk második bekezdésének a rendelkezése az alábbiak szerint módosuljon:

„A Községi Tanács minden tagjának joga van a magyar nyelv használatához a Községi Tanácsban, a Mandátumvizsgáló, Választási és Kinevezési Bizottságban, valamint a Községi Tanács egyéb munkatestületeiben végzett munkája során.”

- Dobronak Község alapszabály-tervezetének az 55. cikke: A Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség javasolja a „...lehetőségeihez mérten...” szövegrész törlését, mivel A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény (ZSNS) már önmagában előírja, hogy az önkormányzati nemzeti közösség munkájához biztosítani kell a működéshez szükséges helyiségeket és egyéb tárgyi feltételeket. A törvény nem tartalmazza azt a kitétel, hogy ez csupán „lehetőségeihez mérten” történik, ezért ilyen korlátozás nem írható elő a törvényben (alapszabályban?) sem. A törvényi rendelkezések ugyanis magasabb szintűek az alapszabály előírásainál, és még ha az alapszabály tartalmaz is ilyen megfogalmazást, az érdemben nem bír jelentőséggel, mivel az alapszabály nem határozhat meg a törvényben biztosítottnál szűkebb jogkört. Ezzel szemben az alapszabály meghatározhat a törvényben rögzítettől szélesebb jogokat és kötelezettségeket, amennyiben ezek nem ellentétesek a jogszabályokkal.

Válasz és vélemény:

A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény (ZSNS) 14. cikkének a rendelkezései alapján

- amely kimondja, hogy az önkormányzati helyi közösségek kötelesek az önkormányzati nemzeti közösség számára biztosítani a működéshez szükséges helyiségeket és egyéb tárgyi feltételeket - , valamint a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének tiszteletben tartásával - amely előírja, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel - Dobronak Község alapszabály-tervezetének az 55. cikke az alábbiak szerint módosul:

„55. cikk

(az önkormányzati nemzeti közösség működéséhez szükséges források és a külön jogokról való döntéshozatal)

- (1) A község biztosítja az önkormányzati nemzeti közösség munkájához szükséges helyiségeket és egyéb anyagi lehetőségeket.
- (2) Hatáskörén belül a község külön aktusokkal szabályozza a nemzeti közösség jogainak érvényesítésével és finanszírozásával kapcsolatos kérdéseket.
- (3) Az előző bekezdésben szereplő előírásokhoz a nemzeti közösség tanácsa a nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott tanácstagon keresztül adja hozzájárulását. Amennyiben a község szervei a nemzeti közösség külön jogainak érvényesítését érintő egyéb kérdésekről döntenek, kötelesek előzetesen kikérni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.”

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 14. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy az helyi önkormányzatoknak biztosítaniuk kell az önkormányzati nemzeti közösség munkájához szükséges helyiségeket és egyéb anyagi lehetőségeket.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke második bekezdésének a rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a községek saját hatáskörükön belül külön aktusokkal szabályozzák a nemzeti közösségek jogainak érvényesítését és finanszírozását.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke harmadik bekezdésének a rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ második cikkében szereplő előírásokhoz a nemzeti közösséget képviselő megválasztott községi tanácstag útján a nemzeti közösség Tanácsa adja hozzájárulását. Amennyiben a község szervei a nemzeti közösség külön jogainak érvényesítését érintő egyéb kérdésekről döntenek, kötelesek előzetesen kikérni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.”

- Dobronak Község alapszabály-tervezetének az 57. cikke: a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Község szerint a cikkben - a nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény (ZSNS) rendelkezéseire hasonlóan - kiegészítő rendelkezést kell beilleszteni, amely szerint amikor a község szervek a nemzeti közösségek tagjainak helyzetét érintő ügyekben döntenek, kötelesek előzetesen kikérni az önkormányzati nemzeti közösségek véleményét. Ezzel összefüggésben célszerű lenne megőrizni a jelenlegi Alapszabályban szereplő rendelkezést is, amely pontosan meghatározza azokat az eseteket, amikor külön szükséges a vélemény beszerzése, nevezetesen a község fejlesztési tervei, a községi költségvetés, valamint a kulturális, oktatási és tájékoztatási területek fejlesztési irányai esetében, a felsorolt területek ugyanis közvetlenül érintik a nemzeti közösségek helyzetét is.

Válasz és vélemény:

Dobronak Község alapszabály-tervezete 57. cikkének a szövege - a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének a tiszteletben tartásával, amely előírja, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel - a nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény (ZSNS) 12. cikkének a rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy az önkormányzati nemzeti közösségek javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket adnak az önkormányzati helyi közösségeknek a nemzeti közösségek helyzetét és a nemzetiségileg vegyesen lakott területek sajátosságainak megőrzését érintő ügyekben. Az önkormányzati helyi közösségek szervei kötelesek ezeket a kezdeményezéseket megvitatni, és állást foglalni róluk.

A község szerveinek azon kötelezettségével kapcsolatban, hogy a magyar önkormányzati nemzeti közösség tagjainak különleges jogait érintő tartalmak esetében véleményt kell kérniük,

az általános, programjellegű és egyedi jogi aktusok tételes felsorolása jogalkotás-technikai szempontból nem megvalósítható, hiszen a község hatásköreit és feladatait több mint 170 törvény szabályozza, amelyek tartalmukban érintik azokat a területeket is, amelyek a magyar önkormányzati nemzeti közösség tagjainak különleges jogaira vonatkoznak (a község hatásköreinek és feladatainak áttekintése a www.lex-localis.info oldalon közzétett „A község hatásköreinek és feladatainak katalógusa” című dokumentumban érhető el). Figyelembe véve azt a tényt, hogy a hatáskörök és feladatok köre a törvények módosításaival és kiegészítéseivel, az ezek alapján elfogadott végrehajtási rendeletekkel, valamint új törvények elfogadásával folyamatosan változik, álláspontunk szerint a szöveg nem egészíthető ki érdemben olyan tételes felsorolással, amely meghatározná azokat az ügyeket, amelyekben a község szerveinek véleményt vagy hozzájárulást kell beszerezniük. Ellenkező esetben fennállna annak a veszélye, hogy egyes, az ágazati jogszabályok által szabályozott, a magyar nemzeti közösség különleges jogait érintő ügyek kimaradnának a felsorolásból. Ezen a ponton hangsúlyozni kell, hogy a szöveg összhangban áll a nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény (ZSNS) 14. cikkének, valamint a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikkének a rendelkezéseivel.

- a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség rámutatott, hogy A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény (ZSNS) 3. cikke második francia bekezdése alapján - amely kimondja, hogy az önkormányzati nemzeti közösségek a törvénnyel összhangban hozzájárulást adnak azokhoz az ügyekhez, amelyek a nemzeti közösségek különleges jogainak védelmét érintik, és amelyekről az önkormányzati helyi közösségek szerveivel közösen döntenek - szükséges lenne egy ilyen irányú rendelkezést beépíteni a Község Alapszabályába is. Az ilyen jóváhagyás nélkül a község nem fogadhat el olyan előírásokat, amelyek a nemzeti közösségek különleges jogainak védelmét érintik. Külön kiemelte azokat a rendelkezéseket, amelyek a kétnyelvűség társfinanszírozásához szükséges források, valamint az önkormányzati nemzeti közösség tevékenységeinek és programjainak a finanszírozására szolgáló eszközök biztosítására vonatkoznak. A törvény alapján tehát rögzíteni kell, hogy amennyiben a Község az Önkormányzati Nemzeti Közösséget közvetetten, a községi költségvetésen keresztül finanszírozza, a költségvetés ezen részéhez be kell szerezni az önkormányzati nemzeti közösség jóváhagyását. Ennek hiányában a községi költségvetés nem fogadható el, mivel ebben az esetben egyértelműen a nemzeti közösségek különleges jogainak védelmét érintő ügyről van szó. A Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség álláspontja szerint a későbbi félreértések elkerülése érdekében az alapszabályban pontosan szabályozni kell és egyértelműen meg kell határozni, hogy mely esetekben szükséges az önkormányzati nemzeti közösség, illetve a magyar nemzeti közösség képviselőjének jóváhagyása vagy véleménye.

Válasz és vélemény:

Bevezetésképpen fel kell hívnunk a figyelmet a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikkének ötödik bekezdésében szereplő rendelkezésre, amely kimondja, hogy azok a törvények, más előírások és általános okmányok, amelyek (hangsúlyozzuk) kizárólag a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak, nem fogadhatók el a nemzeti közösségek képviselőinek beleegyezése nélkül. A fenti rendelkezés abszolút vétójogot biztosít a község általános jogi aktusaival szemben, amennyiben azok a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak; ez a vétó nem szavazható le. Ugyanakkor ez egy szűkített vétó, mivel kizárólag azokra a jogszabályokra terjed ki, amelyek kifejezetten a nemzeti közösségek helyzetét szabályozzák, illetve azokra az általános előírásokra, amelyek az ő alkotmányos jogait is érintik, de nem vonatkozik azokra a szabályozásokra, amelyek általános tárgykört rendeznek - még abban az esetben sem, ha azzal az érveléssel élnek, hogy jogukat nem vették figyelembe. Az abszolút vétójog - amely a fent leírtak szerint egyben szűkített vétóként is értelmezhető - az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselőjének megválasztott községi tanácsstagok legfontosabb hatásköre az olyan községi rendeletek és általános jogi aktusok elfogadásakor, amelyek kizárólag (csak) a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak. Ez a vétójog azonban nem alkalmazható azokra a községi előírásokra és általános jogi aktusokra, amelyek általános tárgykört szabályoznak (mint például a község alapszabálya). Amint azt Orehar Ivanc megállapítja (Orehar Ivanc, 2010: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk), az alkotmányozási eljárás során a nemzeti közösségek is egyetértettek a vétójog ilyen jellegű szűkítésével. Ezen a ponton fel kell hívni a figyelmet A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény 13. cikkének a rendelkezésére is, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségeket a községek tanácsaiban képviselő községi tanácsstagoknak a kisebbségi külön jogokat érintő ügyekben adandó jóváhagyásról szóló döntés előtt be kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösség hozzájárulását. A Szlovén Köztársaságban betöltött egyéb választott tisztségekkel ellentétben - ahol a mandátumok szabad (reprezentatív) jellegűek - ezek a mandátumok kötöttek (imperatív) jellegűek (Valentinčič, 2019: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk).

A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény (ZSNS) 3. cikke, amelyre a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Község hivatkozik, meghatározza az önkormányzati nemzeti közösségek feladatait, és ezek között a 3. cikk második francia bekezdése kimondja, hogy az önkormányzati nemzeti közösségek a törvénnyel összhangban hozzájárulásukat adják azokhoz az ügyekhez, amelyek a nemzeti közösségek különleges jogainak védelmét érintik, és amelyekről az önkormányzati helyi közösségek szerveivel közösen döntenek. A hivatkozott rendelkezés nyelvtani értelmezése alapján egyértelmű, hogy az önkormányzati nemzeti közösségek azokkal az ügyekkel kapcsolatban adják hozzájárulásukat, amelyek a nemzeti közösségek különleges jogainak a védelmére vonatkoznak, és amelyekről az önkormányzati helyi közösségek szerveivel közösen döntenek, (hangsúlyozzuk) a törvénnyel összhangban. Itt fel kell hívnunk a figyelmet A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke második bekezdésének a rendelkezéseire, amely kimondja, hogy a községek saját hatáskörükön belül külön aktusokkal szabályozzák a nemzeti közösségek jogainak érvényesítését és finanszírozását. Az ilyen előírásokhoz (un. különleges aktusokhoz) a nemzeti közösség Tanácsa a nemzeti közösséget képviselő megválasztott községi tanácsstag útján adja hozzájárulását.

A fentiek alapján hangsúlyozni kell, hogy a nemzeti közösségek különleges jogainak védelmével kapcsolatos ügyeket - A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvényen (ZSNS) (3. cikk) és A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikkén (második és harmadik bekezdés) túl - az ágazati jogszabályok és az ezek alapján elfogadott végrehajtási rendeletek határozzák meg, és ezek nem sorolhatók fel tételesen az alapszabály szövegében. Ezzel összefüggésben arra is fel kell hívni a figyelmet, hogy A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvénye 3. cikke második francia bekezdésének tartalmát a törvény 13. cikkének rendelkezései szabályozzák részletesebben, amely kimondja, hogy a nemzeti közösséget képviselő megválasztott községi tanácsstagok - mielőtt hozzájárulásukat adnák a nemzeti közösségek tagjainak különleges jogait érintő ügyekhez - kötelesek beszerezni az önkormányzati nemzeti közösségek jóváhagyását. Ez utóbbit pedig - a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikkének, a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikke ötödik bekezdésének, valamint A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 13. cikkének a tiszteletben tartásával - tartalmilag Dobronak Község alapszabály-tervezetének 56. cikke határozza meg:

„56. cikk

(hozzájárulás az önkormányzati nemzeti község külön jogaival kapcsolatos ügyekhez)

(1) A magyar nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott képviselőjének a magyar nemzeti közösség tagjainak külön jogaival kapcsolatos kérdések jóváhagyásáról szóló döntés előtt meg kell szereznie az önkormányzati nemzeti közösség jóváhagyását.

(2) A községnek a csak a magyar nemzeti közösség alkotmányos jogai érvényesítését és helyzetét szabályozó előírásai és általános jogi aktusai nem fogadhatók el a nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott képviselőjének a jóváhagyása nélkül.”

Indokolás:

Az első bekezdés szöveg A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 13. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy az önkormányzati helyi közösségek tanácsaiba megválasztott nemzeti közösségi képviselőknek a nemzeti közösségek külön jogaival kapcsolatos kérdésekben való döntéshozatal előtt meg kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösségek hozzájárulását.

A második bekezdés szövege a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikkének ötödik bekezdésén alapul, amely kimondja, hogy azok a törvények, más előírások és általános aktusok, amelyek kizárólag a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak, nem fogadhatók el a nemzeti közösségek képviselőinek beleegyezése nélkül. A fenti rendelkezés abszolút vétőjogot biztosít a község általános jogi aktusaival szemben, amennyiben azok a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak; ez a vétő nem szavazható le. Ugyanakkor ez egy szűkített vétő, mivel kizárólag azokra a jogszabályokra terjed ki, amelyek kifejezetten a nemzeti közösségek helyzetét szabályozzák, illetve azokra az általános előírásokra, amelyek az ő alkotmányos jogait is érintik, de nem vonatkozik azokra a szabályozásokra, amelyek általános tárgykört rendeznek - még abban az esetben sem, ha azzal az érveléssel élnek, hogy jogait nem vették figyelembe. Az abszolút vétőjog - amely a fent leírtak szerint egyben szűkített vétőként is értelmezhető - az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselőjének megválasztott községi tanács tagok legfontosabb hatásköre az olyan községi rendeletek és általános jogi aktusok elfogadásakor, amelyek kizárólag (csak) a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak. Ez a vétőjog azonban nem alkalmazható azokra a községi előírásokra és általános jogi aktusokra, amelyek általános tárgykört szabályoznak (mint például a község alapszabálya). Amint azt Orehar Ivanc megállapítja (Orehar Ivanc, 2010: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk), az alkotmányozási eljárás során a nemzeti közösségek is egyetértettek a vétőjog ilyen jellegű szűkítésével. Ezen a ponton fel kell hívni a figyelmet A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény 13. cikkének a rendelkezésére is, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségeket a községek tanácsaiban képviselő községi tanács tagoknak a kisebbségi külön jogokat érintő ügyekben adandó jóváhagyásról szóló döntés előtt be kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösség hozzájárulását. A Szlovén Köztársaságban betöltött egyéb választott tisztségekkel ellentétben - ahol a mandátumok szabad (reprezentatív) jellegűek - ezek a mandátumok kötöttek (imperatív jellegűek) (Valentinčič, 2019: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk).”

- a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség javasolja a fejezet címének módosítását oly módon, hogy az ne csak a nemzeti közösség tagjaira, hanem magára a magyar nemzeti közösségre is kiterjedjen, mivel a cikkek magára a közösségre is vonatkoznak. Ennek megfelelően az alábbi fejezetcímet javasolja: „A magyar nemzeti közösség és a közösség tagjai különleges jogai a község nemzetiségileg vegyesen lakott területén”.

Válasz és vélemény:

A benyújtott javaslat alapján a Dobronak Község statútumtervezete 4. fejezetének címe az alábbiak szerint módosul:

„4. A magyar nemzeti közösség és a közösség tagjai különleges jogai a község nemzetiségileg vegyesen lakott területén”

A Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség 2026. április 2-án az alábbi módosítási és kiegészítési javaslatokat tette Dobronak Község alapszabály-tervezete kapcsán. Azt javasolja, hogy:

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 2. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

„2. cikk

(a község területe, megnevezése és székhelye)

- (1) Občina Dobrovnik - Dobronak Község (a továbbiakban: község)... A község székhelye Dobronakon található (Dobrovnik - Dobronak 297).
- (2) A község területének azon része, ahol az őshonos magyar nemzeti közösség tagjai élnek, nemzetiségileg vegyes területnek minősül. A nemzetiségileg vegyes terület magában foglalja Dobrovnik - Dobronak és Žitkovci - Zsitkóc településeket.
- (3) A község biztosítja és védi az őshonos magyar nemzeti közösséghez tartozó polgárok egyenjogúságát és jogait, akik a község nemzetiségileg vegyes területén élnek, a Szlovén Köztársaság Alkotmányának, a törvényeknek és e statútumnak megfelelően.

Indoklás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovéniában a hivatalos nyelv a szlovén. Azokon a területeken, ahol a magyar nemzeti közösség él, a magyar nyelv szintén hivatalos nyelv.

A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 1. cikke meghatározza, hogy a szlovén nyelv a Szlovén Köztársaság hivatalos nyelve, amelyen a szóbeli és írásbeli kommunikáció zajlik a közelet minden területén, kivéve azokat az eseteket, amikor a Szlovén Köztársaság Alkotmányával összhangban a szlovén mellett a magyar nyelv is hivatalos nyelv.

Ugyanezen törvény 3. cikke előírja, hogy azokban a községekben, ahol magyar nemzeti közösség él, a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát oly módon kell biztosítani, ahogyan a törvény a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozza, valamint az egyes szakterületi törvények rendelkezéseivel összhangban.

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 64. cikke meghatározza az őshonos olasz és magyar nemzeti közösség külön jogait Szlovéniában, és kimondja, hogy e közösségek és tagjaik számára biztosított a jog, hogy szabadon használják nemzeti jelképeiket, valamint nemzeti identitásuk megőrzése érdekében szervezeteket alapítsanak, gazdasági, kulturális és tudományos-kutatási tevékenységet, továbbá a tömegtájékoztatás és a kiadás területén tevékenységeket folytassanak. A törvénnyel összhangban e közösségek és tagjaik jogosultak az anyanyelvükön történő nevelésre és oktatásra, valamint ezen nevelés és oktatás kialakítására és fejlesztésére. A törvény meghatározza azokat a területeket, ahol a kétnyelvű oktatás kötelező. A nemzeti közösségek és tagjaik számára biztosított az a jog is, hogy kapcsolatokat ápoljanak anyaországukkal és annak államával. Az állam anyagilag és erkölcsileg támogatja e jogok érvényesítését.

Azokon a területeken, ahol e közösségek élnek, tagjaik jogaik érvényesítése érdekében saját önkormányzati közösségeket hoznak létre. Javaslatukra az állam felhatalmazhatja az önkormányzati nemzeti közösségeket egyes állami hatáskörbe tartozó feladatok ellátására, és biztosítja azok megvalósításához szükséges forrásokat. A nemzeti közösségek közvetlen képvisellel rendelkeznek a helyi önkormányzatok képviseleti szerveiben és az Országgyűlésben.

A törvény szabályozza az olasz, illetve magyar nemzeti közösség helyzetét és jogaik érvényesítésének módját azokon a területeken, ahol élnek, a helyi önkormányzatok kötelezettségeit e jogok biztosítása érdekében, valamint azokat a jogokat, amelyeket e közösségek tagjai e területeken kívül is gyakorolnak. Mindkét nemzeti közösség és tagjaik jogai a közösségek létszámától függetlenül biztosítottak.

Azok a törvények, egyéb jogszabályok és általános aktusok, amelyek kizárólag a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak és helyzetének érvényesítését érintik, nem fogadhatók el a nemzeti közösségek képviselőinek hozzájárulása nélkül.”

Válasz és vélemény:

A javasolt szöveg 2. cikkének első és második bekezdésében foglalt rendelkezések azonos szövegezéssel szerepelnek Dobronak Község alapszabály-tervezete 2. cikkének első és harmadik bekezdésében.

Dobronak Község alapszabály-tervezete 2. cikke harmadik bekezdésének a javasolt rendelkezése tartalmilag nincs összhangban a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikke első bekezdésével, amely kimondja, község hatáskörébe azok a helyi ügyek tartoznak, amelyeket a község önállóan rendezhet, és amelyek kizárólag a község lakosságát érintik. A fentiek alapján a jogalkotó A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 21. cikke második bekezdésében meghatározta a feladatok körét, amely tartalmilag az ágazati törvények és végrehajtási rendeletek által meghatározott hatáskörökkel és feladatokkal egészül ki. A leírtaknak megfelelően, valamint figyelembe véve a község hatáskörének tartalmi korlátait, az alapszabállyal nem lehet a községet arra kötelezni, hogy „a község biztosítja és védi az őshonos magyar nemzeti közösséghez tartozó polgárok egyenjogúságát és jogait, akik a község nemzetiségileg vegyes területén élnek, a Szlovén Köztársaság Alkotmányának, a törvényeknek és e statútumnak megfelelően”, mivel ez a rendelkezés tartalmilag túllép a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikke első bekezdésében meghatározott községi hatáskörön, a szóban forgó megfogalmazás, hogy a Község a Szlovén Köztársaság Alkotmányának, a törvényeknek és jelen Alapszabálynak megfelelően védje a község nemzetiségileg vegyesen lakott területén élő őshonos magyar nemzeti közösséghez tartozó polgárok egyenjogúságát és jogait, ugyanis - nyelvtani értelmezésből kiindulva - a községet arra is kötelezné, hogy olyan jogokat is védjen, amelyek védelme állami hatáskörbe tartozik.

Dobronak Község alapszabály-tervezete 49. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

„49. cikk

(a magyar nemzeti közösség jogainak védelme)

- (1) A község védi a nemzeti közösség jellegét, biztosítja az egyenjogúságot, érvényesíti a magyar nemzeti közösség és tagjai külön jogait, valamint gondoskodik a nemzeti közösség átfogó fejlődéséről.
- (2) A község nemzetiségileg vegyes területén a hivatalos nyelvek a szlovén és a magyar. Mindkét nyelv egyenrangú.
- (3) A magyar nemzeti közösséghez tartozó polgárok számára biztosított az anyanyelv használata a köz- és társadalmi életben.

Indoklás:

Az (1) bekezdés szövege a helyi önkormányzatról szóló törvény (ZLS) 5. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy azokon a területeken, ahol a magyar nemzeti közösség tagjai élnek, a községeket úgy kell kialakítani, hogy biztosított legyen a nemzeti közösség külön jogainak érvényesítése.

A (2) és (3) bekezdések szövege a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely meghatározza, hogy Szlovéniában a hivatalos nyelv a szlovén, míg azokon a területeken, ahol a magyar nemzeti közösség él, a magyar nyelv szintén hivatalos nyelv.”

Válasz és vélemény:

A javasolt szöveg megegyezik Dobronak Község alapszabály-tervezete 49. cikkének a rendelkezéseivel.

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 50. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

„50. cikk

(a magyar nyelv nyilvános használata)

- (1) A község szervei és valamennyi közszolgáltatás a község nemzetiségileg vegyes területén szlovén és magyar nyelven működik. Munkájuk során kötelesek figyelembe venni a hivatalos személyes adatokat és azok használatát.

(2) A község szervei, az állami szervek, a köztársasági és intézmények a nemzetiségileg vegyes területen kétnyelvű feliratokat, pecsétet, nyomtatványokat és egyéb űrlapokat használnak a törvénnyel összhangban.

(3) A házasságkötések a nemzetiségileg vegyes területen szlovén, illetve magyar nyelven történnek, az ifjú házaspár kívánságára pedig mindkét nyelven.

Indoklás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezéseire alapul, amely meghatározza, hogy Szlovéniában a hivatalos nyelv a szlovén, míg azokon a területeken, ahol a magyar nemzeti közösség él, a magyar nyelv is hivatalos nyelv.

A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 1. cikke kimondja, hogy a szlovén nyelv a Szlovén Köztársaság hivatalos nyelve, amelyen a közhatal minden területén szóbeli és írásbeli kommunikáció zajlik, kivéve azokat az eseteket, amikor az alkotmánnyal összhangban a magyar nyelv is hivatalos.

Ugyanezen törvény 3. cikke előírja, hogy azokban a községekben, ahol magyar nemzeti közösség él, a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát a törvényben a szlovén nyelvre meghatározott módon, valamint az ágazati jogszabályokkal összhangban kell biztosítani.

Válasz és vélemény:

A javasolt szöveg 50. cikke első bekezdése első mondatának a megfogalmazása tartalmilag nem kellően meghatározott, mivel a „közzolgáltatások” általános fogalmát használja. A jogelméletben és a joggyakorlatban a „közzolgáltatás” olyan speciális jogi rendszert jelent, amelyet az állam vagy a helyi közösség hoz létre a közérdekben végzett tevékenységek szabályozására. A közzolgáltatásokat a Gazdasági közzolgáltatásokról szóló hatályos törvény (ZGJS), az Intézményekről szóló törvény (ZZ), valamint az ágazati jogszabályok alapján gazdasági és nem gazdasági, továbbá állami és helyi közzolgáltatásokra osztjuk. A Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikkének rendelkezéseivel összhangban (az önkormányzati helyi közösségek feladatköre) a község hatáskörébe azok a helyi ügyek tartoznak, amelyeket a község önállóan rendezhet, és amelyek kizárólag a község lakosságát érintik. Ez azt jelenti, hogy a község önállóan csak azokat az ügyeket szabályozhatja, amelyekre az ágazati jogszabályok felhatalmazást adnak, és nem avatkozhat normatív módon olyan területekbe, amelyek az állam hatáskörébe tartoznak.

A fentiek alapján a javasolt 50. cikk első bekezdésének rendelkezése tartalmilag nincs összhangban a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésével, valamint a 140. cikke első bekezdésével, mivel a rendelkezés tartalma kiterjed az állami közzolgáltatások szolgáltatóira is.

A fentiek mellett meg kell jegyezni, hogy a második mondat tartalma - amely így szól: „Munkájuk során kötelesek figyelembe venni a hivatalos személyes adatokat és azok használatát.” - tartalmilag nem egyértelmű és szükségtelen. A személyes adatok védelméhez való alapvető jog érvényesülését, az ezzel kapcsolatos kötelezettségeket, elveket, jogosultságokat, eljárásokat és intézkedéseket - amelyek biztosítják a magánéletet, az emberi méltósághoz, a személyes adatok titkosságához, az információs önrendelkezéshez, illetve az egyén egyéb alapvető jogaihoz való jog a személyes adatok kezelése során való alkotmányosságát, jogszerűségét és arányosságát - továbbá a személyes adatok szabad áramlására vonatkozó, az Európai Parlament és a Tanács (EU) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló - legutóbb a HL L 127., 2018.5.13., 2. o. helyreigazítással módosított 2016/679 rendelete (2016. április 27.) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.) - a továbbiakban: Általános adatvédelmi rendelet - végrehajtására vonatkozó szabályokat A személyes adatok védelméről szóló törvény /ZVOP-2/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 163/22., 40/25. szám - IInfV-1) szabályozza.

A második bekezdés rendelkezése abban a részében, amely az állami szervekre, az állami tulajdonban lévő közvállalatokra és az állami tulajdonban lévő intézményekre vonatkozó kötelezettségvállalást tartalmazza, tartalmilag nincs összhangban a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének és a 140. cikke első bekezdésének az önkormányzati helyi közösségek feladatkörét meghatározó összefüggésével, mivel a szóban forgó szöveg elfogadhatatlan módon beavatkozik az állam hatáskörébe.

A fentiek mellett fel kell hívni a figyelmet a harmadik bekezdés rendelkezésére is, amely kimondja, hogy „házasságkötések a nemzetiségileg vegyes területen szlovén, illetve magyar nyelven történnek, az ifjú házasságok kívánságára pedig mindkét nyelven”. Ezzel összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a házasságkötést a Családjogi törvénykönyv /DZ/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 15/17., 21/18. - ZNOrg, 22/19., 67/19. - ZMatR-C, 200/20. - ZOOMTVI, 94/22. - alkotmánybíróági határozat, 94/22. - alkotmánybíróági határozat, 5/23. és 34/24. - alkotmánybíróági határozat) szabályozza, amely a 33. cikkében meghatározza, hogy a házasság az anyakönyvvezető előtt, valamint a közigazgatási egység vezetője vagy az általa meghatalmazott személy előtt köttetik. A házasságkötés az anyakönyvvezető előtt és annak a községnek a polgármestere előtt is megkötethető, amelynek területén a házasságkötésre sor kerül.

A fentiekből következően a házasságkötés módjának meghatározása állami hatáskörbe tartozik. Ezzel összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a magyar nyelv használatát a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 11. cikke szabályozza, amely kimondja, Szlovéniában a szlovén a hivatalos nyelv. Azon községek területén, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség él, az olasz, illetve a magyar nyelv is hivatalos nyelv. Továbbá fel kell hívni a figyelmet A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 86/04., 8/10., 32/24. szám) 3. cikkének rendelkezéseire is, amelyek szerint azon községek területén, ahol olasz vagy magyar nemzeti közösség él, az olasz, illetve a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használata oly módon biztosított, ahogyan A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozza, valamint ahogy arról az ágazati jogszabályok rendelkeznek.

A fent leírtakkal összhangban azt javasoljuk, hogy az alapszabálytervezetbe kerüljön be az 50. cikk, amellyel a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezései alapján - amely kimondja, hogy „azon községek területén, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség él, az olasz, illetve a magyar nyelv is hivatalos nyelv.” -, valamint a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének a tiszteletben tartásával - amely előírja, hogy „a jogszabály és az egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel” - továbbá a Szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 3. cikkének figyelembevételével - amely szerint „azon községek területén, ahol olasz vagy magyar nemzeti közösség él, az olasz, illetve a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használata oly módon biztosított, ahogyan A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozza, valamint ahogy arról az ágazati jogszabályok rendelkeznek” - jelen Alapszabály a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát a következő módon szabályozza:

„50. cikk

A község területén a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozó törvény által meghatározott módon és az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.”

Indoklás:

A szöveg A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 3. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy azon községek területén, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség él, az olasz vagy a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ által szabályozott módon és az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 51. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

**„51. cikk
(kétnyelvű jelölés)**

- (1) A nemzetiségileg vegyes területen a települések és utcák megjelölésére szolgáló táblák, valamint a hirdetések, értesítések, figyelmeztetések és egyéb nyilvános feliratok kétnyelvűek.
- (2) A nemzetiségileg vegyes területen minden önkormányzati és állami szervnek, vállalatnak, gazdasági szervezetnek, magánszemélynek, közintézménynek, egyesületnek, valamint más szervezetnek és közösségnek kétnyelvű feliratokat kell alkalmaznia.
- (3) A kétnyelvű feliratoknak biztosítaniuk kell mindkét nyelv egyenrangú külső megjelenését.

Indoklás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovéniában a hivatalos nyelv a szlovén, míg azokon a területeken, ahol a magyar nemzeti közösség él, a magyar nyelv is hivatalos nyelv.

A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 1. cikke meghatározza, hogy a szlovén nyelv a hivatalos nyelv, míg a 3. cikk előírja a magyar nyelv nyilvános használatának biztosítását a nemzetiségileg vegyes területeken a törvénnyel és az egyéb jogszabályokkal összhangban.

A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 3. cikke kimondja, hogy azokban a községekben, ahol magyar nemzeti közösség él, a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használata biztosított, mégpedig oly módon, ahogyan ez a törvény a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozza, valamint az egyes ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban.”

Válasz és vélemény:

A javasolt 51. cikk első bekezdésének tartalmát a Szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 3. cikke szabályozza, amely kimondja, hogy „azon községek területén, ahol olasz vagy magyar nemzeti közösség él, az olasz, illetve a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használata oly módon biztosított, ahogyan A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozza, valamint ahogy arról az ágazati jogszabályok rendelkeznek”. A fentiek alapján fel kell hívni a figyelmet A települések, utcák és épületek elnevezéséről és jelöléséről szóló törvény /ZDOIONUS/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 25/08. szám) 20. cikke ötödik bekezdésének a rendelkezéseire is, amely kimondja, hogy „az utca nevét szlovén nyelven kell meghatározni. Azon községek területénte területeken, ahol a szlovén nyelv mellett az olasz, illetve a magyar nyelv is hivatalos, az utcaneveket szlovén és olasz, illetve magyar nyelven kell meghatározni.”

A fentiek mellett meg kell jegyezni, hogy a közúti jelzéseken szereplő feliratokat és a nyelvhasználatot a Közutakról szóló törvény /ZCes-2/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 132/22., 140/22. - ZSDH-1A, 29/23. és 78/23. szám - ZUNPEOVE) 12. cikke alapján a Közúti jelzőtáblákról és közúti felszerelésekről szóló szabályzat (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 36/24., 30/24. - jav., 22/25. szám) 3. és 4. cikke szabályozza. Ennek megfelelően a kétnyelvű közlekedési célfeliratok esetében a feliratok betűméretének azonosnak kell lennie, és a feliratokat egymástól perjel választja el. A kétnyelvű területeken a feliratok mindkét nyelven szerepelnek, mégpedig először szlovén, majd azt követően magyar nyelven.

Az utcák elnevezését és a névtáblák elhelyezését a Települések, utcák és épületek elnevezéséről és jelöléséről szóló törvény (ZDOIONUS) szabályozza. Ez a törvény a 23. cikk második bekezdésében kimondja, hogy az utca nevét a névtáblákon szlovén nyelven kell feltüntetni. Azon községek területén, ahol a szlovén nyelv mellett az olasz, illetve a magyar nyelv is hivatalos, az utcákat szlovén és olasz, illetve magyar nyelven kell megjelölni. A névtáblák tartalmára, elhelyezésére, felszerelésének módjára, valamint méretére, alakjára és színére vonatkozó részletes szabályokat a ZDOIONUS 24. cikke harmadik bekezdése alapján a környezetvédelmi, területrendezési miniszter A települések területének meghatározásával, a házszámok megállapításával, az utcák kijelölésével, valamint az utcák és az épületek jelölésével kapcsolatos

kérdések rendezéséről szóló szabályzatban (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 76/08. szám) állapította meg. A nevezett szabályzat második bekezdése szerint, amennyiben az utca neve szlovén és olasz, illetve magyar nyelven kerül meghatározásra, a névtáblákon az utcanév mindkét nyelven szerepel. A szlovén nyelvű megnevezést a magyar (illetve olasz) nyelvű megnevezés fölött kell feltüntetni, és mindkét felirat azonos méretű kell legyen.

A fentiek alapján a javasolt 51. cikk első bekezdésének rendelkezéseit már szabályozzák a Szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 3. cikke, a Települések, utcák és épületek elnevezéséről és jelöléséről szóló törvény (ZDOIONUS) 20. cikke és az annak alapján elfogadott A települések területének meghatározásával, a házszámok megállapításával, az utcák kijelölésével, valamint az utcák és az épületek jelölésével kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló szabályzatban (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 76/08. szám), továbbá A közutakról szóló hatályos törvény (ZCes-2) és az annak alapján elfogadott Közúti jelzőtáblákról és közúti felszerelésekről szóló szabályzat (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 36/24., 30/24. - jav., 22/25. szám) rendelkezései. Ennélfogva az alapszabályban való szabályozás tartalmilag szükségtelen, és ilyen formában hiányos, valamint tartalmilag nem kellően egyértelmű, mivel jogilag meghatározatlan fogalmat használ („és egyéb nyilvános feliratok”).

A második bekezdés szövege meghatározza, hogy „a nemzetiségileg vegyes területen minden önkormányzati és állami szervnek, vállalatnak, gazdasági szervezetnek, magánszemélynek, közintézménynek, egyesületnek, valamint más szervezetnek és közösségnek kétnyelvű feliratokat kell alkalmaznia”.

A fentiek kapcsán fel kell hívni a figyelmet arra, hogy az államigazgatási szervek épületeinek jelölését a Közigazgatási ügyvitelről szóló rendelet (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 9/18., 14/20., 167/20., 172/21., 68/22., 89/22., 135/22., 77/23. és 24/24. szám) 105. cikke szabályozza, amelyet a Szlovén Köztársaság Kormánya az Államigazgatásról szóló törvény (ZDU-1) 7. cikke alapján fogadott el. A leírtak figyelembevételével, valamint a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikke első bekezdésének a rendelkezéseire való tekintettel - amely kimondja, község hatáskörébe azok a helyi ügyek tartoznak, amelyeket a község önállóan rendezhet, és amelyek kizárólag a község lakosságát érintik - megállapítható, hogy Dobronak Község Községi Tanácsa a szóban forgó második bekezdésnek az állami szervekre vonatkozó rendelkezéseivel az állam hatáskörébe avatkozna be, ami alkotmányosan nem megengedett.

Ezzel összefüggésben fel kell hívni a figyelmet arra a kötelezettségre is, amely szerint a nemzetiségileg vegyesen lakott területeken a vállalatoknak, gazdasági szervezeteknek, egyéni vállalkozóknak, egyesületeknek, valamint más szervezeteknek és közösségeknek kétnyelvű felirattáblákkal kell rendelkezniük. Ez a rendelkezés alkotmányossági szempontból aggályos, mivel - különösen a gazdasági szervezetek esetében - megengedhetetlen módon korlátozza a gazdasági kezdeményezés szabadságát, amelyet a Szlovén Köztársaság Alkotmányának a 74. cikke biztosít. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozni kell, hogy a Gazdasági társaságokról szóló hatályos törvény /ZGD-1/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 65/09. - egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 33/11., 91/11., 32/12., 57/12., 44/13. - alkotmánybírósági határozat, 82/13., 55/15., 15/17., 22/19. - ZPosS, 158/20. - ZIntPK-C, 18/21., 18/23. - ZDU-10, 75/23., 102/24. és 77/25. szám) nem kötelezi a gazdasági társaságokat és az egyéni vállalkozókat a magyar nyelv kötelező használatára a felirattáblákon, ugyanakkor - a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkével összhangban - ezt jogként biztosítja számukra. Itt külön kiemelandő a Gazdasági társaságokról szóló törvény (ZGD-1) 11. cikkének a hatodik bekezdése, amely kimondja, hogy azokon a területeken, ahol olasz vagy magyar nemzeti közösség él, a társaságok aktusaiban az olasz, illetve a magyar nyelv is használható.

A fentiek alapján javasoljuk, hogy a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének, a Szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 24. cikkének, valamint az ágazati jogszabályok és az azok alapján elfogadott végrehajtási rendeletek rendelkezéseinek megfelelően - a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének a tiszteletben tartásával, amely előírja, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel - kerüljön beiktatásra egy új, 51. cikk, amely így szól:

„51. cikk

(az épületek megjelölése és kétnyelvű feliratok)

(1) A községi épület és a közjogi jogi személyek olyan épületeinek bejáratánál, amelyek alapítója a község, továbbá azon jogi vagy magánszemélyek épületeinek homlokzatán, amelyeknek a község közhatalmi felhatalmazást adott, táblát kell elhelyezni, amelyen szerepelnie kell a község címerének, a „Szlovén Köztársaság” feliratnak és a községi szerv vagy a közjogi jogi személy, illetve a közmegbízással rendelkező személy nevének, mégpedig mindkét hivatalos nyelven, először szlovénul, majd magyarul. A két felirat azonos méretű.

(2) Azon magánjogi jogi személyek és természetes személyek, amelyek nemzetiségileg vegyesen lakott területen gazdasági vagy nem gazdasági tevékenységet folytatnak, jogosultak mindkét hivatalos nyelven írott feliratokat tartalmazó táblák használatára. A két feliratnak azonos méretűnek kell lennie.”

Indoklás:

A szöveg A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 3. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy azon községek területén, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség él, az olasz vagy a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ által szabályozott módon és az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban biztosítják.

Dobronak Község alapszabály-tervezete 52. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

„52. cikk

(a magyar nyelv használata nyilvános rendezvényeken)

A nemzetiségileg vegyes területen a lakossági gyűlések, nyilvános rendezvények, összejövetelek és minden egyéb esemény szlovén és magyar nyelven kerül megrendezésre.

Indoklás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovéniában a hivatalos nyelv a szlovén, míg azokon a területeken, ahol a magyar nemzeti közösség él, a magyar nyelv is hivatalos nyelv.

A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 1. cikke meghatározza, hogy a szlovén nyelv a Szlovén Köztársaság hivatalos nyelve, amelyen a közelet minden területén szóbeli és írásbeli kommunikáció zajlik, kivéve azokat az eseteket, amikor az alkotmánnyal összhangban a magyar nyelv is hivatalos nyelv.

Ugyanezen törvény 3. cikke előírja, hogy azokban a községekben, ahol magyar nemzeti közösség él, a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát a szlovén nyelv használatára vonatkozó szabályokkal azonos módon, valamint az ágazati jogszabályokkal összhangban kell biztosítani.”

Válasz és vélemény:

A Szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 24. cikkének rendelkezései alapján a kulturális, szakmai, oktatási, gazdasági, sport-, szórakoztató és egyéb nyilvános rendezvények, illetve azok egyes programpontjaik megnevezése, meghirdetése és bemutatása szlovén nyelven történik, emellett pedig - nemzetközi, elsősorban külföldi résztvevőknek szánt rendezvények esetében - idegen nyelven is történhet. Ezzel összefüggésben fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a kultúráért felelős miniszter a Szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 24. cikke negyedik bekezdése alapján 2005-ben kiadta „Útmutató az olyan nyilvános rendezvények lebonyolítási módjáról, amelyeken idegen nyelvet is használnak” című dokumentumot, amelynek 3. cikke kimondja, hogy azon községek helyi lakosságának szánt nyilvános rendezvények esetében, ahol olasz vagy magyar nemzeti közösség él, az ágazati jogszabályokkal összhangban az ő nyelvük is használatban van.

A fentiek alapján javasoljuk, hogy a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének, a Szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 24. cikkének, valamint a Útmutató azon nyilvános rendezvények lebonyolítási módjára, ahol idegen nyelvet is használnak 3. cikkének rendelkezéseivel összhangban - a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének tiszteletben tartásával, amely előírja, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel - kerüljön beiktatásra egy új, 52. cikk, amely így szól:

„52. cikk

(nyilvános rendezvények a nemzetiségileg vegyesen lakott területen)

A község lakosságának szánt nyilvános rendezvények nemzetiségileg vegyesen lakott területen történő lebonyolításakor a szlovén és a magyar nyelvet használják.

Indoklás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovénia hivatalos nyelve a szlovén. Azon községek területén, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselői élnek, hivatalos nyelv az olasz, illetve a magyar is. Ezen a ponton emlékeztetnünk kell A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ rendelkezéseire, amelynek a 3. cikke kimondja, hogy azokban a községekben, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösség él, az olasz, illetve a magyar nyelv mint hivatalos nyelv nyilvános használatát a törvény által a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozó módon, valamint az ágazati jogszabályok rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 53. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

„53. cikk

(jogszabályok és a magyar nyelv használata)

(1) A község statútumát és egyéb aktusait magyar nyelvre is le kell fordítani, és azokat szlovén és magyar nyelven kell közzétenni.

(2) A magyar nemzeti közösség képviselője, valamint minden tag jogosult a magyar nyelv használatára a községi tanácsban, a választási és kinevezési bizottságban, valamint a községi tanács egyéb munkatestületeiben végzett munkája során.

Indoklás:

szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely meghatározza, hogy Szlovéniában a hivatalos nyelv a szlovén, míg a magyar nemzeti közösség által lakott területeken a magyar nyelv is hivatalos. A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 1. cikke kimondja, hogy a szlovén nyelv a hivatalos nyelv, míg a 3. cikk előírja a magyar nyelv hivatalos használatának biztosítását a nemzetiségileg vegyes területeken.

Ugyanezen törvény 3. cikke előírja, hogy azokban a községekben, ahol magyar nemzeti közösség él, a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát a szlovén nyelv használatára vonatkozó szabályokkal azonos módon, valamint az ágazati jogszabályokkal összhangban kell biztosítani.”

Válasz és vélemény:

Dobronak Község Alapszabálya 53. cikkének a javasolt szövege tartalmilag összhangban van a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének és a Szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 3. cikkének rendelkezéseivel. Ugyanakkor A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 66. cikke második bekezdésének megfelelően - amely kimondja, hogy „az alapszabályt és a község egyéb jogszabályait az alapszabályban meghatározott hivatalos közlőnyben kell közzétenni” - a javasolt 53. cikk első bekezdését a következők szerint kell módosítani: „(1) A község alapszabályát és egyéb jogszabályait a község hivatalos közlőnyében szlovén és magyar nyelven kell közzétenni.”

A fentiek alapján javasoljuk, hogy a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének, a Szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 3. cikkének, valamint A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 28. és 30. cikkének rendelkezéseivel összhangban - a 153. cikk harmadik bekezdésének tiszteletben tartásával, amely előírja, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel - kerüljön beiktatásra az 53. cikk, amely így szól:

„53. cikk

(az alapszabály és egyéb jogszabályok magyar nyelven)

- (1) A község alapszabályát és egyéb jogszabályait a község hivatalos közlönyében szlovén és magyar nyelven kell közzétenni.
- (2) A Községi Tanács minden tagjának joga van használni a magyar nyelvet a községi tanácsban, a Mandátumvizsgáló, Választási és Kinevezési Bizottságban, valamint a községi tanács egyéb munkatestületeiben végzett munkája során.

Indoklás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovénia hivatalos nyelve a szlovén. Azon községekben, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség képviselői élnek, hivatalos nyelv az olasz, illetve a magyar is. Ezen a ponton fel kell idéznünk A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény 3. cikkének rendelkezéseit, amelyek kimondják, hogy az olasz és magyar nemzeti közösségek által lakott községek területén az olasz vagy a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ által meghatározott módon és az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.

Mindezek mellett az első bekezdés szövegét A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 66. cikkének második bekezdésében foglaltak alapján fogalmazták meg, amely szerint a község alapszabályát és egyéb jogszabályait az alapszabályban meghatározott hivatalos közlönyben kell közzétenni.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 30. cikkének első és második bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amely kimondja, hogy A községi tanács rendelkezik a mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottsággal, valamint egyéb bizottságokkal és testületekkel mint munkatestületeivel.

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 54. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

„54. cikk

(a külön jogok érvényesítésének fejlesztése)

- (1) A nemzetiségileg vegyes területen a község különös figyelmet fordít a kétnyelvű közintézmények fejlesztésére és működésére.
- (2) A község a nemzeti közösség önkormányzati tanácsával együtt támogatja és ösztönzi a magyar nemzeti közösség kulturális tevékenységét, a sajtót, a televíziós és kiadói tevékenységet, a magyar nemzeti közösség szükségleteihez igazodó szakemberképzést, valamint támogatja a kapcsolattartást az anyaországgal és a Magyarország határ menti megyéivel.

Indoklás:

Az (1) bekezdés szövege a közszolgáltatásokról szóló jogszabály (ZZ) 3. cikkének rendelkezésein alapul, amely előírja, hogy a közszolgáltatások ellátására közintézményeket kell létrehozni.

A (2) bekezdés szövege a helyi önkormányzatról szóló törvény (ZLS) 6. cikkének rendelkezésein alapul, amely lehetővé teszi, hogy a községek más államok helyi közösségeivel és nemzetközi szervezeteivel együttműködjenek.”

Válasz és vélemény:

Dobronak Község alapszabály-tervezete 54. cikke második bekezdésének javasolt szövege tartalmilag nincs összhangban a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikke első bekezdésével, amely kimondja, hogy község hatáskörébe azok a helyi ügyek tartoznak, amelyeket a község önállóan rendezhet, és amelyek kizárólag a község lakosságát érintik. A fentiekkel összhangban emlékeztetnünk kell arra, hogy több mint 170 törvény szabályozza a szlovén községek hatásköreit és feladatait, amelyeket összegyűjtöttek a www.lex-localis.info weboldalon is megtalálható szlovén községek hatásköreinek katalógusában. A fentiekkel összefüggésben hangsúlyozni kell, hogy Dobronak Község A kultúra közérdekének érvényesítéséről szóló hatályostörvény /ZUJIK/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 56/08., 4/10., 20/11., 111/13., 68/16., 61/17., 21/18. - ZNOrg, 3/22. - ZDeb, 105/22. - ZZNŠPP, 8/25. és 77/25. szám) rendelkezéseivel összhangban ösztönözheti a magyar nemzeti közösség kulturális tevékenységét, és erre a községi költségvetésből forrásokat is biztosíthat. Ugyanakkor a hatályos jogi szabályozás alapján nincs jogalapja arra, hogy ösztönözze a magyar önkormányzati nemzeti közösség kiadói és gazdasági tevékenységét (például nyomdai, televíziós és kiadói tevékenységet, valamint különösen a magyar nemzeti közösség szükségleteihez kapcsolódó képzéseket), mivel ezek - A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 4. cikke első bekezdésének első francia bekezdése szerint - a magyar önkormányzati nemzeti közösség feladatai közé tartoznak. Ezzel kapcsolatban ki kell emelni, hogy a helyi önkormányzatok szerveinek pénzügyi támogatások alapjául szolgáló egyedi aktusai és intézkedései A közpénzügyekről szóló törvény (ZJF) rendelkezései szerint kizárólag törvényen vagy jogszerű rendeleten alapulhatnak (a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikkének negyedik bekezdése).

A fentiek kapcsán szükséges felhívni a figyelmet A közpénzügyekről szóló törvény (ZJF) 10.b fejezetének rendelkezéseire (a költségvetési források felhasználása kiemelt és fejlesztési feladatok végrehajtására), valamint különösen a 106.f cikk első bekezdésére, amely kimondja, hogy a község ösztönzi a fejlesztési programokat és megvalósítja a község kiemelt feladatait. E célra a község a forrásokat tökeberuházások formájában, célvagyon biztosításával, kezességvállalással, valamint a községi költségvetésből való támogatások és kölcsönök nyújtásával biztosíthatja. A közvetlen költségvetési felhasználó csak akkor indíthat eljárást források odaítélésére, ha: 1.a saját pénzügyi tervében rendelkezésre állnak a szükséges mértékű szabad felhasználási jogok, 2. teljesülnek a kötelezettségvállalás egyéb feltételei, amelyeket a költségvetés végrehajtását szabályozó törvény, a községi költségvetési rendelet vagy más jogszabályok meghatároznak, és 3. bizottság került kinevezésre azokban az esetekben, amikor a források odaítélése nyilvános pályázat útján történik (A közpénzügyekről szóló törvény (ZJF) 106.g cikke).

A fentiekkel összhangban, a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének tiszteletben tartásával, amely előírja, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel - kerüljön beiktatásra az 53. cikk, amely így szól:

„54. cikk

(a magyar nemzeti közösség támogatása)

- (1) A nemzetiségileg vegyesen lakott területen fekvő község biztosítja a kétnyelvű közintézmények fejlesztését és működését, amelyek alapítója a község.
- (2) A község a közpénzügyeket szabályozó törvényekkel és ágazati törvényekkel, valamint az azok alapján elfogadott alacsonyabb szintű jogszabályokkal összhangban támogatja a magyar nemzeti közösség kulturális és egyéb tevékenységeit.
- (3) A község támogatja a magyar nemzeti közösség kapcsolatait az anyanemzettel, és együttműködik a helyi közösségekkel a Magyar Köztársaságban.”

Indokolás:

Az első bekezdés szövege a hatályos Az intézetekről szóló törvény /ZZ/ rendelkezésein alapszik, amely kimondja, hogy a közszolgáltatások ellátására közintézeteket kell létrehozni (a ZZ 3. cikke). A fentiekkel összhangban a szöveg kifejezetten hangsúlyozza, hogy a nemzetiségileg vegyesen lakott területen található község felelős a község által alapított kétnyelvű közintézmények fejlesztéséért és működtetéséért.

A második bekezdés szövege a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a község hatáskörébe tartoznak azok a helyi ügyek, amelyeket a község önállóan szabályozhat, és amelyek kizárólag a község lakosait érintik.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 6. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek kimondják, hogy a községek más országok helyi közösségeivel és a helyi közösségek nemzetközi szervezeteivel is együttműködhetnek.

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 55. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

„55. cikk

(az önkormányzati nemzeti közösség működésének biztosítása és a külön jogokról való döntéshozatal)

(1) A község biztosítja az önkormányzati nemzeti közösség számára a működéshez szükséges helyiségeket és egyéb tárgyi feltételeket.

(2) Hatáskörén belül a község külön aktusokkal szabályozza a nemzeti közösség jogainak érvényesítésével, finanszírozásával és a kétnyelvű működéssel kapcsolatos kérdéseket. Ezen jogszabályokhoz a nemzeti közösség tanácsa - a községi tanácsban képviselt tagján keresztül - hozzájárulását adja.

(3) Amennyiben a község szervei a nemzeti közösség külön jogainak érvényesítését érintő egyéb kérdésekről döntenek, kötelesek előzetesen kikérni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.

Indoklás:

Az (1) bekezdés a nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény (ZSNS) 14. cikkén alapul, amely előírja, hogy a helyi önkormányzatok kötelesek biztosítani a működéshez szükséges feltételeket.

A (2) és (3) bekezdések a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 64. cikkén alapulnak, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségek jogait érintő jogszabályok nem fogadhatók el a közösség képviselőinek hozzájárulása nélkül.”

Válasz és vélemény:

A javasolt 55. cikk második bekezdésének szövege tartalmilag összhangban van A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 39. cikke második bekezdésének rendelkezéseivel, amelyek kimondják, hogy a községek hatáskörükön belül külön aktusokkal szabályozzák a nemzeti közösségek jogainak érvényesítését és finanszírozását érintő kérdéseket; valamint A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 39. cikke harmadik bekezdésével, amely előírja, hogy az ilyen jogszabályokhoz a nemzeti közösség tanácsa a nemzeti közösséget képviselő megválasztott községi tanács tag útján ad hozzájárulást.

A harmadik bekezdés szövege tartalmilag összhangban van A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 39. cikke harmadik bekezdésének második mondatával, amely kimondja, hogy amikor a község szervei a nemzeti közösségek külön jogainak érvényesítését érintő egyéb kérdésekben döntenek, kötelesek előzetesen beszerezni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.

A fentiek alapján Dobronak Község alapszabály-tervezete 55. cikkének a rendelkezése az alábbiak szerint kerül megfogalmazásra:

„55. cikk

(az önkormányzati nemzeti közösség működéséhez szükséges források és a külön jogokról való döntéshozatal)

(1) A község biztosítja az önkormányzati nemzeti közösség munkájához szükséges helyiségeket és egyéb anyagi lehetőségeket.

(2) Hatáskörén belül a község külön aktusokkal szabályozza a nemzeti közösség jogainak érvényesítésével és finanszírozásával kapcsolatos kérdéseket.

(3) Az előző bekezdésben szereplő előírásokhoz a nemzeti közösség tanácsa a nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott tanácstagon keresztül adja hozzájárulását. Amennyiben a község szervei a nemzeti közösség külön jogainak érvényesítését érintő egyéb kérdésekről döntenek, kötelesek előzetesen kikérni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.”

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 14. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy az helyi önkormányzatoknak biztosítaniuk kell az önkormányzati nemzeti közösség munkájához szükséges helyiségeket és egyéb anyagi lehetőségeket.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke második bekezdésének a rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a községek saját hatáskörükön belül külön aktusokkal szabályozzák a nemzeti közösségek jogainak érvényesítését és finanszírozását.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke harmadik bekezdésének a rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ második cikkében szereplő előírásokhoz a nemzeti közösséget képviselő megválasztott községi tanácstag útján a nemzeti közösség Tanácsa adja hozzájárulását. Amennyiben a község szervei a nemzeti közösség külön jogainak érvényesítését érintő egyéb kérdésekről döntenek, kötelesek előzetesen kikérni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.”

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 56. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

„56. cikk

(a nemzeti közösség önkormányzati szerve kezdeményezéseinek és javaslatainak tárgyalása)

(1) A községi tanács, annak bizottsága vagy más szerve köteles megtárgyalni a községi magyar önkormányzati nemzeti közösség tanácsának azon kezdeményezéseit, amelyek a nemzeti közösség helyzetére és a nemzetiségileg vegyes területek jellegének megőrzésére vonatkoznak. A községi tanács határozatairól, véleményéről és döntéseiről írásban értesíti a községi magyar nemzeti közösséget.

(2) A kölcsönös tájékoztatás érdekében a község szervei és a nemzeti közösség önkormányzati szervei egymás között kicserélhetik az ezen kérdéskört érintő üléseik jegyzőkönyveit.

(3) Amikor a község szervei a magyar nemzeti közösség tagjai külön jogainak érvényesítését, a magyar nemzeti közösség önkormányzati szerve működésének finanszírozását, valamint Dobronak Község kétnyelvű működésének finanszírozását érintő kérdésekben döntenek, kötelesek előzetesen beszerezni a nemzeti közösség önkormányzati szerveinek hozzájárulását; amikor pedig a nemzetiségileg vegyes területek helyzetét és jellegének megőrzését érintő kérdésekben döntenek, kötelesek kikérni annak véleményét.

Indoklás:

Az (1) bekezdés a nemzeti közösségek önkormányzati szerveiről szóló törvény (ZSNS) 12. cikkén alapul, amely meghatározza, hogy a nemzeti közösségek önkormányzati szervei javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket nyújtanak be a helyi önkormányzatok számára a nemzeti közösségek helyzetét és a nemzetiségileg vegyes területek jellegének megőrzését érintő ügyekben, amelyeket az önkormányzati szervek kötelesek megtárgyalni.

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikkén is alapul, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségek jogait érintő jogszabályok nem fogadhatók el a közösség képviselőinek hozzájárulása nélkül.

A ZSNS 13. cikke előírja, hogy a helyi önkormányzatok testületeibe megválasztott nemzeti közösségi képviselők kötelesek a nemzeti közösség önkormányzati szerveinek hozzájárulását beszerezni, mielőtt döntést hoznának a közösség külön jogait érintő kérdésekben.

A helyi önkormányzatról szóló törvény (ZLS) 39. cikkének (3) bekezdése meghatározza, hogy a nemzeti közösségek jogainak érvényesítését és finanszírozását szabályozó községi rendeletekhez a nemzeti közösség tanácsa - képviselőjén keresztül - hozzájárulását adja, egyéb kérdések esetében pedig véleményt nyilvánít.

Válasz és vélemény:

Bevezetésként meg kell jegyezni, hogy a javasolt tartalmat már szabályozza Dobronak Község alapszabály-tervezete 55. cikkének a második és harmadik bekezdése, valamint az 56. cikke. Ezzel összefüggésben fel kell hívni a figyelmet A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény (ZSNS) 12. cikkének rendelkezéseire is, amelyek kimondják, hogy az önkormányzati nemzeti közösségek javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket adnak az önkormányzati helyi közösségeknek azokra az ügyekre vonatkozóan, amelyek a nemzeti közösségek helyzetét és a nemzetileg vegyes lakosságú területek sajátosságainak megőrzését érintik. A helyi önkormányzatok szervei kötelesek ezeket a kezdeményezéseket megvizsgálni és állást foglalni azokkal kapcsolatban.

A fentiekkel összhangban, a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének tiszteletben tartásával, amely előírja, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel - kerüljön beiktatásra az új 57. cikk, amely így szól:

„57. cikk

(javaslatok, kezdeményezések és vélemények)

- (1) A magyar önkormányzati nemzeti közösség javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket tesz a községnek a nemzeti közösség helyzetével és a nemzetiségileg vegyesen lakott területek jellegzetességeinek megőrzésével kapcsolatos kérdésekben.
- (2) A községi szerveknek meg kell vizsgálniuk az előző bekezdésben említett javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket, és azokkal kapcsolatosan állást kell foglalniuk.”

Indoklás:

A szöveg A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 12. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint az önkormányzati nemzeti közösségek javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket tesznek az önkormányzati helyi közösségeknek a nemzeti közösségek helyzetével és a nemzetiségileg vegyesen lakott területek jellegzetességeinek megőrzésével kapcsolatos kérdésekben. Az önkormányzati helyi közösségek szerveinek tárgyalniuk kell a fenti kezdeményezésekről, és azokkal kapcsolatosan állást kell foglalniuk.

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 57. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

„57. cikk

(hozzájárulás a községi aktusokhoz)

A községi tanács hatáskörében, az előző cikk harmadik bekezdésével összhangban, a magyar nemzeti közösség tanácsa - a községi tanács magyar nemzeti közösséget képviselő tagján keresztül - hozzájárulását adja a községi tanács által elfogadott alábbi aktusokhoz:

- a község statútuma és annak módosításai,
- a statútum azon részei és módosításai, amelyek kizárólag a nemzetiségileg vegyes területre és a magyar nemzeti közösség jogaira vonatkoznak,
- Dobronak Község Községi Tanácsának ügyrendje és annak módosításai,
- az ügyrend azon részei és módosításai, amelyek kizárólag a nemzetiségileg vegyes területre és a magyar nemzeti közösség jogaira vonatkoznak,
- a községi költségvetés azon részei, amelyek a magyar nemzeti közösség önkormányzati szerve működésének finanszírozására, valamint a község kétnyelvű működésének finanszírozására vonatkoznak,

- a község jelképei,
- a nemzetiségileg vegyes területen található települések, településrészek, utcák vagy egyéb helynevek elnevezése vagy átnevezése,
- a kétnyelvű feliratok szabályozása és tartalma, valamint azon jelölések, amelyek egyértelműen kifejezik a község kétnyelvű jellegét,
- a kulturális, oktatási és tájékoztatási fejlesztési irányok,
- a község fejlesztési tervei, amennyiben azok a nemzeti közösség külön jogait érintik.

Indoklás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikkén alapul, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségek jogait érintő jogszabályok nem fogadhatók el a község képviselőinek hozzájárulása nélkül.

Válasz és vélemény

Dobronak Község alapszabály-tervezete 57. cikkének a javasolt szövege tartalmilag nincs összhangban a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikke ötödik bekezdésének a rendelkezéseivel, amely kimondja, hogy azok a törvények, más előírások és általános okmányok, amelyek (hangsúlyozzuk) kizárólag a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak, nem fogadhatók el a nemzeti közösségek képviselőinek beleegyezése nélkül. A fenti rendelkezés abszolút vétójogot biztosít a község általános jogi aktusaival szemben, amennyiben azok a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak; ez a vétó nem szavazható le. Ugyanakkor ez egy szűkített vétó, mivel kizárólag azokra a jogszabályokra terjed ki, amelyek kifejezetten a nemzeti közösségek helyzetét szabályozzák, illetve azokra az általános előírásokra, amelyek az ő alkotmányos jogait is érintik, de nem vonatkozik azokra a szabályozásokra, amelyek általános tárgykört rendeznek (mint például a község alapszabálya, a községi tanács ügyrendje, valamint azok a rendeletek, szabályzatok elrendelések és utasítások, amelyek általános kérdéseket rendeznek) - még abban az esetben sem, ha azzal az érveléssel élnek, hogy jogukat nem vették figyelembe. Az abszolút vétójog - amely a fent leírtak szerint egyben szűkített vétóként is értelmezhető - az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselőjének megválasztott községi tanács tagok legfontosabb hatásköre az olyan községi rendeletek és általános jogi aktusok elfogadásakor, amelyek kizárólag (csak) a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak. Ez a vétójog azonban nem alkalmazható azokra a községi előírásokra és általános jogi aktusokra, amelyek általános tárgykört szabályoznak (mint például a község alapszabálya, a községi tanács ügyrendje, valamint azok a rendeletek, szabályzatok elrendelések és utasítások, amelyek általános kérdéseket rendeznek). Amint azt Orehar Ivanc megállapítja (Orehar Ivanc, 2010: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk), az alkotmányozási eljárás során a nemzeti közösségek is egyetértettek a vétójog ilyen jellegű szűkítésével. Ezen a ponton fel kell hívni a figyelmet A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény 13. cikkének a rendelkezésére is, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségeket a községek tanácsaiban képviselő községi tanács tagoknak a kisebbségi külön jogokat érintő ügyekben adandó jóváhagyásról szóló döntés előtt be kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösség hozzájárulását. A Szlovén Köztársaságban betöltött egyéb választott tisztségekkel ellentétben - ahol a mandátumok szabad (reprezentatív) jellegűek - ezek a mandátumok kötöttek (imperatív jellegűek) (Valentinčič, 2019: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk).

A fent leírtak alapján azt javasoljuk, hogy a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének (amely kimondja, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel), a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikke ötödik bekezdésének, valamint A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 13. cikke figyelembe vételével az Alapszabályt egy új 56. cikkel egészüljön ki, a következők szerint:

„56. cikk

(hozzájárulás az önkormányzati nemzeti közösség külön jogaival kapcsolatos ügyekhez)

(1) A magyar nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott képviselőjének a magyar nemzeti közösség tagjainak külön jogaival kapcsolatos kérdések jóváhagyásáról szóló döntés előtt meg kell szereznie az önkormányzati nemzeti közösség jóváhagyását.

(2) A községnek a csak a magyar nemzeti közösség alkotmányos jogai érvényesítését és helyzetét szabályozó előírásai és általános jogi aktusai nem fogadhatók el a magyar nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott képviselőjének a jóváhagyása nélkül.”

Indokolás:

Az első bekezdés szöveg A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 13. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy az önkormányzati helyi közösségek tanácsaiba megválasztott nemzeti közösségi képviselőknek a nemzeti közösségek külön jogaival kapcsolatos kérdésekben való döntéshozatal előtt meg kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösségek hozzájárulását.

A második bekezdés szövege a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikkének ötödik bekezdésén alapul, amely kimondja, hogy azok a törvények, más előírások és általános aktusok, amelyek kizárólag a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak, nem fogadhatók el a nemzeti közösségek képviselőinek beleegyezése nélkül. A fenti rendelkezés abszolút vétőjogot biztosít a község általános jogi aktusaival szemben, amennyiben azok a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak; ez a vétő nem szavazható le. Ugyanakkor ez egy szűkített vétő, mivel kizárólag azokra a jogszabályokra terjed ki, amelyek kifejezetten a nemzeti közösségek helyzetét szabályozzák, illetve azokra az általános előírásokra, amelyek az ő alkotmányos jogait is érintik, de nem vonatkozik azokra a szabályozásokra, amelyek általános tárgykört rendeznek - még abban az esetben sem, ha azzal az érveléssel élnek, hogy jogait nem vették figyelembe. Az abszolút vétőjog - amely a fent leírtak szerint egyben szűkített vétőként is értelmezhető - az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselőjének megválasztott községi tanács tagok legfontosabb hatásköre az olyan községi rendeletek és általános jogi aktusok elfogadásakor, amelyek kizárólag (csak) a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak. Ez a vétőjog azonban nem alkalmazható azokra a községi előírásokra és általános jogi aktusokra, amelyek általános tárgykört szabályoznak (mint például a község alapszabálya). Amint azt Orehar Ivanc megállapítja (Orehar Ivanc, 2010: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk), az alkotmányozási eljárás során a nemzeti közösségek is egyetértettek a vétőjog ilyen jellegű szűkítésével. Ezen a ponton fel kell hívni a figyelmet A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény 13. cikkének a rendelkezésére is, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségeket a községek tanácsaiban képviselő községi tanács tagoknak a kisebbségi külön jogokat érintő ügyekben adandó jóváhagyásról szóló döntés előtt be kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösség hozzájárulását. A Szlovén Köztársaságban betöltött egyéb választott tisztségekkel ellentétben - ahol a mandátumok szabad (reprezentatív) jellegűek - ezek a mandátumok kötöttek (imperatív jellegűek) (Valentinčič, 2019: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk).

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 58. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

„58. cikk (véleményezés a községi aktusokhoz)

A községi magyar nemzeti közösség önkormányzati tanácsa előzetes véleményt ad:

- minden egyéb olyan kérdésben, amely közvetlenül a magyar nemzeti közösség külön jogainak érvényesítésére vonatkozik.

Indoklás:

A szöveg a nemzeti közösségek önkormányzati szerveiről szóló törvény (ZSNS) 12. cikkén alapul, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségek önkormányzati szervei javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket adnak a helyi önkormányzatok számára a nemzeti közösségek helyzetét és a nemzetiségileg vegyes területek jellegének megőrzését érintő ügyekben, amelyeket az önkormányzati szervek kötelesek megtárgyalni.

A helyi önkormányzatról szóló törvény (ZLS) 39. cikkének (3) bekezdése meghatározza, hogy azon rendeletek esetében, amelyek a nemzeti közösségek jogainak érvényesítését és finanszírozását érintik, a nemzeti közösség tanácsa hozzájárulását adja, míg egyéb, a külön jogok érvényesítését érintő kérdésekben előzetes véleményt kell beszerezni.”

Válasz és vélemény:

A 58. cikk javasolt rendelkezését tartalmilag már Dobronak Község alapszabály-tervezete 55. cikkének második és harmadik bekezdése szabályozza.

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 59. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

59. cikk

(kétnyelvű eljárás és a községi aktusok közzététele)

(1) A község statútumának, rendeleteinek és egyéb jogszabályainak már az elfogadási eljárás során kétnyelvűnek kell lenniük, továbbá azokat Dobronak Község hivatalos lapjában - Dobronak Község Hivatalos Közleményeiben - szlovén és magyar nyelven kell közzétenni, és rendszerint a közzétételt követő tizenötödik napon lépnek hatályba, ha azok másként nem rendelkeznek.

(2) A községi hivatalos lapban az aktusokat kétnyelvűen kell közzétenni.

Indokolás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkén alapul, amely kimondja, hogy Szlovéniában a hivatalos nyelv a szlovén, míg a magyar nemzeti közösség által lakott területeken a magyar nyelv is hivatalos nyelv.

A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény (ZJRS) 1. cikke meghatározza, hogy a közélet minden területén a szlovén nyelv a hivatalos, kivéve azokat az eseteket, amikor az alkotmánnyal összhangban a magyar nyelv is hivatalos nyelv.”

Válasz és vélemény:

Dobronak Község alapszabály-tervezete 59. cikkének javasolt tartalmát tartalmilag már az alapszabály-tervezet 3. cikke szabályozza, amely így szól:

„53. cikk

(az alapszabály és egyéb jogszabályok magyar nyelven)

1) A község alapszabályát és egyéb jogszabályait a község hivatalos közlönyében szlovén és magyar nyelven kell közzétenni.

(2) A Községi Tanács minden tagjának joga van használni a magyar nyelvet a községi tanácsban, a Mandátumvizsgáló, Választási és Kinevezési Bizottságban, valamint a községi tanács egyéb munkatestületeiben végzett munkája során.

Indokolás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovénia hivatalos nyelve a szlovén. Azon községekben, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség képviselői élnek, hivatalos nyelv az olasz, illetve a magyar is. Ezen a ponton fel kell idéznünk A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény 3. cikkének rendelkezéseit, amelyek kimondják, hogy az olasz és magyar nemzeti közösségek által lakott községek területén az olasz vagy a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ által meghatározott módon és az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.

Mindezek mellett az első bekezdés szövegét A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 66. cikkének második bekezdésében foglaltak alapján fogalmazták meg, amely szerint a község alapszabályát és egyéb jogszabályait az alapszabályban meghatározott hivatalos közlönyben kell közzétenni.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 30. cikkének első és második bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amely kimondja, hogy A községi tanács rendelkezik a mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottsággal, valamint egyéb bizottságokkal és testületekkel mint munkatestületeivel.

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 60. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

60. cikk

(a nemzeti közösség képviselőjének kisebbségi vétójoga a községi tanácsban)

A nemzeti közösség községi tanácsban megválasztott képviselője vétójoggal rendelkezik minden olyan döntéssel szemben, amely a nemzeti közösség és tagjai helyzetét és jogainak érvényesítését, a nemzeti közösség önkormányzati szerve működésének finanszírozását, valamint Dobronak Község kétnyelvű működésének finanszírozását érinti.

Indokolás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikkén alapul, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségek jogait érintő jogszabályok nem fogadhatók el a közösség képviselőinek hozzájárulása nélkül.

A nemzeti közösségek önkormányzati szerveiről szóló törvény (ZSNS) 13. cikke előírja, hogy a helyi önkormányzatok testületeibe megválasztott nemzeti közösségi képviselők kötelesek a nemzeti közösség önkormányzati szerveinek hozzájárulását beszerezni a külön jogokat érintő döntések előtt."

Válasz és vélemény:

Dobronak Község alapszabály-tervezete 60. cikkének a javasolt szövege tartalmilag nincs összhangban a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikke ötödik bekezdésének a rendelkezéseivel, amely kimondja, hogy azok a törvények, más előírások és általános okmányok, amelyek (hangsúlyozzuk) kizárólag a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak, nem fogadhatók el a nemzeti közösségek képviselőinek beleegyezése nélkül. A fenti rendelkezés abszolút vétójogot biztosít a község általános jogi aktusaival szemben, amennyiben azok (hangsúlyozzuk) kizárólag a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak; ez a vétó nem szavazható le. Ugyanakkor ez egy szűkített vétó, mivel kizárólag azokra a jogszabályokra terjed ki, amelyek kifejezetten a nemzeti közösségek helyzetét szabályozzák, illetve azokra az általános előírásokra, amelyek az ő alkotmányos jogait is érintik, de nem vonatkozik azokra a szabályozásokra, amelyek általános tárgykört rendeznek (ilyen például a község alapszabálya, a községi tanács ügyrendje, a község költségvetése, a területrendezési és egyéb fejlesztési tervek stb.) - még abban az esetben sem, ha azzal az érveléssel élnek, hogy jogait nem vették figyelembe. Az abszolút vétójog - amely a fent leírtak szerint egyben szűkített vétóként is értelmezhető - az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselőjének megválasztott községi tanács tagok legfontosabb hatásköre az olyan községi rendeletek és általános jogi aktusok elfogadásakor, amelyek (hangsúlyozzuk) kizárólag a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak. Ez a vétójog azonban nem alkalmazható azokra a községi előírásokra és általános jogi aktusokra, amelyek általános tárgykört szabályoznak (mint például a község alapszabálya, a községi tanács ügyrendje, a község költségvetése és zárszámadása, a területrendezési és egyéb fejlesztési tervek, valamint azok a rendeletek, szabályzatok elrendelések és utasítások, amelyek általános kérdéseket rendeznek). Amint azt Orehar Ivanc megállapítja (Orehar Ivanc, 2010: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk), az alkotmányozási eljárás során a nemzeti közösségek is egyetértettek a vétójog ilyen jellegű szűkítésével. Ezen a ponton fel kell hívni a figyelmet A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény 13. cikkének a rendelkezésére is, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségeket a községek tanácsaiban képviselő községi tanács tagoknak a kisebbségi külön jogokat érintő ügyekben adandó jóváhagyásról szóló döntés előtt be kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösség hozzájárulását. A Szlovén Köztársaságban betöltött egyéb választott tisztségekkel ellentétben - ahol a mandátumok szabad

(reprezentatív) jellegűek - ezek a mandátumok kötöttek (imperatív jellegűek) (Valentinčič, 2019: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk).

A fent leírtak alapján azt javasoljuk, hogy a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 153. cikke harmadik bekezdésének (amely kimondja, hogy jogszabály és egyéb általános jogi aktus nem lehet ellentétes az alkotmánnyal és a törvénnyel), a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikke ötödik bekezdésének, valamint A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 13. cikke figyelembe vételével az Alapszabályt egy új 56. cikkel egészüljön ki, a következők szerint:

56. cikk

(hozzájárulás az önkormányzati nemzeti közösség külön jogaival kapcsolatos ügyekhez)

(1) A magyar nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott képviselőjének a magyar nemzeti közösség tagjainak külön jogaival kapcsolatos kérdések jóváhagyásáról szóló döntés előtt meg kell szereznie az önkormányzati nemzeti közösség jóváhagyását.

(2) A községnek a csak a magyar nemzeti közösség alkotmányos jogai érvényesítését és helyzetét szabályozó előírásai és általános jogi aktusai nem fogadhatók el a magyar nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott képviselőjének a jóváhagyása nélkül.”

Az első bekezdés szöveg A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 13. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy az önkormányzati helyi közösségek tanácsaiba megválasztott nemzeti közösségi képviselőknek a nemzeti közösségek külön jogaival kapcsolatos kérdésekben való döntéshozatal előtt meg kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösségek hozzájárulását.

A második bekezdés szövege a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikkének ötödik bekezdésén alapul, amely kimondja, hogy azok a törvények, más előírások és általános aktusok, amelyek kizárólag a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak, nem fogadhatók el a nemzeti közösségek képviselőinek beleegyezése nélkül. A fenti rendelkezés abszolút vétőjogot biztosít a község általános jogi aktusaival szemben, amennyiben azok a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak; ez a vétő nem szavazható le. Ugyanakkor ez egy szűkített vétő, mivel kizárólag azokra a jogszabályokra terjed ki, amelyek kifejezetten a nemzeti közösségek helyzetét szabályozzák, illetve azokra az általános előírásokra, amelyek az ő alkotmányos jogait is érintik, de nem vonatkozik azokra a szabályozásokra, amelyek általános tárgykört rendeznek - még abban az esetben sem, ha azzal az érveléssel élnek, hogy jogait nem vették figyelembe. Az abszolút vétőjog - amely a fent leírtak szerint egyben szűkített vétőként is értelmezhető - az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselőjének megválasztott községi tanács tagok legfontosabb hatásköre az olyan községi rendeletek és általános jogi aktusok elfogadásakor, amelyek kizárólag (csak) a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak. Ez a vétőjog azonban nem alkalmazható azokra a községi előírásokra és általános jogi aktusokra, amelyek általános tárgykört szabályoznak (mint például a község alapszabálya). Amint azt Orehar Ivanc megállapítja (Orehar Ivanc, 2010: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk), az alkotmányozási eljárás során a nemzeti közösségek is egyetértettek a vétőjog ilyen jellegű szűkítésével. Ezen a ponton fel kell hívni a figyelmet A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény 13. cikkének a rendelkezésére is, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségeket a községek tanácsaiban képviselő községi tanács tagoknak a kisebbségi külön jogokat érintő ügyekben adandó jóváhagyásról szóló döntés előtt be kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösség hozzájárulását. A Szlovén Köztársaságban betöltött egyéb választott tisztségekkel ellentétben - ahol a mandátumok szabad (reprezentatív) jellegűek - ezek a mandátumok kötöttek (imperatív jellegűek) (Valentinčič, 2019: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk).

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 61. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

61. cikk

(a magyar nemzeti közösség külön jogainak érvényesítése a községi tanácsban)

A polgármester köteles összehívni a községi tanács ülését, ha azt Dobronak Község Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösségének tanácsa - a községi tanács magyar nemzeti közösséget képviselő tagján keresztül - kezdeményezi olyan ügyekben, amelyek a magyar nemzeti közösség és tagjai külön jogainak érvényesítésére, a magyar nemzeti közösség önkormányzati szerve működésének finanszírozására, valamint Dobronak Község kétnyelvű működésére vonatkoznak. Az ülést legkésőbb a kezdeményezés írásbeli beérkezését követő tizenöt napon belül össze kell hívni.

Indokolás:

A szöveg a nemzeti közösségek önkormányzati szerveiről szóló törvény (ZSNS) 12. cikkén alapul, amely előírja, hogy a nemzeti közösségek önkormányzati szervei javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket nyújtanak be a helyi önkormányzatok számára, amelyeket azok kötelesek megtárgyalni.

Válasz és vélemény:

Bevezetésként meg kell jegyezni, hogy a községi tanács összehívásának kötelezettsége - ahogyan azt a Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség javasolja - nem A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény (ZSNS) 12. cikkének rendelkezéseiből következik, amelyre a szöveg indokolásában a javaslat készítője hivatkozik. A hivatkozott 12. cikk értelmében az önkormányzati nemzeti közösségek javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket adnak a helyi önkormányzatok számára a nemzeti közösségek helyzetét és a nemzetileg vegyes lakosságú területek sajátosságainak megőrzését érintő ügyekben. A helyi önkormányzatok szervei kötelesek ezeket a kezdeményezéseket megvizsgálni és állást foglalni róluk. E kötelezettségnek a községi tanács eleget tehet rendes és rendkívüli ülésein, amelyeket a Dobronak Község Községi Tanácsa Ügyrendjében meghatározott módon hívnak össze.

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 62. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

**„62. cikk
(alpolgármester)**

Az alpolgármesternek a magyar nemzeti közösség tagjának kell lennie, akit a községi tanács magyar nemzeti közösség tagjai által külön listán megválasztott tagjai közül neveznek ki, amennyiben a polgármester nem a magyar nemzeti közösség tagja.

Amennyiben nem kerül kinevezésre a községi tanács magyar nemzeti közösséghez tartozó tagjai közül alpolgármester, úgy a Dobronak Község Magyar Nemzeti Közösségének önkormányzati szerve számára - a községi költségvetésben már biztosított forrásokon felül - további forrásokat kell biztosítani, olyan összegben, amely az alpolgármesteri tisztséget betöltő magyar nemzetiségű személyt illetné meg.

Indokolás:

A cikk szövege a helyi önkormányzatról szóló törvény (ZLS) 39. cikkének (1) bekezdésén alapul, amely kimondja, hogy a nemzetiségileg vegyes területeken a nemzeti közösségek legalább egy képviselővel rendelkeznek a községi tanácsban, és a községi statútum meghatározza a képviselőtüket más községi szervezetekben is.

Válasz és vélemény:

Dobronak Község alapszabály-tervezete 62. cikkének a javasolt szövege tartalmilag nincs összhangban A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 33.a cikke első bekezdésének rendelkezéseivel, amelyek kimondják, hogy a községnek legalább egy alpolgármestere van, akit a polgármester a községi tanács tagjai közül nevez ki, és ő is mentheti fel. A javasolt jogi megoldás továbbá megengedhetetlen módon beavatkozik a törvény előtti egyenlőség alkotmányosan biztosított elvébe, amelyet a Szlovén Köztársaság Alkotmányának a 14. cikke rögzít. Ez kimondja, hogy Szlovéniában nemzetiségtől, fajtól, nemtől, nyelvtől, vallástól, politikai vagy egyéb meggyőződéstől, anyagi helyzetétől, születéstől, iskolázottságtól, társadalmi helyzetétől, fogyatékosságtól vagy bármely más személyes körülménytől függetlenül mindenki számára egyenlő emberi jogok és alapvető szabadságok biztosítottak, és mindenki egyenlő a törvény előtt. A fentiek alapján megállapítható, hogy a javasolt 62. cikk elfogadása és hatályba léptetése diszkriminálná a községi tanács azon tagjait, akik nem tartoznak a magyar nemzeti

közösséghez, és akik számára A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 33.a cikke első bekezdése biztosítja a jogot arra, hogy kinevezhetők legyenek a község alpolgármesterévé.

- Dobronak Község alapszabály-tervezete 63. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

63. cikk

(a magyar nemzetiségi kérdésekkel foglalkozó bizottság)

A magyar nemzetiségi kérdésekkel foglalkozó bizottság öt (5) tagból áll, és összetételében a tagok fele a magyar nemzeti közösséghez tartozik. Az elnököt és két tagot Dobronak Község Magyar Nemzeti Közösségének önkormányzati tanácsa javaslatára nevezik ki. Az ülést az elnök hívja össze és ő javasolja a napirendet. Az ülést legkésőbb az írásbeli kezdeményezés beérkezését követő tizenöt napon belül össze kell hívni.

A bizottság különösen az alábbi feladatokat látja el:

- tárgyalja a magyar nemzeti közösség és tagjai helyzetére és jogaira vonatkozó kérdéseket,
- véleményezi azokat a rendelet- és egyéb javaslatokat, amelyek a magyar nemzeti közösség jogait érintik, és állásfoglalását megküldi az előterjesztőnek és a községi tanácsnak,
- tárgyalja a magyar nemzeti közösség szerveinek kezdeményezéseit, és ezekkel kapcsolatban javaslatokat és véleményeket ad a községi tanácsnak,
- tárgyalja az illetékes szervek beszámolóit a magyar nemzeti közösség külön jogainak érvényesítéséről, és álláspontjáról tájékoztatja a községi tanácsot, valamint javaslatokat fogalmaz meg,
- javaslatot tehet rendeletek és egyéb aktusok elfogadására a községi tanács hatáskörében a nemzetiségi kérdések területén,
- megvizsgálja Dobronak Község és a magyar nemzeti közösség önkormányzati szerve által a Szlovén Köztársaság Nemzetiségi Hivatalához benyújtott pénzügyi és tartalmi beszámolókat a kétnyelvűség és az alkotmányos jogok megvalósítására fordított támogatások felhasználásáról, és ezekről véleményt ad,
- figyelemmel kíséri a magyar nemzeti közösség tagjai jogainak érvényesítésére vonatkozó alkotmányos, törvényi és statútumi rendelkezések végrehajtását,
- együttműködik a Szlovén Köztársaság Országgyűlésének nemzetiségi bizottságával, és kezdeményezéseket, javaslatokat továbbít felé, valamint együttműködik a községi tanács más munkatestületeivel,
- ellátja a törvényben meghatározott egyéb feladatokat.

A bizottság köteles az adott kérdést a községi tanács rendes ülésének időpontja előtt megtárgyalni, és véleményét, állásfoglalását, valamint javaslatait írásban benyújtani a polgármesternek, az ülés vezetőjének és az előterjesztőnek.

A javasolt általános aktusokhoz benyújtott módosításokról a bizottság véleményét legkésőbb az adott napirendi pont tárgyalásának megkezdéséig kell benyújtani.

Indokolás:

A szöveg a helyi önkormányzatról szóló törvény (ZLS) 39. cikkének (4) bekezdésén alapul, amely előírja, hogy a nemzetiségileg vegyes községekben nemzetiségi bizottságot kell létrehozni, amelyben a nemzeti közösség tagjai a tagság felét alkotják.”

Válasz és vélemény:

A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 39. cikke negyedik bekezdésének rendelkezései alapján - amely előírja, hogy a nemzetileg vegyesen lakott községekben nemzetiségi ügyekkel foglalkozó bizottságot kell létrehozni, amelynek tagjai közül a nemzeti közösség képviselői a tagság felét alkotják - Dobronak Község alapszabály-tervezete 24. cikke első bekezdésének a negyedik pontja meghatározza, hogy a Nemzetiségi Ügyekkel Foglalkozó Bizottság a községi tanács állandó munkatestülete. A bizottságok és testületek hatásköreit és feladatait az alapszabályt-tervezet 25. cikke szabályozza. A 25. cikk negyedik bekezdése kimondja, hogy a községi tanács bizottságainak és testületeinek hatásköreit, feladatait, valamint működésük

módját részletesebben a községi tanács ügyrendje határozza meg. Ennek megfelelően a nemzetiségi ügyekkel foglalkozó bizottság hatásköreire és feladataira vonatkozó valamennyi kérdés a Dobronak Község Községi Tanácsa ügyrendtervezetében kerül szabályozásra.

Dobronak Község alapszabály-tervezete 24. és 25. cikkének a szövege a következőképpen hangzik:

„24. cikk

(a községi tanács állandó munkatestületei)

(1) A községi tanács állandó munkatestületei a következők:

1. Gazdasági, Kommunális Infrastruktúráért Felelős, valamint Környezetvédelmi és Területrendezési Bizottság,
2. Nem Gazdasági és Társadalmi Tevékenységek Bizottsága,
3. Alapszabályi és Jogi Bizottság,
4. Nemzetiségi Ügyekkel Foglalkozó Bizottság,
5. Roma Ügyekkel Foglalkozó Bizottság,
6. Jutalmakról és Elismerésekről Döntő Bizottság.

(2) Az előző bekezdésben említett bizottságok és testületek 5-7 tagból állnak. Az egyes bizottságok és testületek tagjainak számát a községi tanács határozza meg a községi tanács ügyrendjében.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 30. cikkének második bekezdésén alapul, amely kimondja, hogy a községi tanács munkatestületeként bizottságokat és testületeket is létrehozhat. A községi tanács állandó munkatestületei általában a község hatáskörei szerint alakulnak. A szlovén községek államháztartás, gazdasági és nem gazdasági tevékenységek, valamint a környezetvédelem és a területrendezés terén meglévő felelősségi körét és feladatait több mint 150 törvény szabályozza. A "Szlovén községek hatásköreinek katalógusa" tartalmazza a községek hatásköreinek és feladatainak áttekintését. Ezzel összefüggésben szükséges felhívni a figyelmet a Helyi Önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 39. cikke negyedik bekezdésének rendelkezéseire is, amelyek kimondják, hogy a nemzetileg vegyesen lakott területeken nemzetiségi ügyekkel foglalkozó bizottságot kell létrehozni. A bizottság összetételében a nemzeti közösség tagjai a tagok felét alkotják.

A második bekezdés az egyes munkatestületek taglétszámát egy meghatározott keretben határozza meg. A községi tanács munkája szervezetének meghatározásakor célszerű figyelembe venni a politikai beosztását, programprioritásait, illetve, hogy a tagok számát az egyes munkatestületek tagjainak kinevezésekor A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 30. cikkének második bekezdését figyelembe véve határozza meg.

„25. cikk

(a községi tanács bizottságainak és testületeinek hatáskörei)

(1) A községi tanács bizottságai és testületei a községi tanács ügyrendjében meghatározott hatáskörükön belül megvitatják a községi tanács hatáskörébe tartozó ügyeket, és véleményt, valamint javaslatokat tesznek a községi tanácsnak.

(2) A községi tanács bizottságai és testületei általános és egyéb, a hatáskörükbe tartozó jogi aktusokat javasolhatnak a községi tanácsnak elfogadásra, kivéve a költségvetést és a költségvetés zárszámadását, valamint azokat a jogi aktusokat, amelyek esetében a törvény vagy a község alapszabálya előírja, hogy azokat a polgármester javaslatára a községi tanács fogadja el.

(3) A községi tanács bizottságai és testületei - mindegyik a saját munkaterületén - kötelesek véleményt nyilvánítani az állami hatóságok által előkészítés alatt álló és elfogadott, a község érdekeit érintő törvényekről és egyéb jogszabályokról. Ennek alapján alakítja ki a községi tanács a véleményét, amelyet megküld az Országgyűlésnek.

(4) A községi tanács bizottságainak és testületeinek hatáskörét és feladatait, valamint munkamódját a községi tanács ügyrendje határozza meg részletesebben.”

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 31. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községi tanács bizottságai és testületei munkaterületükön belül, a községi alapszabállyal és a községi tanács ügyrendjével összhangban megvizsgálják a községi tanács hatáskörébe tartozó ügyeket, és véleményt, valamint javaslatokat tesznek a községi tanácsnak.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatról szóló törvény /ZLS/ 31. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a bizottságok és testületek a költségvetés és a zárszámadás kivételével a községi tanácsnak elfogadásra javasolhatják a rendeleteket és a hatáskörébe tartozó egyéb jogi aktusokat, valamint azokat a jogi aktusokat, amelyek esetében a törvény vagy a község alapszabálya előírja, hogy azokat a polgármester javaslatára a községi tanács fogadja el.

A harmadik bekezdés szövege megállapítja a munkatestületek kötelezettségét, amelyeknek a községi tanács igényei szerint véleményt kell alkotniuk a Szlovén Köztársaság Országgyűlése által elfogadott és a község érdekeit érintő törvénytervezetekről és egyéb állami jogszabályokról. Ennek alapján alakítja ki a községi tanács a véleményét, amelyet megküld az Országgyűlésnek. Az állami szervek azon kötelezettségét, hogy kikérjék a községi tanácsok (községek) véleményét, A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 94. cikke és az Országgyűlés Házszabályának 145. cikke rögzíti.

A negyedik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 36. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községi tanács ügyrenddel szabályozza munkáját, amelyet a jelenlévő tagok kétharmados többségével fogadnak el.

A fentieknek megfelelően a Dobronak Község Községi Tanácsa ügyrendtervezetének az 56. cikke - amely a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség véleménye alapján került kialakításra - az alábbiakat határozza meg:

»56. cikk

(a Nemzetiségi Ügyekkel Foglalkozó Bizottság)

- (1) A Nemzetiségi Ügyekkel Foglalkozó Bizottság öt tagból áll, akik közül legalább háromnak a magyar nemzeti közösség tagjai közül kell kikerülnie. A Községi Tanács bizottság elnökét és két tagját a Községi Tanács tagjai közül, két bizottsági tagot pedig a többi polgár közül nevez ki.
- (2) A bizottság a magyar nemzeti közösség és tagjai helyzetére és jogaira vonatkozó kérdéseket vitatja meg. A bizottság megvitatja a nemzetiségi ügyek területéhez tartozó, a Községi Tanács elé terjesztett valamennyi jogi aktust, ezekről véleményt formál, és álláspontját döntési javaslattal együtt a Községi Tanács elé terjeszti.
- (3) A bizottságnak legkésőbb három nappal a Községi Tanács rendes ülésének kitűzött napja meg kell tárgyalnia az ügyeket, és írásban kell benyújtania véleményét, álláspontját és javaslatát a polgármesternek, az elnöklőnek és az indítványozónak. Az általános jogi aktusok tervezeteinek a kiegészítéseiről szóló véleményt a bizottságnak legkésőbb az általános jogi aktus javaslatának a megvitatása előtt kell benyújtania.
- (4) A Nemzetiségi Ügyekkel Foglalkozó Bizottság javaslatot tehet a Községi Tanácsnak a nemzetiségi ügyek területén a hatáskörébe tartozó rendeletek és más jogi aktusok elfogadására.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 30. cikkének második bekezdése alapján készült, amely kimondja, hogy a Községi Tanács munkatestületeiként bizottságokat és testületeket hozhat létre.

A második és a harmadik bekezdés szövegét A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 31. cikkének első bekezdése alapján fogalmazták meg, amely kimondja, hogy a Községi Tanács bizottságai és testületei a saját munkaterületükön belül, a község Alapszabályával és a Községi Tanács Ügyrendjével összhangban tárgyalják a Községi Tanács hatáskörébe tartozó ügyeket, és véleményt, valamint javaslatokat tesznek a Községi Tanácsnak.

A negyedik bekezdés szövegét A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 31. cikkének második bekezdése alapján fogalmazták meg, amely kimondja, hogy a Községi Tanács bizottságai és testületei, valamint a Községi Tanács bármely tagja javasolhatja a Községi Tanácsnak rendeletek és más, hatáskörébe tartozó jogi aktusok elfogadását, kivéve a költségvetést és a költségvetés zárszámadását, valamint azokat a jogi aktusokat, amelyekről a törvény vagy a község Alapszabálya szerint a Községi Tanács a polgármester javaslata alapján dönt.

„64. cikk

(ülésanyagok továbbítása a magyar nemzeti közösség részére)

Dobronak Község községi tanácsának ülésére szóló meghívót, valamint a magyar nemzeti közösséget érintő anyagokat tájékoztatásul meg kell küldeni a magyar önkormányzati nemzeti közösség szerve részére is.

Indokolás:

A szöveg a nemzeti közösségek önkormányzati szerveiről szóló törvény (ZSNS) 12. cikkén alapul, amely meghatározza, hogy a nemzeti közösségek önkormányzati szervei javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket adnak a helyi önkormányzatok számára, amelyeket azok kötelesek megtárgyalni.

A ZSNS 13. cikke előírja, hogy a nemzeti közösség képviselői kötelesek beszerezni a közösség önkormányzati szerveinek hozzájárulását a külön jogokat érintő döntések előtt.”

Válasz és vélemény:

A javasolt szöveg a Dobronak Község Községi Tanácsa Ügyrendjének a szabályozási körébe tartozik, amely részletesebben rendelkezik a községi tanács szervezetéről és működésének módjáról.

Dobronak Község alapszabály-tervezete 65. cikkének a szövege az alábbiak szerint módosuljon:

65. cikk

(a magyar nemzeti közösség képviselete a bizottságokban és testületekben)

A magyar nemzeti közösség tagjai számára biztosítani kell a képviseletet minden községi bizottságban és testületben. Háromtagú bizottság vagy testület esetén legalább egy, öttagú bizottság vagy testület esetén legalább két képviselőt kell biztosítani, akiket Dobronak Község Magyar Nemzeti Közösségének önkormányzati tanácsa javaslatára neveznek ki.

Indokolás:

A cikk szövege a helyi önkormányzatról szóló törvény (ZLS) 39. cikkének (1) bekezdésén alapul, amely kimondja, hogy a nemzetiségi közösségek képviseletét a községi tanács mellett más önkormányzati szervekben is biztosítani kell.

Válasz és vélemény:

A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 39. cikke negyedik bekezdésének megfelelően a nemzetileg vegyesen lakott községekben nemzetiségi ügyekkel foglalkozó bizottságot kell létrehozni, amelynek összetételében a nemzeti közösség tagjai a tagság felét alkotják. Ezt a kérdést tartalmilag Dobronak Község alapszabály-tervezete 24. és 25. cikke, valamint Dobronak Község Községi Tanácsa ügyrendtervezetének az 56. cikke szabályozza. Ugyanakkor A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS), Az önkormányzati nemzeti közösségekről szóló törvény (ZSNS), valamint az ágazati jogszabályok nem írják elő azt a kötelezettséget, hogy az olasz, illetve a magyar nemzeti közösség képviselőinek a községi tanács munkatestületeiben is képviselettel kell rendelkezniük. A javaslattevő hivatkozásával összefüggésben - A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 39. cikke első bekezdésének második mondatára, amely szerint az alapszabályban kell meghatározni a nemzeti közösségek közvetlen képviseletét a község egyéb szerveiben - hangsúlyozni kell, hogy A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 28. cikke alapján a községi tanács mellett a községszervei még a polgármester és a felügyelőbizottság. A községi tanács bizottságai és testületei nem a község szerveinek, hanem - A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 30. cikke alapján - a községi tanács által létrehozott munkatestületeknek minősülnek.

7 Pénzügyi következmények

Dobrovník (Dobronak) Község Alapszabályának elfogadása nem jár további pénzügyi következményekkel Dobrovník (Dobronak) község költségvetésére nézve.

8 Az alapszabály elfogadásának egyéb következményei

Az alapszabály elfogadásának más következményei nem lesznek.

9 Javaslat

A fentiek alapján javaslom Dobrovník (Dobronak) Község Községi Tanácsának, hogy fogadja el Dobrovník (Dobronak) Község Alapszabályának tervezetét, amely összhangban van a községi jogszabályokkal.

Dobrovník (Dobronak) község
Marjan Kardinar, polgármester

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 64. cikke alapján (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 94/07. szám - egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 76/08., 79/09., 51/10., 40/12. - ZUJF, 11/14. szám - jav., 14/15. - ZUUJFO, 11/18. - ZSPDSL-1, 30/18., 61/20. - ZIUZEOP-A, 80/20. - ZIUOOPE, 62/24. - alkotmánybírósági határozat és 102/24. szám - ZLV-K) Dobronak Község Községi Tanácsa ... rendes ülésén ... napon elfogadta

Indokolás:

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 64. cikke értelmében a község elfogadja alapszabályát, amely meghatározza a község szervezetének és működésének alapelveit, a községi szervek - kivéve a községi hivatal szerveit - megalakítását és hatásköreit, a polgárok részvételének módját a község döntéshozatalában, valamint a községen belüli egyéb, törvényben meghatározott közös érdekű kérdéseket. A rendeletet a községi tanács fogadja el az összes képviselő kétharmados többségével.

**DOBRONAK (DOBROVNIK)
KÖZSÉG ALAPSZABÁLYA**

1. cikk

(az alapszabály tartalma)

Jelen alapszabály szabályozza:

1. A község jogállását, a község területi alegységeinek létrehozását és azok jogállását, valamint a helyi önkormányzatiság megvalósítását a községben;
2. A község és területi alegységeinek feladatait,
3. A község szervezetét;
4. A magyar nemzeti közösség tagjainak külön jogait;
5. A polgárok közvetlen részvételét a községi döntéshozatalban;
6. A községi közszolgáltatásokat;
7. A község együttműködését más községekkel;
8. A község vagyonát és finanszírozását;
9. A község általános és egyedi jogi aktusait, valamint a község működése szempontjából fontos egyéb rendelkezéseket

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 64. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a község elfogadja alapszabályát, amely meghatározza a község szervezetének és működésének alapelveit, a községi szervek - kivéve a községi hivatal szerveit - megalakítását és hatásköreit, a polgárok részvételének módját a község döntéshozatalában, valamint a községen belüli egyéb, törvényben meghatározott közös érdekű kérdéseket. A rendeletet a községi tanács fogadja el az összes képviselő kétharmados többségével.

1 A község jogállása és a helyi önkormányzat gyakorlása a községben

2. cikk

(a község területe, neve és székhelye)

- (1) Občina Dobrovník - Dobronak Község (a továbbiakban: község) egy törvény által létrehozott önkormányzati helyi közösség a következő települések területén: Dobrovník - Dobronak, Strehovci in Žitkovci - Zsitkóc.
- (2) A község székhelye: Dobrovník - Dobronak, Dobrovník 297.
- (3) A község azon része, ahol a magyar nemzeti közösség tagjai élnek, nemzetiségileg vegyesen lakott terület. A nemzetiségileg vegyesen lakott terület Dobrovník - Dobronak és Žitkovci - Zsitkóc községeket foglalja magában.
- (4) A község területén a szlovén mellett a magyar is hivatalos nyelv
- (5) A község területén őshonos roma közösség él.
- (6) A község közjogi jogi személy, amely jogosult mindenféle vagyon birtoklására, megszerzésére és az azzal való rendelkezésre.
- (7) A polgármester, illetve polgármesterasszony (a továbbiakban: polgármester) a község nevében jár el és képviseli azt.

(8) A község területe, neve és székhelye törvény által, a törvényben meghatározott eljárással megváltoztatható.

(9) A község településeinek területét és nevét a törvénynek megfelelően községi rendelettel lehet megváltoztatni.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A községek létrehozásáról és területük meghatározásáról szóló törvény /ZUODNO/ 2. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a Szlovén Köztársaság területén létrejön Dobrovnik (Dobronak) község, amely a következő települések területeit foglalja magában: Dobrovnik (Dobronak), Strehovci és Žitkovci (Zsitkóc).

A második bekezdés szövege A községek létrehozásáról és területük meghatározásáról szóló törvény /ZUODNO/ 2. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Dobrovnik (Dobronak) község székhelye Dobrovnik (Dobronak) településen van.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a törvényben meghatározott, a nemzetiségileg vegyesen lakott területen, ahol a magyar nemzeti közösség él, minden nemzeti közösségnek legalább egy képviselője van a községi tanácsban.

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovéniában a szlovén a hivatalos nyelv. Azon községek területén, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség él, az olasz, illetve a magyar nyelv is hivatalos nyelv.

Az ötödikbekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikkének ötödik és hatodik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a romáknak azokon a területeken, ahol őshonos roma közösség él, legalább egy képviselőjük van a községi tanácsban. A fentiekkel összhangban Dobrovnik (Dobronak) Község köteles biztosítani a községben lakó roma közösség számára a jogot, hogy egy képviselővel rendelkezzen a községi tanácsban.

A hatodik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 7. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a község közjogi jogi személy, amely jogosult mindenféle vagyon birtoklására, megszerzésére és az azzal való rendelkezésre.

A hetedik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 33. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a polgármester a község nevében jár el és képviseli azt.

A nyolcadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 12. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a község területe magában foglalja egy település vagy több olyan település területét, amelyeket összekötnek a lakosok közös szükségletei és érdekei. A község területét a község létrehozásáról szóló törvény határozza meg. A község területe megváltoztatható, vagy új község hozható létre népszavazással, amely a lakosok akaratának kiderítését célozza. Az új községet létrehozó törvény határozza meg annak területét, nevét és székhelyét, az első községi tanács tagjainak számát, valamint a község létrehozása szempontjából fontos egyéb kérdéseket. Ezen felül A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 9. cikke kimondja, hogy a községnek saját neve van, amelyet törvény határoz meg. A törvény meghatározza a község székhelyét is. A községhez tartozó települések lakosságának a község nevéből és székhelyéről, illetve azok megváltoztatásáról szóló akaratát népszavazással állapítják meg. A község nevét a községben található központi vagy más település neve, illetve a tájnévről határozza meg. Egy község neve több, a községhez tartozó település nevéből is állhat. A község neve nem egyezhet meg más község nevével. Általános szabályként a központi települést jelölik ki a község székhelyének. Egy község nevének és székhelyének meghatározásakor figyelembe kell venni a történelmi és közlekedési szempontokat, valamint a kialakult általános táji jellemzőket.

A kilencedik bekezdés szövege A területkijelölésről, valamint a települések, utcák és épületek elnevezéséről és jelöléséről szóló törvény /ZDOIONUS/ 7. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a község rendelettel megváltoztathatja a meglévő települések területét, mégpedig úgy, hogy meghatározza egy új település területét, vagy egy településrész kizárásáról és a település ezen részének egy szomszédos településhez való csatolásáról dönt.

3. cikk (községi feladatok)

(1) A község az alkotmány és a törvények keretein belül önállóan szabályozza és látja el a törvényben, valamint a községi jogszabályokkal meghatározott feladatokat.

(2) Ha a törvény így rendelkezik, a község elláthat az állam hatáskörébe tartozó bizonyos feladatokat. Az államnak a község számára biztosítania kell a szükséges forrásokat az állami hatáskörbe tartozó feladatok ellátásához.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 2. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a község az alkotmány és a törvények keretei között önállóan szabályozza és végzi ügyeit, valamint ellátja a törvény által ráruházott feladatokat. A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 21. cikke értelmében a község önállóan látja el a közérdekű helyi ügyeket (eredeti feladatokat), amelyeket a község általános aktusa vagy törvény határoz meg. A törvény előírja, hogy a községek a lakosság szükségleteinek kielégítése érdekében különösen a következő feladatokat látja el:

- a községi vagyon kezelése;
- biztosítja a község gazdasági fejlődésének feltételeit, és a törvényeknek megfelelően feladatokat lát el a vendéglátás, a turizmus és a mezőgazdaság területén;
- területfejlesztést tervez, a törvényeknek megfelelően feladatokat lát el a területi beavatkozások és az épületek építése területén, valamint közszolgáltatásokat nyújt az építési telkek kezeléséhez;
- megteremti a lakásépítés feltételeit és biztosítja a szociális lakásbérleti alap növelését;
- hatáskörén belül szabályozza, irányítja és gondoskodik a helyi közszolgáltatásokról;
- előmozdítja a szociális jóléti szolgáltatásokat, az óvodai gondozást, az alapvető gyermek- és családgondozást, a szociálisan rászorulókat, a fogyatékkal élők és az idősek számára;
- gondoskodik a levegő, a talaj, a vízkészlet védelméről, a zajvédelemről, a hulladékgyűjtésről és -ártalmatlanításról, illetve egyéb környezetvédelmi tevékenységeket végez;
- szabályozza és karbantartja a víz- és energiaszolgáltató létesítményeket;
- megteremti a felnőttképzés feltételeit, ami fontos a község fejlődése és lakosainak életminősége szempontjából;
- elősegíti a területén zajló oktatási, információs, dokumentációs, társadalmi és egyéb tevékenységeket;
- elősegíti a sport és a rekreáció fejlesztését;
- elősegíti a kulturális és művészeti alkotást, lehetővé teszi a kulturális programokhoz való hozzáférést, általános műveltségi könyvtári tevékenységeket biztosít, illetve a törvényeknek megfelelően védelmezi a területén található kulturális örökséget;
- építi, karban tartja és szabályozza a helyi közutakat, közös használatú utakat, rekreációs és egyéb közterületeket, a törvényeknek megfelelően szabályozza a forgalmat a községben, és ellátja a községi rendészeti feladatokat;
- felügyeli a helyi rendezvényeket;
- megszervezi a községi közszolgáltatási és rendfenntartó szolgálatot és biztosítja a rendet a községben;
- biztosítja a tűzvédelmet és megszervezi a mentést;
- természeti és egyéb katasztrófák esetén megszervezi a segítségnyújtást és a mentést;
- különleges alkalmakkor vagy évfordulókon pénzügyi támogatást és szimbolikus kitüntetések adományozhat a polgároknak;
- megszervezi a temetői és temetési szolgáltatásokat;

- megállapítja a községi jogszabályokat sértő szabálysértéseket és bírságokat, valamint ellenőrzi a községi jogszabályok és a hatáskörébe tartozó ügyeket szabályozó egyéb aktusok végrehajtását, amennyiben a törvény nem rendelkezik másként;
- elfogadja a község alapszabályát és egyéb általános aktusokat;
- megszervezi a községi hivatalt;
- szabályozza az egyéb közérdekű helyi ügyeket.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 24. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy törvénnyel az állam átruházhatja községre az állami hatáskörbe tartozó, a községben racionálisabban és hatékonyabban végezhető feladatok ellátását, feltéve, hogy biztosítja az ehhez szükséges anyagi forrásokat is. Törvénnyel meghatározható, hogy egyes feladatok ellátása az összes községre, a városi községekre, egy meghatározott terület községeire vagy egyetlen községre szálljon át.

4. cikk

(a község hivatalos közlönye)

(1) A község alapszabályát, rendeleteit és egyéb jogszabályait közzé kell tenni Dobrovník (Dobronak) Község Hivatalos Közlönyében és azok a közzétételt követő tizenötödik napon lépnek hatályba, kivéve, ha abban másként rendelkeznek.

(2) Dobrovník (Dobronak) Község Hivatalos Közlönyében közzé kell tenni azokat az egyéb jogi aktusokat is, amelyek közzétételéről a községi tanács így határoz.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 66. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a község alapszabályát és egyéb jogszabályait - hacsak azokban másként nem rendelkeznek - ki kell hirdetni és a közzétételt követő tizenötödik napon hatályba kell lépniük. A község alapszabályát és egyéb jogszabályait az alapszabályban meghatározott hivatalos közlönyben teszik közzé.

5. cikk

(helyi önkormányzat megvalósítása)

(1) A polgárok a polgármester és a községi tanács útján döntenek a községi hatáskörbe tartozó ügyekben, és a lakossági gyűlésekkel, népszavazásokkal és népi kezdeményezésekkel közvetlen módon vesznek részt a községi szervek döntéseinek meghozatalában.

(2) A polgárok egyénekként, illetve szervezeteiken keresztül, javaslatok, észrevételek és vélemények benyújtásával, nyilvános vitában, a polgármester által meghatározott módon és határidőkön belül vesznek részt a község fejlesztési terveinek, költségvetéseinek és a község egyéb általános aktusainak kidolgozásában. Az egyes javaslatok nyilvános vitája nem tarthat kevesebb mint 30 napig.

(3) A községi szervek döntése alapján az egyes döntéshozatali formákba és a nyilvános vitákba be kell vonni a községben ideiglenes lakhellyel rendelkezőket, valamint - a törvény alapján - azokat is, akik földterülettel és egyéb ingatlannal rendelkeznek a község területén.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 11. cikkén alapul, amely kimondja, hogy a község polgárai a helyi önkormányzat ügyeiben a közvetlen, egyenlő és általános választójog alapján szabadon és titkosan megválasztott tagokból álló tanácsok útján, valamint közvetlenül - közgyűléseiken, népszavazás és népi kezdeményezés útján - döntenek (a ZLS 11. cikkének második és harmadik bekezdése).

A második bekezdés két dokumentumon alapul, nevezetesen a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájához csatolt, A helyi községi ügyekben való részvétel jogáról szóló kiegészítő jegyzőkönyvön (Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye - Nemzetközi Szerződések, 2/11. szám) mint ratifikált nemzetközi szerződésen, valamint A normatív tevékenységről szóló határozaton (Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 95/09. szám), amelynek elsődleges célja a polgári részvétel előmozdítása. Figyelembe veszi a részvételi költségvetés elfogadására vonatkozó irányelveket is.

A harmadik bekezdés szövege kimondja, hogy a községi szervek döntése alapján a község területén ideiglenes lakhellyel rendelkező személyek is részt vehetnek az egyes döntéshozatali formákban és a jelen cikk második bekezdésében említett nyilvános vitában. A községek területén földterülettel és egyéb ingatlannal rendelkező személyek jogosultak szavazni a helyi közinfrastruktúra kiépítéséhez szükséges önrészeiről szóló népszavazáson (A helyi önrészeiről szóló törvény /ZSam-1/ 9. cikke).

6. cikk

(A község címere, zászlaja és ünnepnapja)

- (1) A községnek saját címere és zászlaja van, amelyek formáját, tartalmát és használatát rendelet határozza meg.
- (2) A község kétnyelvű, kerek pecséttel rendelkezik. A bélyegző felső felén, a külső körben a következő felirat található: Občina Dobrovnik, az alsó felén pedig: Dobronak Község, míg a belső körben a községi szerv neve: Községi Tanács/Občinski svet, Polgármester/Župan, Ellenőrző Bizottság/Nadzorni odbor, Községi Hivatal/Občinska uprava, Választási Bizottság/Volilna komisija, Községi Külön Választási Bizottság/Posebna občinska volilna komisija. A bélyegző közepén a község címere látható.
- (3) A község címerének és zászlajának formáját, tartalmát és használatát részletesebben rendelet határozza meg. A bélyegzők méretét, használatát és tárolását a polgármester határozattal határozza meg.
- (4) A község ünnepnapját rendelet határozza meg.
- (5) A község fejlesztéséhez és elismertségéhez való hozzájárulásukért a község külön rendeletben foglaltak szerint községi elismeréseket és kitüntetések adományoz az arra érdemes polgároknak, szervezeteknek és másoknak.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 10. cikkének első és második bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy az önkormányzati helyi közösségek (községek) jogosultak saját címerük és zászlajuk használatára. A címernek és a zászlónak különböznie kell a Szlovén Köztársaság, más országok és nemzetek, valamint más önkormányzati helyi közösségek címerétől és zászlóitól. A címet és a zászlót az önkormányzati helyi közösség (község) jogszabályban határozza meg.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 10. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek előírják, hogy az önkormányzati helyi közösségek (községek) olyan bélyegzőt használnak, amelynek tartalmaznia kell az önkormányzati helyi közösség (község) megnevezését és nevét.

A harmadik bekezdés meghatározza a község címerének és zászlajának tartalmát és használatát, valamint a bélyegzők méretéről, használatáról és tárolásáról rendelkező községi jogszabályt és az illetékes szervet.

A negyedik bekezdéssel határozzák meg a község ünnepnapját.

Az ötödik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 21. cikke második bekezdésének tizennyolcadik pontja rendelkezéseinek alapul, amely kimondja, hogy a község különleges alkalmakkor vagy évfordulókon jelképes kitüntetések adományozhat a polgároknak.

7. cikk

(a község területi alegységei)

- (1) A helyi közösségek a község területén, a község területi alegységeiként jönnek létre, nevezetesen:
 - Dobrovnik-Dobronak helyi közösség Dobrovnik - Dobronak község területén,
 - Strehovci helyi közösség Strehovci település területén,
 - Žitkovci - Zsitkóc helyi közösség Žitkovci - Zsitkóc település területén.
- (2) Ezen alapszabály meghatározza a község feladatait, amelyeket a helyi közösségek a saját területükön és elsősorban saját lakosságuk számára látnak el.
- (3) A helyi közösségek a község alapszabálya módosításával hozhatók létre, szüntethetők meg, illetve területük is ilyen módon változtatható meg. A helyi közösségek létrehozására, megszüntetésére vagy

területük megváltoztatására irányuló kezdeményezést a helyi lakosok gyűlése vagy a község területi alegységének lakosságának húsz (20) százaléka nyújthatja be. A törvényt a helyi közösség lakosainak akarata alapján módosítják az új területi alegység nevére és területére vonatkozóan, amelyet korábban népszavazáson határoztak meg. A község területi alegységének megváltoztatása, létrehozása vagy megszüntetése az azt követő költségvetési év első napján lép hatályba, amelyben a rendes helyhatósági választásokon új községi tanácsot választottak.

(4) Jelen alapszabály határozza meg szerveik szervezetét, hatásköreit és működését, együttműködésüket a polgárokkal és a községekkel, valamint a helyi közösségek finanszírozását is.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 18. cikkén alapul, amely kimondja, hogy a község területén belül a község területi alegységei (helyi, falusi vagy kerületi közösségek) hozhatók létre. A község területi alegységének nevét és területét a község alapszabálya határozza meg. A belső felosztások kialakításakor a községi tanácsnak figyelembe kell vennie a terület földrajzi, történelmi, gazdasági, közigazgatási, kulturális és egyéb jellegzetességeit.

A második bekezdés A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19b. cikkén alapul, amely kimondja, hogy a község alapszabálya meghatározhatja a község tanáccsal rendelkező területi alegységei feladatait. A község területi alegysége tanácsára átruházott feladatokat és a fent említett feladatok végrehajtásának módját részletesebben rendeletben kell meghatározni. Azt is szem előtt kell tartani, hogy a község alapszabálya egyben minden egyes területi alegységének alapszabálya is. A községi tanács szabályozási hatáskörei nem ruházhatók át a község területi alegységeinek tanácsaira.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 18. cikkén alapul, amely kimondja, hogy a községi tanács az alapszabály módosításával megszüntetheti a község területi alegységét, vagy megváltoztathatja annak területét. Az az alapszabály-módosítás, amely megszünteti a község területi alegységét vagy megváltoztatja annak területét, csak a község területi alegysége tanácsa megbízatásának lejárta után léphet hatályba. A község területi alegységének létrehozására vagy területének módosítására irányuló kezdeményezést a helyi lakosok közgyűlése vagy a község alapszabályában meghatározott számú lakos nyújthatja be. A községi tanácsnak meg kell fontolnia a kezdeményezést. Mielőtt egy község létrehozná területi alegységeit, vagy megváltoztatná azok területeit, a községi tanácsnak helyi közgyűléseket vagy népszavazást kell tartania azon a területeken, ahol létrehoznák a község területi alegységét, ilyen módon megállapítva az egyes községek lakosainak érdekeit. Az érdekeltség meghatározása a község területi alegységének nevére és területére vonatkozik.

A negyedik bekezdés a község alapszabályának rendelkezéseit ötvözi, amelyekkel A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19., 19a., 19c. és 19č. cikkével összhangban szabályoznia kell a jogi státuszt (közjogi jogi személyek vagy sem), a szervezetet, valamint a hatásköröket és a működést (területi alegységek tanácsai vagy azok hiánya, területi alegységek tanácsainak megválasztása vagy sem, a területi alegységek bizottságának kinevezése - a további rendelkezések attól az alapvető döntéstől függenek, hogy a területi alegységeknek van-e tanácsuk vagy nincs, és hogy a területi alegységek rendelkeznek-e közjogi jogi személy jogképességével). Az alapszabálynak szabályoznia kell a község területi alegységének szervei és a polgárok közötti viszonyt (a működés nyilvánossága, közérdekű információk szolgáltatása, a nyilvánosság részvétele a területi alegység szervei községi költségvetéssel, a területrendezéssel, a közszolgáltatások biztosításával és a községi tanács, valamint a polgármester egyéb döntéseivel kapcsolatos véleményének kialakításában). Szabályozni kell a területi alegység szervei és a polgármester vagy a községi tanács közötti viszonyt is (jogsabályok arról, hogy a község területi alegysége szervének mely kérdésekben kell véleményt nyilvánítania, mikor nyilváníthat véleményt, hogyan kell eljárnia a községi szervnek ...). A község területi alegységeinek finanszírozását A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ szabályozza. A község területi alegységei - jogi státuszuktól függetlenül - a községi költségvetés közvetlen felhasználói. Ennek a státusznak megfelelően rendelkeznek saját pénzügyi tervvel, amely a községi költségvetés részét képezi, saját fejlesztési programtervvel, valamint saját tervvel a tárgyi eszközök kezelésére, ha van ilyen. Mindezeket a dokumentumokat a polgármester javaslatára a községi tanács fogadja el a községi költségvetésről szóló rendelettel. Ha a község területi alegysége saját ingatlanvagyonnal

és ebből származó bevétellel, vagy bármilyen más eredeti bevétellel rendelkezik, annak forrását és célját minden területi alegységre vonatkozóan a községi költségvetésről szóló rendeletben kell meghatározni.

8. cikk

(a helyi közösségek státusza)

(1) A helyi közösség a jelen alapszabállyal összhangban önállóan ellátott feladatai keretében közjogi jogi személy. A helyi közösség nem lehet munkáltató.

(2) A helyi közösség a jogügyletekben saját nevében és saját számlájára jár el. A helyi közösség által a polgármester hozzájárulása nélkül megkötött jogügyletek semmisek, de a költségvetés végrehajtásához szükséges községi jogszabály meghatározhatja, hogy a helyi közösség által megkötött jogügyletek közül melyek és milyen mértékűek érvényesek a polgármester előzetes hozzájárulása nélkül.

(3) A helyi közösség kötelezettségeiért minden rendelkezésére álló vagyonával és erőforrásával felelős. A község szubszidiárius módon felel a helyi közösség kötelezettségeiért.

(4) A helyi közösséget a helyi közösség tanácsának elnöke képviseli.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.c. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, ahol kimondják, hogy a község alapszabálya meghatározhatja, hogy a község területi alegysége közjogi jogi személy. A szöveg azt is előírja, hogy a község területi alegysége nem lehet munkáltató. Emellett emlékeztetnünk kell A közalkalmazottakról szóló törvény /ZJU/ 3. cikkének második bekezdésében foglalt rendelkezésre is, amely kimondja, hogy a helyi közösség igazgatásában a munkáltató a helyi közösség.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.c. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, ahol kimondják, hogy abban az esetben, ha a község területi alegysége jogi személy, jogforgalomban a község alapszabályában, illetve A helyi önkormányzatról szóló törvény /ZLS/ 19.b. cikke szerinti községi rendeletben meghatározott feladatok keretében jár el. Emellett emlékeztetnünk kell A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.c. cikkének harmadik bekezdésére is, amely kimondja, hogy a község területi alegysége által a polgármester előzetes hozzájárulása nélkül megkötött jogügyletek semmisek. A községi költségvetés végrehajtásához szükséges községi jogszabály azonban meghatározhatja, hogy a község területi alegysége által megkötött jogügyletek közül melyek és milyen összegben érvényesek a polgármester előzetes hozzájárulása nélkül.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.c. cikkének negyedik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a község területi alegysége, ha jogi személy, minden kötelezettségéért teljes vagyonával felel. A község szubszidiárius módon felel a község területi alegységének kötelezettségeiért is.

A negyedik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.c. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a község jogi személyiséggel rendelkező területi alegységét annak tanácsa képviseli. A község alapszabálya azt is előírhatja, hogy a község területi alegységét tanácsának elnöke képviseli.

9. cikk

(a helyi közösségekre átruházott feladatok)

A helyi közösségek elláthatják a község hatáskörébe tartozó, a helyi közösség lakosaira vonatkozó és rendelettel a tanácsaikra átruházott feladatokat.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.c. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy abban az esetben, ha a község területi alegysége jogi személy, a jogügyletekben A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.b. cikkéből a község alapszabálya, illetve községi rendelet által meghatározott feladatok keretében jár el.

2 A község feladatai

10. cikk

(községi feladatok)

(1) A község önállóan látja el a törvény által meghatározott helyi közérdekű ügyeket (eredeti feladatokat), így különösen:

1. elfogadja a község fejlődését lehetővé tevő és azt előmozdító területrendezési jogi aktusokat;
2. gondoskodik mindenféle típusú vagyon megszerzéséről és az azzal való rendelkezésről, valamint meghatározza a községi vagyon kezelésének módját és feltételeit;
3. biztosítja a község gazdasági fejlődésének feltételeit, és a törvényeknek megfelelően feladatokat lát el a vendéglátás, a turizmus és a mezőgazdaság területén;
4. megteremti a lakásépítés feltételeit és biztosítja a szociális lakásbérleti alap növelését;
5. közintézményként működő óvodákat és az óvodai gondozás egyéb formáit biztosítja;
6. közintézményként működő óvodákat, általános iskolákat, nyilvános könyvtárakat, rendelőintézeteket, ambulanciákat, sportcsarnokokat, stb. épít és tart fenn;
7. a törvényben foglaltaknak megfelelően biztosítja a kötelező és választható helyi közszolgáltatásokat;
8. építi és karbantartja a községi infrastruktúrát;
9. általános közművelődési könyvtári tevékenységet biztosít;
10. ellátja a levegő, a talaj és a vízforrások védelmével, továbbá a zaj elleni védelemmel kapcsolatos feladatokat;
11. építi, karban tartja és kezeli a következőket:
 - községi utak, utcák és közutak,
 - gyalogosok és kerékpárosok számára kialakított területek,
 - sport- és szabadidőparkok, valamint játszóterek,
 - nyilvános parkolóhelyek, parkok, terek és egyéb nyilvános területek, valamint
12. biztosítja a közlekedés biztonságát a községi utakon és szabályozza a forgalmat a községben;
13. biztosítja a tűzvédelmet és a polgárok biztonságát természeti és egyéb katasztrófák esetén.

(2) A község ellátja a jelen alapszabályban és rendeletben részletesebben meghatározott feladatokat, nevezetesen:

- elősegíti a mezőgazdaság és a vidéki területek fejlődését a községben;
- elősegíti a vállalkozásfejlesztést a községben;
- megteremti a zenei nevelés és a felnőttképzés feltételeit;
- elősegíti egyesületi tevékenységet a szociálisan hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő és idős emberek gondozása terén;
- pénzügyi támogatást és szimbolikus kitüntetésekkel ítél oda a polgároknak különleges alkalmakkor vagy évfordulókon;
- előmozdítja az egyesületi tevékenységet a kultúra, a sport, a turizmus és más területeken;
- ösztöndíjakat, pénzsegélyt és egyszeri pénzsegélyt ítélhet oda gyermek születése esetén;
- lakhatási problémáik megoldásához támogatást nyújthat fiataloknak és fiatal családoknak;
- életkörülményeinek javítására támogatást nyújthat a községben élő roma közösség tagjainak,
- társfinanszírozást nyújthat a háziállatok ivartalanításának és sterilizálásának, valamint egyéb intézkedések végrehajtásához, amelyek biztonságos környezetet teremtenek a polgárok számára a gazdátlan állatokkal kapcsolatban, és előmozdítják a felelős állattartást.

Indokolás:

Jelen cikk szövegének tartalmaznia kell az első bekezdésben kiemelt konkrét községi feladatokat, amelyek egyébként a község jogi felelősségéből fakadnak. Példaként említhetők a lakhatás terén felmerülő feladatok, amelyek erősen függenek egy adott község igényeitől és érdekeitől. Ha a községben nincs szükség szociális lakásokra, akkor a község nem látja el ezeket a feladatokat. Ugyanez vonatkozik a múzeumi vagy levéltári közszolgáltatás nyújtására is. Általános szabályként sem a feladatok végrehajtásának módjait (normatív szabályozás, rendeletek elfogadása, költségvetés elfogadása), sem az egyes törvényekből származó összes feladat összefoglalását nem kell feltüntetni. Nem kerülnek szó szerinti átvételre A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 21. cikkéből származó általános feladatkörök, sem a szlovén községek hatásköreinek katalógusából származó összes feladat. Ez utóbbiakat gyakran módosítják, elvesznek belőlük és hozzáadnak azokhoz. Ezért egy ilyen rendelkezés ellentétes lehet a törvénnyel.

A második bekezdésben fel kell sorolni azokat a feladatokat, amelyekre a törvény értelmében nem tartoznak a község közvetlen hatáskörébe, azaz nem kötelező feladatok, hanem azokat a község a törvény és a részletesebb rendeleti szabályozás alapján látja el. Példa erre a már említett közszolgálat a múzeumi és levéltári tevékenységek területén. Erre példa a községi szociális segélyezés, a gyermek születésekor járó egyszeri családi juttatások és hasonló.

3 A község szervezete

3.1 Közös rendelkezések

11. cikk (a község szervei)

(1) A község szervei a következők:

- községi tanács;
- polgármester;
- ellenőrző bizottság.

(2) A községben független községi szervként községi választási bizottság működik, amely a helyi választásokról szóló törvény, valamint a község egyéb jogszabályai és általános aktusai szerint felelős a választások és népszavazások lebonyolításáért, valamint a választási folyamat törvényességének védelméért.

(3) A községnek más szervei is lehetnek, amelyek létrehozását és feladatait törvény határozza meg.

(4) A községi szervek, illetve a községi szervek tagjainak megválasztását vagy kinevezését a törvény, a jelen alapszabály és a községi tanács ügyrendje szerint kell lebonyolítani.

(5) A községi tanács tagjai, a polgármester és az alpolgármester községi tisztségviselők.

(6) A községi tanács tagja és a polgármester megbízatása idő előtti megszűnése, a póttag megbízatása megerősítése, illetve a pótválasztások okait és folyamatát törvény szabályozza.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 28. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a községi szervek a községi tanács, a polgármester és az ellenőrző bizottság.

A második bekezdés szövege A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ 38. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községi választási bizottságot a községi tanács nevezi ki. A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ 41. cikkének rendelkezéseivel összhangban a községi választási bizottság:

- *biztosítja a községi tanácsi választások törvényességét;*
- *megerősíti az egyéni jelöléseket, illetve a jelöltlistákat, és összeállítja a jelöltek névsorát, illetve a jelöltlistákat.;*
- *meghatározza a szavazóhelyiségeket;*
- *kijelöli a választási bizottságokat;*
- *dönt A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ 96. és 98. cikke alapján benyújtott kifogásokról;*
- *a választás eredményeiről szóló jogi aktust fogad el;*
- *nyilvántartást vezet a választási bizottságok javasolt tagjairól, valamint a jelölésekről, illetve jelöltlistákról;*

- elvégzi és irányítja a választásokkal kapcsolatos közvetlen technikai feladatok végzését;
- ellátja A helyi választásokról szóló törvényben /ZLV/ meghatározott egyéb feladatokat.

A harmadik bekezdés szövege kimondja, hogy a községnek más szervei is vannak, amelyek létrehozását és feladatait törvény határozza meg. A hatályos jogszabályok szerint egy községnek például a következőkkel kell rendelkeznie:

- a nonprofit lakások bérleti jogainak védelméért felelős tanács (a Lakástörvény /SZ-1/ 136. cikkének első bekezdése alapján (69/03., 18/04. - ZVKSES, 47/06. - ZEN, 45/08. - ZVETL, 57/08., 62/10. - ZUPJS, 56/11. - sz. alkotmánybírói határozat, 87/11., 40/12. - ZUJF, 14/17. sz. alkotmánybírói határozat, 27/17., 59/19., 189/20. - ZFRO, 90/21., 18/23. - ZDU-10, 77/23. és 61/24. sz. alkotmánybírói határozat);
- a közjavak felhasználóinak védelméért felelős bizottság (A közszolgáltatásokról szóló törvény /ZGJS/ 14. cikkének rendelkezései alapján (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 32/93., 30/98-ZZLPPO, 127/06-ZJZP, 38/10-ZUKN, 57/11. szám - ORZGJS40);
- polgári védelmi egységek (A természeti és egyéb katasztrófák elleni védelemről szóló törvény /ZVNDN/ 76. cikkének harmadik bekezdése (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 51/06. szám - egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 97/10., 21/18. - ZNORG és 117/22. szám) alapján), stb.

A negyedik bekezdés szövege kimondja, hogy a községi szervek vagy a községi szervek tagjainak választását vagy kinevezését a törvény és az alapszabály szerint kell lebonyolítani.

Az ötödik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 34a. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a községi tanács tagjai, a polgármester és az alpolgármester községi tisztségviselők.

12. cikk

(a munka nyilvánossága)

(1) A községi szervek esetében a működés nyilvánossága biztosításának módját, a nyilvánosság kizárásának okait és eljárásait a községi szervek üléseiről, a nyilvánosság jogait, valamint a személyes adatok, az olyan adatokat tartalmazó dokumentumok és anyagok védelmének biztosítását, amelyek a törvény, a község egyéb jogszabályai vagy általános jogi aktusai, illetve más közjogi vagy magánjogi jogi személyek szerint bizalmas jellegűek, illetve állami, katonai vagy hivatalos titkot jelentenek, a törvény, jelen alapszabály, a községi tanács ügyrendje és az ellenőrző bizottság ügyrendje határozzák meg.

(2) A községi szervek működésének nyilvánosságát általában biztosítja a nyilvánosság munkájáról való tájékoztatás, a törvényben meghatározott közérdekű információk közzététele a község honlapján és a Közinformációk Katalógusában, a polgárok részvételének biztosítása a község általános jogi aktusainak előkészítésében, a község általános jogi aktusainak hivatalos közzététele, a községi tanács üléseiről szóló hirdetmények és az ülések napirendi pontjaihoz tartozó anyagok közzététele, valamint az állampolgárok és a sajtó képviselői jelenlétének lehetővé tétele a községi szervek ülésein. Az egyes községi szervek munkája nyilvánosságának biztosítását részletesebben az ügyrendjük határozza meg.

Indokolás:

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 36. cikkének második bekezdésében foglaltakkal összhangban a község alapszabálya határozza meg, hogy milyen módon biztosítja a községi szervek munkájának átláthatóságát. Ennek megfelelően az első bekezdés szövege kimondja, hogy a községi szervek munkája nyilvános.

A második bekezdés szövege kimondja, hogy a működés nyilvánosságát a nyilvánosság községi szervek munkájáról való tájékoztatásával biztosítják, illetve különösen a község általános jogi aktusainak hivatalos közzététele, a polgárok és a sajtó képviselőinek jelenlétével a községi szervek nyilvános ülésein, valamint a községi szervek döntéshozatalának alapját képező dokumentációk és anyagok ellenőrzésével. A községi jogszabályokat a Szlovén Köztársaság Alkotmánya /Szlo. Közt. Alkotmánya/ 154. cikkének rendelkezéseivel összhangban hatálybalépésük előtt közzé kell tenni. A helyi közösségek jogszabályait a hivatalos közlönyben teszik közzé, amelyet ők maguk határoznak meg. Ugyanez a rendelkezés található A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 66. cikkében is, amely kimondja, hogy a község alapszabályát és egyéb jogszabályait ki kell hirdetni, és azoknak -

hacsak azokban másként nem rendelkeznek - a közzétételt követő tizenötödik napon hatályba kell lépniük. A község alapszabályát és egyéb jogszabályait a hivatalos közlönyben teszik közzé.

13. cikk

(a polgárok közvetlen részvétele a községi döntéshozatalban)

A polgárok lakossági gyűlésekkel, népszavazásokkal és népi kezdeményezésekkel vesznek részt a döntéshozatalban.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 44. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a polgárok községi döntéshozatalban való közvetlen részvételének formái a lakossági gyűlés, a népszavazás és a népi kezdeményezés.

14. cikk

(községi hivatal)

(1) A község rendelkezik községi hivatallal, amely a törvényekkel, a község alapszabályával és általános jogi aktusaival összhangban igazgatási, szakmai, népszerűsítő és fejlesztési feladatokat, valamint a közszolgáltatások nyújtásával kapcsolatos feladatokat lát el a község illetékességi körén belül.

(2) A községi hivatal a polgármester javaslatára a községi tanács rendelettel hozza létre, amely meghatározza annak belső szervezetét és munkaterületét is.

(3) A községi hivatal egyes feladatait közös községi hivatal szerve láthatja el, amelyet a polgármester javaslatára a községi tanács külön rendelettel hoz létre, meghatározva annak feladatait, irányítását, felügyeletét, irányítását és szervezetét.

(4) A községi hivatal szakmai, szervezési és igazgatási feladatokat lát el minden községi szerv számára.

(5) A községi hivatal igazgatója (a továbbiakban: a községi hivatal igazgatója) vezeti, irányítását és felügyeletét pedig a polgármester látja el.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 49. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, ahol kimondják, hogy a községi hivatal igazgatási, szakmai, népszerűsítő és fejlesztési feladatokat, valamint a községi illetékességi körbe tartozó közszolgáltatások ellátásával kapcsolatos feladatokat lát el.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 49. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községi hivatal a polgármester javaslatára a községi tanács alapítja meg általános érvényű jogi aktussal (rendelettel), amely meghatározza annak feladatait és belső szervezetét.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 49a. cikkének második és harmadik bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amely kimondja, hogy a községek dönthetnek egy vagy több közös községi hivatali szerv létrehozásáról. Az egyes községi igazgatási feladatok ellátására közös községi hivatali szervet vagy közös községi szolgálatot a községi tanácsok hoznak létre A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 49. cikk második bekezdésében foglalt általános aktusok alapján, azaz a polgármester javaslatára rendelettel, amely meghatározza annak feladatait és belső szervezetét.

A negyedik bekezdés szövege kimondja, hogy a községi hivatal szakmai, szervezési és adminisztratív feladatokat lát el a községi szervek számára.

Az ötödik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 49. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községi hivatal a polgármester irányítja és ellenőrzi, annak munkáját pedig a község titkára irányítja, akit a polgármester nevez ki és ment fel. A községi titkár a közalkalmazottak jogállását szabályozó törvény értelmében tisztviselő. A község általános aktusaival (a községi alapszabállyal) a községi titkár pozíciójára alkalmazható a községi hivatal igazgatója vagy igazgatónöje cím is.

3.2 Községi Tanács

15. cikk (községi tanács)

- (1) A községi tanács 9 tagból áll, akik közül 6 tagot a választók általános és egyenlő választójog alapján, egy tagot a magyar nemzeti közösség képviselői, egy tagot a községben élő roma közösség képviselői, egy tagot pedig a szlovén nemzet képviselői választanak a helyi önkormányzatot szabályozó törvényben meghatározott külön választójog alapján.
- (2) A községi tanács valamennyi tagját a község egy választókerületként választja.
- (3) A községi tanács tagjainak választását a helyi választásokat szabályozó törvény szerint kell megtartani.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 38. cikkének rendelkezésein alapul, amely szerint a községi tanács 7-45 közötti számú taggal rendelkezik. Ezen a ponton fel kell idéznünk A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 38. cikkének első bekezdésében foglaltakat, amelyek kimondják, hogy a törvény által meghatározott nemzetiségileg vegyesen lakott területen, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség él, a két nemzeti közösségnek legalább egy-egy képviselője van a községi tanácsban. A fentiekre tekintettel szükséges felidézni A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikkének hatodik bekezdésében foglaltakat, amelyek kimondják, hogy Dobrovnik (Dobronak) Község köteles biztosítani a községben élő roma közösség jogát arra, hogy egy képviselőt delegáljon a községi tanácsba. A cikk szövege a fentiek alapján kimondja, hogy a községi tanács egy képviselőjét a magyar nemzeti közösséget képviselő választópolgárok, és szintén egy képviselőjét pedig a község területén élő roma közösség tagjai választanak meg.

A fentiekben túlmenően a szöveg kimondja, hogy a községi tanács egy tagját a szlovén nemzet képviselői választják meg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ rendelkezései alapján. Ez utóbbi a 40. cikkben kimondja, hogy ha a szlovén nemzet tagjai egy község területén kisebbségben vannak, rájuk értelemszerűen A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ olasz és magyar nemzeti közösségek községi testületekben való képviseletére vonatkozó rendelkezései alkalmazandók.

A második bekezdés szövege kimondja, hogy a községi tanács valamennyi tagját a község egy választókerületként választja. A szöveg A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ 19. cikkének második bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amely kimondja, hogy a községi tanács valamennyi tagját a község egy választókerületként választja, ha a községi tanácsnak legfeljebb hét tagja van. Ezen a ponton szükséges felidézni A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ 9. cikkének negyedik bekezdésében foglaltakat, amelyek kimondják, hogy a választókerületek és az egyes választókerületben megválasztott községi képviselők számának meghatározásakor a községi tanács tagjainak - az olasz vagy magyar nemzeti közösség képviselőinek és a roma közösség képviselőinek - számát nem kell figyelembe venni. A fentiekkel összhangban egy 9 tagú községi tanács esetén 7 tagot vesznek figyelembe a választókerület meghatározásakor, így teljesül A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ 19. cikkének második bekezdéséből származó feltétel, amely rendelkezései alapján a községi tanács valamennyi tagját a község egy választókerületként választja. A fentiekre tekintettel meg kell jegyezni, hogy A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ 23. cikkének rendelkezéseivel összhangban a községi tanács tagjainak - a magyar nemzeti közösség képviselőinek - választására szolgáló választókerület, valamint a községi tanács tagjainak - a roma közösség képviselőinek - választókerülete a község területe. A fent említett rendelkezések ésszerű alkalmazásával, a fent említett, A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 40. cikke alapján, a szlovén nemzet képviselőjének - a községi tanács tagjának - választókerülete a község területe.

A harmadik bekezdés szövege kimondja, hogy a községi tanács tagjainak választását a helyi választásokat szabályozó törvény szerint kell megtartani.

16. cikk (a községi tanács megalakulása)

(1) A községi tanács a választások utáni első ülésen alakul meg, amelyen megismerkedik a községi választások eredményével, feltéve, hogy a helyi választásokat szabályozó törvény szerinti választási eredményről szóló jogi aktusban megállapítják, hogy megválasztották a községi tanács tagjainak több mint felét.

(2) A községi tanács első ülését a korábbi polgármester hívja össze legkésőbb a helyhatósági választásokat szabályozó törvény szerinti választási eredményekről szóló jogi aktus kihirdetését követő 14 napon belül. Az ülésen a községi tanács legidősebb tagja elnököl.

Indokolás:

A cikk szövegét A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 15.c. cikkével összhangban fogalmazták meg, amely közvetlenül az újonnan megválasztott községi tanács első, azaz alakuló ülésének végrehajtására vonatkozik. A községi tanács a választásokat követő első ülésen alakul meg, amelyen tájékozik a községi választások eredményéről, feltéve, hogy a helyhatósági választásokat szabályozó törvény szerinti, a választás eredményéről szóló jogi aktusa megállapítja, hogy megválasztották a községi tanács tagjainak több mint felét. A községi tanács első ülését az előző polgármester, az új község községi tanácsának első ülését pedig a községi választási bizottság elnöke hívja össze. Az első ülést legkésőbb 14 nappal a helyi választásokat szabályozó törvény szerinti, a választási eredménnyel kapcsolatos jogi aktus közzétételét követően tartják meg, és azt a községi tanács legidősebb tagja vezeti. A községi tanácsba megválasztott jelölt a választás napján szerez mandátumot, és azt akkor kezdi gyakorolni, amikor az új községi tanácsot tájékoztatják a helyhatósági választásokat szabályozó törvény szerinti, a választási eredményekről szóló jogi aktusról, amely megállapítja a megválasztását. A megválasztott polgármester-jelölt a megválasztás napján szerzi meg a mandátumot, de azt akkor kezdi el gyakorolni, amikor az új községi tanács megismerkedik a helyi választásokat szabályozó törvény szerinti, a választási eredményről szóló jogi aktussal, amely megállapítja a megválasztását.

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 41. cikkének második bekezdésében foglaltak alapján a községi tanács tagjainak megbízása az újonnan megválasztott községi tanács első üléséig tart. Az újonnan megválasztott községi tanács első üléséig tartanak a következők is:

- a községi tanács azon tagjainak megbízása, akiket az előző községi tanács feloszlata vagy a községi tanács tagjai többségének lemondása után kiírt előrehozott választásokon választottak meg,
- az előrehozott választásokon megválasztott községi képviselők mandátuma, ha a községet a rendes választások megtartása után alapították,
- a községi tanács azon tagjainak megbízása, akiket a törvény alapján, más okból, a rendes községi tanácsi választásokat követően tartott választásokon választottak meg,
- a községi tanács azon tagjainak megbízása, akiket a közigazgatási bíróság határozatával összhangban a községi választási bizottság által elfogadott, a helyi választásokat szabályozó törvényből származó, a választási eredményekről szóló új törvény alapján választottak meg.

A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 15b. cikkének második bekezdése alapján megállapítják, hogy a községi tanács első ülését az előző polgármester, az új község községi tanácsának első ülését pedig a községi választási bizottság elnöke hívja össze. Az első ülést legkésőbb 14 nappal a helyi választásokat szabályozó törvény szerinti, a választási eredménnyel kapcsolatos jogi aktus közzétételét követően tartják meg, és azt a községi tanács legidősebb tagja vezeti.

17. cikk

(a községi képviselői tisztség összeférhetetlensége)

(1) A községi tanács tagja tisztségének más tisztségekkel és munkavégzéssel való összeférhetetlenségét törvény szabályozza.

(2) Az alpolgármester, aki a polgármesteri tisztséget a polgármester megbízásának idő előtti megszűnése esetén látja el, ez idő alatt nem láthatja el a községi tanács tagjának tisztségét.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 37b. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a polgármesteri tisztség nem összeegyeztethető a községi tanács tagja és az alpolgármester tisztségével, az ellenőrző bizottság tagságával és a községi hivatalban végzett

munkával, valamint más olyan feladatokkal, amelyekre vonatkozóan a törvény így rendelkezik. A községi tanács tagja és az alpolgármester tisztsége nem összeegyeztethető a polgármesteri tisztséggel, az ellenőrző bizottság tagságával és a községi hivatalban végzett munkával, valamint a törvényben előírt egyéb tisztségekkel. A községi tanács tagsága és az alpolgármester tisztsége összeférhetetlen a közigazgatási egység vezetőjének tisztségével, valamint az államigazgatásban végzett olyan munkakörrel, ahol a közalkalmazottak a községi szervek munkája törvényességének vagy alkalmasságának és szakszerűségének ellenőrzésével kapcsolatos hatásköröket gyakorolnak.

A törvény értelmében a polgármesteri és a községi tanács tagjának tisztsége összeférhetetlen. Mivel az alpolgármester, aki a polgármesteri megbízatás idő előtti megszűnése esetén látja el a polgármesteri feladatokat, ez idő alatt „átveszi” a polgármesteri feladatokat, ami összeférhetetlen a községi tanács tagjának feladatkörével, utóbbit nem töltheti be.

18. cikk (a községi tanács hatáskörei)

- (1) A községi tanács a legfőbb döntéshozó szerv a község hatáskörébe tartozó minden ügyben.
- (2) A községi tanács hatásköreit törvény és ezen alapszabály határozza meg.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 29. cikkének első bekezdése alapján készült, amely kimondja, hogy a község jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos minden ügyben a legfelsőbb döntéshozó szerv a községi tanács. A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 29. cikk második bekezdésével összhangban, hatáskörén belül a községi tanács:

- *fogadja el a község alapszabályát;*
- *fogad el rendeleteket és egyéb községi jogi aktusokat;*
- *fogadja el a község területrendezési és egyéb fejlesztési terveit;*
- *elfogadja a községi költségvetést és a zárszámadást;*
- *kinevezi és felmenti az ellenőrző bizottság tagjait, valamint a községi tanács bizottságainak és testületeinek tagjait;*
- *ellenőrzi a polgármester, az alpolgármester és a községi hivatal községi tanács határozatainak végrehajtásával kapcsolatos munkáját;*
- *dönt a községi vagyon megszerzéséről és elidegenítéséről, kivéve, ha A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ másként rendelkezik;*
- *kinevezi és felmenti a közjavak felhasználóinak védelméért felelős tanács tagjait;*
- *dönt a törvény és a község alapszabálya által meghatározott egyéb ügyekben.*

19. cikk (a községi tanács ülései)

- (1) A községi tanács üléseken működik és hoz határozatokat.
- (2) A községi tanács üléseit a polgármester hívja össze és vezeti a törvényben foglaltak szerint.
- (3) A polgármester a jelen alapszabály és a községi tanács ügyrendjének rendelkezéseivel, a községi tanács munkaprogramjával és a községi tanács döntéshozatalának igényeivel összhangban hívja össze a községi tanács üléseit.
- (4) Az alpolgármester vagy a községi tanács más tagja a polgármester egyedi felhatalmazása alapján összehívhatja az ülést a polgármester távollétében vagy ha az nem tud részt venni az ülésen, holott a községi tanács ülésének összehívását az előző bekezdés szerint tervezték vagy az feltétlenül szükséges.
- (5) A községi tanács ülésének napirendjére a polgármester tesz javaslatot. Az alpolgármester és a községi tanács legidősebb tagja tesznek javaslatot az ülés napirendjére, amennyiben jelen alapszabály értelmében ők hívták össze az ülést.
- (6) A községi hivatal gondoskodik az anyagok szakmai előkészítéséről, segíti a községi tanács szervezési és adminisztratív munkáját, valamint közreműködik az ülések előkészítésében, összehívásában és lebonyolításában.
- (7) A községi tanács üléseinek összehívását és lebonyolítását, a napirend megállapítását és elfogadását, valamint a községi tanács munkája szempontjából fontos egyéb kérdéseket részletesebben a községi tanács ügyrendje szabályozza.

Indokolás:

A szöveget A helyi önkormányzatról szóló törvény /ZLS/ 35. és 36. cikkének közvetlenül alkalmazandó rendelkezéseivel összhangban fogalmazták meg, míg a községi tanács üléseinek összehívását és lebonyolítását a községi tanács ügyrendje szabályozza részletesebben. A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 35. cikke kimondja, hogy a községi tanács az ülésén a jelenlévő tagok szavazatainak többségével hozza meg határozatait. A tanács akkor határozatképes, ha az ülésen a képviselők többsége jelen van. A községi tanács üléseit a polgármester hívja össze és vezeti. A polgármester felhatalmazhatja az alpolgármestert vagy a községi tanács más tagját a községi tanács ülésének levezetésére. Ha bizonyos okokból kifolyólag a polgármester nem tudja vezetni a már összehívott községi tanács ülést, azt az alpolgármester vezeti, ha pedig az alpolgármester sem tudja, ebben az esetben a községi tanács legidősebb tagja veszi át ezt a szerepet. A polgármester a községi alapszabály és a községi tanács ügyrendje rendelkezései szerint hívja össze a tanács üléseit, legalább évente négyszer. A polgármester köteles összehívni a községi tanács ülést, ha azt a községi tanács tagjainak legalább egynegyede kérelmezi, és az ülést tizenöt napon belül meg kell tartani, miután a kérés írásban benyújtásra került. Ha a polgármester az írásbeli kérelem kézhezvételétől számított hét napon belül nem hívja össze a községi tanács ülést, azt a kérelmet benyújtó községi tanács tagjai maguk hívhatják össze. A községi tanács ülésének összehívására irányuló kérelemhez csatolni kell a napirendet. A polgármester köteles a javasolt napirendi pontokat felvenni a napirendre, a javasolt napirendet pedig új pontokkal is kiegészítheti. A községi tanács igényeit kielégítő szakmai és adminisztratív munkát a községi hivatal végzi.

Mindezek után emlékeztetnünk kell A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 36. cikkének rendelkezéseire, amelyek kimondják, hogy a községi tanács ügyrenddel szabályozza munkáját, amelyet a jelenlévő tagok kétharmados többségével fogadnak el. A község alapszabálya határozza meg, hogy a községi szervek munkáját miként tegyék nyilvánossá.

20. cikk (a községi tanács képviselőinek jogai)

- (1) A községi tanács tagja jogosult részt venni a községi tanács ülésein, és dönteni a községi tanács hatáskörébe tartozó minden kérdésben.
- (2) A községi tanács minden tagja javasolhatja a községi tanácsnak elfogadásra a hatáskörébe tartozó rendeleteket és egyéb jogi aktusokat, kivéve a költségvetést és a költségvetés zárszámadását, valamint azokat a jogi aktusokat, amelyek esetében a törvény vagy a község alapszabálya előírja, hogy azokat a polgármester javaslatára a községi tanács fogadja el.
- (3) A polgármesternek a községi tanács előző bekezdésben említett tagjainak javaslatait akkor kell napirendre tűznie, amikor azokat a községi tanács ügyrendjében meghatározottak szerint elkészítik.

(4) A községi tanács minden ülésén külön pontot kell biztosítani a tanácsstagok által a polgármesterhez és a községi hivatalhoz intézett kérdések és válaszok számára. Az ülés kezdete előtt benyújtott összes kérdésre, valamint a tanács ülésén feltett szóbeli kérdésekre az ülésen válaszolnak. Ha a kérdésre adott válasz részletesebb dokumentációs áttekintést vagy vizsgálatot igényel, a polgármester vagy a községi hivatal igazgatója a következő ülésen válaszolhat.

Indokolás:

Az első bekezdés rendelkezése kimondja, hogy a községi tanács üléseken dolgozik és hoz döntéseket.

A második bekezdés A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 31. cikkének második bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amely kimondja, hogy a községi tanács bizottságai és testületei, valamint a községi tanács minden tagja javaslatot tehet a községi tanácsnak rendeletekről és egyéb, a hatáskörébe tartozó aktusokról, kivéve a költségvetést és a költségvetés zárszámadását, valamint azokat a jogi aktusokat, amelyekre vonatkozóan a törvény vagy a község alapszabálya előírja, hogy azokat a polgármester javaslatára a községi tanács fogadja el.

A harmadik bekezdés szövege kimondja, hogy a polgármesternek a községi tanács bizottságainak és testületeinek javaslatait, valamint községi tanácsstagok előző bekezdésben említett javaslatait akkor kell napirendre tűznie, amikor azokat a községi tanács ügyrendjében meghatározottak szerint elkészítik.

A negyedik bekezdés szövege kötelező napirendi pontként, a községi tanács felügyeleti funkciója gyakorlásának módjaként határozza meg a községi tanács tagjai által a polgármesterhez és a községi hivatalhoz intézett kérdéseket és az azokra adott válaszokat.

21. cikk

(a községi tanács döntéshozatala)

(1) A községi tanács akkor határozatképes, ha tagjainak többsége jelen van az ülésen. A határozatokat a jelenlévő tagok szavazatainak többségével kell elfogadni, kivéve, ha a törvény másféle többséget ír elő.

(2) A községi tanács nyilvános szavazással hozza meg határozatait. A szavazás abban az esetben titkos, ha ezt törvény írja elő, vagy ha a községi tanács így határoz.

(3) A községi tanács munka- és döntéshozatali mechanizmusát, a többi községi szervvel való kapcsolatát és a működés egyéb kérdéseit a községi tanács ügyrendje határozza meg, amelyet a községi tanács a jelenlévő tagok kétharmados szavazattöbbségével fogad el.

Indokolás:

Jelen cikk első bekezdésének alapját A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 35. cikkének első bekezdése képezi, amely kimondja, hogy a községi tanács döntéseit ülésén a jelen lévő tagok többségi szavazatával hozza meg. A tanács akkor határozatképes, ha az ülésen a képviselők többsége jelen van. Ezen a ponton fel kell idéznünk A helyi önkormányzatról szóló törvény /ZLS/ 36. cikkének első bekezdésében foglalt rendelkezést is, amely kimondja, hogy a községi tanács az ügyrendet a jelenlévő tagok kétharmados többségével fogadja el, valamint A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 64. cikkének harmadik bekezdésében foglalt rendelkezést, amely szerint az alapszabályt a községi tanács összes tagjának kétharmados többségével fogadja el.

A második bekezdés rendelkezése határozza meg a községi tanács ülésén történő döntéshozatal módját.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 36. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, ami szerint a községi tanács munkáját ügyrenddel szabályozza, amelyet a jelenlévő tagok kétharmados többségével fogad el.

22. cikk

(a községi tanács határozatainak végrehajtása)

(1) A községi tanács határozatainak végrehajtásáért a polgármester felelős.

- (2) A községi hivatal községi tanács határozatainak végrehajtásával kapcsolatos munkáját a polgármester irányítja és ellenőrzi.
- (3) A községi hivatalt a községi hivatal igazgatója vezeti.
- (4) Polgármester és a községi hivatal igazgatója minden rendes ülésén beszámol a községi tanácsnak határozatainak végrehajtásáról.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 33. és 49. cikkének rendelkezéseivel összhangban kimondja, hogy a polgármester és a községi hivatal hajtja végre a községi tanács határozatait. Ezen a ponton fel kell idéznünk A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 33. cikkének hatodik bekezdésében foglalt rendelkezést, amely kimondja, hogy a polgármester felfüggeszti a községi tanács határozatának végrehajtását, ha azt jogellenesnek vagy az alapszabállyal vagy a község más általános jogi aktusával ellentétesnek tartja, és javasolja a községi tanácsnak, hogy arról rögtön a következő ülésen ismét döntsön, megjelölve a felfüggesztés okait. A polgármesternek a tanács határozata végrehajtásának felfüggesztésekor a határozat törvényellenességére figyelmeztetnie kell az illetékes minisztériumot is. Ha a községi tanács ismét ugyanilyen döntést hoz, a polgármester közigazgatási bírósághoz fordulhat.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 49. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községi hivatal munkáját a községi titkár vezeti.

A negyedik bekezdés szövege megállapítja a végrehajtott vagy nem végrehajtott községi tanácsi határozatokról, illetve a határozatok végrehajtásának módjáról szóló jelentéstételi kötelezettséget a községi tanács minden ülésén.

23. cikk

(mandátumkérdésekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottság)

- (1) A mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottság öt (5) tagból áll, akiket a községi tanács rendszerint az első ülésén nevez ki tagjai közül.
- (2) A mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottság a községi tanács munkatestülete, amelynek hatásköre a községi tanács döntéseinek előkészítése a községi tisztségviselők megbízatásának idő előtti megszüntetésével és egyéb megbízatási kérdésekkel, az ellenőrző bizottság, a községi választási bizottság és más községi szervek tagjainak kinevezésével és felmentésével, a községi tanács bizottságai és testületei tagjainak kinevezésével és felmentésével, a község képviselőinek kinevezésével és felmentésével kapcsolatban a község által alapított közjogi jogi személyek szerveiben.
- (3) A mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottság elfogadásra a községi tanács elé terjeszti azokat a szabályzatokat, amelyek a tanács képviselőcsoportjainak működését és a működésükhöz szükséges források biztosítását, továbbá a községi tanács és az ellenőrző bizottság tagjainak tiszteletdíját szabályozzák, és gondoskodik azok végrehajtásáról.
- (4) A mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottsága elnöke egyedi jogi aktusokat ad ki a községi tisztségviselők munkaviszonyából eredő jogok és kötelezettségek, valamint a munkavégzésből eredő és azzal összefüggő anyagi jogok, továbbá a mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottságának egyéb aktusai terén.
- (5) A mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottságába jelölt személyek meghatározásával és a bizottság tagjainak kinevezésével kapcsolatos eljárást a községi tanács ügyszabályozza meg, amely részletesebben szabályozza a bizottság munkáját is.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 30. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, ahol kimondják, hogy a községi tanácsnak mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottsága van. A további bekezdések szövege a mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottság feladatairól rendelkezik.

24. cikk

(a községi tanács állandó munkatestületei)

(1) A községi tanács állandó munkatestületei a következők:

1. Gazdasági, Kommunális Infrastruktúráért Felelős, valamint Környezetvédelmi és Területrendezési Bizottság,
2. Nem Gazdasági és Társadalmi Tevékenységek Bizottsága,
3. Alapszabályi és Jogi Bizottság,
4. Nemzetiségi Ügyekkel Foglalkozó Bizottság,
5. Roma Ügyekkel Foglalkozó Bizottság,
6. Jutalmakról és Elismerésekről Döntő Bizottság.

(2) Az előző bekezdésben említett bizottságok és testületek 5-7 tagból állnak. Az egyes bizottságok és testületek tagjainak számát a községi tanács határozza meg a községi tanács ügyrendjében.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 30. cikkének második bekezdésén alapul, amely kimondja, hogy a községi tanács munkatestületeként bizottságokat és testületeket is létrehozhat. A községi tanács állandó munkatestületei általában a község hatáskörei szerint alakulnak. A szlovén községek államháztartás, gazdasági és nem gazdasági tevékenységek, valamint a környezetvédelem és a területrendezés terén meglévő felelősségi körét és feladatait több mint 150 törvény szabályozza. A "Szlovén községek hatásköreinek katalógusa" tartalmazza a községek hatásköreinek és feladatainak áttekintését. Ezzel összefüggésben fel kell hívni a figyelmet A helyi önkormányzatokról szóló törvény (ZLS) 39. cikke negyedik bekezdésének rendelkezéseire, amelyek kimondják, hogy a nemzetileg vegyesen lakott területeken nemzetiségi ügyekkel foglalkozó bizottságot kell létrehozni. A bizottság összetételében a nemzeti közösség tagjai a tagok felét alkotják.

A második bekezdés az egyes munkatestületek taglétszámát egy meghatározott keretben határozza meg. A községi tanács munkája szervezetének meghatározásakor célszerű figyelembe venni a politikai beosztását, programprioritásait, illetve, hogy a tagok számát az egyes munkatestületek tagjainak kinevezésekor A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 30. cikkének második bekezdését figyelembe véve határozza meg.

25. cikk

(a községi tanács bizottságainak és testületeinek hatáskörei)

(1) A községi tanács bizottságai és testületei a községi tanács ügyrendjében meghatározott hatáskörükön belül megvitatják a községi tanács hatáskörébe tartozó ügyeket, és véleményt, valamint javaslatokat tesznek a községi tanácsnak.

(2) A községi tanács bizottságai és testületei általános és egyéb, a hatáskörükbe tartozó jogi aktusokat javasolhatnak a községi tanácsnak elfogadásra, kivéve a költségvetést és a költségvetés zárszámadását, valamint azokat a jogi aktusokat, amelyek esetében a törvény vagy a község alapszabálya előírja, hogy azokat a polgármester javaslatára a községi tanács fogadja el.

(3) A községi tanács bizottságai és testületei - mindegyik a saját munkaterületén - kötelesek véleményt nyilvánítani az állami hatóságok által előkészítés alatt álló és elfogadott, a község érdekeit érintő törvényekről és egyéb jogszabályokról. Ennek alapján alakítja ki a községi tanács a véleményét, amelyet megküld az Országgyűlésnek.

(4) A községi tanács bizottságainak és testületeinek hatáskörét és feladatait, valamint munkamódját a községi tanács ügyrendje határozza meg részletesebben.”.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 31. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községi tanács bizottságai és testületei munkaterületükön belül, a községi alapszabállyal és a községi tanács ügyrendjével összhangban megvizsgálják a községi tanács hatáskörébe tartozó ügyeket, és véleményt, valamint javaslatokat tesznek a községi tanácsnak.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatról szóló törvény /ZLS/ 31. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a bizottságok és testületek a költségvetés és a zárszámadás kivételével a községi tanácsnak elfogadásra javasolhatják a rendeleteket és a hatáskörébe tartozó egyéb jogi aktusokat, valamint azokat a jogi aktusokat, amelyek esetében a törvény vagy a község alapszabálya előírja, hogy azokat a polgármester javaslatára a községi tanács fogadja el.

A harmadik bekezdés szövege megállapítja a munkatestületek kötelezettségét, amelyeknek a községi tanács igényei szerint véleményt kell alkotniuk a Szlovén Köztársaság Országgyűlése által elfogadott és a község érdekeit érintő törvénytervezetekről és egyéb állami jogszabályokról. Ennek alapján alakítja ki a községi tanács a véleményét, amelyet megküld az Országgyűlésnek. Az állami szervek azon kötelezettségét, hogy kikérjék a községi tanácsok (községek) véleményét, A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 94. cikke és az Országgyűlés Házszabályának 145. cikke rögzíti.

A negyedik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 36. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községi tanács ügyrenddel szabályozza munkáját, amelyet a jelenlévő tagok kétharmados többségével fogadnak el.

26. cikk

(ideiglenes munkatestületek létrehozása)

Az ideiglenes munkatestületeket a községi tanács határozattal hozza létre, amely meghatározza azok összetételét és feladatait.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 30. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, ahol kimondják, hogy a községi tanács tanácsadó szervként bizottságokat és testületeket hozhat létre. A bizottságok és testületek tagjait a községi tanács tagjai közül nevezik ki, de más polgárok közül is kinevezhetők, ám legfeljebb a tagok fele. A községi tanács munkatestületét a községi tanács valamely tagja vezeti. A községi tanács bizottságában vagy testületében való tagság nem összeegyeztethető a község ellenőrző bizottságában való tagsággal vagy a községi hivatalban végzett munkával.

3.3 Polgármester

27. cikk (polgármesteri hatáskörök)

- (1) A polgármester a község nevében jár el és képviseli azt, képviseli a községi tanácsot, összehívja annak üléseit és elnököl azokon, ám szavazati joggal nem rendelkezik.
- (2) Ezen túlmenően különösen a következők tartoznak a polgármester feladatai közé:
- elfogadásra a községi tanács elé terjeszti a községi költségvetést és a zárszámadást, a rendeleteket és a községi tanács hatáskörébe tartozó egyéb jogi aktusokat;
 - végrehajtja a községi költségvetést, illetve felhatalmaz más személyeket a községi költségvetés végrehajtásával kapcsolatos egyes feladatok elvégzésére;
 - biztosítja a község általános aktusainak és a községi tanács egyéb határozatainak végrehajtását;
 - javaslatot tesz a községi hivatal szervei és a közös községi hivatal szerveinek létrehozására, munkakörük szabályozására, valamint a községi hivatal belső szervezetére;
 - meghatározza a munkakörök rendszerezését a községi hivatalban, dönt a közalkalmazottak beosztásokba való kinevezéséről, valamint a községi hivatalban dolgozók munkaviszonyának megkötéséről, illetve dönt a köztisztviselők munkaviszonyból eredő egyéb jogairól és kötelezettségeiről;
 - kinevezi és felmenti a községi hivatal igazgatóját, illetve az alapító községek többi polgármesterével együtt dönt a közös községi hivatal szerve vezetőjének kinevezéséről és felmentéséről;
 - irányítja és ellenőrzi a községi hivatal és a közös községi hivatal szerveinek munkáját;
 - ellátja a törvényben és jelen alapszabályban meghatározott egyéb feladatokat.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 33. cikkének első és második bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amelyek kimondják, hogy a polgármester a község nevében jár el és képviseli azt, valamint képviseli a községi tanácsot, összehívja azt és elnököl az ülésein, ám szavazati joggal nem rendelkezik.

A második bekezdés szövege meghatározza a polgármester hatásköreit. A polgármester tehát:

- a községi tanácsnak elfogadásra javasolja a községi költségvetést és a zárszámadást, a rendeleteket és a községi tanács hatáskörébe tartozó egyéb jogi aktusokat (A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 33. cikk harmadik bekezdésének rendelkezései alapján);
- végrehajtja a községi költségvetést, és felhatalmaz más személyeket a községi költségvetés végrehajtásával kapcsolatos egyes feladatainak elvégzésére (A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 4. cikk első bekezdésének rendelkezéseivel összhangban a polgármester a községi tanácsnak felelős a községi költségvetés végrehajtásáért);
- biztosítja a község általános jogi aktusai és a községi tanács egyéb határozatainak végrehajtását (A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 33. cikk harmadik bekezdésének rendelkezései alapján);
- gondoskodik a község alapszabályának, rendeleteinek és egyéb általános jogi aktusainak közzétételéről (A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 33. cikk negyedik bekezdésének rendelkezései alapján);
- javaslatot tesz a községi hivatali szervek létrehozására és azok munkaterületeire, feladataira és a községi hivatal belső szervezetére, meghatározza a munkakörök rendszerezését a községi hivatalban, dönt a közalkalmazottak kinevezéséről és a községi hivatalban dolgozók munkaviszonyának megkötéséről, valamint a közalkalmazottak munkaviszonyból eredő egyéb jogairól és kötelezettségeiről (A helyi önkormányzatról szóló törvény /ZLS/ 49. cikk második bekezdésének rendelkezései alapján);
- kinevezi és felmenti a községi titkárt (a községi hivatal igazgatóját) és a közös községi hivatali szerv vezetőjét az alapító községek többi polgármesterével közösen (A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 49. cikk harmadik bekezdésének rendelkezései alapján);
- irányítja és ellenőrzi a közös községi hivatal és szerveinek munkáját (A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 49. cikk harmadik bekezdésének rendelkezései alapján);
- ellátja a törvényben és jelen alapszabályban meghatározott egyéb feladatokat.

28. cikk

(az általános jogi aktusok közzététele)

- (1) A polgármester gondoskodik a község alapszabálya, rendeletei és egyéb általános jogi aktusai közzétételéről a község hivatalos közlönyében, a jelen alapszabályban meghatározottak szerint.
- (2) Az általános jogi aktusok közzétételét - kivéve a községi költségvetést, a zárszámadást, valamint a törvénynek megfelelően a községi adókat és egyéb díjakat előíró általános jogi aktusokat, amelyek az elfogadásukat követően azonnal közzétehetők - a polgármester legkorábban az elfogadást követő 15 napon belül végzi el.
- (3) Ha a polgármester úgy véli, hogy egy általános érvényű jogi aktus vagy annak egy része alkotmányellenes vagy törvénytelen, és él a közzététel megtagadására vonatkozó jogával, erről legkésőbb az elfogadását követő nyolc napon belül, írásban kell értesítenie a községi tanácsot, megjelölve a megtagadás okait, és javasolva a községi tanácsnak, hogy az első rendes ülésen döntsön arról újra.
- (4) Ha a községi tanács ragaszkodik a határozatához, a polgármesternek az általános érvényű jogi aktust közzé kell tennie.

Indokolás:

Az első és második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 33. és 46. cikkén alapul, amely kimondja, hogy a polgármester felelős a község alapszabályának, rendeleteinek és egyéb általános jogi aktusainak közzétételéért, és hogy a polgárok népszavazáson dönthetnek a község általános jogi aktusainak tartalmát képező kérdésekben, kivéve a község költségvetését és zárszámadását, valamint az olyan általános jogi aktusokat, amelyek a törvényeknek megfelelően a községi adókat és egyéb terheket írják elő. A népszavazás kiírására irányuló javaslatot az általános jogi aktus elfogadását követő tizenöt napon belül kell benyújtani, illetve a választópolgárok kezdeményezéséről a népszavazás kiírására irányuló kérelem benyújtása érdekében a községi tanácsot írásban tájékoztatni kell. Ennek megfelelően a polgármester a község általános jogi aktusait a községi tanács általi elfogadásuk utáni tizenhatodik napnál korábban nem teheti közzé. Ez a kötelezettség nem vonatkozik A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 46. cikkében foglalt jogszabályokra.

A harmadik és negyedik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 33. cikkének hatodik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a polgármester felfüggeszti a községi tanács határozatának végrehajtását, ha azt jogellenesnek vagy az alapszabállyal vagy a község más általános jogi aktusával ellentétesnek tartja, és javasolja a községi tanácsnak, hogy a következő első ülésen ismét döntsön róla, megjelölve a felfüggesztés okait. A polgármesternek a tanács határozata végrehajtásának felfüggesztésekor a határozat törvényellenességére figyelmeztetnie kell az illetékes minisztériumot is. Ha a községi tanács ismét ugyanilyen döntést hoz, a polgármester közigazgatási bírósághoz fordulhat.

29. cikk

(alpolgármester)

- (1) A polgármester feladatainak ellátásában segítségére van a község alpolgármestere. Az alpolgármestert a polgármester a községi tanács tagjai közül nevezi ki és ő dönt felmentéséről is.
- (2) A polgármester az alpolgármester kinevezését követő első ülésén tájékoztatja a községi tanácsot az alpolgármester kinevezéséről, tájékoztatást adva az alpolgármester hatásköreiről és a feladatokról is, amelyekben segíti a munkáját.
- (3) Az alpolgármester előző bekezdésben tárgyalt hatásköreitől és feladataitól függetlenül, a törvényben foglaltak szerint helyettesíti a polgármestert annak távolléte vagy akadályoztatása esetén, és ez idő alatt a saját feladatai mellett ellátja a polgármester hatáskörébe tartozó aktuális feladatokat is.
- (4) A polgármester megbízatásának idő előtti megszűnése miatt a polgármesteri feladatokat ellátó alpolgármester ezen tisztség gyakorlásának ideje alatt a községi tanács döntéseinek meghozatalánál nem rendelkezik szavazati joggal.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 33a. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községnek legalább egy alpolgármestere van, akit a községi tanács tagjai közül a polgármester nevez ki, és ő dönt felmentéséről is.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 33a. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy az alpolgármester segíti a polgármestert munkájában, és ellátja a polgármester hatáskörébe tartozó egyes feladatokat, amelyekre a polgármester felhatalmazza.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 33a. cikkének negyedik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy az alpolgármester helyettesíti a polgármestert annak távolléte vagy akadályoztatása esetén. Ha a községnek több alpolgármestere van, a polgármestert a polgármester által kinevezett alpolgármester, vagy ha a polgármester nem nevez ki illet, a legidősebb alpolgármester helyettesíti. A helyettesítés ideje alatt az alpolgármester ellátja a polgármester hatáskörébe tartozó aktuális feladatokat, valamint azokat a feladatokat, amelyekre a polgármester felhatalmazza.

A negyedik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 33a. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a polgármester megbízatásának idő előtti megszűnése esetén, az újonnan megválasztott polgármester hivatalba lépéséig az alpolgármester látja el a polgármesteri feladatokat. Amennyiben pedig a községnek több alpolgármestere van, ez a feladat a polgármester által kinevezett alpolgármesterre hárul, kivéve, ha a polgármestert felmentik. Ha a polgármester nem határozza meg, hogy melyik alpolgármester tölti be ideiglenesen a polgármesteri feladatokat, vagy ha felmentik, a községi tanács dönti el, hogy ezt a feladatot a községi tanács tagjai közül ki tölti be.

30. cikk

(bizottságok és a község egyéb szakmai szervei)

- (1) A polgármester bizottságokat és a község egyéb szakmai szerveit nevezi ki, ha ezt törvény vagy más jogszabály előírja.
- (2) A polgármester a hatáskörébe tartozó egyes ügyek tanulmányozására szakmai és tanácsadó testületként bizottságokat és egyéb munkatestületeket hozhat létre.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege kimondja, hogy a polgármester bizottságokat és a község egyéb szakértői szerveit is kijelölheti, ha ezt törvény vagy más jogszabály írja elő. Például Az utakról szóló törvény /ZCes-2/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 132/22., 140/22. szám - ZSDH-1A, 29/23. és 78/23. szám - ZUNPEOVE) 45. cikke kimondja, hogy a polgármester bizottságot nevez ki buszmegálló létesítésére a községi úttesten.

A második bekezdés szövege kimondja, hogy a polgármester szakértői és tanácsadó testületként bizottságokat és más munkatestületeket hozhat létre a hatáskörébe tartozó egyes ügyek vizsgálatára.

3.4 A község ellenőrző bizottsága

31. cikk

(a község ellenőrző bizottsága)

- (1) A község ellenőrző bizottsága a község közpénzeinek ellenőrzését ellátó legfőbb szerv, amelynek hatáskörét törvény határozza meg.
- (2) Az ellenőrző bizottság saját hatáskörén belül megállapítja a községi költségvetés közvetlen és közvetett felhasználói községi költségvetési pénzeszközökkel és a községi vagyonnal történő gazdálkodásának jogszerűségét és szabályszerűségét, valamint értékeli a községi költségvetési pénzeszközök felhasználása, valamint a községi pénzügyi és anyagi vagyonnal való gazdálkodás hatékonyságát és gazdaságosságát.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy az ellenőrző bizottság a község közkiadásainak ellenőrzését ellátó legfőbb szerv, amely hatáskörében:

- *ellenőrzést gyakorol a község vagyonával való gazdálkodás felett;*
- *ellenőrzi a költségvetési források felhasználásának célirányosságát és hatékonyságát;*
- *ellenőrzi a költségvetési források felhasználóinak pénzügyi műveleteit.*

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének második bekezdésén alapul, amely kimondja, hogy az ellenőrzés magában foglalja a községi költségvetés felhasználóinak és a jogosult személyeknek a községi közpénzekkel és a községi közvagyonnal kapcsolatos működése jogszerűségének és szabályszerűségének megállapítását, valamint a községi költségvetési források felhasználása hatékonyságának és gazdaságosságának értékelését.

32. cikk

(az ellenőrző bizottság tagjainak kinevezése)

(1) Az ellenőrző bizottság 5 tagból áll. Az ellenőrző bizottság tagjait a községi tanács nevezi ki a polgárok közül, az első ülését követő 45 napon belül.

(2) A községi ellenőrző bizottság tagjainak jelöltlistáját a mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottsága terjeszti a községi tanács elé a polgárok, szervezeteik és a község politikai pártjai által nyilvános felhívást követően benyújtott jelöltjavaslatok alapján.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32a. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy az ellenőrző bizottság tagjait a községi tanács nevezi ki. A községi tanács legkésőbb az első ülését követő 45 napon belül kinevezi az ellenőrző bizottság tagjait.

33. cikk

(az ellenőrző bizottság létrehozása)

(1) A község ellenőrző bizottsága első ülését a polgármester hívja össze a tagok kinevezését követő 15 napon belül. Az ellenőrző bizottság akkor alakul meg, ha az első ülésen a tagok többsége jelen van.

(2) Az ellenőrző bizottság tagjai maguk közül választják meg az ellenőrző bizottság elnökét.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének nyolcadik bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amely kimondja, hogy a községi alapszabály határozza meg az ellenőrző bizottság feladatait, eljárásait és munkamódszereit, az ellenőrző bizottság megalakítását, a munka megszervezésének és az ellenőrző bizottság képviselőit elveit, a községi szervezetek az ellenőrző bizottság munkájával, ajánlásaival és javaslataival kapcsolatos kötelezettségeit és jogait, valamint az ellenőrző bizottság működésének nyilvánosságát.

34. cikk

(az ellenőrző bizottság működése)

(1) Az ellenőrző bizottság a végrehajtott ellenőrzésről szóló jelentéseket, eljárási és szervezeti döntéseket az ellenőrző bizottság tagjainak többsége jelenlétében lefolytatott ülésen fogadja el, a tagok többségi szavazatával.

(2) Az ellenőrző bizottságot annak elnöke képviseli, ő hívja össze és vezeti le annak üléseit, koordinálja az éves ellenőrzési program végrehajtását, valamint ellátja a jelen alapszabályban és az ellenőrző bizottság ügyrendjében meghatározott egyéb feladatokat.

(3) Az ellenőrző bizottság munkáját részletesebben az ügyrendje szabályozza, amelyet az ellenőrző bizottság az összes tag többségi szavazatával fogad el. Az ellenőrző bizottság ügyrendje a község általános jogi aktusa, és a község hivatalos közlönyében való közzétételt követő tizenötödik napon lép hatályba.

(4) Az ellenőrző bizottság üléseihez a község helyiségeit használja, ellenőrzéseit pedig az ellenőrzött szervezetek székhelyén végzi.

(5) Az ellenőrző bizottság dokumentumaihoz saját bélyegzőjét használja.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének nyolcadik bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amely kimondja, hogy a község alapszabálya határozza meg az ellenőrző bizottság feladatait, eljárásait és munkamódszereit, az ellenőrző bizottság megalakítását, a munka megszervezésének és az ellenőrző bizottság képviseletének elveit, a községi szervezetnek az ellenőrző bizottság munkájával, ajánlásaival és javaslataival kapcsolatos kötelezettségeit és jogait, valamint az ellenőrző bizottság munkájának nyilvánosságát.

35. cikk

(az ellenőrző bizottság munkaprogramja)

(1) Az ellenőrző bizottság önállóan határozza meg munkaprogramját, amely magában foglalja az éves ellenőrzési programot és a javasolt pénzügyi tervet. Az ellenőrző bizottság tájékoztatnia kell a községi tanácsot és a polgármestert az éves ellenőrzési programról, valamint annak módosításairól és változásairól. A pénzügyi tervjavaslatot az ellenőrző bizottság nyújtja be a polgármesternek a községi költségvetési javaslat elkészítése során.

(2) Az ellenőrző bizottság csak akkor indíthat ellenőrzési eljárást, ha az éves ellenőrzési programban ilyen ellenőrzést határoznak meg. Amennyiben az ellenőrző bizottság olyan ellenőrzést kíván végezni, amely nem szerepel a ellenőrzési programban, először ki kell egészítenie a ellenőrzési programot.

(3) Az ellenőrző bizottság az ellenőrzés végrehajtását határozat kibocsátásával kezdi meg, amelyben meghatározza az ellenőrzés terjedelmét és időtartamát, valamint felhatalmazza az ellenőrző bizottság azon tagját, aki az ellenőrzést lefolytatja. A határozatot kézbesíteni kell a községi költségvetés közvetlen vagy közvetett felhasználójának, illetve a községi vagyont kezelő egyéb jogi személy képviselőjének vagy meghatalmazott személyének, amely felett az ellenőrző bizottság ellenőrzést gyakorol (a továbbiakban: ellenőrzött személy). A határozat kiadásáról értesíteni kell a polgármestert.

(4) Az ellenőrző bizottság önállóan értékeli az éves ellenőrzési program végrehajtásának hatékonyságát, elfogadja az ellenőrző bizottság pénzügyi tervének jelentését és zárszámadását.

(5) Az ellenőrző bizottság tájékoztatja a községi tanácsot és a polgármestert az elvégzett ellenőrzésről szóló egyedi jelentésekről, miután azok tartalmazzák az előírt elemeket, kézbesítették azokat az ellenőrzött személynek, és véglegesek. Az elnöknek vagy az ellenőrző bizottság általa felhatalmazott tagjának részt kell vennie a községi tanács azon ülésén, amelyen annak jelentéseit tárgyalják.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének nyolcadik bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amely kimondja, hogy a község alapszabálya határozza meg az ellenőrző bizottság feladatait, eljárásait és munkamódszereit, az ellenőrző bizottság megalakítását, a munka megszervezésének és az ellenőrző bizottság képviseletének elveit, a községi szervezetnek az ellenőrző bizottság munkájával, ajánlásaival és javaslataival kapcsolatos kötelezettségeit és jogait, valamint az ellenőrző bizottság működésének nyilvánosságát.

36. cikk

(az ellenőrzés tárgya)

(1) Az ellenőrző bizottság hatáskörébe tartozó feladatokat lát el, és ellenőrzést gyakorol az üzleti jelentések és zárszámadások, szerződések, pénzügyi dokumentumok, valamint szükség esetén egyéb, a végrehajtott vagy befejezett cselekmények dokumentációjának ellenőrzése alapján, amelyek befolyásolják a községi költségvetés közvetlen és közvetett felhasználóinak jogszerű, helyes, hatékony és gazdaságos működését, illetve a községi pénzügyi vagy anyagi eszközök kezelését.

(2) Az ellenőrző bizottság hatásköreit nem gyakorolhatja oly módon, amivel korlátozná a községi költségvetés közvetlen és közvetett költségvetési szerveinek önállóságát.

(3) Az ellenőrzési eljárás során a felelős és ellenőrzött személyek kötelesek minden szükséges dokumentációt ellenőrzésére benyújtani az ellenőrző bizottságnak, részt venni az ellenőrzési eljárásban, válaszolni a megállapításokra és magyarázatot adni azokra. Az ellenőrzési eljárás során az ellenőrző bizottság egy erre felhatalmazott tagja áttekintheti a dokumentációt az ellenőrzött személy telephelyén.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy az ellenőrző bizottság hatáskörén belül:

- *ellenőrzi a községi vagyron kezelését;*
- *ellenőrzi a költségvetési források felhasználásának célirányosságát és hatékonyságát;*
- *ellenőrzi a költségvetési források felhasználóinak pénzügyi műveleteit.*

A második bekezdés szövege a községi ellenőrző bizottság jelentésének kötelező összetevőiről szóló szabályzat (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 23/2009. szám) 5. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy az ellenőrző bizottság jelentése bevezetőjének kötelező összetevői az ellenőrzés végrehajtásáról szóló határozat dátuma és sorszáma is.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének negyedik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy az ellenőrző bizottság minden tagjának joga van a községtől kérni és megkapni a feladatai ellátásához szükséges információkat, kivéve, ha az ellenőrző bizottság nem éppen az ő javaslatára kéri ezeket az információkat.

37. cikk

(az ellenőrző bizottság tagjának kizárása)

(1) az ellenőrző bizottság tagját ki kell zárni az ülésen való ellenőrzésből és a döntéshozatalból, ha olyan körülmények merülnek fel, amelyek pártatlanságával kapcsolatos kétségeket vetnek fel, vagy összeférhetetlenség látszatát keltik. A kizárásról szóló határozatot írásban kell közölni az ellenőrző bizottság elnökével.

(2) Az előző bekezdésben említett körülmények fennállnak, ha:

- az ellenőrzött személyért felelős személy, törvényes képviselője, prokuristája vagy meghatalmazott képviselője az ellenőrző bizottság tagjával vér szerinti egyenes ági vagy oldalági, legfeljebb negyedfokú rokonságban áll, vagy ha házastársi vagy házasságon kívüli életközösségben, illetve legfeljebb másodfokú sógorság esetén, még akkor is, ha a házasság vagy a házasságon kívüli életközösség megszűnt;
- az ellenőrző bizottság tagja az ellenőrzött személyért felelős személy gyámja, örökbefogadója, örökbefogadott gyermeke vagy nevelőszülője, törvényes képviselője, prokuristája vagy meghatalmazott képviselője;
- ha az ellenőrző bizottság tagja részt vesz vagy részt vett az eljárásban, amely az ellenőrzés tárgya.

(3) Az ellenőrző bizottság tagjának kizárását az ellenőrzött személy és az ellenőrző bizottság egy másik tagja is kérheti. A kizárási kérelmet az ellenőrző bizottsághoz kell benyújtani. A kérelemben meg kell jelölni azokat a körülményeket, amelyeken a kizárás iránti kérelem alapul. A kizárásról az ellenőrző bizottság az összes tag szavazatainak többségével dönt.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének nyolcadik bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amelyek szerint a község alapszabálya határozza meg az ellenőrző bizottság feladatait, eljárásait és munkamódszereit, az ellenőrző bizottság megalakítását, a munka megszervezésének és az ellenőrző bizottság képviselőjének elveit, a községi szerveknek az ellenőrző bizottság munkájával, ajánlásaival és javaslataival kapcsolatos kötelezettségeit és jogait, valamint az ellenőrző bizottság működésének nyilvánosságát. A szöveg ilyen módon meghatározza az ellenőrző bizottság tagjai kizárásának feltételeit abban az esetben, ha olyan körülmények merülnek fel, amelyek kétségeket vetnek fel pártatlanságával kapcsolatban, vagy összeférhetetlenség látszatát keltik (az Integritási és korrupció megelőzési törvény /ZIntPK/ 37. cikke).

38. cikk

(az ellenőrző bizottság jelentéstervezete)

(1) Minden egyes ellenőrzésért az ellenőrző bizottság tagja felelős, akit az ellenőrzés végrehajtásáról szóló határozat kijelöl (a továbbiakban: ellenőrző). Az ellenőrző elkészíti az ellenőrzési jelentés tervezetét, és azt benyújtja az ellenőrző bizottság elnökének. Az ellenőrzési jelentés tervezetének ugyanazokat az elemeket kell tartalmaznia, mint magának az ellenőrzési jelentésnek, kivéve az ellenőrzött személy válaszejelentését.

(2) A jelentéstervezetet az ellenőrző bizottság ülésén tárgyalja. Minden tagnak nyilatkoznia kell a jelentéstervezetről, és a végén az ellenőrző bizottság elnöke is véleményezi azt. A nyilatkozatokat követően az ellenőrző bizottság elfogadja az ellenőrzési jelentés tervezetét.

(3) Ha az ellenőrzési jelentés tervezetét nem fogadják el, az ellenőrző bizottság köteles irányelveket elfogadni annak módosítására vagy kiegészítésére. Az ellenőrzőnek figyelembe kell vennie az irányelveket, és ki kell egészítenie az ellenőrzési jelentés tervezetét.

(4) Az ellenőrző bizottság az ellenőrzési jelentés tervezetét a kézhezvételtől számított legkésőbb nyolc napon belül megküldi az ellenőrzött személynek.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének hatodik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy az ellenőrző bizottság ajánlásokkal és javaslatokkal készít jelentést megállapításairól, értékeléseiről és véleményéről. A községi tanács, a polgármester és a községi költségvetési forrásokat felhasználó testületek kötelesek megtárgyalni az ellenőrző bizottság jelentését, és hatáskörüknek megfelelően figyelembe venni annak ajánlásait és javaslatait. Ezen a ponton emlékeztetnünk kell arra, hogy a helyi önkormányzatokért felelős miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben, A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének hetedik bekezdése alapján kiadta a községi ellenőrző bizottság jelentésének kötelező elemeire vonatkozó szabályzatokat (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 23/09. szám). A fent említett szabályzat határozza meg a községi ellenőrző bizottság jelentésének kötelező elemeit a községi vagyon rendelkezésre bocsátásának ellenőrzése, a költségvetési források felhasználásának célja és hatékonysága, valamint a költségvetési forrásokat használók pénzügyi működésének ellenőrzése során tett megállapításokról, értékelésekről és véleményekről.

**39. cikk
(válaszjelentés)**

(1) Az ellenőrzött szervezet jogosult az egyes beadványokra az ellenőrzési jelentés tervezetének kézhezvételétől számított 15 napon belül válaszolni (a továbbiakban: válaszjelentés).

(2) A válaszjelentés véleményeket, megjegyzéseket és indoklásokat tartalmaz a jelentéstervezet minden egyes olyan megállapításához, amelyben a jogszabályok megsértését állapították meg. Ha az ellenőrzött személy rendelkezik dokumentumokkal, azokat csatolnia kell a válaszjelentéshez.

Indokolás:

A cikk szövege a községi ellenőrző bizottság jelentésének kötelező összetevőiről szóló szabályzat 11. és 12. cikkén alapul, amelyben előírják, hogy az ellenőrző bizottság a jelentéstervezetet felülvizsgálatra megküldi az ellenőrzött szervnek, amely az egyes beadványokra (válaszjelentés) a község jogi aktusában (alapszabály) meghatározott határidőn belül válaszol. A válaszjelentés tartalmazza az ellenőrzött szerv véleményét, észrevételeit és indoklásokat a jelentéstervezet minden egyes olyan megállapítására vonatkozóan, amelyben a jogszabályok megsértését azonosították. Amennyiben az ellenőrzött szerv rendelkezik dokumentumokkal, azokat csatolja a válaszjelentéshez.

**40. cikk
(az ellenőrző bizottság jelentésének tartalma)**

(1) Az előző cikkben említett határidő lejártá után az ellenőrző bizottság jelentést fogad el a ellenőrzésről, amelyet megküld az ellenőrzött személynek, a községi tanácsnak és a polgármesternek, valamint szükség esetén a számvevőszéknek és az illetékes minisztériumnak is. A községi ellenőrző bizottság zárójelentését a községi honlapon található közérdekű információk katalógusában teszik közzé.

(2) Az ellenőrzési jelentésnek kötelező elemeket kell tartalmaznia a törvénnyel és az illetékes miniszter által kiadott, a község ellenőrző bizottsága jelentésének kötelező elemeire vonatkozó szabályzatokkal összhangban.

(3) A megállapításoknak teljes és hiteles tényszerű helyzetet kell ismertetniük, amelyet az ellenőrzés során megállapítottak, és amelyen az értékelések, vélemények, ajánlások vagy javaslatok alapulnak.

(4) Az értékelések során az ellenőrző bizottság felméri, hogy mely jogszabályokat sértették meg (a működés jogszerűsége) és/vagy hogy az ellenőrzött szervezet működése az ellenőrzés során tett megállapítások és értékelések fényében célszerű volt-e.

- (5) A véleménynek ki kell térnie arra, hogy az ellenőrzött szervezet működése szabályos és/vagy célszerű volt-e.
- (6) Szabálytalan működésről abban az esetben beszélhetünk, ha az ellenőrzött személy a működése során figyelembe veendő jogszabályok, a költségvetés és egyéb jogi aktusok (szerződés, kollektív szerződés és egyéb általános és egyedi jogi aktusok) megsértésével működik.
- (7) Gazdaságtalannak minősül az az ügylet, amely nem gazdaságos, nem hatékony, illetve nem eredményes.
- (8) Nem gazdaságos ügyleteknek minősülnek azok a műveletek, amelyek során az ellenőrzött személy ugyanazokat a hatásokat alacsonyabb költségek mellett érhetné el.
- (9) Nem hatékony ügyleteknek minősülnek azok a műveletek, amelyek során az ellenőrzött szervezet azonos költségekkel nagyobb eredményeket érhetne el.
- (10) Nem eredményes ügyletekről akkor beszélünk, ha az ellenőrzött szervezet üzleti céljait nem sikerült elérnie.
- (11) Az ajánlások a működés szabályosságának vagy hatékonyságának (a közpénzek gazdaságosabb, hatékonyabb és sikeresebb felhasználása) javítására irányuló javaslatokat tartalmaznak. Ajánlások vagy javaslatok formájában az ellenőrző bizottság általában tanácsot ad az ellenőrzött szervezet működésének javítására, kizárólag a fejlesztési lehetőségek megjelölésével.

Indokolás:

A szöveg a községi ellenőrző bizottság jelentésének kötelező tartalmi elemeiről szóló szabályzat rendelkezései alapján került megfogalmazásra, amely meghatározza a községi ellenőrző bizottság jelentésének kötelező tartalmi elemeit a községi vagyon feletti rendelkezés, a költségvetési források célhoz kötött és célszerű felhasználásának, valamint a költségvetési források felhasználóinak pénzügyi gazdálkodása feletti ellenőrzés során tett megállapításokról, értékelésekről és véleményekről. Az ellenőrző bizottság a jelentéstervezet és az ellenőrzött szerv válaszjelentése alapján jelentést készít, amely ajánlásokat és javaslatokat tartalmaz. A jelentés a bizottság záró jogi aktusa, és ezt a jelentés címében is fel kell tüntetni. A jelentést a községi ellenőrző bizottság jelentésének kötelező elemeire vonatkozó szabályzat mellékletét képező nyomtatványon kell kitölteni. Ezen a ponton kell emlékeztetnünk arra, hogy a községi ellenőrző bizottság zárójelentését A közérdekű adatokhoz való hozzáférésről szóló törvény /ZDIJZ/ 10. cikkének rendelkezéseivel összhangban a közérdekű adatok katalógusában, a község honlapján teszik közzé.

41. cikk

(az ellenőrző bizottság eljárása)

- (1) Ha az ellenőrző bizottság a község működésében a jogszabályok súlyos megsértését vagy szabálytalanságokat állapított meg, amelyeket az ellenőrző bizottság ügyrendje határoz meg, köteles ezekről a szabálysértésekről a jelentés véglegesítésétől számított 15 napon belül értesíteni az illetékes minisztériumot és a Szlovén Köztársaság Számvevőszékét.
- (2) Ha az ellenőrző bizottság megállapítja, hogy alapos gyanú áll fenn arra, hogy az ellenőrzött személy vagy a felelős személy vétséget vagy bűncselekményt követett el, köteles megállapításait továbbítani az illetékes bűnüldöző hatóságnak.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy ha az ellenőrző bizottság hatáskörén belül a jogszabályok súlyos megsértését vagy a község működésében - az ügyrendben meghatározottak szerint - szabálytalanságokat állapít meg, erről tizenöt napon belül értesítenie kell az illetékes minisztériumot és a Szlovén Köztársaság Számvevőszékét.

A második bekezdés meghatározza az ellenőrző bizottság azzal kapcsolatos kötelezettségét, hogy amennyiben megállapításai szerint alapos gyanú áll fenn arra nézve, hogy az ellenőrzött vagy a felelős személy vétséget vagy bűncselekményt követett el, köteles megállapításait továbbítani az illetékes bűnüldöző hatóságnak. A fenti szöveg a Büntetőeljárás Törvény /ZKP/ (Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 32/2012-UPB8, 47/2013, 87/2014. szám) 145. cikkének rendelkezésein alapul, amely szerint minden állami szerv és közhatalmi jogosítvánnyal rendelkező szervezet köteles bejelenteni azokat a bűncselekményeket, amelyek miatt az elkövetőt hivatalból üldözik, ha azokról tájékoztatják őket vagy más módon szereznek arról tudomást. A feljelentés benyújtásával

egyidejűleg a hatóságoknak és a fent említett szervezeteknek továbbítaniuk kell az általuk ismert bizonyítékokat, és biztosítaniuk kell a bűncselekmény nyomainak, valamint azoknak a tárgyaknak és egyéb bizonyítékoknak a megőrzését, amelyeken vagy amelyekkel a bűncselekményt elkövették.

42. cikk

(az ellenőrző bizottság jelentésének megvitatása)

- (1) Az ellenőrzött személyek kötelesek tiszteletben tartani az ellenőrző bizottság véleményét, ajánlásait és javaslatait.
- (2) A községi tanács, a polgármester és a községi költségvetési források felhasználóinak szervei kötelesek tárgyalni az ellenőrző bizottság jelentéséről, és hatáskörüknek megfelelően figyelembe venni az ellenőrző bizottság ajánlásait és javaslatait.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének hatodik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községi tanács, a polgármester és a községi költségvetési forrásokat felhasználó szervek kötelesek megvizsgálni az ellenőrző bizottság jelentését, és hatáskörüknek megfelelően figyelembe venni annak ajánlásait és javaslatait.

43. cikk

(az ellenőrző bizottság működésének nyilvánossága)

- (1) Az ellenőrző bizottság munkája nyilvánosságának biztosítása, valamint a munkája nyilvánossága korlátozásának módját az ellenőrző bizottság ügyrendjében határozza meg.
- (2) Az ellenőrző bizottság elnöke vagy az általa megbízott személy felelős a nyilvánosság ellenőrző bizottság munkájáról való tájékoztatásáért.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének ötödik bekezdésében foglaltakon alapul, amely szerint az ellenőrző bizottság munkája nyilvános. Az ellenőrző bizottság munkája során köteles védeni a személyes adatokat, valamint az állami, hivatali és üzleti titkokat, mégpedig a törvényben, a községi tanács egyéb jogszabályaiban vagy aktusaiban, valamint a költségvetési forrásokat felhasználó szervezetekben meghatározottak szerint, és tiszteletben kell tartania az egyének méltóságát, jó hírnevét és integritását. Azt is figyelembe veszik, hogy az ellenőrző bizottság által lefolytatott egyedi ellenőrzésről szóló jelentése csak véglegessé formájában válik nyilvánossá.

44. cikk

(szakmai és adminisztratív segítségnyújtás az ellenőrző bizottság munkájához)

- (1) az ellenőrző bizottság munkájához a polgármester és a községi hivatal szakmai és adminisztratív segítséget nyújt.
- (2) A polgármester kijelöl egy közalkalmazottat a községi hivatalban, aki segítséget nyújt az ülések előkészítésében és lebonyolításában, az ellenőrző bizottság jegyzőkönyveinek és egyéb dokumentumainak megírásában és terjesztésében, az ellenőrzés megszervezésében, az anyagok archiválásában, a postai küldemények átvételében és feldolgozásában, valamint az ellenőrző bizottság zavartalan adminisztratív és technikai munkájához szükséges egyéb feladatok elvégzésében.
- (3) Egyedi különleges szakmai ellenőrzési feladatokra az ellenőrző bizottság javaslatára a községi tanács által kijelölt szakértő jelentést és véleményt adhat.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32a. cikkének negyedik bekezdésében foglaltakon alapul, amely szerint az ellenőrző bizottság munkájához szakmai és adminisztratív segítséget a polgármester és a községi közigazgatás nyújt. Az egyes különleges szakmai ellenőrzési feladatokat az ellenőrző bizottság javaslatára a községi tanács által kijelölt szakértő láthatja el.

45. cikk

(az ellenőrző bizottság munkájához szükséges források)

Az ellenőrző bizottság munkájához szükséges forrásokat a községi költségvetésben külön költségvetési tétel keretében biztosítják, az ellenőrző bizottság éves munkaprogramja és pénzügyi terve alapján. A polgármester megbízottat nevez ki a pénz felhasználására.

Indokolás:

A szöveg A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 2. cikke kilencedik bekezdésének rendelkezésein alapul, amely szerint a (községi) költségvetés közvetlen felhasználói (A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 3. cikke rendelkezéseivel összhangban a közvetlen felhasználók a községi szervek) a tárgyévi költségvetésből kizárólag a költségvetés által meghatározott célra és az ott szereplő összeghatárig vállalhatnak kötelezettségeket és teljesíthetnek kifizetéseket, ha az Alkotmányban, a törvényekben és egyéb jogszabályokban meghatározott minden feltétel teljesül, kivéve, ha ezen törvény másként rendelkezik.

46. cikk

(az ellenőrző bizottság tagjainak díjazása)

Az ellenőrző bizottság elnöke és tagjai munkájukért díjazásban részesülnek a községi tanács jogi aktusa - a községi tisztségviselők fizetéséről, a községi tanács munkatestületei tagjainak és más választott községi szervek tagjainak jutalmazásáról, valamint a költségtérítésekről szóló, a községi tanács által elfogadott szabályzat szerint. A szakértők és más szakemberek a polgármester által kötött szerződésben vagy szerzői megállapodásban meghatározott díjazásra jogosultak. A szakértői munkadíjat a bírósági szakértők díjtáblázatára vonatkozó szabályzat alapján határozzák meg.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32a. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint az ellenőrző bizottság tagjai nem szakmai alapon látják el feladataikat. Megjegyzendő, hogy A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 34a. cikkének hetedik bekezdésében foglaltakkal összhangban a községi tanács jogi aktussal határozza meg a községi tanácsok tagjai, a községi tanács munkatestületeinek tagjai és más községi szervek tagjai ülésdíjának kifizetésével kapcsolatos kritériumokat.

3.5 Egyéb községi szervek

47. cikk

(egyéb községi szervek)

Azon szervek szervezetét, feladatkörét és összetételét, amelyeket a község az egyes közigazgatási területeken a községi feladatokat szabályozó külön törvények alapján köteles létrehozni, a polgármester, illetve a községi tanács törvény alapján, az adott szerv megalapításáról és tagjainak kinevezéséről szóló határozattal állapítja meg.

Indokolás:

A szöveg előírja, hogy a községnek a külön jogszabályokkal összhangban, amelyek a község feladatait szabályozzák az egyes közigazgatási területeken, rendelkeznie kell azzal az szervezettel, munkaterülettel és testületi összetétellel, amelyet a polgármester vagy a községi tanács a törvény alapján, az egyes testületek létrehozásáról és tagjainak kinevezéséről szóló határozattal határoz meg.

48. cikk

(polgári védelmi parancsnok és parancsnokság)

- (1) A községnek van polgári védelmi parancsnoka és polgári védelmi parancsnoksága, amelyek az elfogadott terveknek megfelelően végzik a polgári védelmi, valamint a védelmi, mentési és segélynyújtási erők operatív és szakmai irányítását.
- (2) A község polgári védelmi parancsnokát, valamint a polgári védelem ágazati és helyi parancsnokait és parancsnokságait a polgármester nevezi ki.
- (3) A polgári védelmi parancsnok és a polgári védelmi megbízottak munkájukért a polgármesternek tartoznak felelősséggel.

Indokolás:

A szöveg A természeti és egyéb katasztrófák elleni védelemről szóló törvény /ZVNDN/ 98. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a polgármester a természeti és egyéb katasztrófák esetén a védelem, a mentés és a segítségnyújtás operatív és szakmai irányítására községi polgári védelmi parancsnokot, valamint az ágazati és helyi polgári védelmi parancsnokokat és parancsnokságokat nevez ki. A község polgári védelmi parancsnoka munkájáért a polgármesternek tartozik felelősséggel.

4. A magyar nemzeti közösség és a közösség tagjai különleges jogai a község nemzetiségileg vegyesen lakott területén

49. cikk

(a magyar nemzeti közösség jogainak védelme)

- (1) A község védi a magyar nemzeti közösség és tagjainak nemzetiségi jellegzetességeit, biztosítja egyenjogúságukat, valamint érvényesíti külön jogait, továbbá gondoskodik a nemzeti közösség sokoldalú fejlődéséről.
- (2) A község nemzetiségileg vegyesen lakott területén a hivatalos nyelv a szlovén és a magyar. A két nyelv egyenjogú.
- (3) A magyar nemzeti közösség polgárai számára biztosított anyanyelvük használata a köz- és társadalmi életben.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 5. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a magyar nemzeti közösség tagjai által lakott területeken a községeket úgy kell kialakítani, hogy biztosítsák a nemzeti közösségek külön jogainak gyakorlását.

A második és harmadik bekezdés szövege a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint Szlovénia hivatalos nyelve a szlovén. Azokon a területeken, ahol a magyar nemzeti közösség tagjai élnek, a magyar is hivatalos nyelv.

50. cikk

(a magyar nyelv nyilvános használata)

A község területén a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozó törvény által meghatározott módon és az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.

Indokolás:

A szöveg A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 3. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy azon községek területén, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség él, az olasz vagy a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ által szabályozott módon és az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban biztosítják.

51. cikk

(az épületek megjelölése és kétnyelvű feliratok)

- (1) A községi épület és a közjogi jogi személyek olyan épületeinek bejáratánál, amelyek alapítója a község, továbbá azon jogi vagy magánszemélyek épületeinek homlokzatán, amelyeknek a község közhatalmi felhatalmazást adott, táblát kell elhelyezni, amelyen szerepelnie kell a község címerének, a „Szlovén Köztársaság” feliratnak és a községi szerv vagy a közjogi jogi személy, illetve a közmegbízással rendelkező személy nevének, mégpedig mindkét hivatalos nyelven, először szlovénul, majd magyarul. A két felirat azonos méretű.
- (2) Azon magánjogi jogi személyek és természetes személyek, amelyek nemzetiségileg vegyesen lakott területen gazdasági vagy nem gazdasági tevékenységet folytatnak, jogosultak mindkét hivatalos nyelven írott feliratokat tartalmazó táblák használatára. A két feliratnak azonos méretűnek kell lennie.

Indokolás:

A szöveg A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ 3. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy azon községek területén, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség

él, az olasz vagy a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ által szabályozott módon és az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban biztosítják.

52. cikk

(nyilvános rendezvények a nemzetiségileg vegyesen lakott területen)

A község lakosságának szánt nyilvános rendezvények nemzetiségileg vegyesen lakott területen történő lebonyolításakor a szlovén és a magyar nyelvet használják.

Indokolás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovénia hivatalos nyelve a szlovén. Azon községek területén, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselői élnek, hivatalos nyelv az olasz, illetve a magyar is. Ezen a ponton emlékeztetnünk kell A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ rendelkezéseire, amelynek a 3. cikke kimondja, hogy azokban a községekben, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösség él, az olasz, illetve a magyar nyelv mint hivatalos nyelv nyilvános használatát a törvény által a szlovén nyelv nyilvános használatát szabályozó módon, valamint az ágazati jogszabályok rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.

53. cikk

(az alapszabály és egyéb jogszabályok magyar nyelven)

- (1) A község alapszabályát és egyéb jogszabályait a község hivatalos közlönyében szlovén és magyar nyelven kell közzétenni.
- (2) A Községi Tanács minden tagjának joga van használni a magyar nyelvet a községi tanácsban, a Mandátumvizsgáló, Választási és Kinevezési Bizottságban, valamint a községi tanács egyéb munkatestületeiben végzett munkája során.

Indokolás:

A szöveg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 11. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy Szlovénia hivatalos nyelve a szlovén. Azon községekben, ahol az olasz vagy a magyar nemzeti közösség képviselői élnek, hivatalos nyelv az olasz, illetve a magyar is. Ezen a ponton fel kell idéznünk A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény 3. cikkének rendelkezéseit, amelyek kimondják, hogy az olasz és magyar nemzeti közösségek által lakott községek területén az olasz vagy a magyar nyelv hivatalos nyelvként való nyilvános használatát A szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény /ZJRS/ által meghatározott módon és az ágazati törvények rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.

Mindezek mellett az első bekezdés szövegét A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 66. cikkének második bekezdésében foglaltak alapján fogalmazták meg, amely szerint a község alapszabályát és egyéb jogszabályait az alapszabályban meghatározott hivatalos közlönyben kell közzétenni.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 30. cikkének első és második bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amely kimondja, hogy A községi tanács rendelkezik a mandátumügyekkel, választásokkal és kinevezésekkel foglalkozó bizottsággal, valamint egyéb bizottságokkal és testületekkel mint munkatestületeivel.

54. cikk

(a magyar nemzeti közösség támogatása)

- (1) A nemzetiségileg vegyesen lakott területen fekvő község biztosítja a kétnyelvű közintézmények fejlesztését és működését, amelyek alapítója a község.
- (2) A község a közpénzügyeket szabályozó törvényekkel és ágazati törvényekkel, valamint az azok alapján elfogadott alacsonyabb szintű jogszabályokkal összhangban támogatja a magyar nemzeti közösség kulturális és egyéb tevékenységeit.
- (3) A község támogatja a magyar nemzeti közösség kapcsolatait az anyanemzettel, és együttműködik a helyi közösségekkel a Magyar Köztársaságban.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege a hatályos Az intézetekről szóló törvény /ZZ/ rendelkezésein alapszik, amely kimondja, hogy a közszolgáltatások ellátására közintézeteket kell létrehozni (a ZZ 3. cikke). A fentiekkel összhangban a szöveg kifejezetten hangsúlyozza, hogy a nemzetiségileg vegyesen lakott területen található község felelős a község által alapított kétnyelvű közintézmények fejlesztéséért és működtetéséért.

A második bekezdés szövege a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 140. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a község hatáskörébe tartoznak azok a helyi ügyek, amelyeket a község önállóan szabályozhat, és amelyek kizárólag a község lakosait érintik.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 6. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek kimondják, hogy a községek más országok helyi közösségeivel és a helyi közösségek nemzetközi szervezeteivel is együttműködhetnek.

55. cikk

(az önkormányzati nemzeti közösség működéséhez szükséges források és a külön jogokról való döntéshozatal)

- (1) A község biztosítja az önkormányzati nemzeti közösség munkájához szükséges helyiségeket és egyéb anyagi lehetőségeket.
- (2) Hatáskörén belül a község külön aktusokkal szabályozza a nemzeti közösség jogainak érvényesítésével és finanszírozásával kapcsolatos kérdéseket.
- (3) Az előző bekezdésben szereplő előírásokhoz a nemzeti közösség tanácsa a nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott tanácstagon keresztül adja hozzájárulását. Amennyiben a község szervei a nemzeti közösség külön jogainak érvényesítését érintő egyéb kérdésekről döntenek, kötelesek előzetesen kikérni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.”

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 14. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy az helyi önkormányzatoknak biztosítaniuk kell az önkormányzati nemzeti közösség munkájához szükséges helyiségeket és egyéb anyagi lehetőségeket.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke második bekezdésének a rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a községek saját hatáskörükön belül külön aktusokkal szabályozzák a nemzeti közösségek jogainak érvényesítését és finanszírozását.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 39. cikke harmadik bekezdésének a rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ második cikkében szereplő előírásokhoz a nemzeti közösséget képviselő megválasztott községi tanácstag útján a nemzeti közösség Tanácsa adja hozzájárulását. Amennyiben a község szervei a nemzeti közösség külön jogainak érvényesítését érintő egyéb kérdésekről döntenek, kötelesek előzetesen kikérni az önkormányzati nemzeti közösség véleményét.

56. cikk

(hozzájárulás az önkormányzati nemzeti közösség helyzetével és jogaival kapcsolatos ügyekhez)

- (1) A magyar nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott képviselőjének a magyar nemzeti közösség tagjainak külön jogaival kapcsolatos kérdések jóváhagyásáról szóló döntés előtt meg kell szereznie az önkormányzati nemzeti közösség jóváhagyását.
- (2) A községnek a csak a magyar nemzeti közösség alkotmányos jogai érvényesítését és helyzetét szabályozó előírásai és általános jogi aktusai nem fogadhatók el a nemzeti közösség községi tanácsba megválasztott képviselőjének a jóváhagyása nélkül.”

Indokolás:

Az első bekezdés szöveg A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 13. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy az önkormányzati helyi közösségek tanácsaiba megválasztott nemzeti közösségi képviselőknek a nemzeti közösségek külön jogaival kapcsolatos kérdésekben való döntéshozatal előtt meg kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösségek hozzájárulását.

A második bekezdés szövege a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. cikkének ötödik bekezdésén alapul, amely kimondja, hogy azok a törvények, más előírások és általános aktusok, amelyek kizárólag a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak, nem fogadhatók el a nemzeti közösségek képviselőinek beleegyezése nélkül. A fenti rendelkezés abszolút vétőjogot biztosít a község általános jogi aktusaival szemben, amennyiben azok a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak; ez a vétő nem szavazható le. Ugyanakkor ez egy szűkített vétő, mivel kizárólag azokra a jogszabályokra terjed ki, amelyek kifejezetten a nemzeti közösségek helyzetét szabályozzák, illetve azokra az általános előírásokra, amelyek az ő alkotmányos jogait is érintik, de nem vonatkozik azokra a szabályozásokra, amelyek általános tárgykört rendeznek - még abban az esetben sem, ha azzal az érveléssel élnek, hogy jogaikat nem vették figyelembe. Az abszolút vétőjog - amely a fent leírtak szerint egyben szűkített vétőként is értelmezhető - az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselőjének megválasztott községi tanácstagok legfontosabb hatásköre az olyan községi rendeletek és általános jogi aktusok elfogadásakor, amelyek

kizárólag (csak) a nemzeti közösségek alkotmányban meghatározott jogainak érvényesítésére és helyzetére vonatkoznak. Ez a vétőjog azonban nem alkalmazható azokra a községi előírásokra és általános jogi aktusokra, amelyek általános tárgykört szabályoznak (mint például a község alapszabálya). Amint azt Orehar Ivanc megállapítja (Orehar Ivanc, 2010: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk), az alkotmányozási eljárás során a nemzeti közösségek is egyetértettek a vétőjog ilyen jellegű szűkítésével. Ezen a ponton fel kell hívni a figyelmet A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény 13. cikkének a rendelkezésére is, amely kimondja, hogy a nemzeti közösségeket a községek tanácsaiban képviselő községi tanácsstagoknak a kisebbségi külön jogokat érintő ügyekben adandó jóváhagyásról szóló döntés előtt be kell szerezniük az önkormányzati nemzeti közösség hozzájárulását. A Szlovén Köztársaságban betöltött egyéb választott tisztségekkel ellentétben - ahol a mandátumok szabad (reprezentatív) jellegűek - ezek a mandátumok kötöttek (imperatív jellegűek) (Valentinčič, 2019: A Szlovén Köztársaság Alkotmányának kommentárja, 64. cikk).

57. cikk

(javaslatok, kezdeményezések és vélemények)

- (1) A magyar önkormányzati nemzeti közösség javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket tesz a községnek a nemzeti közösség helyzetével és a nemzetiségileg vegyesen lakott területek jellegzetességeinek megőrzésével kapcsolatos kérdésekben.
- (2) A községi szerveknek meg kell vizsgálniuk az előző bekezdésben említett kezdeményezéseket, és azokkal kapcsolatosan állást kell foglalniuk.

Indokolás:

A szöveg A nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény /ZSNS/ 12. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint az önkormányzati nemzeti közösségek javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket tesznek az önkormányzati nemzeti közösségeknek a nemzeti közösségek helyzetével és a nemzetiségileg vegyesen lakott területek jellegzetességeinek megőrzésével kapcsolatos kérdésekben. Az önkormányzati helyi közösségek szerveinek tárgyalniuk kell a fenti kezdeményezésekről, és azokkal kapcsolatosan állást kell foglalniuk.

5 A község területi alegységei

58. cikk

(a községi feladatok ellátásával kapcsolatos együttműködés)

- (1) A helyi közösségek részt vesznek a község közfeladatainak ellátásában, nevezetesen:
 - javaslatokat tesznek és részt vesznek a község területén található közinfrastruktúra fejlesztési programjainak előkészítésében, valamint a községi infrastruktúrába történő beruházások megvalósításában és az elvégzett munkálatok ellenőrzésében;
 - részt vesznek az ivóvízellátási programok előkészítésében és az ivóvízforrások védelmében, a földtulajdonosok közszolgáltatások területén végzett munkálatokhoz való hozzájárulásának megszerzésében;
 - javaslatokat tesznek az illegális hulladéklerakók szanálására, és részt vesznek ennek megvalósításában;
 - a területrendezéssel és fejlesztéssel, a közterek, sétányok, stb. rendezésével és karbantartásával kapcsolatos javaslatokat tesznek, és részt vesznek az ezzel kapcsolatos feladatokban;
 - a forgalom további szabályozásával kapcsolatos (közlekedési lámpák, be- és kijáratok szabályozása, sebességkorlátozások, stb.) kezdeményezéseket tesznek;
 - a területrendezési, tervezési és végrehajtási jogi aktusok módosítására irányuló kezdeményezéseket fogalmazznak meg, és nyújtanak be az illetékes községi hatóságnál;
 - véleményt nyilvánítanak a mezőgazdasági területek más célú hasznosítására történő átminősítéséről, a község területén tervezett nagyobb termelési és egyéb létesítmények építéséről, valamint a mezőgazdasági területeket érintő beavatkozásokról (agromelioráció, tagosítás), amelyek a vízforrások rendszerének megváltozásával jártak;

- tájékoztatják a község illetékes szervét a lakosok (*helyi, falusi, kerületi*) közösségek a területrendezés és a környezetvédelem terén jelentkező problémáiról és szükségleteiről;
- részt vesznek kulturális, sport- és egyéb rendezvények szervezésében;
- figyelemmel kísérik a területükön fellépő veszélyeket, és tájékoztatják a polgári védelmi parancsnokságot, valamint szükség esetén a lakosságot, és részt vesznek egyéb védekezési és mentési feladatokban;
- véleményt nyilvánítanak a községi vagyonnal való rendelkezésről és az annak kezeléséről szóló döntésről, amelyet a közösségek feladataik ellátásához kapnak.

(2) Az előző bekezdésben említett, a község területi alegysége tanácsára átruházott feladatokat és a feladatok végrehajtásának módját részletesebben rendelet határozza meg.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 18. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a község területén községi területi alegységek (helyi, falusi vagy kerületi közösségek) hozhatók létre. Figyelembe veszik A helyi önkormányzatokról szóló törvény 19. cikk b) pontjának rendelkezését is, amely szerint a község alapszabálya meghatározhatja a község saját tanáccsal rendelkező területi alegysége feladatait. A szöveg így kimondja, hogy a község területi alegységei részt vesznek a község hatáskörébe tartozó közügyek ellátásában.

A második bekezdés szövegét A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.b. cikkének második bekezdésében foglaltakkal összhangban fogalmazták meg, amely szerint a rendeletben részletesebben meg kell határozni azokat a feladatokat és a feladatok végrehajtásának módját, amelyeket a község területi alegységének tanácsára ruháznak át.

59. cikk

(a helyi közösség tanácsa)

- (1) A helyi közösség területén állandó lakhellyel rendelkező lakosok által választott tanács a helyi közösség szerve. A tanács tagjai megválasztásának módját törvény határozza meg.
- (2) A helyi közösség tanácsa 3 tagból áll.
- (3) A helyi közösség tanácsa tagjainak megválasztásánál a választókerület a helyi közösség területe.
- (4) A helyi közösség tanácsa tagjainak választását a polgármester írja ki, és azokat a községi tanács tagjainak választásával egyidejűleg kell megtartani.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a község területi alegységének szerve a község területi alegységének területén állandó lakóhellyel rendelkező, választásra jogosult választópolgárok által választott tanács. Törvény határozza meg, hogy a község területi alegysége tanácsának tagjait milyen módon választják meg. A tanácstag funkciójának összeférhetetlenségét közvetlenül A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19. cikkének második bekezdése alapján állapítják meg, amely szerint a község területi alegysége tanácsának a polgármester, az alpolgármester, illetve a községi hivatal közalkalmazottja nem lehet tagja.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19a. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a község területi alegységének tanácsa tagjainak számát a községi tanács határozza meg.

A harmadik bekezdés szövege A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ 109. cikkének ötödik pontjában foglaltakon alapul, amelyek szerint a helyi közösség tanácsa tagjainak megválasztásánál a választókerület a helyi közösség területe.

A negyedik bekezdés szövege A helyi választásokról szóló törvény /ZLV/ 111. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek kimondják, hogy a helyi, falusi és kerületi közösségi tanácsok választását a polgármester írja ki.

60. cikk

(a helyi közösség tanácsa első ülésének összehívása)

- (1) A helyi közösség tanácsa első ülését a polgármester hívja össze legkésőbb a helyi közösség tanácsa tagjainak megválasztásáról szóló jogi aktus közzétételét követő 20 napon belül. Az ülésen a községi tanács legidősebb újonnan megválasztott tagja elnököl.
- (2) A tanács a választásokat követő első ülésen alakul meg, amelyen tájékoztatást nyújtanak a választás eredményeiről, feltéve, hogy a választási eredményről szóló jogi aktus megállapítja a tanács tagjai több mint felének megválasztását.
- (3) A helyi közösség tanácsának megalakítására az alapszabály községi tanács megalakítására vonatkozó rendelkezései alkalmazandók.

Indokolás:

A szöveg meghatározza a (helyi, falusi, kerületi) közösségi tanács első ülése összehívásának módját. Az alapszabály községi tanács megalakítására vonatkozó rendelkezései alkalmazandók a mandátumok megerősítésére és a tanács megalakítására is.

61. cikk

(a helyi közösség tanácsának elnöke és alelnöke)

- (1) A helyi közösség tanácsának elnöke van, akit a tanács tagjai maguk közül választanak.
- (2) A helyi közösség tanácsának elnöke a közösség nevében jár el és képviseli azt, összehívja és levezeti a tanács üléseit, valamint ellátja a jelen alapszabályban és a községi tanács ügyrendjében meghatározott egyéb feladatokat.
- (3) A helyi közösség tanácsa az elnök javaslatára alelnököt választ. Az alelnök helyettesíti az elnököt, és ellátja az elnök által ráruházott feladatokat.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19a. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely szerint a község területi alegysége tanácsának elnöke van, akit a község területi alegysége tanácsának tagjai közül választanak meg.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.c. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a község alapszabálya meghatározhatja, hogy a község területi alegységét annak tanácsának elnöke képviseli.

A harmadik bekezdés szövege kimondja, hogy a (helyi, falusi, kerületi) közösség tanácsa az elnök javaslatára alelnököt választ, aki helyettesíti az elnököt, és ellátja a község területi alegysége tanácsának elnöke által ráruházott feladatokat.

62. cikk

(a helyi közösség tanácsának ülései)

- (1) A helyi közösség tanácsának ülésén, a jelenlévő tagok többségének részvételével működik és szavazattöbbséggel hozza meg döntéseit.
- (2) A polgármesternek joga van jelen lenni a helyi közösség tanácsának ülésén, részt vehet a tanácskozásban, ám szavazati joga nincs.
- (3) A helyi közösség tanácsának elnöke évente legalább négyszer, szükség esetén pedig gyakrabban is összehívja a tanácsot. Az elnöknek össze kell hívnia a helyi közösség tanácsát, ha azt a polgármester, a községi tanács tagjainak legalább fele, vagy a helyi közösség tanácsa tagjainak legalább egyharmada kéri.
- (4) A helyi közösség tanácsának működéséhez értelemszerűen a helyi tanács ügyrendje alkalmazandó.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege kimondja, hogy a község területi alegységének tanácsa ülésén a tagok többségének jelenlétével, a jelenlévő tagok szavazattöbbségével hozhatnak döntéseket.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19a. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a polgármesternek szavazati jog nélkül, de jogában áll jelen lenni és tanácskozni a község területi alegységének ülésein.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 35. cikkének harmadik bekezdéséhez hasonló jogi analógiát alkalmazva fogalmazódott meg, amely szerint a polgármester a helyi tanács üléseit a helyi tanács alapszabályában és ügyrendjében foglaltak szerint hívja össze, és ezt évente legalább négy alkalommal meg kell tennie.

A negyedik bekezdés szövege kimondja, hogy a község területi alegysége tanácsának működésére a községi tanács ügyrendjét kell megfelelő módon alkalmazni.

63. cikk

(a helyi közösség tanácsának feladatai)

(1) A helyi közösség tanácsa olyan feladatokat lát el, amelyek jelen alapszabály értelmében a helyi közösség feladatai. A tanács továbbá:

- foglalkozik a község hatáskörébe tartozó, a helyi közösséget és lakosait érintő kérdésekkel, kialakítva álláspontját és véleményeit;
- kezdeményezéseket tesz a község rendeleteinek és egyéb általános jogi aktusainak elfogadására;
- döntéseket hoz a közösségi pénzeszközök felhasználásáról, valamint a helyi közösség közös vagyonával való rendelkezésről és annak kezeléséről.

(2) Az előterjesztőnek a községi tanács általi megtárgyalásra szánt javaslat előkészítése során figyelembe kell vennie az előző bekezdésben említett, a község általános jogi aktusaira vonatkozó javaslatokra vonatkozó véleményeket, álláspontokat és kezdeményezéseket, és erről írásban jelentést kell tennie a községi tanácsnak.

(3) A helyi közösség tanácsa hívhatja össze a helyi közösség lakóinak gyűléseit az egyes kérdések megvitatása érdekében. A lakossági gyűlés összehívására és megtartására jelen alapszabály lakossági gyűléseket szabályozó rendelkezései alkalmazandóak.

(4) A helyi közösség tanácsának határozatait a polgármester és a községi hivatal hajtja végre.

Indokolás:

Az első és második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.b. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely szerint az alapszabály meghatározhatja a község tanáccsal rendelkező területi alegységének feladatait, valamint A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.a. cikkének második bekezdésén, amely kimondja, hogy a község területi alegysége tanácsa javaslatokat tehet a községi tanácsnak olyan döntésekre, amelyek a község területi alegységére vonatkoznak. Ha a község alapszabálya úgy rendelkezik, a községi tanácsnak a község területi alegységét érintő döntés meghozatala előtt meg kell szereznie a község területi alegységét képviselő tanács véleményét.

A harmadik bekezdés szövege kimondja, hogy a (helyi, falusi, kerületi) közösség tanácsa az egyes kérdések megvitatása céljából összehívhatja a (helyi, falusi, kerületi) közösség lakóinak gyűléseit. A lakossági gyűlés összehívására és megtartására jelen alapszabály lakossági gyűléseket szabályozó rendelkezései alkalmazandóak.

A negyedik bekezdés szövege kimondja, hogy a (helyi, falusi, kerületi) közösség döntéseit a polgármester és a községi hivatal hajtja végre.

64. cikk

(a helyi közösségek tanácsainak elnökeiből álló tanács)

Bizonyos közös kérdések és feladatok megoldása, valamint a község hatáskörbe tartozó ügyek rendezése érdekében a polgármester tanácsadó testületként létrehozhatja a helyi közösségek tanácsainak elnökeit tömörítő tanácsot.

Indokolás:

A szöveg kimondja, hogy a polgármester a közös ügyek kezelése és a község egyes területi alegységeiben élő polgárok közös érdekeinek biztosítása érdekében közös tanácsadó testületet hozhat létre, amely a község területi alegységeinek tanácsaiból áll.

65. cikk

(a helyi közösség vagyona)

- (1) A helyi közösség saját vagyonnal rendelkezik, amely ingatlanokból, ingóságokból, pénzeszközökből és jogokból áll.
- (2) A helyi közösségnek vagyonát jó gazdaként kell kezelnie. A közösség vagyonával való gazdálkodás során alkalmazni kell az állami és önkormányzati vagyon kezelését szabályozó törvény, a közpénzügyi törvény, az önkormányzati költségvetés közvetlen felhasználóinak finanszírozására vonatkozó szabályok, valamint a jelen alapszabály rendelkezéseit.
- (3) Ha egy helyi közösség, vagy annak jogi személyisége megszűnik, minden joga és kötelezettsége a községre száll át.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.c. cikkének negyedik bekezdésében foglaltakon alapul, amely szerint a község jogi személyiséggel rendelkező területi alegysége kötelezettségeiért teljes vagyonával felel. Ezzel kapcsolatban emlékeztetnünk kell A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 67. cikkének első bekezdésében foglalt rendelkezésre is, amely szerint a községi vagyon a községek tulajdonát képező pénzügyi és tárgyi vagyon. A pénzügyi eszközök a készpénz, a követelések, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, a jogi személyek tőkéjében lévő részesedések, valamint a jogi személyekbe történő egyéb befektetések. A vagyon ingó- és ingatlanvagyonból áll.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény 51. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a községnek jó gazdaként kell gazdálkodnia a vagyonával.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.c. cikkének ötödik bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint megszűnése, illetve jogi alanyisága megszűnése esetén a község területi alegységének jogai és kötelezettségei a községre, illetve a község jogi személyiséggel rendelkező új területi alegységeire szállnak át, amelyek a község korábbi területi alegységeinek egyesülésével vagy szétválásával jönnek létre.

66. cikk

(a helyi közösség finanszírozása)

- (1) A helyi közösség működését a községi költségvetés finanszírozza természetes és jogi személyek önkéntes hozzájárulásaiból, szolgáltatásokért fizetett összegekből, valamint a község területi alegységének vagyonából származó bevételekből.
- (2) A helyi közösség feladatainak és működésének finanszírozására vonatkozó kritériumokat és intézkedéseket rendeletben kell meghatározni.
- (3) A helyi közösségek nem halmozhatnak fel adósságot.
- (4) A helyi közösség bevételeit és kiadásait bele kell foglalni a pénzügyi tervekbe, amelyeket minden költségvetési évre a helyi községi tanácsok készítenek el, és amelyeket a helyi községi tanácsnak terjesztenek elő.
- (5) A községi költségvetés szerves részét képező pénzügyi terveket a polgármester javaslatára a községi tanács fogadja el.
- (6) A község nem vállalhatja át a helyi közösség olyan pénzügyi kötelezettségeit, amelyek nem szerepelnek a község költségvetésében.
- (7) A helyi közösség pénzügyi tervének végrehajtásáért a helyi közösség tanácsának elnöke felelős. A helyi közösségeknek lehetnek saját tranzakciós számláik. A különleges tranzakciós számláról a polgármester dönt.
- (8) A helyi közösség pénzügyi terveinek végrehajtására a közkiadások finanszírozását szabályozó szabályzatok és a községi költségvetési rendelet rendelkezései vonatkoznak.
- (9) A helyi közösség pénzügyi működésének ellenőrzését a község ellenőrző bizottsága látja el.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.č cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a község területi alegysége feladatainak végrehajtására szolgáló forrásokat a község költségvetéséből biztosítják.

A második bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 7. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a költségvetési forrásokat törvények vagy községi rendeletek és egyéb jogszabályok által meghatározott célokra használják fel.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.č cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy A közpénzügyeket szabályozó törvény községi költségvetés közvetlen felhasználóinak finanszírozására vonatkozó rendelkezései a község területi alegységei finanszírozására is alkalmazandók.

A negyedik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19.č cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy A közpénzügyeket szabályozó törvény községi költségvetés közvetlen felhasználóinak finanszírozására vonatkozó rendelkezései a község területi alegységei finanszírozására is alkalmazandók.

Az ötödik bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ rendelkezésein alapul. A község területi alegysége pénzügyi terve A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 10. cikkében foglaltakkal összhangban a községi költségvetés speciális részének szerves részét képezi. A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 18. cikkének rendelkezéseivel összhangban a pénzügyekért felelős községi hivatali szervnek a közvetlen felhasználók (a község jogi személyiséggel rendelkező területi alegysége) számára az országos költségvetési javaslat elkészítéséhez szükséges alapvető gazdasági kiindulópontok és feltételezések kézhezvételét követően útmutatást kell adnia a községi költségvetés elkészítéséhez. Az említett útmutató a következőket tartalmazza: 1. a községi költségvetési javaslat elkészítésének alapvető gazdasági kiindulópontjai és feltételezései; 2. a község tervezett politikáinak leírása; 3. a bevételek és kiadások mérlegének értékelése, a pénzügyi követelések és beruházások számlája, valamint a községi költségvetés finanszírozásának számlája a következő két évben; 4. az egyes közvetlen költségvetési felhasználók pénzügyi tervének terjedelmére vonatkozó keretjavaslat a következő két évben, és 5. a községi költségvetés előkészítésének módja és ütemterve a közvetlen költségvetési felhasználók pénzügyi terveinek javaslataihoz. A fenti útmutató alapján a közvetlen felhasználók (beleértve a község közjogi jogi személyiséggel rendelkező területi alegységét is) indoklással ellátott pénzügyi tervjavaslatot készítenek, és azt benyújtják a pénzügyekért felelős községi szervnek. A fent említett pénzügyi tervek kézhezvételét követően a polgármester elkészíti a község költségvetési javaslatát, amelyet A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 28. cikkének rendelkezéseivel összhangban az állami költségvetés vagy a költségvetés-módosítások Országgyűléshez történő benyújtásától számított 30 napon belül elfogadásra benyújt a községi tanácsnak.

A hatodik bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 2. cikkének tizenegyedik bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a közvetlen felhasználók a tárgyévi költségvetésből csak a költségvetés által meghatározott célra és összeghatárig, valamint ha az Alkotmányban, a törvényekben és egyéb jogszabályokban foglalt minden feltétel teljesül, kivéve, ha Az államháztartásról szóló törvény /ZJF/ másként rendelkezik.

A hetedik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 19c. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a község jogi személyiséggel rendelkező területi alegységét a tanács képviseli. Az alapszabály azonban előírhatja, hogy tanácsának elnöke képviseli.

A nyolcadik bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 1. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely szerint A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ szabályozza a helyi közösségi költségvetések végrehajtását, s ilyen módon a község területi alegysége pénzügyi terveinek végrehajtását is.

A kilencedik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 32. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely szerint az ellenőrző bizottság a község közkiadásainak ellenőrzését ellátó legfőbb szerv, hatáskörébe a következők tartoznak:

- ellenőrzi a községi vagyonnal való rendelkezést;
- ellenőrzi a költségvetési források felhasználásának célirányosságát és hatékonyságát;
- ellenőrzi a költségvetési források felhasználóinak pénzügyi műveleteit.

67. cikk

(a helyi közösség megszüntetése)

A községi tanács az alapszabály módosításával megszüntetheti a helyi közösségeket, ha megállapítja, hogy a helyi közösség tanácsa nem látja el feladatait, nincsenek tanácstagjelöltek, vagy a környéken élő polgároknak nem áll érdekében a helyi közösség feladatainak jelen alapszabály szerinti ellátása.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 18. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a községi tanács az alapszabály módosításával megszüntetheti a község területi alegységét, vagy megváltoztathatja annak területét. Az az alapszabály-módosítás, amely a község területi alegységét megszünteti vagy annak területét megváltoztatja, csak a község területi alegysége tanácsa megbízatásának lejárta után léphet hatályba.

6 A polgárok közvetlen részvétele a községi döntéshozatalában

6.1 Lakossági gyűlés

68. cikk

(lakossági gyűlés)

(1) A lakossági gyűlésen részt vevő polgárok:

- megvizsgálják a község területének, nevének vagy székhelyének megváltoztatására irányuló kezdeményezéseket és javaslatokat, és véleményt nyilvánítanak;
- megfontolják a község területi alegysége létrehozására vagy megszüntetésére, illetve területük megváltoztatására irányuló kezdeményezéseket és javaslatokat;
- javaslatokat tesz, megvitatja és állást foglal a települések területével, a település- és utcanevek megváltoztatásával kapcsolatban;
- javaslatokat tesznek a községi hatóságoknak a községi fejlesztési programok előkészítésével, a területrendezéssel és a környezetvédelemmel kapcsolatban;
- állásfoglalásokat alakítanak ki a területet érintő nagyobb beavatkozásokkal kapcsolatban, mint például energetikai létesítmények, hulladéklerakók és veszélyes anyagok elhelyezése;
- megvitatják, véleményt nyilvánítanak, állást foglalnak és döntenek a törvény, a jelen alapszabály vagy a községi rendelet által így meghatározott, valamint a községi tanács vagy a polgármester által eldöntött kérdésekben.

(2) A községi szervek, amelyek hatáskörébe az adott ügy tartozik, feladataik ellátása során kötelesek figyelembe venni és megfontolni a lakossági gyűlés határozatait, javaslatait, kezdeményezéseit, álláspontjait és véleményét. Ha az illetékes községi szerv úgy ítéli meg, hogy a lakossági gyűlés javaslatai, kezdeményezései, álláspontjai, véleményei és határozatai nem vehetők figyelembe, köteles véleményét megfelelő módon és határidőn belül a polgárok elé tární, indokolva azt.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 45. cikk negyedik bekezdésének első pontjában foglaltakon alapul, amelyek szerint a törvény előírja azokat az ügyeket, amelyeket a polgárok a lakossági gyűlésen megvitatnak, amelyek tekintetében álláspontot alakítanak ki, javaslatokat, kezdeményezéseket és véleményeket terjesztenek elő, illetve amelyekkel kapcsolatban döntést hoznak.

A második bekezdés szövege megállapítja a községi szervek kötelezettségét, hogy figyelembe vegyék a lakossági gyűlés határozatait, javaslatait, kezdeményezéseit, álláspontjait és véleményeit.

69. cikk

(a lakossági gyűlés összehívása)

(1) A lakossági gyűlést a polgármester hívja össze saját, a községi tanács vagy a helyi közösség tanácsának kezdeményezésére, az egész községre vagy annak egy meghatározott részére.

(2) A lakossági gyűlés összehívásának tartalmaznia kell azt a területet, amelyre a lakossági gyűlés összehívják, a lakossági gyűlés helyszínét és időpontját, valamint a javasolt napirendet.

(3) A lakossági gyűlés összehívását a helyben szokásos módon és a község honlapján kell közzétenni.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 45. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a lakossági gyűlés az egész községre vagy annak egy meghatározott részére vonatkozóan is összehívható.

70. cikk

(polgárok lakossági gyűlés összehívására irányuló kérelme)

(1) A polgármester köteles összehívni a lakossági gyűlést, ha azt törvény vagy a községi alapszabály előírja, vagy ha a község választóinak legalább 5 százaléka kezdeményezi azt. A község egy részének lakossági gyűlését az adott rész választópolgárainak legalább tíz százalékának kérésére lehet megtartani.

(2) A választók lakossági gyűlés összehívására irányuló kérelmének tartalmaznia kell a gyűlés által megvitatandó ügy írásban kifejtett javaslatát. A kérelemhez csatolni kell a kérelmet támogató választópolgárok névsorát. A névjegyzéknek tartalmaznia kell a választópolgárok keresztnév- és vezetéknévét, születési dátumát és állandó lakcímét, valamint aláírását. A polgármester határozattal elutasíthatja a kérelmet, ha megállapítja, hogy a kérelmet nem támogatta kellő számú választópolgár. Az indoklással ellátott határozatot kézbesíteni kell a kérelem kezdeményezőjének vagy a listán elsőként aláíró választópolgárnak. A polgármester köteles a megfelelően benyújtott kérelem kézhezvételétől számított legkésőbb 30 napon belül összehívni a lakossági gyűlést.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 45. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a polgármester köteles lakossági gyűlést összehívni, ha azt törvény vagy a község alapszabálya előírja, vagy ha a községben vagy annak egyes részein ezt a választópolgárok legalább öt százaléka kérelmezi, vagy összehívhatja saját kezdeményezésére, a községi tanács vagy a község területi alegységének tanácsa kezdeményezésére is.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 45. cikk negyedik bekezdésének második pontjában foglaltakon alapul, amelyek szerint a község alapszabálya előírja a kérelem benyújtásának módját, valamint a lakossági gyűlés összehívásáról való döntés eljárását, ha az összehívást a választók kérelmezik.

71. cikk

(a lakossági gyűlés levezetése)

(1) A lakossági gyűlést a polgármester vagy az általa felhatalmazott alpolgármester vezeti. A polgármester javasolhatja a lakossági gyűlésnek egy elnökség kinevezését a gyűlés levezetésére.

(2) A lakossági gyűlés akkor fogadja el érvényesen határozatait, javaslatait, kezdeményezéseit, álláspontját és véleményét, ha azon a gyűlést összehívott község választópolgárainak legalább 20 százaléka részt vesz. A lakossági gyűlés határozata akkor elfogadott, ha a szavazatukat leadó választópolgárok legalább fele igennel szavaz.

(3) A községi hivatal igazgatója által kijelölt közalkalmazott megállapítja a lakossági gyűlés határozatképességét, a határozatokra leadott szavazatok számát, és jegyzőkönyvet vezet a gyűlés határozatairól. A községi hivatal igazgatója a lakossági gyűlés jegyzőkönyvével tájékoztatja a községi tanácsot és a polgármestert, és a helyben szokásos módon teszi közzé azt.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege meghatározza a lakossági gyűlés levezetésének módját.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 45. cikk negyedik bekezdésének negyedik pontjában foglaltakon alapul, amelyek szerint az alapszabály előírja, hogy a gyűlésen milyen számú választópolgárnak kell részt vennie ahhoz, hogy az álláspontok, javaslatok, kezdeményezések és vélemények vagy határozatok elfogadása érvényes legyen.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 45. cikk negyedik bekezdésének hatodik pontjának rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy az alapszabály

szabályozza a lakossági gyűlés levezetése, valamint az álláspontjaik, javaslataik, kezdeményezéseik, véleményeik és határozataik érvényesítése szempontjából fontos egyéb kérdéseket.

6.2 Népszavazás a község alapszabályáról

72. cikk

(népszavazás a község alapszabályáról)

(1) A polgárok népszavazáson dönthetnek a község általános jogi aktusainak tartalmát képező kérdésekben, amelyeket a községi tanács fogadott el, kivéve a község költségvetését és zárszámadását, valamint azokat az általános jogi aktusokat, amelyek a törvénnyel összhangban a községi adókat és egyéb terheket írják elő.

(2) A községi tanács a polgármester vagy a községi tanács egy tagja javaslatára népszavazást írhat ki az előző bekezdésben említett általános jogi aktusról.

(3) A községi tanács köteles népszavazást kiírni, ha azt a községi választópolgárok legalább öt százaléka kéri, és ha ezt törvény vagy a község alapszabálya előírja. A népszavazási kérelem benyújtására irányuló kezdeményezést a község választópolgárainak legalább öt százalékának kell támogatnia.

(4) A község általános aktusáról szóló utólagos népszavazást törvény szabályozza.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 46. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a polgárok népszavazáson dönthetnek azokban a kérdésekben, amelyek a község általános törvényeinek tartalmát képezik, kivéve a község költségvetését és zárszámadását, valamint azokat az általános jogi aktusokat, amelyek a törvénynek megfelelően a községi adókat és egyéb terheket írnak elő. A népszavazást utólagos népszavazásként tartják, amelyen a polgárok jóváhagyják vagy elutasítják a község általános jogi aktusának vagy annak egyes rendelkezéseinek elfogadását.

A második és harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 46. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a községi tanács a polgármester vagy a községi tanács egy tagja javaslatára népszavazást írhat ki. A községi tanácsnak népszavazást kell kiírnia, ha ezt a községi választópolgárok legalább öt százaléka kéri, és ha ezt törvény vagy a község alapszabálya előírja. A törvény teljes mértékben szabályozza a népszavazás kiírására irányuló javaslatot, a kezdeményezés választópolgárokhoz való intézését, a kérelem aláírását és a népszavazás kiírását. A törvény rendelkezései közvetlenül alkalmazandók. A község alapszabályának tartalmaznia kell egy rendelkezést arról, hogy hány választópolgárnak kell támogatnia a népszavazási kérelem benyújtására irányuló kezdeményezést.

A negyedik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 46. cikkének rendelkezésein alapul, amely a község általános jogi aktusáról szóló utólagos népszavazást szabályozza.

6.3 Véleménynyilvánító népszavazás

73. cikk (véleménynyilvánító népszavazás)

- (1) A községi tanács a hatáskörébe tartozó egyes kérdések eldöntése előtt véleménynyilvánító népszavazást írhat ki.
- (2) A véleménynyilvánító népszavazás az egész községre vagy annak egy részére írható ki.
- (3) A véleménynyilvánító népszavazást a községek általános törvényeiről szóló népszavazásokról, valamint a népszavazásokról és népi kezdeményezésekről szóló törvény rendelkezései szerint kell lebonyolítani.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 46b. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a községi tanács a hatáskörébe tartozó egyes kérdések eldöntése előtt a polgárok akaratának megállapítása érdekében véleménynyilvánító népszavazás írható ki. Véleménynyilvánító népszavazás az egész községre vagy annak egy részére vonatkozóan írható ki. A véleménynyilvánító népszavazáson a választók döntése a községi szervekre nézve nem kötelező érvényű.

6.4 Egyéb népszavazások

74. cikk (népszavazás az önrésről és egyéb kérdésekről)

- (1) Az állampolgárok népszavazáson dönthetnek önrészekről, valamint más kérdésekben is, ha a törvény ezt előírja.
- (2) Az előző bekezdésben említett népszavazást az utólagos népszavazást szabályozó törvény rendelkezései szerint kell megtartani, kivéve, ha a népszavazást meghatározó és azt szabályozó törvény másként rendelkezik.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 46a. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a polgárok más kérdésekben is dönthetnek népszavazáson, ha a törvény így rendelkezik. Ezen a ponton emlékeztetnünk kell A helyi önrésről szóló törvény /ZSam-1/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 87/2001. szám) 2. cikkének rendelkezésére. A népszavazást A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ és A népszavazásról és a lakossági kezdeményezésekről szóló törvény /ZRLI/ rendelkezései szerint kell megrendezni, kivéve, ha a népszavazást megállapító és szabályozó törvény másként rendelkezik.

6.5 Lakossági kezdeményezés

75. cikk (lakossági kezdeményezés)

- (1) A község választópolgárainak legalább öt százaléka kezdeményezheti általános jogi aktus, illetve a községi tanács vagy más községi szervek hatáskörébe tartozó egyéb határozat kibocsátását vagy hatályon kívül helyezését.
- (2) A választói kezdeményezéssel kapcsolatban - az előző bekezdés szerinti igény benyújtására és a kezdeményezésre indított eljárásra - megfelelően alkalmazni kell a jelen alapszabály azon rendelkezéseit, amelyek meghatározzák a népszavazás kiírására irányuló igény támogatásához szükséges választók számát, valamint amelyek a község általános aktusáról szóló népszavazás kezdeményezésének eljárását szabályozzák.
- (3) Ha a kérelem a község általános jogi aktusának vagy a községi tanács más határozatának hatályon kívül helyezésére vonatkozik, a községi tanácsnak a kérelem elbírálását a közvetlenül következő ülésre kell kitűznie, és legkésőbb a szabályosan benyújtott kérelem időpontjától számított három hónapon belül határoznia kell róla.
- (4) Ha a kérelem más községi szervek határozataira vonatkozik, azoknak legkésőbb a megfelelően benyújtott kérelem időpontjától számított egy hónapon belül kell arról dönteniük.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 48. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a községben a választópolgárok legalább öt százaléka kezdeményezheti a községi tanács vagy más községi szervek hatáskörébe tartozó általános jogi aktus vagy egyéb határozat kibocsátását vagy hatályon kívül helyezését.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 48. cikkének második bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amelyek szerint A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 47. cikkének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a választópolgároknak a községi tanács hatáskörébe tartozó általános jogi aktus vagy egyéb határozat, illetve a községi szervek egyéb határozatainak kibocsátására vagy hatályon kívül helyezésére irányuló kérelem benyújtására irányuló kezdeményezésére.

A harmadik és negyedik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 48. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint az a szerv, amelyhez a községi tanács vagy más községi szervek hatáskörébe tartozó általános jogi aktus vagy egyéb határozat kibocsátása vagy hatályon kívül helyezése iránti kérelmet intéznek, köteles a kérelemről a község alapszabályában meghatározott határidőn belül, legkésőbb három hónapon belül dönteni.

76. cikk

(a polgárok közvetlen részvételének eszközei a községi döntéshozatalban)

A polgárok lakossági gyűléseken és népszavazásokon történő közvetlen részvételére, valamint azok végrehajtására szolgáló forrásokat a községi költségvetés biztosítja.

Indokolás:

A szöveg kimondja, hogy a polgárok községi döntéshozatalban, a lakossági gyűléseken és népszavazásokon, valamint azok lebonyolításában való közvetlen részvételéhez szükséges forrásokat a községi költségvetésből kell biztosítani.

7 Községi közszolgáltatások

77. cikk

(községi közszolgáltatások)

- (1) A község biztosítja azokat a közszolgáltatásokat, amelyeket a törvényekkel összhangban maga határozhat meg, valamint azoknak a közszolgáltatásoknak az ellátását, amelyeket törvény a község által nyújtandóként határoz meg.
- (2) A község gazdasági közszolgáltatásként meghatározhat más olyan tevékenységeket is, amelyek a hatáskörébe tartozó feladatok ellátásának feltételét képezik, vagy ha ezen tevékenységek a község gazdasági, szociális vagy ökológiai funkcióinak gyakorlásához szükségesek
- (3) A községi közszolgáltatások nyújtását a község a törvénnyel összhangban, rendeletben szabályozza.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 61. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a község biztosítja az általa meghatározott közszolgáltatásokat, valamint a törvényben meghatározott közszolgáltatások ellátását (helyi közszolgáltatások). A fentiek alapján a (törvényben meghatározott) kötelező helyi közszolgáltatásoknak, amelyeket a község közérdekből, a közszükségletek kielégítése érdekében nyújt (a ZGJS 1. és 3. cikke), a következő területeken nyújtott közszolgáltatások minősülnek:

1. Környezetvédelem: A környezetvédelmi törvény /ZVO-2/ (Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 44/22., 18/23. - ZDU-10, 78/23. - ZUNPEOVE és 23/24. szám), amelynek célja az olyan társadalmi fejlődés előmozdítása és irányítása, amely lehetővé teszi az emberi egészség, a jólét és az életminőség hosszú távú feltételeit, valamint a biológiai sokféleség megőrzését, 233. cikkének első bekezdésében kimondja, hogy a környezetvédelem érdekében nyújtott kötelező községi közgazdasági szolgáltatások a következők:

- (1) A kötelező községi környezetvédelmi gazdasági közszolgáltatások (a továbbiakban: községi közszolgáltatás) a következők:

1. lakossági ivóvízellátás;

2. kommunális és csapadékvíz elvezetése és tisztítása;
3. meghatározott típusú kommunális hulladék gyűjtése;
4. meghatározott típusú kommunális hulladék kezelése;
5. a kezelt kommunális hulladék maradványainak ártalmatlanítása és
6. közterületek rendezése és tisztítása.

A környezetvédelmi törvény /ZVO-2/ fent említett 233. cikkének negyedik bekezdésében foglaltakkal összhangban a község a közművekre vonatkozó jogszabályoknak megfelelően biztosítja a fent említett közszolgáltatásokat.

2. községi közutak: Az utakról szóló törvény /ZCes-2/ (Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 132/22., 140/22. szám - ZSDH-1A, 29/23. és 78/23. szám - ZUNPEOVE) 19. cikke kimondja, hogy a közutak rendszeres karbantartása kötelező gazdasági közszolgáltatás, amely magában foglalja a közutak biztonságos és közlekedhetőségét biztosító állapotának fenntartására irányuló munkálatokat, a közutak és az útfelületek állapotának ellenőrzését, valamint a közutak közlekedhetőségének biztosítását természeti és egyéb katasztrófák esetén (a továbbiakban: közutak rendszeres karbantartása).

3. állatvédelem: Az Állatvédelmi törvény /ZZZiv/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 38/13. szám - egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 21/18. - ZNOrg, 92/20., 159/21. és 109/23.), amely az emberek állatvédelemmel kapcsolatos felelősségét szabályozza (a ZZZiv 1. cikke), a 27. cikkében kimondja, hogy a gazdátlan állatoknak menhelyen segítséget, gondozást és szállást kell biztosítani. A menhely biztosítása helyi közérdekű ügy, amit közszolgáltatásként kell végezni, és a községben minden 800 regisztrált kutyára egy menhelyi férőhelynek kell jutnia. A menhely tulajdonosa lehet a község, illetve bármely természetes vagy jogi személy, amely megfelel az előírt feltételeknek. A menhely működésének megkezdéséhez előírt feltételek teljesülését az állategészségügyért felelős igazgatási szerv közigazgatási eljárás keretében állapítja meg.

4. temetőfenntartási és temetkezési tevékenységek: A temetkezési és temetőfenntartási tevékenységekről szóló törvény /ZPPDej/ (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 62/16. és 3/22. szám - ZDeb) szabályozza a temetkezési és temetőfenntartási tevékenységeket, és kimondja, hogy a temetkezési tevékenységek magukban foglalják a 24 órás ügyeleti szolgálat biztosítását, amely kötelező községi gazdasági közszolgáltatás, valamint az elhunytak szállítását, előkészítését és hamvasztását, illetve a temetés előkészítését és lebonyolítását. A temetőfenntartási tevékenységek magukban foglalják a temetők kezelését és karbantartását, amit a község biztosít. Emellett emlékeztetnünk kell arra, hogy a község rendeletben határozza meg a temetői rendet, amelyben rögzíti a temetkezési és temetőfenntartási tevékenység végzésének részletes szabályait.

A második bekezdés szövege A közszolgáltatásokról szóló törvény /ZGJS/ (Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 32/93., 30/98-ZZLPPO, 127/06-ZJZP, 38/10-ZUKN, 57/11-ORZGJS40) 4. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a törvény felhatalmazása alapján a helyi közösség (község) előírhatja, hogy a termékeket és szolgáltatásokat A közszolgáltatásokról szóló törvény /ZGJS/ által a közművekre vonatkozóan meghatározott módon és formában nyújtsák, amennyiben:

- az ilyen tevékenységek a hatáskörébe tartozó feladatok ellátásának feltételét képezik;
- az ilyen tevékenységek a helyi közösség gazdasági, társadalmi vagy ökológiai funkcióinak ellátásának feltételekét képezik;
- a helyi közösség szubszidiárius kármentesítési felelősséget vállal.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 61. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a község biztosítja a közszolgáltatások ellátását:

- közvetlenül a községi hivatal kereteiben;
- közintézmények és közvállalatok létrehozásával;
- koncessziók adásával;
- a törvénnyel összhangban meghatározott más módon.

A nem gazdasági szektorban (iskolák, óvodák, rendelőintézetek, könyvtárak) a közszolgáltatások megvalósításának formáit azok a törvények határozzák meg, amelyek ezen közszolgáltatásokat szabályozzák.

78. cikk
(közzolgáltatások)

- (1) A község a törvényben meghatározott feltételeket figyelembe véve, rendelettel hoz létre községi saját üzemeltetésű egységet és községi közszolgáltatásokat ellátó közjogi jogi személyeket.
(2) A község a törvény és a községi rendelet szerint koncessziót adhat közszolgáltatások nyújtására.

Indokolás:

A szöveg A közszolgáltatásokról szóló törvény /ZGJS/ 6. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a helyi közösség (község) a következő formákban biztosítja a közszolgáltatásokat:

- *községi saját üzemeltetésű egységben, ha a szolgáltatás csekély volumene vagy sajátos jellege miatt nem indokolt sem közszolgáltató vállalat létrehozása, sem koncesszió kiadása;*
- *közzolgáltató közintézmény keretében, ha egy vagy több olyan közigazgatási szolgáltatás nyújtásával jár, amelyek jellegükönél fogva nem végezhetők nyereségorientált formában, vagy ha ez nem céljuk;*
- *nyilvános vállalattal, ha az egy vagy több nagyszabású közszolgáltatás ellátásával jár, vagy ha ezt a monopoltevékenység jellege diktálja, amelyet közszolgáltatásként jelölnek meg, és amely olyan tevékenység, amely nyereségorientált formában végezhető;*
- *koncessziók adásával.*

8 A község más községekkel folytatott együttműködése

79. cikk
(községek közötti együttműködés)

A község tagja lehet községi társulásoknak, vagy érdekei biztosítása érdekében más módon is ápolhat kapcsolatot más községekkel, helyi közösségekkel és a szomszédos országok, az Európai Unió országai és más országok régióival.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 86a. cikkének első bekezdésén alapul, amely szerint két vagy több község társulást hozhat létre a helyi önkormányzat képviselte és érvényesítése, valamint érdekeik összehangolása és közös biztosítása céljából.

80. cikk
(alapítói jogok gyakorlása)

- (1) Az alapítói jogok gyakorlása és a közigazgatási szervek azon döntéseinek összehangolása céljából, amelyeket a közigazgatási szerv más(ok)kal közösen alapított közjogi jogi személyek által végzett közszolgáltatások nyújtásával kapcsolatban hoznak létre, a községi tanácsok polgármesterekből álló alapító tanácsot hoznak létre. Az alapító tanácsot létrehozó jogi aktus határozza meg annak feladatait, munkaszervezését, döntéshozatali módját, finanszírozását és a községek közötti költségmegosztást.
(2) A polgármesternek legalább évente egyszer be kell számolnia a községi tanácsnak az előző bekezdésben említett közös szerv munkájáról.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 61. cikkének negyedik bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul, amelyek szerint a községek tanácsai az előző bekezdés szerint polgármesterekből álló alapító tanácsot hoznak létre az alapítói jogok gyakorlására és a községi közszolgáltatások nyújtásával kapcsolatos döntéseik összehangolására. Az alapítói tanácsot létrehozó jogi aktusnak meg kell határoznia annak feladatait, a munka megszervezését és a döntéshozatal módját, a finanszírozást és a költségek községek közötti megosztását.

9 Községi vagyon és a község finanszírozása

81. cikk **(községi vagyon)**

- (1) A községi vagyon kezelését és az azzal való rendelkezést az állami vagyon kezelésére és az azzal való rendelkezésre vonatkozó törvények és jogszabályok által meghatározott eljárás szerint és az ott rögzített módon kell végezni.
- (2) Térítésmentes vagyonszerzéshez a községi tanács előzetes hozzájárulása szükséges, ha a vagyon jelentős költségekkel járna, vagy ha a megszerzés olyan feltételekhez kapcsolódik, amelyek a község számára kötelezettséget jelentenek.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege Az állam és az önkormányzati helyi közösségek vagyonáról szóló törvény /ZSPDSLS-1/ 1. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek az állam és az önkormányzati helyi közösségek vagyonának kezelését szabályozzák.

A második bekezdés szövege kimondja, hogy a térítésmentes vagyonszerzéshez a községi tanács előzetes hozzájárulását kell megszerezni, ha az ilyen ingatlan jelentős költségekkel járna, vagy ha a megszerzés feltételei a község számára kötelezettséget jelentenek.

82. cikk **(a község bevételei)**

- (1) A község saját forrásaiból, adókból, díjakból, illetékekből és egyéb járulékokból szerez bevételt a törvényekkel összhangban.
- (2) A község a törvényben meghatározott feltételek teljesülése esetén jogosult a költségvetési kiegyenlítő támogatásra, valamint az állami költségvetésből nyújtott egyéb társfinanszírozási támogatásokra.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 52. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a község a közérdekű helyi ügyeket saját forrásaiból, állami forrásokból és hitelfelvételből finanszírozza.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 52. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint az állam pótlólagos forrásokat biztosít azoknak a községeknek, amelyek nem tudják saját forrásaikból megfelelő összegben finanszírozni a közérdekű helyi ügyeket. A pótlólagos források összegét és biztosításának módját törvény határozza meg.

83. cikk **(községi költségvetés)**

- (1) A község jövedelmeit és egyéb bevételeit, valamint kiadásait és egyéb költségeit a községi költségvetés tartalmazza, amelyet a községi tanács fogad el a községi tanács ügyrendjében meghatározott eljárás szerint.
- (2) A községi tanácsnak a községi költségvetést olyan határidőn belül kell elfogadnia, amely lehetővé teszi, hogy azon év január 1-jén hatályba lépjen, amely évre vonatkozóan elfogadták azt.
- (3) A polgármester felelős a községi költségvetés előkészítéséért és törvény szerinti elfogadásra a községi tanács elé történő benyújtásáért. A költségvetés-készítési folyamat során meghatározhatja a polgárok által javasolt projektek finanszírozására szánt források összegét. A polgármester legkésőbb a költségvetés községi tanács elé terjesztésének időpontjában konzultációt folytat a polgárokkal a javasolt projektekről.
- (4) A községi költségvetés általános részből, speciális részből, fejlesztési programtervből és magyarázó indokolásokból áll.
- (5) A költségvetési kiadások növelésére irányuló javaslatoknak tartalmazniuk kell a költségvetési bevételek növelésére vagy más kiadások azonos összegű csökkentésére vonatkozó javaslatot, ahol a megnövekedett kiadások nem terhelhetők a költségvetési tartalékra, az általános költségvetési tartalékra vagy pótlólagos hitelfelvételre.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 57. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a község közkiadásainak finanszírozására szolgáló egyedi célokat szolgáló bevételeket és kiadásokat a község költségvetésében kell feltüntetni, amelyet a törvénnyel összhangban fogadnak el.

A második bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 29. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a községi tanácsnak a költségvetést olyan határidőn belül kell elfogadnia, amely lehetővé teszi a költségvetés hatálybalépését az elfogadás évének január 1-jén.

A harmadik bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 13. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a polgármester a községi költségvetéssel kapcsolatos, indokolásokkal ellátott javaslatot nyújt be a községi tanácsnak. A fentiek mellett a szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 48a. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a község a költségvetési javaslat elkészítése során meghatározhatja a polgárok által javasolt projektek finanszírozására szánt források összegét. A község legkésőbb a költségvetés községi tanács elé terjesztésének időpontjában konzultációt folytat a polgárokkal a javasolt projektekről.

A negyedik bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 10. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a költségvetés általános részből, speciális részből és fejlesztési programok tervéből áll.

Az ötödik bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 30. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a költségvetési kiadások növelésére irányuló javaslatoknak tartalmazniuk kell a költségvetési bevételek növelésére vagy más költségvetési kiadások azonos összegű csökkentésére irányuló javaslatokat, ahol ezek nem történhetnek a költségvetési tartalék vagy az általános költségvetési céltartalék rovására, illetve nem történhetnek további hitelfelvétellel.

84. cikk

(a községi költségvetés végrehajtása)

- (1) A polgármester a költségvetés végrehajtásáért a községi tanácsnak felelős.
- (2) A költségvetés végrehajtása keretében a polgármester a törvényben, a törvény alapján kiadott jogszabályokban, a község költségvetési rendeletében vagy más általános községi jogi aktusban meghatározott hatáskörökkel rendelkezik.
- (3) A polgármesternek a törvény és a törvény alapján kiadott pénzügyminiszteri jogszabály szerint kell gondoskodnia a belső pénzügyi ellenőrzési feladatok végrehajtásáról.
- (4) A költségvetési források engedélyezéséért felelős tisztviselő a polgármester. A polgármester felhatalmazhatja az alpolgármestert és a községi hivatal egyes alkalmazottait a községi költségvetés végrehajtására.
- (5) A polgármester július hónap folyamán számol be a községi tanácsnak a folyó évi költségvetés végrehajtásáról. A jelentés a közpénzügyi rendszerre vonatkozó törvény által meghatározott adatokat és információkat tartalmazza.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 4. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a polgármester a községi tanácsnak felelős a község költségvetésének végrehajtásáért.

A második bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 5. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a községi költségvetést elfogadó rendeletben meg kell határozni a polgármester számára az egyes évekre vonatkozó költségvetés végrehajtásával kapcsolatos különleges hatásköröket.

A harmadik bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 100. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a közvetlen és közvetett felhasználó vezetője felelős a megfelelő pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszer, valamint a belső ellenőrzés kialakításáért és működtetéséért.

A negyedik bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 65. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a közvetlen felhasználó vezetője felelős a kötelezettségek átvállalásáért, azok ellenőrzéséért, az általa vezetett szerv költségvetési forrásaiból történő fizetési meghagyás kibocsátásáért, valamint a költségvetési bevételek érdekében történő követelésérvényesítés és behajtási megbízások kiadásáért. A költségvetési források felhasználásának jogszerűségéért, célirányosságáért, hatékonyságáért és gazdaságosságáért a közvetlen felhasználó vezetője felelős. A közvetlen felhasználó felettese felhatalmazással átruházhatja az egyes jogosultságokat más személyekre. A fizetési meghagyások kibocsátására jogosult személy az engedélyező tisztviselő.

Az ötödik bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 63. cikkén alapul, amely kimondja, hogy a polgármester július hónap folyamán számol be a községi tanácsnak arról, hogy a költségvetést a tárgyév első félévében miként hajtották végre.

85. cikk **(községi költségvetési rendelet)**

- (1) A községi tanács a községi költségvetést rendelettel fogadja el.
- (2) A községi költségvetési rendelet meghatározza a költségvetés likviditásának biztosítására, a források átcsoportosítására, a költségvetés végrehajtásának ideiglenes felfüggesztésére, a költségvetési egyensúly biztosítására, valamint a költségvetés végrehajtására vonatkozó egyéb intézkedéseket és különleges hatásköröket.
- (3) A költségvetési rendelet határozza meg a költségvetési hitelfelvétel és a tervezett garanciák körét, valamint a törvényben meghatározott egyéb elemeket.
- (4) A polgármester pótköltségvetést javasol, ha a költségvetési év során a községi költségvetés egyensúlyban tartása nem lehetséges. A pótköltségvetést a községi tanács rendelettel fogadja el.
- (5) A polgármesternek a községi költségvetés módosításaira azon év kezdete előtt kell javaslatot tennie, amelyre az elfogadott költségvetés vonatkozik. A költségvetés módosításait és kiegészítéseit a községi tanács rendelettel fogadja el.

Indokolás:

Az első, második és harmadik bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 5. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a községi költségvetést elfogadó rendeletben meg kell határozni a hitelfelvétel mértékét és a község összes előirányzott garanciáját, valamint a jelen törvényben foglalt egyéb elemeket, továbbá a polgármester különleges hatásköreit az adott év költségvetésének végrehajtása során.

A negyedik bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 40. cikkének ötödik bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a polgármesternek legkésőbb 15 nappal a költségvetés végrehajtásának ideiglenes felfüggesztésére vonatkozó határidő lejártá előtt költségvetés-módosítási javaslatot kell benyújtania, ha a költségvetés az ideiglenes felfüggesztési intézkedések végrehajtásával nem tartható egyensúlyban.

86. cikk **(ideiglenes finanszírozás)**

- (1) Ha a községi költségvetést nem fogadják el az adott év kezdete előtt, a község finanszírozása ideiglenesen a legutóbb elfogadott költségvetés alapján és ugyanazokra a célokra folytatódik. Az ideiglenes finanszírozás időszakában a források az előző évi költségvetésben azonos időszakban arányosan felhasznált források összegéig használhatók fel.
- (2) A polgármester a törvénnyel összhangban fogadja el az ideiglenes finanszírozásról szóló határozatot. A határozat legfeljebb három hónapig érvényes, és a polgármester javaslatára a községi tanács határozatával további három hónappal meghosszabbítható.

Indokolás:

A szöveg A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 32. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a finanszírozás ideiglenesen az előző évi költségvetés alapján és az előző évvel megegyező programokra folytatódik, ha a költségvetést az év kezdete előtt nem fogadják el.

A község ideiglenes finanszírozásáról a polgármester dönt, és erről tájékoztatja a községi tanácsot és az ellenőrző bizottságot. Az ideiglenes finanszírozásról szóló határozatot a község hivatalos közlönyében teszik közzé (A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 33. cikkének második bekezdése).

87. cikk

(a költségvetési források felhasználása)

A községi költségvetési források - amennyiben a törvényben vagy más jogi aktusban meghatározott minden feltétel teljesül - csak a költségvetésben meghatározott célokra és az abban szereplő összegben használhatók fel.

Indokolás:

A szöveg A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 2. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a költségvetési forrásokat a községi szervek funkcióinak finanszírozására, feladataik és az alkotmány, a törvények vagy a községi jogszabályok által meghatározott egyéb célok végrehajtására, valamint a működésükhöz és feladataik, programjaik végrehajtásához szükséges mennyiségben használják fel.

88. cikk

(költségvetési források átcsoportosítása)

(1) A költségvetési források nem csoportosíthatók át, kivéve a törvényben vagy a helyi költségvetésről szóló rendeletben meghatározott feltételek mellett és módon.

(2) Ha egy költségvetési felhasználó munkaköre az év során megváltozik, a polgármester arányosan növeli vagy csökkenti a munkájára szánt források összegét, vagy ha a felhasználó megbízatása megszűnik, és munkáját nem veszi át egy másik, akinek a forrásokat átcsoportosítják, a forrásokat a költségvetési tartalékba utalja át.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 38. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a költségvetési források nem csoportosíthatók át, kivéve A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ és a községi költségvetést elfogadó rendeletben meghatározott feltételek mellett és módon, figyelembe véve a költségvetési javaslat szerkezetét.

A második bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 47. cikkének első és második bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a közvetlen felhasználó működésére szolgáló források összegét arányosan növelni kell, ha a közvetlen felhasználó munkaterülete vagy hatásköre az év során megváltozik. A polgármester dönt a források növeléséről vagy csökkentéséről. Ha azonban egy közvetlen kedvezményezett megbízatása év közben megszűnik, és feladatait nem veszi át egy másik közvetlen kedvezményezett, a fel nem használt pénzeszközöket az általános költségvetési tartalékba kell átutalni.

89. cikk

(a költségvetés zárszámadása)

- (1) A polgármester a községi költségvetés zárszámadására vonatkozó javaslatot elfogadásra a folyó év április 15-ig terjeszti a községi tanács elé.
- (2) A polgármester a helyi költségvetés elfogadott zárszámadásáról az elfogadást követő 30 napon belül értesíti a pénzügyekért felelős minisztériumot.

Indokolás:

A szöveg A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 98. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a községi költségvetés közvetlen felhasználója elkészíti az előző évre vonatkozó pénzügyi tervének és éves beszámolójának zárszámadását, és azt a tárgyév február 28-ig benyújtja a polgármesternek. A polgármester elkészíti az előző évi községi költségvetés zárszámadására vonatkozó javaslatot, és azt a tárgyév március 31-ig benyújtja a pénzügyekért felelős minisztériumnak. A polgármester a községi költségvetés zárszámadására vonatkozó javaslatot elfogadásra a folyó év április 15-ig terjeszti a községi tanács elé. A polgármester a községi költségvetés elfogadott zárszámadásáról az elfogadástól számított 30 napon belül értesíti a pénzügyekért felelős minisztériumot.

90. cikk

(községi hitelfelvétel)

A község a törvényben meghatározott feltételek szerint hosszú lejáratú hitelt vehet fel a községi tanács által jóváhagyott beruházásokra.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 55. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a község a törvényben meghatározott feltételek mellett vehet fel hitelt. Ezen a ponton fel kell idéznünk A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 85. cikkének első bekezdésében foglalt rendelkezést, amely kimondja, hogy a község a pénzügyekért felelős miniszter előzetes hozzájárulása alapján, a községek finanszírozását szabályozó törvényben meghatározott feltételek mellett vehet fel hitelt. Azok a hitelügyletek, amelyekhez a pénzügyminisztérium nem adta ki hozzájárulását, semmissek.

91. cikk

(közvállalatok és közintézetek hitelfelvétele)

- (1) A község által alapított közvállalatok és közintézetek csak akkor vehetnek fel hitelt és csak akkor vállalhatnak kezességet, ha azt törvény engedi, és a községi tanács által meghatározott feltételek figyelembevételével. A hozzájárulást a polgármester bocsátja ki.
- (2) A polgármester javaslatára a községi tanács dönt a községi vállalatok és a község által alapított közintézetek kötelezettségeinek teljesítésére vonatkozó garanciákról.
- (3) Amikor egy község egy vagy több községgel közösen közvállalatot vagy közintézményt alapít, az összes alapító község községi tanácsa dönt a hitelfelvétel jóváhagyásáról.

Indokolás:

Az első és második bekezdés szövege A közpénzügyekről szóló törvény /ZJF/ 88. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községi költségvetés közvetett felhasználói, a közigazgatási intézmények és a közvállalatok csak akkor vehetnek fel hitelt és nyújthatnak garanciát, ha ezt a község finanszírozását szabályozó törvény lehetővé teszi, a községi tanács által meghatározott feltételek figyelembevételével.

92. cikk

(a község pénzügyi műveletei)

- (1) A község pénzügyi műveleteit a községi hivatalon belüli pénzügyi osztály vagy a községi hivatal közös szerve végzi.
- (2) A polgármester az egyes pénzügyi szolgálati vagy belső pénzügyi ellenőrzési feladatokat megbízással adhatja olyan végrehajtónak, aki megfelel a szakmai követelményeknek és a törvényben, valamint a végrehajtási rendeletekben előírt feltételeknek.

Indokolás:

A szöveg kimondja, hogy a község pénzügyi műveleteit a községi hivatalon belüli pénzügyi osztály végzi.

**93. cikk
(közbeszerzés)**

Az áruk beszerzését, a szolgáltatások beszerzését és az építési munkák odaítélését a község polgármestere végzi a közbeszerzésekre vonatkozó jogszabályoknak megfelelően.

Indokolás:

A szöveg a Közbeszerzési törvényen /ZJN-3/ alapul (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 91/15., 14/18., 121/21., 10/22., 74/22. szám - alkotmánybírószági határozat, 100/22. - ZNUZSZS, 28/23 és 88/23 - ZOPNN-F), amely meghatározza az ajánlatkérő szervek által a közbeszerzési szerződésekkel és tervpályázatokkal kapcsolatban lefolytatott közbeszerzési eljárások szabályait. (a ZJN-3 1. cikke).

10 A község általános és egyedi jogi aktusai

10.1 A község általános jogi aktusai

**94. cikk
(a község általános jogi aktusai)**

- (1) A község általános jogi aktusai az alapszabály, a községi tanács ügyrendje, a rendeletek, az utasítások, a jogszabályok és útmutatók.
- (2) A községi tanács általános jogi aktusként fogadja el a területi és egyéb községfejlesztési terveket, a községi költségvetést és a zárszámadást is, amelyek az általános jogi aktusok különleges típusai.
- (3) Ha más jogi aktusban nem rendelkezik, a községi tanács végzést hoz, amely lehet általános vagy egyedi jogi aktus.
- (4) A község általános jogi aktusai elfogadásának folyamatát a községi tanács ügyrendje szabályozza.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 64. cikkének rendelkezésein alapul, amely kimondja, hogy a község maga fogadja el alapszabályát, amely meghatározza a község szervezetének és működésének alapelveit, a községi szervek - kivéve a községi hivatali szerveket - megalakítását és hatásköreit, a polgárok részvételének módját a község döntéshozatalában, valamint a község közügyeit érintő egyéb kérdéseket, a törvényben meghatározottak szerint. A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 65. cikkében foglaltaknak megfelelően a község a hatáskörébe tartozó ügyeket rendeletekkel, utasításokkal, szabályzatokkal és útmutatókkal szabályozza.

A második bekezdés szövege kimondja, hogy a községi tanács általános jogi aktusként fogadja el a község területi és egyéb fejlesztési terveit (A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 29. cikke), a községi költségvetést és a zárszámadást is, amelyek az általános jogi aktusok speciális típusai.

A harmadik bekezdés szövege kimondja, hogy a községi tanács olyan végzést hoz, amely lehet általános vagy egyedi jogi aktus, amennyiben nem más jogi aktussal nem dönt.

A negyedik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 36. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községi tanács ügyrendjével szabályozza munkáját.

**95. cikk
(a község alapszabálya)**

- (1) Az alapszabály a község alapvető általános jogi aktusa, amelyet a község tanácsa fogad el az összes tanács tag kétharmados szavazattöbbségével.
- (2) Az alapszabályt a községi tanács ügyrendje által a rendeletek elfogadására előírt eljárás szerint kell elfogadni.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 64. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a község elfogadja alapszabályát, amely meghatározza a község szervezetének és működésének alapelveit, a községi szervek - kivéve a községi hivatali szerveket - megalakítását és hatásköreit, a polgárok részvételének módját a község döntéshozatalában, valamint a község közügyeit érintő egyéb kérdéseket, a törvényben meghatározottak szerint. Az alapszabályt a tanács az összes tag kétharmados többségével fogadják el.

96. cikk

(a községi tanács ügyrendje)

(1) A községi tanács által a jelenlévő tagok kétharmados szavazattöbbségével elfogadott ügyrend részletesebben szabályozza a községi tanács és a községi tanács munkatestületeinek szervezetét és munkamódszerét a községi tanács hatáskörébe tartozó feladatok ellátása során, a községi tanács munkájának nyilvánosságát, azt, hogy a községi tanács tagjai miként gyakorolják jogaikat és kötelességeiket, a községi általános jogszabályok és a költségvetés elfogadásának eljárását, a polgárok részvételét a jogszabálytervezetek előkészítésében, a választásokat és a kinevezéseket, valamint a községi tanács munkája szempontjából fontos egyéb kérdéseket.

(2) A helyi közösségek tanácsai munkájuk során értelemszerűen alkalmazzák a községi tanács ügyrendjét.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 36. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a községi tanács ügyrenddel szabályozza munkáját, amelyet a jelenlévő tagok kétharmados többséggel fogadnak el.

97. cikk

(községi rendelet)

(1) A község rendelettel szabályozza a hatáskörébe tartozó általános ügyeket, létrehozza a községi hivatal szerveit és meghatározza azok működésének módját, létrehozza a közbiztonsági jogi személyeket, a közszolgáltatások nyújtóit, valamint szabályoz más ügyeket, ha a törvény ezt előírja.

(2) A község az átruházott hatáskörbe tartozó ügyeket rendelettel is szabályozza, ha törvény így rendelkezik.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 65. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a község a hatáskörébe tartozó ügyeket rendeletekkel, utasításokkal, szabályzatokkal és útmutatókkal szabályozza.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 65. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a község az átruházott hatáskörbe tartozó ügyeket rendeletekkel és törvényben meghatározott egyéb jogszabályokkal szabályozza.

98. cikk

(szabályzat)

A szabályzat részletesebben szabályozza az alapszabály vagy rendelet rendelkezéseinek végrehajtását.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 65. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a község a hatáskörébe tartozó ügyeket rendeletekkel, utasításokkal, szabályzatokkal és útmutatókkal szabályozza.

10.2 A község egyedi jogi aktusai

99. cikk

(a község egyedi jogi aktusai)

(1) Az község egyedi jogi aktusai határozatok és a végzések.

(2) A község egyedi jogi aktusokkal, határozatokkal és a végzésekkel dönt a saját hatáskörébe tartozó és az átruházott állami hatáskörbe tartozó közigazgatási ügyekben.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 67. cikkének első bekezdésében foglaltakon alapul, amely kimondja, hogy a község egyedi törvényekkel dönt a saját hatáskörébe és az átruházott állami hatáskörbe tartozó közigazgatási ügyekben.

100. cikk

(döntéshozatal a község egyes intézkedései elleni fellebbezésekről)

- (1) A közigazgatási eljárásban a községi hivatal szervei által kiadott egyedi jogi aktusok elleni fellebbezésekről másodfokon a polgármester dönt, kivéve, ha az egyes esetekben törvény másként rendelkezik.
- (2) Az átruházott állami hatáskörbe tartozó közigazgatási ügyekben kiadott egyedi jogi aktusok elleni fellebbezéseket törvényben meghatározott állami szerv bírálja el.
- (3) A községi szervek végleges egyedi intézkedéseinek jogszerűségéről közigazgatási perben az illetékes bíróság dönt.

Indokolás:

Az első bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 67. cikkének második bekezdésében foglaltakon alapul, amelyek szerint a község hatáskörébe tartozó közigazgatási ügyekben első fokon a községi hivatal, másodfokon pedig - ha a törvény másként nem rendelkezik - a polgármester dönt. Ezen a ponton szükséges felidézni A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 67. cikkének harmadik bekezdését, amely kimondja, hogy a közös községi hivatali szerv határozatai elleni fellebbezéseket - hacsak a törvény másként nem rendelkezik - annak a községnek a polgármestere bírálja el, amelynek területi illetékességébe az ügy tartozik.

A második bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 68. cikkének második bekezdésén alapul, amely kimondja, hogy a közigazgatási ügyekben átruházott hatáskorból kiadott egyedi jogi aktusok elleni fellebbezéseket a törvényben meghatározott illetékes állami szerv bírálja el.

A harmadik bekezdés szövege A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 69. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a községi szervek egyes jogi aktusainak jogszerűségéről közigazgatási perben az illetékes bíróság dönt.

101. cikk

(hatáskörök közigazgatási ügyekben)

A község hatáskörébe tartozó közigazgatási ügyekben az eljárás lefolytatása és a döntéshozatal hatáskörét a tisztségviselők a törvények és a törvények alapján kiadott jogszabályok szerint ruházzák fel.

Indokolás:

A szöveg Az általános közigazgatási eljárásról szóló törvény /ZUP/ 28. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint olyan közigazgatási ügyben, amelyben monokratikus (egyedileg irányított) szerv illetékes, a közigazgatási eljárásban a határozatot a szerv vezetője hozza meg, kivéve, ha ezen szerv szervezetére vonatkozó jogszabály vagy más jogszabályok másként rendelkeznek. Ezen a ponton kell felidézni A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 67. cikkének második bekezdésében foglalt rendelkezést, amely kimondja, hogy a község hatáskörébe tartozó közigazgatási ügyekben első fokon a községi hivatal, másodfokon pedig - ha a törvény másként nem rendelkezik - a polgármester dönt. Az általános közigazgatási eljárási törvény /ZUP/ 28. cikkének második és harmadik bekezdésében foglaltaknak megfelelően a vezető felhatalmazhat egy másik, ugyanazon szervnél alkalmazott személyt, hogy meghatározott ügyfajtából közigazgatási ügyekben döntsön. A döntéshozatali hatáskör magában foglalja a döntést megelőző eljárás lefolytatására vonatkozó hatáskört is. Ezen a ponton kell emlékeztetnünk arra, hogy közigazgatási eljárást az a személy folytathat le és hozhat arról döntést, aki megfelel a közigazgatási eljárásban szerzett végzettségre és szakvizsgára vonatkozó követelményeknek (Az általános közigazgatási eljárásról szóló törvény /ZUP/ 31. cikkének első bekezdése).

102. cikk

(információk a közigazgatási eljárásokról)

- (1) A polgármesternek kérnie kell az illetékes állami szerveket, hogy a községet tájékoztassák minden olyan közigazgatási eljárásról, amelyben az illetékes állami szerv a községi jogszabályok alapján hoz döntést. Ennek a szervnek nyolc napon belül írásban kell értesítenie a községet a közigazgatási eljárás megindításáról.

(2) A polgármester jogosult félként vagy mellékes félként részt venni közigazgatási vagy bírósági eljárásban, amennyiben az eljárás során, illetve a már kiadott jogi aktusok révén érintik a község Alkotmány és a törvények által meghatározott jogait és jogi érdekeit.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 93. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a község félként vesz részt az állami hatóságok előtti, magánszemélyek és szervezetek jogairól és kötelezettségeiről szóló döntések meghozatalában, ha ezek a jogi aktusok közvetlenül érintik a község jogait és előnyeit, az Alkotmány és a törvények által meghatározottak szerint. A községnek joga van tájékozódni minden olyan közigazgatási eljárásról, amelyben az illetékes állami hatóság döntést hoz a község jogszabályai alapján. Az említett eljárást lefolytató illetékes állami hatóságnak nyolc napon belül értesítenie kell a községet a közigazgatási eljárás megindításáról.

11 A község, az egyének és szervezetek jogainak védelme

103. cikk

A községi tanács vagy a polgármester kérheti az olyan állami jogszabályok alkotmányosságának és törvényességének felülvizsgálatát, amelyek sértik a község alkotmányos helyzetét és jogait.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 91. cikkén alapul, amely kimondja, hogy egy község vagy régió kérvényt nyújthat be az Alkotmánybírósághoz az olyan állami jogszabályok alkotmányosságának és törvényességének felülvizsgálata érdekében, amelyek a helyi közösség alkotmányos helyzetébe és jogaiba avatkoznak.

104. cikk

A községi tanács vagy a polgármester akkor indíthat Alkotmánybíróság előtt hatásköri vitát, ha az Országgyűlés vagy a kormány jogszabályaival olyan viszonyokat szabályoz, amelyek az alkotmány és a törvények szerint a község hatáskörébe tartoznak. Ugyanezt megteheti, ha egy régió vagy egy másik község beavatkozna a joghatóságába.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 91. cikkén alapul, amely kimondja, hogy egy község vagy régió az Alkotmánybíróságnál kérelmezheti a helyi közösség alkotmányos helyzetébe és jogaiba beavatkozó állami jogszabályok alkotmányosságának és törvényességének felülvizsgálatát.

105. cikk

A polgármester közigazgatási vitában részt vevő félként megtámadhatja azokat a konkrét közigazgatási jogi aktusokat és intézkedéseket, amelyekkel az állami hatóságok kormányzati ellenőrzést gyakorolnak. Közigazgatási per indítható akkor is, ha közjogi és magánjogi szervezetek végleges közigazgatási aktusok révén a község közérdekének sérelmére gyakorolnak jogokat.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 92. cikkén alapul, amely kimondja, hogy egy község vagy régióközigazgatási perrel megtámadhatja azokat a konkrét közigazgatási aktusokat és intézkedéseket, amelyekkel az állami szervek hatósági ellenőrzést gyakorolnak.

106. cikk

A munkatestületek kötelesek véleményt alkotni a községi tanács igényei szerint a készülő, a község érdekeit érintő jogszabályokról. A községi tanács ennek alapján alakítja ki a véleményét, amelyet megküld az Országgyűlésnek.

Indokolás:

A szöveg előírja a község, az egyének és szervezetek jogainak védelmét.

12 Átmeneti és záró rendelkezések

107. cikk

(érvényesség megszűnése)

(1) Jelen alapszabály hatálybalépésének napján Dobrovnik (Dobronak) Község Alapszabálya (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 35/07., 2/09., 66/10. szám, Dobrovnik (Dobronak) Község Hivatalos Közlönye, 2/16. szám) hatályát veszti, kivéve a következő rendelkezéseket:

- a 14. cikk második bekezdése, amely a községi tanács tagjainak számára vonatkozik, és a jelen alapszabály elfogadását követő első rendes helyhatósági választások kiírásával hatályát veszti.

(2) Jelen alapszabály hatálybalépésének napján hatályát veszti a Dobrovnik (Dobronak) község helyi közösségeinek tagjairól és a községi tanácstagok választásainak választókerületeiről szóló rendelet (Dobrovnik (Dobronak) Község Hivatalos Közlönye, 4/06., 3/14., 4/18. és 6/22. szám).

Indokolás:

A szöveg kimondja a község korábban érvényes alapszabálya érvényességének megszűnését.

108. cikk
(közzététel és hatálybalépés)

Jelen alapszabály a Dobrovník (Dobronak) Község Hivatalos Közlönyében való közzétételét követő tizenötödik napon lép hatályba.

Indokolás:

A szöveg A helyi önkormányzatokról szóló törvény /ZLS/ 66. cikkének rendelkezésein alapul, amelyek szerint a község alapszabályát és egyéb jogszabályait ki kell hirdetni, és azok - hacsak azokban másként nem rendelkeznek - a közzétételt követő tizenötödik napon hatályba kell lépniük. Az alapszabályt és az egyéb jogszabályokat a hivatalos közlönyben kell közzétenni.

Szám: ...

Dátum: ...

Dobrovník (Dobronak) község
Marjan Kardinar, polgármester